

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Dobrý start do života aneb škola pro život

ZÁKLADNÍ ŠKOLA JIHLAVA, E. ROŠICKÉHO 2, PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

Obsah

Identifikační údaje

- 1. Charakteristika školy**
- 1.1. Velikost a úplnost školy
- 1.2. Charakteristika pedagogického sboru
- 1.3. Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

2. Charakteristika školního vzdělávacího programu

- 2.1. Filosofie školy
- 2.2. Pojetí školního vzdělávacího programu
- 2.3. Výchovné a vzdělávací strategie
- 2.4. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- 2.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných
- 2.6. Začlenění průřezových témat, vysvětlivky, zkratky

3. Učební plán I. stupeň

II. stupeň

4. Učební osnovy

- 4.1. Jazyk a jazyková komunikace
 - 4.1.1. Cizí jazyk
 - 4.1.1.1. Anglický jazyk /AJ/
 - 4.1.2. Další cizí jazyk
 - 4.1.2.1. Německý jazyk /NJ/
 - 4.1.2.2. Ruský jazyk /RJ/
 - 4.1.3. Český jazyk a literatura /ČJL/
 - 4.2. Matematika a její aplikace /M/
 - 4.3. Informační a komunikační technologie
 - 4.3.1. Informatika /ICT/
 - 4.4. Člověk a jeho svět
 - 4.4.1. Prvouka /PVR/
 - 4.4.2. Přírodověda /PŘD/
 - 4.4.3. Vlastivěda /VL/
 - 4.5. Člověk a společnost
 - 4.5.1. Dějepis /D/
 - 4.5.2. Občanská výchova /OV/
 - 4.6. Člověk a příroda
 - 4.6.1. Fyzika /F/
 - 4.6.2. Chemie /CH/
 - 4.6.3. Přírodopis /PŘ/
 - 4.6.4. Zeměpis /Z/

- 4.7. Umění a kultura
 - 4.7.1. Hudební výchova /HV/
 - 4.7.2. Výtvarná výchova /VV/
- 4.8. Člověk a zdraví
 - 4.8.1. Tělesná výchova /TV/
- 4.9. Člověk a svět práce
 - 4.9.1. Pracovní činnosti (1.stupeň) /PČ/
 - 4.9.2. Pracovní činnosti (2. stupeň) /PČ/

5. Volitelné předměty

- 5. 1. Přírodovědné praktikum
- 5. 2. Dějepisně – zeměpisné praktikum
- 5. 3. Sportovní příprava
- 5. 4. Finanční gramotnost
- 5. 5. Klub českého jazyka
- 5. 6. Matematický klub
- 5. 7. Speciálně pedagogická péče
- 5. 8. Rozšiřující tělesná výchova

6. Nepovinné předměty

- 6. 1. Dyslexie
- 6. 2. Logopedie
- 6. 3. Zájmová tělesná výchova (1.stupeň)
- 6. 4. Seminář z ČJ

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

- 7. 1. Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci, způsoby hodnocení
- 7. 2. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků
- 7. 3. Základní pravidla pro použití klasifikace
- 7. 4. Kritéria hodnocení žáků

8. Přílohy

- 8. 1. Příloha č. 1 – Standardy pro základní vzdělávání pro český jazyk, matematiku, anglický jazyk a německý jazyk
- 8. 2. Příloha č. 2 - ŠVP přípravné třídy (A, B)
- 8. 3. Příloha č. 3 - ŠVP školní družiny

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu: Dobrý start do života aneb škola pro život – Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, č. j. 2007 / 07

Adresa školy: Základní škola Jihlava, E. Rošického 2, příspěvková organizace, 586 01 Jihlava

Adresa odloučeného pracoviště: Jarní 22, 586 01 Jihlava

Příspěvková organizace s právní subjektivitou IČ: 00400866, je součástí výchovně vzdělávací soustavy České republiky.

Zřizovatel: Statutární město Jihlava, Masarykovo náměstí 1, Jihlava 586 28, IČ: 286010

Součástí je školní družina, školní jídelna a školní výdejna.

S účinností od 25. 3. 1996 byla škola zařazena do sítě škol pod identifikačním číslem zařízení IZO: 600117308

Ředitel školy: Mgr. Bc. František Svoboda

Zástupce ŘŠ: Mgr. Zuzana Tomková, statutární zástupce, zástupce pro 1. stupeň

Mgr. Petr Dvořák, zástupce pro 2. stupeň

e- mail: reditel@zsrosi.ji.cz

www: www.zsrosi.cz

tel: 731 420 000, 731 420 001

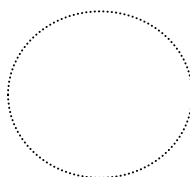
Koordinátoři ŠVP: Mgr. Libuše Tomanová e-mail: tomanova@zsrosi.ji.cz

Mgr. David Beránek e-mail: beranek@zsrosi.ji.cz

Datum platnosti ŠVP: od 1. 2. 2021, verze 08

Školská rada byla seznámena se ŠVP.

Podpis ředitele školy:.....

Kulaté razítko

1 Charakteristika školy

1. 1 Velikost a úplnost školy

Jedná se o úplnou – tedy plně organizovanou školu s 1. až 9. postupným ročníkem. 1. a 2. ročník ZŠ je umístěn na odloučeném pracovišti školy ul. Jarní 22, dle potřeby tam mohou být umístěny i některé 3. třídy. Dále je zde přípravná třída. Od 3. ročníku zřizuje škola přípravnou třídu s rozšířenou výukou TV – plavání, od 5. ročníku – přípravnou třídu se zaměřením na fotbal. Od 6. roč. má škola 2 třídy v ročníku s rozšířenou výukou TV – zaměření na plavání, kopanou a všeobecnou TV. Maximální kapacita školy je 980 žáků, průměrná naplněnost je 25 dětí. Školu navštěvují děti z nedalekých sídlišť Za Prachárnou, Dolina, Horní Kosov a okolních spádových obcí Bílý Kámen, Hybrálec, Plandry, Rantířov, Vyskytná nad Jihlavou. Děti mohou navštěvovat třídy sportovně zaměřené, péče je věnována také dětem se speciálními vzdělávacími potřebami (dětem s přiznanými podpůrnými opatřeními).

Od 1. do 5. ročníku je výuka organizována ve dvou až čtyřech paralelních třídách, od 6. do 9. ročníku ve třech až čtyřech souběžných třídách.

1. 2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je tvořen učiteli, vychovateli, a asistentkami. Věkové složení i zastoupení mužů a žen je proměnlivé. Ve škole pracuje výchovný poradce, 3 koordinátoři ŠVP, metodik prevence sociálně patologických jevů, speciální pedagog, environmentalista a koordinátor ICT. Svou péčí dětem věnují i dyslektické a logopedické asistentky. Ve třídách s rozšířenou výukou TV externě pracují trenéři plaveckého klubu AXIS a fotbalového klubu FC Vysočina. V přípravné třídě základní školy pracují 1 pedagog s asistentkou.

Ve školním klubu a družině pracuje sedm zkušených vychovatelek, práce družiny i klubu přímo navazuje na výchovnou činnost školy.

1. 3 Dlouhodobé projekty, spolupráce s rodiči a dalšími subjekty

Mnohé činnosti jsou přímo zaměřeny na zlepšení vzhledu školy. Škola dále organizuje LVVK, lyžařská, cyklistická a plavecká soustředění pro žáky sportovních tříd. Úspěšná spolupráce funguje s AŠSK, Klubem drogové prevence Vrakbar, Plaveckou školou Jihlava, klubem FC Vysočina a klubem AXIS /plavání/. Žáci všech ročníků navštěvují řadu besed organizovaných ve spolupráci s Muzeem Vysočiny či Městskou knihovnou a městskou policií. Zúčastňují se soutěží organizovaných Domem dětí a mládeže Jihlava.

V rámci výuky pravidelně organizujeme exkurze do planetária, Jaderné elektrárny Dukovany, výroby papíru HUHTAMAKI Přibyslavice, Národního technického muzea, jihlavského pivovaru. Na tradiční kulturně - historické exkurze do středověké Kutné Hory a do Prahy chceme navázat blokem „ Putování historií“, ve kterém hodláme navštívit i jiná místa včetně ghetta v Terezíně.

Škola aktivně spolupracuje s rodiči. Ti pomáhají při organizaci a zajištění sportovních soustředění a LVVK, spolu s dětmi navštěvují oblíbenou „Keramickou sobotu“ nebo hudební vystoupení žáků prvního stupně. Aktivní život školy sledují v průběhu Dnů otevřených dveří. Po domluvě s pedagogy lze školu navštívit i mimo termín pravidelných informačních čtvrtků. První ročníky spolupracují s MŠ v okolí, ty s předškoláky navštěvují ZŠ. Den otevřených dveří pro rodiče budoucích prvňáků se koná vždy v dubnu před zápisem na Jarní 22. V neposlední řadě se práce školy odráží ve

školním časopise Rošárník (od školního roku 2013/2014 vychází elektronicky) a webových stránkách, na kterých se budou postupně objevovat i práce dětí školy. Všechny vyučující můžete kontaktovat telefonicky, ale i prostřednictvím e-mailových schránek.

Od ledna 2006 byla na škole ustanovena Školská rada, na další činnosti školy se podílí také občanské sdružení SRPDŠ. Byl ukončen grantový projekt ze zdrojů ESF - Hovořit spolu, lépe se poznat. Výuka zaměřená na multikulturní výchovu a na podporu jazykových kompetencí žáků se SPUCH pokračuje v souladu se zásadami udržitelnosti. Byl ukončen i projekt EU peníze do škol OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost. Dalším projektem byla rozvíjena čtenářská gramotnost prostřednictvím čtenářských dílen. V lednu 2014 získala škola značku Rodiče vítání za vstřícnou komunikaci a spolupráci s rodiči. Od listopadu 2015 škola spolupracuje s Fotbalovou akademií v Jihlavě.

2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

2. 1 Filozofie školy

ŠVP vychází z obecných vzdělávacích cílů a klíčových kompetencí RVP ZV a z koncepce, která vznikla několikaletou snahou o inovaci pedagogického procesu a života školy vůbec, analýzou vlastních možností a schopností pedagogického sboru, požadavků rodičů a navázáním na tradice školy. ŠVP je určen 1. – 9. ročníku ZŠ, ŠVP obou přípravných tříd a školní družiny jsou příloha 2,3 tohoto ŠVP.

Vzhledem k určitým výše uvedeným specifikům a sportovnímu zaměření naší školy, která nás odlišuje od ostatních škol, uvádíme zaměření a představy o výchovně vzdělávací práci naší školy:

1. Šťastný a spokojený žák aneb šťastný a spokojený občan

- cílem je navození pozitivního vnímání života a světa jako celku
- podporujeme spontánnost, zájmy, různorodé zaměření aktivit
- rozvíjíme tělesnou pohodu a volný pohyb
- upevňujeme sounáležitost, přátelství, pomoc a solidaritu s ostatními
- chceme poskytovat kvalitní základy vzdělání

2. Homogenní prostředí na základě normality věku, nikoli handicapu, barvy pleti, národnosti, fyzické či psychické odlišnosti

- rozvíjíme individualitu jednotlivce s pocitem sounáležitosti ke kolektivu
- respektujeme a rozvíjíme osobnost každého jednotlivce
- zvyšujeme schopnost sebehodnocení každého žáka a zvyšujeme zdravé sebevědomí
- snažíme se o to, aby pomoc, podpora a kooperace postupně vytlačily násilí, bezohlednost, sobectví, hrubost a agresivitu
- protívahou se stává skromnost, pokora a tolerance ve všech oblastech života

3. Dobrý start do života aneb škola pro život

- podporujeme tělesný rozvoj a zdraví dítěte, jeho osobní spokojenost a pohodu

- vedeme děti ke stále dokonalejšímu chápání světa, povzbuzujeme chuť k učení, zájem poznávat nové a objevovat neznámé
- podporujeme schopnost samostatně přemýšlet, rozhodovat se a rozvíjet všechny kreativní schopnosti žáků, jejich fantazii, zájmy a nadání
- žáky handicapované zapojujeme do běžného školního života bez výjimky
- poskytujeme dítěti možnost poznávat takové hodnoty jako je nedotknutelnost lidských práv, individuální svoboda, stejná hodnota a rovnost všech lidí, soucítění a solidarita se slabými a ohroženými, péče o druhé a ohled na jiné, hodnoty spojené se zdravím, životem, životním prostředím a důstojnými vztahy mezi lidmi
- přispíváme k předání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic, jazyka a poznání
- rozvíjíme schopnost komunikovat, spolupracovat, spolupodílet se na činnostech a rozhodnutích
- podporujeme poznávání sebe sama, vlastních zájmů, možností a potřeb
- vedeme žáky k zájmu podílet se na společenském životě a činnostech ve škole i v rodině
- postupně děti vedeme k poznání, že svou životní situaci mohou ovlivňovat

2. 2 Pojetí školního vzdělávacího programu

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a musí reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje v aktivním učení se, zvláště pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem.

Naší prvořadou ambicí je proměnit naši školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme u žáků rozvíjet kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě 21. století.

2. 3 Výchovné a vzdělávací strategie

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní vzdělávání a orientaci v každodenním praktickém životě.

Hlavní a dílčí cíle ŠVP	Klíčové kompetence ŠVP	Společné postupy pro rozvoj klíčových kompetencí
k učení		
<p>Umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a využívá vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení • vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v procesu učení a v praktickém životě • uvádí věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy • samostatně pozoruje a experimentuje, získané výsledky porovnává, kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití v budoucnosti • má pozitivní vztah k učení, dokáže posoudit vlastní pokrok • využívá informační a komunikační prostředky a technologie 	<ul style="list-style-type: none"> ○ klademe důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací ○ vedeme žáky k sebehodnocení, individuálním přístupem maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch ○ ve vhodných případech umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost ○ využíváme názor, zapojujeme co nejvíce smyslů ○ umožňujeme získávání poznatků z jiných zdrojů; žáci mají k dispozici školní knihovnu, mohou využívat počítače s připojením na internet i mimo vyučování ○ mnoho tříd je již vybaveno interaktivními tabulemi ○ umožňujeme získávání poznatků z jiných zdrojů; žáci mají k dispozici školní knihovnu na odloučeném pracovišti Jarní 22 pobočku Městské knihovny), mohou využívat počítače s připojením na internet i mimo vyučování ○ pracujeme s myšlenkovou mapou, pětilístkem, kritickým myšlením ○ zařazujeme projektové vyučování
k řešení problémů		
<p>Podněcovat žáky k myšlení tvořivému, logickému uvažování a k řešení problémů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá problémové situace, plánuje způsob řešení, volí vhodné postupy • využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení • sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových situací • je schopen obhájit své rozhodnutí, uvědomuje si zodpovědnost za své rozhodnutí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ žáky motivujeme problémovými úlohami z praktického života ○ žáci jsou seznamováni prostřednictvím praktických situací s finanční a právní gramotností ○ podporujeme zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití ○ podporujeme zapojení žáků do různých soutěží ○ učíme žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí ○ využíváme brainstorming
komunikativní		
<p>Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu • naslouchá jiným, porozumí jim, 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu ○ učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat

	<p>zapojuje se do diskuse</p> <ul style="list-style-type: none"> • obhajuje svůj vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací • rozumí různým typům textů, materiálů, gest, zvuků, tvořivě je využívá ke svému rozvoji • využívá informační a komunikační prostředky pro účinnou komunikaci s okolním světem • využívá získané komunikativní dovednosti ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi 	<p>názory jiných</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podporujeme přátelské vztahy ve třídách a mezi třídami ○ začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování ○ umožňujeme žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznatcích z četby, ze sledování různých pořadů ○ upozorňujeme žáky na vliv médií ve společnosti, na nebezpečí užívání sociálních sítí ○ zařazujeme mluvní cvičení na zvolené téma ○ umožňujeme žákům vyjádřit dojmy z uměleckého díla
sociální a personální		
Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat, respektovat práci a úspěchy vlastní a druhých	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry • aktivně přispívá k diskusi, umí obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných • ovládá a řídí svoje chování, je ohleduplný, přispívá k upevňování mezilidských vztahů • v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá • má sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory 	<ul style="list-style-type: none"> ○ používáme skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení ○ sociální kompetence upevňujeme praktickými činnostmi a úkoly (během TV, na sportovních kurzech etc.) ○ žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí ○ učíme žáky odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy, odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná ○ seznamujeme žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním ○ pracujeme v komunitním kruhu ○ učíme žáky diskutovat ○ informujeme žáky o tom, jak se chovat a kam se obrátit o pomoc při podezření na šikanu
Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, v jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí a přírodě	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá a řídí svoje chování, je ohleduplný, přispívá k upevňování mezilidských vztahů • má sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názor 	<ul style="list-style-type: none"> ○ upevňujeme schopnost sdílet roli ve skupině ○ pokládáme základy týmové práce na modelových příkladech učíme správnému chování
občanské		
Vést žáky k toleranci a	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá kulturní i historické 	<ul style="list-style-type: none"> ○ vedeme žáky k pochopení

ohleduplnosti k jiným lidem, k jejich kulturním a duchovním hodnotám	<p>dědictví jako významný fenomén</p> <ul style="list-style-type: none"> • je vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných • chápe nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot 	<p>národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ podporujeme u žáků schopnost kulturního a empatického cítění ○ klademe důraz na multikulturní výchovu ○ seznamujeme žáky s tradicemi našich sousedů v Evropě
Připravovat žáky jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a povinnosti	<ul style="list-style-type: none"> • řeší praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, zná svá práva i povinnosti • projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům, smysl pro kulturu a tvořivost, aktivně se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit • chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy • dodržuje dohodnutá pravidla, plní své povinnosti a závazky 	<ul style="list-style-type: none"> ○ žáci jsou vedeni ke spolupráci ve třídě i mimo ni ○ od 3. ročníku volí jednotlivé třídy své zástupce do třídní samosprávy. V rámci žákovské samosprávy se podílí na tvorbě pravidel ve třídě i v celé škole. Žáci se podílí na utváření celkové atmosféry školy.
Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný	<ul style="list-style-type: none"> • chápe nutnost ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot • chrání svoje zdraví i zdraví ostatních • rozhoduje správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných • dle svých možností poskytne účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví • chápe základní ekologické a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> ○ podporujeme ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad do příslušných kontejnerů ○ vedeme žáky k dodržování bezpečnosti během školních aktivit ○ učíme žáky rozpoznat místo vhodné pro odpočinek a hru ○ informujeme žáky o aktivitách poškozujících zdraví, připravujeme pro ně besedy s odborníky ○ učíme žáky umět si poradit při mimořádných situacích, seznamují se s druhy mimořádných událostí, pojmy evakuace a evakuační zavazadlo ○ žáci znají telefonní čísla tísňového volání, umí přivolat pomoc a dokáží poskytnout první pomoc ○ vedeme žáky k pochopení souvislosti mezi zdravím a duševní pohodou
pracovní		
Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je při rozhodování o vlastní a profesní orientaci	<ul style="list-style-type: none"> • používá bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje dohodnutá pravidla • využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost • při práci má na zřeteli hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti, společenského 	<ul style="list-style-type: none"> ○ nabízíme žákům exkurze, vycházky, výpravy, propojujeme získané znalosti a zkušenosti s praxí ○ snažíme se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti ○ klademe důraz na sebezpoznaní žáků ○ pomáháme žákům se orientovat na trhu práce ○ výchovný poradce poskytuje žákům poradenskou a diagnostickou pomoc

	<p>významu, hledisko ochrany zdraví, životního prostředí, kulturních a společenských hodnot</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí své podnikatelské myšlení, orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání • udržuje pořádek na pracovním místě • poznává různé obory lidské činnosti • dokáže si připravit pracovní místo a jednoduché pomůcky 	
--	---	--

2. 4 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výctů uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení a škola vytváří individuální vzdělávací plán. Pravidla vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami upravuje vyhláška 27/2016 Sb.

2.4.1 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb. Závazný rámec pro obsahové a organizační zabezpečení základního vzdělávání všech žáků vymezuje RVP ZV, který je východiskem pro tvorbu ŠVP. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků dané školy. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola. Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima. K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat

očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS. Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory. Pedagogickým pracovníkům bude zajištěna metodická podpora formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků. K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace. Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti. Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

2.4.2 Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně

Před zahájením poskytování podpůrných opatření prvního stupně zpracuje škola plán pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory zahrnuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsob vyhodnocování naplňování plánu. Plán pedagogické podpory škola průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Poskytování podpůrných opatření prvního stupně škola průběžně vyhodnocuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické opory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení. Do doby zahájení poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně na základě doporučení školského poradenského zařízení poskytuje škola podpůrná opatření prvního stupně na základě plánu pedagogické podpory. S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující

žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Plán obsahuje podpis osob, které s ním byly seznámeny.

Plán pedagogické podpory zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. Třídní učitel plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické opory škola vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Není-li tak, doporučí škola zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

2.4.3 Postup školy při poskytování podpůrných opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Škola zpracovává individuální vzdělávací plán na základě doporučení školského poradenského zařízení. Škola ve spolupráci se školským poradenským zařízením, s žákem a zákonným zástupcem žáka průběžně vyhodnocuje poskytování podpůrného opatření. Shledá-li škola, že podpůrná opatření nejsou dostačující nebo nevedou k naplňování vzdělávacích možností a potřeb žáka, bezodkladně doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci poradenského zařízení. Obdobně škola postupuje i v případě, shledá-li, že poskytovaná podpůrná opatření již nejsou potřebná.

Individuální vzdělávací plán zpracovává škola, vyžadují-li to speciální vzdělávací potřeby žáka. Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádost zákonného zástupce. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění speciálních vzdělávacích potřeb žáka, přičemž vychází ze školního vzdělávacího programu a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán obsahuje údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem, identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících podílejících se na vzdělávání žáka. Na úrovni Individuálního vzdělávacího plánu je možné na doporučení školského poradenského zařízení v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené školním vzdělávacím programem, případně upravit vzdělávací obsah. Individuální vzdělávací plán je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka.

Individuální vzdělávací plán zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Třídní učitel seznámí s IVP všechny zainteresované osoby a zajistí jejich podpisy. Výchovný poradce vyhodnocuje péči o žáky s individuálním vzdělávacím plánem ke konci čtvrtletí na pedagogické radě. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

2.4.4 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;

- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami;
- výuku volitelného předmětu speciálně pedagogická péče.

2. 5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č.27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků jsou například:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce;
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech;
- specializované třídy pro vzdělávání mimořádně nadaných žáků;
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole;
- občasné (dočasné) vytváření skupin pro vybrané předměty s otevřenou možností volby na straně žáka;

- obohacování vzdělávacího obsahu;
- zadávání specifických úkolů, projektů;
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol;
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb žáka provádí školské poradenské zařízení ve spolupráci se školou. Vzdělávání mimořádně nadaného žáka se může uskutečňovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu školy, závěrů psychologického a speciálně pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán je závazným dokumentem pro zajištění vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka a je součástí dokumentace žáka ve školní matrice. Individuální vzdělávací plán je zpracováván bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce žáka. Individuální vzdělávací plán může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku. Škola seznámí s individuálním vzdělávacím plánem všechny vyučující žáka a současně žáka a zákonného zástupce žáka, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem. Poskytování vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu lze pouze na základě písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka. Písemný informovaného souhlas zákonného zástupce žáka zajistí výchovný poradce.

Individuální vzdělávací plán zpracuje třídní učitel ve spolupráci s výchovným poradcem a vyučujícími jednotlivých předmětů. Třídní učitel seznámí s IVP všechny zainteresované osoby a zajistí jejich podpisy. Výchovný poradce vyhodnocuje péči o žáky s individuálním vzdělávacím plánem ke konci čtvrtletí na pedagogické radě. Výchovný poradce je pedagogickým pracovníkem, který je pověřen spoluprací se školským poradenským zařízením.

Ředitel školy může přeřadit mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušek vykonaných před komisí.

Ve spolupráci s Plaveckou školou Jihlava, klubem Axis a fotbalovým klubem FC Vysočina škola podporuje plavecké a fotbalové talenty. V rámci této podpory jsou ve škole třídy se sportovním zaměřením (s rozšířenou výukou tělesné výchovy). Rozvoj a podpora sportovních talentů má na naší škole dlouholetou tradici.

2.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vyučovací předměty, ale integrujeme je do různých vyučovacích předmětů, realizujeme jejich obsah také formou projektů, ve kterých žáci přirozeně využívají znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Realizace průřezových témat má nezastupitelné místo při vzdělávání všech žáků a zvláště pak žáků, u kterých je upravován obsah a výstupy ze vzdělávání od 3. stupně podpůrných opatření. Průřezová témata obsahují silný výchovný aspekt a napomáhají osobnostnímu a charakterovému rozvoji těchto žáků, vytvářejí prostor pro utváření jejich postojů a hodnotového systému. Proto bude i při výuce těchto žáků kladen důraz především na kultivaci jejich

postojů a hodnotových orientací. Nároky kladené na utváření vědomostí a dovedností těchto žáků budou vždy plně respektovat jejich individuální možnosti.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vyučovacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů:

Osobnostní a sociální výchova / OSV /

Realizace průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na utváření pozitivních (nezraňujících) postojů k sobě samému i k druhým;
- na rozvoj zvládnutí vlastního chování;
- na podporu akceptace různých typů lidí, názorů, přístupů k řešení problémů;
- na uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci;
- na rozvoj dovedností potřebných pro komunikaci a spolupráci;
- na uvědomování si mravních rozměrů různých způsobů lidského chování.

Výuka uvedeného průřezového tématu bude napomáhat primární prevenci rizikového chování a zkvalitnění mezilidské komunikace. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova demokratického občana / VDO /

Realizace průřezového tématu Výchova demokratického občana bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především na utváření:

- sebeúcty, sebedůvěry a samostatnosti;
- úcty k zákonu;
- úcty k hodnotám, jako je svoboda, spravedlnost, solidarita, odpovědnost, tolerance;
- aktivního postoje v obhajování a dodržování lidských práv a svobod;
- ohleduplnosti a ochoty pomáhat slabším;
- respektu ke kulturním, etnickým a jiným odlišnostem;
- empatie, schopnosti aktivního naslouchání a spravedlivého posuzování.

Výuka bude rozvíjet disciplinovanost a sebekritiku, schopnost zaujmout vlastní stanovisko v pluralitě názorů a dovednosti asertivního jednání i schopnosti kompromisu. Utváření znalostí a dovedností těchto žáků bude zohledňovat jejich individuální možnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech / MEGS /

Realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na překonávání stereotypů a předsudků;
- na kultivaci postojů k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života;
- na kultivaci postojů ke kulturní rozmanitosti;

- na utváření pozitivních postojů k tradičním evropským hodnotám;
- na osvojování vzorců evropského občana;
- na podporu smyslu pro zodpovědnost.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Multikulturní výchova / MV /

Realizace průřezového tématu Multikulturní výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomění si vlastní identity a schopnost reflexe vlastního sociokulturního zázemí;
- na utváření hodnotového systému žáků, korekci jejich jednání;
- na rozvoj dovedností potřebných pro uplatňování vlastních práv a respektování práv druhých;
- na utváření tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám;
- na rozvoj dovedností komunikovat a žít ve skupině s příslušníky odlišných sociokulturních skupin;
- na vnímání odlišnosti jako příležitosti k obohacení, nikoliv jako zdroje konfliktu;
- na uvědomění si neslučitelnosti rasové (náboženské apod.) intolerance s principy života v demokratické společnosti;
- na podporu angažovanosti při potírání projevů intolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu;
- na vnímání sebe jako občana, který se aktivně spolupodílí na utváření vztahu společnosti k minoritním skupinám.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Multikulturní výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Environmentální výchova / EV /

Realizace průřezového tématu Environmentální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na vnímání života jako nejvyšší hodnoty;
- na rozvoj odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody a přírodních zdrojů;
- na rozvoj aktivity, tvořivosti, vstřícnosti a ohleduplnosti ve vztahu k prostředí;
- na utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí;
- na podporu angažovanosti v řešení problémů spojených s ochranou životního prostředí;
- na rozvoj vnímavého a citlivého přístupu k přírodě a přírodnímu a kulturnímu dědictví.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Environmentální výchova, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů.

Mediální výchova / MED /

Realizace průřezového tématu Mediální výchova bude v případě žáků s lehkým mentálním postižením zaměřena především:

- na uvědomování si hodnoty vlastního života (zvláště volného času) a odpovědnosti za jeho naplnění;
- na využívání potenciálu médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy i naplnění volného času;
- na vytvoření představy o roli médií jak v klíčových společenských situacích a v demokratické společnosti vůbec, tak v každodenním životě v regionu;
- na rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu médií i způsobu zpracování mediálních sdělení;
- na rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti (zejména o menšinách) i jednotlivci;
- na rozvoj komunikačních schopností, zejména při veřejném vystupování;
- na využívání vlastních schopností v týmové práci a dovednosti přizpůsobit se potřebám a cílům týmu.

Znalosti a dovednosti, které budou součástí realizace průřezového tématu Mediální výchova pro žáky s lehkým mentálním postižením, zvolí vyučující vždy s ohledem na individuální možnosti žáků, tak aby vhodně doplňovaly a podporovaly utváření žádoucích postojů

Vysvětlivky:

I Př = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace

I – integrace tematického okruhu průřezového tématu

PRO – projekt

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu OSV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Osobnostní rozvoj									
Rozvoj schopností poznávání	I PRV I ČJL	I PRV	I AJ			I ČJL	I ČJL		
Sebepoznání a sebezpečí	I PRV	I PRV						I OV	I OV
Seberegulace a sebeorganizace			I PRV					I OV	I OV
Psychohygiena	I M	I M			I PŘD			I PŘ	
Kreativita	I VV I PČ I ČJL	I HV I PČ I VV	I VV	I PČ	I VV	I VV	I VV	I HV I ČJL	I HV I ČJL
Sociální rozvoj									
Poznávání lidí	I PRV	I PRV			I AJ	I OV	I OV		
Mezilidské vztahy	I PRV	I PRV	I ČJL	I VL		I OV	I OV		
Komunikace				I VL I ICT	I VL	I ČJL I OV	I ČJL I OV	I ČJL	I ČJL
Kooperace a kompetice	I TV	PRO PRV I PČ			I PČ	I TV I OV	I TV I OV	I TV I OV	I TV I OV
Morální rozvoj									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	I M	I M I ČJL		I M		I OV	I OV	I OV I PŘ	I OV I PŘ
Hodnoty, postoje, praktická etika	I ČJL		I ČJL			I ČJL	I ČJL		

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA									
Název tematického okruhu VDO	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola				I VL		I OV	I OV		
Občan, občanská společnost a stát					I VL			I OV	I OV
Formy participace občanů v politickém životě				I VL				I OV	I OV
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					I TV			I OV	I OV

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOTECH									
Název tematického okruhu	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá		PRO PRV						I OV	I OV
Objevujeme Evropu a svět		I ČJL			I VL I AJ			I OV	I OV
Jsme Evropané	PRO PRV					I D	I D	I OV, D	I OV, D

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu MV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní diference		I PR				I OV	I OV	I OV	I OV
Lidské vztahy	I ČJL				I AJ	I OV	I OV		
Etnický původ				I VL		I OV	I OV		
Multikulturalita					I VL			I OV	I OV I AJ I NJ I RJ
Princip sociálního smíru a solidarity				I VL				I OV	I OV

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA									
	1. stupeň					2. stupeň			
Název tematického okruhu EV	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy		PRO PRV							I PŘ
Základní podmínky života			I PRV						I PŘ
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			I PRV	I PŘD	I VL				I PŘ
Vztah člověka k prostředí					I PŘD				I PŘ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA									
Název tematického okruhu MED	1. stupeň					2. stupeň			
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					I ICT	I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					I VL	I ČJL	I ČJL		
Stavba mediálních sdělení					I ČJL	I ČJL	I ČJL		
Vnímání autora mediálních sdělení					I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL	I ČJL
Fungování a vliv médií ve společnosti					I ICT	I OV	I OV		
Tvorba mediálního sdělení				I ČJL		I ČJL	I ČJL		
Práce v realizačním týmu		PRO PRV			I PČ	PRO D			

3 Učební plán

I. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučované předměty	1.roč.	2.roč.	3.roč.	4.roč.	5.roč.	Z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	9	10	8	7	7	6 + 2	41
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	0	0	3	3	3	0	9
Matematika a její aplikace		Matematika	4	5	5	5	5	4	24
Informační a komunikační technologie		Informatika	0	0	0	1	1	1	2
Člověk a jeho svět		Prvouka	2	2	3	0	0	3	15
		Přírodověda	0	0	0	2	2		
		Vlastivěda	0	0	0	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	1	0	12
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk zdraví a	Tělesná výchova	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	0	10
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	0	5
		Celkem	20	22	24	26	26	16	118

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Zahrnuté obory	Vyučované předměty	6.roč.	7.roč.	8.roč.	9.roč.	Z toho disponibilní	celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	1	16
	Cizí jazyk	Anglický jazyk	3	3	3	3	0	12
	Další cizí jazyk	Německý jazyk	0	2	2	2	0	6
Ruský jazyk								
Matematika a její aplikace		Matematika	4	4	4	4	1	16
Informační a komunikační technologie		Informatika	1	1	1	1	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis	2	2	2	2	1	12
	Výchova k občanství	Občanská výchova	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika	1	2	2	1	2	24
	Chemie	Chemie	0	0	2	2		
	Přírodopis	Přírodopis	2	2	2	2		
	Výchova ke zdraví							
	Zeměpis	Zeměpis	1	1	2	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova	1	1	1	1	0	10
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova	2	2	1	1		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova	3	2	2	2	0	9
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	4
Rozšiřující oblast	Volitelný předmět z vázané nabídky	Volitelný předmět	2	2	2	3	9	9
		Celkem	28	30	32	32	18	122

Volitelné předměty	ročník	časová dotace
5.1. Přírodovědné praktikum	6. - 8.	1
5.2. Dějepisně-zeměpisné praktikum	6. - 8.	1
5.3. Sportovní příprava	9.	3
5.3. Sportovní příprava	6. - 8.	2
5.4. Finanční gramotnost	9.	1
5.5. Klub českého jazyka	9.	1
5.6. Matematický klub	9.	1
5.7. Speciální pedagogická péče	6. - 9.	1
5.8. Rozšiřující tělesná výchova	6. - 9.	1

Poznámky k učebnímu plánu:

- Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do předmětu Přírodopis (očekávané výstupy – VZ-9-1-03,04,05,07,08,09, 10,11,12,13,15,16) a do předmětu Občanská výchova (očekávané výstupy – VZ-1-01,02,06,14)
- Žáci ze sportovních tříd si volí pouze volitelný předmět **Sportovní příprava**.
- Předmět **Speciální pedagogická péče** je určen pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními). Na 2. stupni je tento předmět dotován jednou vyučovací hodinou v rámci volitelného předmětu. Na 1. stupni je tento předmět dotován jednou, popř. dvěma hodinami týdně v rámci disponibilních hodin vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.

4 Učební osnovy

4. 1 Jazyk a jazyková komunikace

Oblast je realizována ve vyučovacích předmětech Anglický jazyk, Německý jazyk, Ruský jazyk a Český jazyk a literatura. Všechny vyučovací předměty mají společný cíl žáky vybavit dovednostmi, které povedou k trvalému získávání vzdělání ve všech vzdělávacích oborech.

Zároveň se snažíme rozvíjet přesné a logické myšlení, jazyky jsou chápány jako základní prostředek pro sdělování myšlenek, pocitů a získávání informací.

V rámci vyučování rozvíjíme jazyk v rovině kulturní / odlišnost jazyků /, sociální / komunikace / a psychické.

Zahrnuté vyučovací předměty:

Anglický jazyk

Německý jazyk

Ruský jazyk

Český jazyk a literatura

4. 1. 1 Cizí jazyk

4. 1. 1. 1 Anglický jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Anglický jazyk se vyučuje od 3. do 9. ročníku jako samostatný vzdělávací předmět. Ve všech ročnících je jazyk vyučován ve 3 vyučovacích jednotkách týdně. Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky na 1. i 2. stupni je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie anglicky hovořících zemí, jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Poznávání lidí/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Multikulturní výchova /Lidské vztahy, Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou práce s autentickými materiály, časopisy a texty anglicky píšících autorů či poslech hudebních nahrávek. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Naplňování kompetencí celku anglický jazyk

Na 1. stupni směřujeme k tomu, aby žáci porozuměli jednoduchým textům a frázím předpokládající úrovni A1. V průběhu 2. stupně je hlavním cílem rozvoj komunikativních dovedností směřující k předpokládanému dosažení úrovně A2 a prohloubení intelektových dovedností. Žáci porozumí přiměřenému textu a dokáží na něj reagovat jasně a srozumitelně nebo sami takový text tvoří na základě vlastních zájmů a dovedností.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- zařazuje projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

- podporuje vyhledávání a třídění informací

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech ze života
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák:

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti

Učitel:

- seznamuje žáky s tradicemi anglicky mluvících zemí

Kompetence pracovní

Žák:

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-3.ročník			
Řečové dovednosti			
CJ-3-1-01 <i>CJ-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a krátce se představí • rozumí jednoduchým pokynům učitele • reaguje na jednoduché, každodenně užívané příkazy a žádosti • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Tematické okruhy - číslovky 1 -20, základní barvy, školní potřeby a třída, vybraná domácí zvířata, nálady a pocity, obličej a tělo – základní smysly, rodina, oblečení, dětské nápoje a jídlo, zvířata v zoo, hračky, dny v týdnu Mluvnice – člen neurčitý a základní podstatná jména, pravidelné tvoření množného čísla podstatných jmen, základní přídavná jména, osobní zájmena, základní číslovky, rozkazovací způsob, kladná a negativní odpověď, sloveso have got a like, vazba there is/are, hlásky a jejich výslovnost, slovní přízvuk, pravopis, předložky místa nebo času	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
CJ-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele vyhledá slovíčka ve slovníku učebnice • reprodukuje slovní zásobu ze známé tematické oblasti v přiměřeném rozsahu 		
CJ-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici 		
CJ-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pomalému s právně vyslovovanému dialogu 		
CJ-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje věci, které jsou mu blízké, a napíše je 		
CJ-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • píše jednoduchá slova a věty dle předlohy 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-4.ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-01 <i>CJ-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností</i> 	Tematické okruhy – číslovky 1 – 100 po desítkách, hudební nástroje, druhy sportů, můj dům (místnosti a	

CJ-5-1-02 <i>CJ-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět • rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 	<p>nábytek), zdraví a nemoci, město, počasí, čas (hodiny, dny týdnu, měsíce v roce), záliby a volný čas, zvířata v zoo, škola a rozvrh hodin, televizní programy, narozeniny a vybrané svátky</p> <p>Mluvnice – člen určitý a neurčitý, podstatná jména, vybraná přídavná jména, tázací a přivlastňovací zájmena, základní číslovky, vazba there is/are, sloveso can, předložky místa, kladné a záporné příkazy, otázky na zjištění pozice věcí a osob, určování času, otázka na čas, sloveso to be/to have, přítomný čas prostý, slovosled kladné a záporné věty, otázka, krátká odpověď kladná i záporná, základní fonetické znaky, spojování hlásek do slov a jejich výslovnost, pravopis (základní pravidla psaní slov)</p>	
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatné informace ve slyšeném textu 		
Mluvení			
CJ-5-2-01 <i>CJ-5-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám • dokáže odpovídat • sám položí otázku • pozdraví a poděkuje 		
CJ-5-2-02 <i>CJ-5-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení • sdělí své jméno a věk 		
CJ-5-2-03 <i>CJ-5-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • poskytne požadovanou informaci • vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu) 		
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním • orientuje se v textu 		
CJ-5-3-02 <i>CJ-5-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory • rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-5. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět a interpretuje je • vyhledává ve slovníku 	<p>Tematické okruhy – číslovky 1 – 100, abeceda, jména a oslovení, rodina a přátelství, názvy zemí, moje rodina, dny v týdnu, technika, zvířata, moje škola</p>	
CJ-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • chápe obsah slyšeného sdělení 		
Mluvení			
CJ-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozdraví a rozloučí se • umí používat slovní zásobu probíraných okruhů v komunikaci 	<p>Mluvnice – určitý a</p>	MV – Lidské vztahy
CJ-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchými větami hovoří o sobě a dalších probíraných 		OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí

	tématech	neurčitý člen, množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací přídavná jména, zájmena ukazovací a přivlastňovací, základní číslovky, sloveso to be/to have/to can (v oznamovací větě, v otázce a záporu, plné a zkrácené tvary), předložky času a místa, otázky s who/what/when/where/how/why, pořádek slov ve větě a v otázce, základní fonetické znaky, základní pravidla výslovnosti, pravopis osvojených slov a tvarů	
CJ-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> odpoví na otázku vytvoří otázku poskytne požadovanou informaci 		
Čtení s porozuměním			
CJ-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním orientuje se v textu odpoví na zadanou otázku 		MEGS – Objevujeme Evropu a svět
CJ-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory 		
Psaní			
CJ-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při psaní jednoduchého sdělení 		
CJ-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> vyplní požadované údaje ve formuláři <i>je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka</i> 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-6.ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetický přepis známých slov, základní pravidla výslovnosti větných celků, pravopis – psaní malých a velkých písmen, dělení slov a základy interpunkce	
CJ-9-1-02 <i>CJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci, která je na nahrávce k učebnici a která obsahuje známou slovní zásobu <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 	Slovní zásoba – time, daily routines, furniture, parts of a house, places in a town, describing people, clothes	
Mluvení			
CJ-9-2-01 <i>CJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na čas, koničky zdvořile požádá, poděkuje a omluví se <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 	Tematické okruhy – time, places, people	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> na základě výchozího textu řekne několik vět o sobě a své rodině, o svém volném čase 	Mluvnice – present simple, prepositions of time, telling the time, prepositions of places, there is/are, can/can't,	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> popíše svůj denní režim, svoje zájmy 		

	<ul style="list-style-type: none"> • stručně popíše vzhled vlastního pokoje/domu, města, člověka 	have got and be for describing people, present continuous, How much is ...?	
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 <i>CJ-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v novém krátkém textu odvodí význam některých neznámých slovíček a slovních spojení za pomoci obrázků jiných grafických předloh • rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text 		
Psaní			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • na základě výchozího textu napíše několik vět o sobě a své rodině, o svém volném čase 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-7. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém autentickém textu s obrázky • rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	Zvuková a grafická podoba jazyka – fonetický přepis známých slov, pravopisné změny osvojených slov a tvarů, výslovnost obtížných hlásek	
CJ-9-1-02 <i>CJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí důležitým informacím v jednoduché konverzaci • v pomalé promluvě zachytí nejpodstatnější informace • rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 	Slovní zásoba – months of the years, dates, housework, animals, holiday transport, food, geographical names, the weather, types of TV programmes and films	
Mluvení			
CJ-9-2-01 <i>CJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na cenu • vyžádá jednoduché informace v restauraci, v obchodě • zdvořile požádá, poděkuje a omluví se • omluví se, odpoví na omluvu, vyjádří souhlas a nesouhlas • odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	Tematické okruhy – my life, animals, holidays, food, the world, entertainment Mluvnice - present simple, adverbs of	

CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj denní režim • sdělí, co dělal o víkendu • vyjádří, co má plánu dělat o víkendu a o prázdninách 	<p>frequency, ordinál numbers, present continuous, past simple, countable and uncountable nouns, a/an, some/any, how much/how many, articles – a/an, some, the, a little, a few, how questions, comparative adjectives, superlative adjectives, as...as, going to, adjectives and adverbs</p>	
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • popíše svůj denní režim, svoje zájmy • stručně popíše své oblíbené zvíře své prázdniny 		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 <i>CJ-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v novém krátkém textu odvodí význam neznámých slovíček a slovních spojení • samostatně vyhledá v dvojjazyčném slovníku význam neznámého slova nebo slovního spojení a ověří si výslovnost v elektronickém slovníku • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní fonetická pravidla a čte nahlas srozumitelně jednoduchý text 		
Psaní			
CJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní základní údaje o sobě přihlášce 		
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • napíše kamarádovi jednoduchý e-mail o sobě a svých zálibách • napíše kamarádovi pohlednici z dovolené • napíše jednoduchý text o svém oblíbeném zvířeti, o oblíbeném filmu 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • <i>reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-8. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 <i>CJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici • <i>rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů</i> 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk, výslovnost všech hlásek a slovních spojení, pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů</p>	
CJ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduché konverzaci na 		

CJ-9-1-02p	<p>každodenní téma</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pomalu pronášenému projevu na běžné téma • <i>rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby</i> 	<p>Slovní zásoba – life stages, families, space, places, collocations, natural disasters, houses, places in a city, somebody-anybody-everybody etc., experiences, problems, phrasal verbs</p> <p>Tematické okruhy – my life, the future, times and places, London, experiences, problems</p> <p>Mluvnice – past simple, will, past continuous, articles: the with places, present perfect, should/shouldn't, must/mustn't, don't have to</p>	
Mluvení			
CJ-9-2-01 CJ-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zeptá se na čas, místo, rodinu, budoucnost, zážitky • ústně sestaví otázku, žádost, prosbu • <i>odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby</i> 		
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • předá základní informace o sobě, o své rodině a škole • v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech • aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech 		
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • svými slovy vypráví jednoduchý příběh • popíše místo svého bydliště 		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 CJ-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu • využívá slovníkové příručky, cizojazyčný a výkladový slovník v tištěné i elektronické podobě • <i>rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • vystihne hlavní myšlenku čteného textu přiměřeného obsahu • v textu nalezne odpovědi na otázky • při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci • při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení 		
Psaní			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole 		
CJ-9-4-03 CJ-9-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • <i>reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Anglický jazyk-9. ročník			
Poslech s porozuměním			
CJ-9-1-01 CJ-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí základním informacím v jednoduchém textu s oporou v učebnici rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka – slovní a větný přízvuk, výslovnost všech hlásek a slovních spojení, pravopisné změny při tvorbě mluvnických tvarů</p> <p>Slovní zásoba – materials, compound nouns, describing clothes, verbs+prepositions, nouns and adjectives, part of the body, problems and treatments, medieval knights, adjectives with –ed or –ing, the environment, definitions, phrasal verbs, verbs and nouns</p>	
CJ-9-1-02 CJ-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduché konverzaci a diskusi na každodenní téma rozumí pomalu pronášenému projevu na specifické téma rozlišuje formální a neformální promluvu či rozhovor rozumí souvislým projevům učitele rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby 		
Mluvení			
CJ-9-2-01 CJ-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> zeptá se na čas, místo, rodinu, budoucnost, zážitky ústně sestaví otázku, žádost, prosbu odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby 	<p>Tematické okruhy – past and present, fame and fortune, health and safety, heroes, our environment, relationships</p>	
CJ-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> předá základní informace o sobě, o své rodině a škole v samostatném ústním projevu mluví o každodenních tématech aktivně se účastní rozhovoru a diskuse o každodenních tématech 		MV – Multikulturalita
CJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> svými slovy vypráví jednoduchý příběh popíše místo svého bydliště 		
Čtení s porozuměním			
CJ-9-3-01 CJ-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> odhadne význam nových a neznámých slov a frází v přiměřeně obtížném textu a z kontextu využívá různé slovníkové příručky, samostatně pracuje s dvojjazyčným i výkladovým slovníkem rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 	<p>Mluvnice – past simple and continuous, used to, too/enough, present perfect, present perfect in past simple, for/since, subject relative clauses, should/might, object relative clauses, verb+-ing or infinitive, there's someone/something+ing, see/her someone+-ing,</p>	
CJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vystihne hlavní myšlenku čteného textu přiměřeného obsahu 		

	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem přiměřeného rozsahu a vytvoří odpovědi na informace z textu • pracuje s různými typy textů • při práci s textem nalezne podstatnou informaci a specifickou informaci • při čtení nahlas užívá správné frázování, slovní a větný přízvuk, výšku a sílu hlasu, tempo řeči pro zajištění plynulosti čtení 		
Psaní			
CJ-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • písemně předá základní informace o sobě, své rodině a škole 		
CJ-9-4-03 <i>CJ-9-4-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché písemné sdělení • <i>reaguje jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		

4. 1. 2 Další cizí jazyk

4. 1. 2. 1 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a komunikace a je vyučován v 7. – 9. ročníku 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět a je dotován 2 vyučovacími jednotkami týdně.

Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky v předmětu je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie německy hovořících zemí jsou realizována formou krátkodobých projektů, při kterých používáme autentické materiály.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celku Multikulturní výchova /Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou četba krátkých literárních textů v originálu či práce s internetem.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- zařazuje projektové vyučování

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

- podporuje vyhledávání a třídění informací

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech ze života
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák:

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti

Učitel:

- seznamuje žáky s tradicemi německy mluvících zemí

Kompetence pracovní

Žák:

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Německý jazyk-7.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • opakuje foneticky správně • opakuje repliky • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatné informace ve slyšeném textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám • dokáže odpovídat • sám položí otázku • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	tematické okruhy - domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, zvířata	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení • <i>sdělí své jméno a věk</i> 	mluvnice – členy, osobní zájmena, zápor, přivlastňovací zájmena, předložka se 3. pádem, způsobová slovesa, časové údaje	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • poskytne požadovanou informaci 		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte podle obrázků 		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu • čte foneticky správně • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní požadované údaje ve formuláři 		

DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává známá slova • učí se psát správně • překládá správně jednoduché věty • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje správné tvary • sestaví jednoduché věty se vztahem k osvojovaným tématům 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU	
Německý jazyk-8.ročník				
Poslech s porozuměním				
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov		
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení • porozumí významu slov a slovních spojení • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 			
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace v poslechovém textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem	
Mluvení				
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní obraty • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	dopravní prostředky, počasí, kalendářní rok, obec, volný čas, nákupy		
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • představí se /jméno, věk, bydliště, co vlastní, co má rád/ • <i>sdělí své jméno a věk</i> 		mluvnice – vedlejší věty, budoucí čas, předložky se 3. a 4. pádem,	
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • reaguje pomocí slov, slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho, jeho rodiny a kamarádů 		stupňování přídavných jmen	
Čtení s porozuměním				
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchým nápisům, pokynům a příkazům 			
DCJ-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní 			

DCJ-9-3-02p	spojení • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
DCJ-9-3-03	• porozumí krátkému textu, který je podpořen obrazem		
Psaní			
DCJ-9-4-01	• doplní slova nebo slovní spojení		
DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-02p	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
DCJ-9-4-03	• odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Německý jazyk-9.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-01p	• porozumí jednoduchým otázkám • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-02p	• porozumí smyslu jednoduchým vět • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování		
DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	• porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý poslechový text • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) • rozumí jednoduchým pokynům učitele		slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
Mluvení			
DCJ-9-2-01 DCJ-9-2-01p	• účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů • pozdraví a poděkuje • vyjádří souhlas a nesouhlas	tematické okruhy – zdraví, příroda, povolání, reálie zemí příslušných jazykových oblastí	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-02p	• sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích • popíše skutečnosti /předměty, zvířata, činnosti/, se kterými se běžně setkává • sdělí své jméno a věk	mluvnice – předložky se 4. pádem, minulý čas způsobových sloves, minulý čas nepravidelných sloves, přídavná jména po členech, podmiňovací způsob	
DCJ-9-2-03	• odpovídá na otázky a poskytne		

	konkrétní informace • zeptá se na konkrétní informace		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích		MV – Multikulturalita
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	• porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)		
DCJ-9-3-03	• najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu		
Psaní			
DCJ-9-4-01	• doplní slova nebo slovní spojení		
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě, své rodině a kamarádech • sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby		
DCJ-9-4-03	• odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykovává		

5. 1. 2. 2 Ruský jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Ruský jazyk se vyučuje od 7. do 9. ročníku jako samostatný vzdělávací předmět. Ve všech ročnících je jazyk vyučován ve 2 vyučovacích jednotkách týdně.

Výuka probíhá především ve skupinách žáků z paralelních tříd jednotlivých ročníků, v počítačových učebnách. Pokud tomu podmínky dovolí, velikost skupiny nepřesahuje 24 žáků. Cílem výuky je podpora samostatnosti žáků a rozvoj všech řečových dovedností, osvojování základních gramatických pravidel a rozšiřování slovní zásoby. Některá témata především reálie ruský hovořících zemí, jsou realizována formou krátkodobých projektů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celku Multikulturní výchova /Multikulturalita/. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou práce s autentickými materiály, časopisy a texty ruský píšících autorů či poslech hudebních nahrávek. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

Kompetence k učení

Žák:

- učení si plánuje a zvládá domácí přípravu
- posuzuje výsledky své práce, hodnotí se
- vyhledává informace z jiných dostupných zdrojů (internet, cizojazyčné texty, slovníky, časopisy atd.)

Učitel:

nabízí žákům aktivační metody, které je povedou k samostatné práci s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky, pomáhá vytvářet žákům dostatek komunikačních příležitostí pro používání ruského jazyka.

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dokáže vyjádřit obsah textu svými slovy

Učitel:

vede žáky k porovnávání stavby ruského a českého jazyka, vyhledávání shod a odlišností, předkládá žákům konkrétní situace, k jejichž zvládnutí je nezbytné použití ruštiny.

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyjadřuje se výstižně a logicky
- naslouchá druhým
- zapojuje se do diskuze
- jeho písemný projev je přehledný

Učitel:

nabízí žákům dostatek možností k porozumění rusky vedenému rozhovoru a rusky psaným jednoduchým textům, vede žáky k tomu, aby se nebáli používat i nedokonale zvládnutý cizí jazyk.

Kompetence sociální a personální

Žák:

- podílí se na práci ve skupině
- pomáhá druhým
- respektuje ostatním

Učitel:

navozuje dostatek situací, které povedou k uvědomění si společných rysů lidí z různého jazykového prostředí, vytváří situace, ve kterých si žáci budou uvědomovat potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi z různého kulturního prostředí.

Kompetence občanská

Žák:

- dodržuje školní řád a pravidla třídy
- plní své povinnosti
-

Učitel:

na příkladech z ruský mluvící jazykové oblasti vede žáky k tomu, aby se snažili vcítit do problémů v těchto zemích.

Kompetence pracovní**Žák:**

- vytvoří projekt na dané téma
- prezentuje své práce před kolektivem

Učitel:

vede žáky k uvědomělému a správnému používání studijních materiálů a jazykových příruček pro samostatné studium.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-7.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí správně základním pokynům ve třídě • opakuje foneticky správně • opakuje repliky • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i> 	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe význam slov a obsah jednoduchých vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i> 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pochopí podstatné informace ve slyšeném textu • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům učitele</i> 		
Mluvení			
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí otázkám • dokáže odpovídat • sám položí otázku • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 	mluvnice – 1. pád podst.jmen, v oslovení, číslovky 1 -20 v 1. pádě, spojení číslovek 2,3,4 + hodiny, roky, měsíce, časování sloves bydlet, vědět, mluvit v přítomném čase	
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalost slovní zásoby a gramatických pouček při tvorbě jednoduchého sdělení • <i>sdělí své jméno a věk</i> 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • poskytne požadovanou informaci 		

Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • čte podle obrázků 		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v textu • čte foneticky správně • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním s pomocí vizuální podpory • vyhledá v jednoduchém textu potřebnou informaci 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vyplní požadované údaje ve formuláři 		
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává známá slova • učí se psát správně • překládá správně jednoduché věty • reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje správné tvary • sestaví jednoduché věty se vztahem k osvojovaným tématům 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-8.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 <i>DCJ-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se jednoduchými verbálními pokyny učitele • je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka 	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, povolání, oblékání, obec, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	
DCJ-9-1-02 <i>DCJ-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná známá slova a slovní spojení • porozumí významu slov a slovních spojení • rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování 		
DCJ-9-1-03 <i>DCJ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí konkrétní informace v poslechovém textu • rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu) • rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku) • rozumí jednoduchým pokynům učitele 		
Mluvení			
DCJ-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • použije základní zdvořilostní 	mluvnice – 1. pád	

DCJ-9-2-01p	obraty • <i>pozdraví a poděkuje</i> • <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i>	číslovek 30-90 i 100-900, podst.jména po číslovkách, osobní zájmena v 1. a 3. pádě, časování sloves volat, být, učit, prohlížet si, věty typu "mám bratra", přivlastňovací zájmena, časování sloves pracovat, učit se	
DCJ-9-2-02 DCJ-9-2-02p	• představí se /jméno, věk, bydliště, co vlastní, co má rád/ • <i>sdělí své jméno a věk</i>		
DCJ-9-2-03	• reaguje pomocí slov, slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho, jeho rodiny a kamarádů		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	• rozumí jednoduchým nápisům, pokynům a příkazům		
DCJ-9-3-02 DCJ-9-3-02p	• rozpozná známá slova a slovní spojení • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i>		
DCJ-9-3-03	• porozumí krátkému textu, který je podpořen obrazem		
Psaní			
DCJ-9-4-01	• doplní slova nebo slovní spojení		
DCJ-9-4-02 DCJ-9-4-02p	• napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě • <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i>		
DCJ-9-4-03	• odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Ruský jazyk-9.ročník			
Poslech s porozuměním			
DCJ-9-1-01 DCJ-9-1-01p	• porozumí jednoduchým otázkám • <i>je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka</i>	Zvuková a grafická podoba jazyka - fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov slovní zásoba – žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem tematické okruhy – volný	
DCJ-9-1-02 DCJ-9-1-02p	• porozumí smyslu jednoduchým vět • <i>rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování</i>		
DCJ-9-1-03 DCJ-9-1-03p	• porozumí tomu, o čem pojednává jednoduchý poslechový text • <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> • <i>rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)</i> • <i>rozumí jednoduchým pokynům</i>		

	<i>učitele</i>		
Mluvení		čas, lidské tělo, zdraví, nákupy, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, reálie zemí příslušných jazykových oblastí mluvnice – 7. pád podst. jmen, názvy profesí, 4. pád osobních zájmen, časování sloves chtít, zajímat se, líbit se, I. a II. časování, změna kmenových souhlásek, skloňování osobních zájmen	
DCJ-9-2-01 <i>DCJ-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> účastní se jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů <i>pozdraví a poděkuje</i> <i>vyjádří souhlas a nesouhlas</i> 		
DCJ-9-2-02 <i>DCJ-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích popíše skutečnosti /předměty, zvířata, činnosti/, se kterými se běžně setkává <i>sdělí své jméno a věk</i> 		
DCJ-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> odpovídá na otázky a poskytne konkrétní informace zeptá se na konkrétní informace 		
Čtení s porozuměním			
DCJ-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozumí jednoduchým nápisům, popisům, instrukcím, pokynům, příkazům, zákazům na informativních tabulích 		
DCJ-9-3-02 <i>DCJ-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět <i>rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)</i> 		
DCJ-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> najde konkrétní informace v krátkém jednoduchém textu 		
Psaní			
DCJ-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> doplní slova nebo slovní spojení 		
DCJ-9-4-02 <i>DCJ-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> napíše slova, jednoduchá slovní spojení a věty o sobě, své rodině a kamarádech sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz nebo vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informaci nebo se na ni zeptá <i>reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby</i> 		
DCJ-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátká sdělení a otázky týkající se jeho osoby, rodiny, kamarádů, zvířat nebo předmětů z jeho okolí a činností, které běžně vykovává 		
			MV – Multikulturalita

4. 1. 3. Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura zaujímá mezi ostatními předměty stěžejní postavení, získané vědomosti jsou podstatné nejen v rámci vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ale i pro poznávání a osvojování poznatků v rámci dalších vyučovacích předmětů.

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura je pro přehlednost rozdělen do tří složek - Komunikativní a slohová výchova, Jazyková výchova a Literární výchova.

Český jazyk a literatura se vyučuje ve všech postupných ročnících 1. i 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. Žáci se SPUCH mají možnost pravidelně navštěvovat nepovinné předměty dyslektické a logopedické nápravy, ve kterých jsou kompenzovány jejich individuální problémy.

V 1. ročníku je předmětu věnováno 9 hodin, ve 2. ročníku je to 10 hodin. Ve 3. ročníku je oboru věnováno 8 hodin. Ve 4. a 5. ročníku je to po 7 vyučovacích jednotkách. Od 6. do 9. ročníku je vyučovací předmět dotován čtyřmi vyučovacími jednotkami týdně – z toho jsou dvě hodiny věnovány mluvnici a po jedné hodině literární výchově a slohové výchově.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Do vyučovacího procesu jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení. Dále děti navštěvují Městskou knihovnu. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Podporujeme rozvoj samostatnosti žáků a práci s chybou. Některá témata – především ve slohové a literární výchově jsou realizována formou krátkodobých projektů, mluvních cvičení a referátů.

Ve všech ročnících je prvořadý důraz kladen na rozvoj a posilování vzdělávacích nástrojů čtení s porozuměním a psaní. Dále si žáci osvojují základní jazykové jevy. Děti jsou vedeny k poznatku, že mateřský jazyk využíváme jako prostředek k získávání informací a je nutné si k němu vytvořit pozitivní vztah. Důraz je kladen na získání sebedůvěry v komunikaci a zvládnutí základních pravidel mezilidské komunikace.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Kreativita, Mezilidské vztahy, Komunikace, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, Hodnoty, postoje, praktická etika/, Multikulturní výchova /Lidské vztahy/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Mediální výchova /Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, Stavba mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení, Tvorba mediálního sdělení. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou návštěvy knihoven, filmových a divadelních představení či práce s knihou a novinami. Největší důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností, kritického myšlení a sebehodnocení.

V Českém jazyce a literatuře směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák

- osvojuje si nové poznatky

- vyhledává a třídí informace, využívá je v procesu učení i v praktickém životě
- využívá komunikační prostředky a technologie
- snaží se o jasné, věcné a srozumitelné vyjadřování
- získává základní čtenářské návyky
- dokáže posoudit vlastní pokrok

Učitel

- klade důraz na práci s textem, na učení s porozuměním, na vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení
- podněcuje žákovu tvořivost
- vede žáky k získávání nových poznatků využíváním počítačů i odborných knih Městské knihovny v Jihlavě
- zařazuje projektové vyučování v hodinách slohu

Kompetence k řešení problémů

Žák

- analyzuje a kriticky posuzuje obsah textu
- využívá získané vědomosti k řešení daných problémů
- je schopen obhájit své rozhodnutí

Učitel

- vede žáka k přesnému a logickému myšlení
- motivuje žáka problémovými úlohami z praktického života
- podporuje žáka při vyhledávání informací, jejich třídění a využití
- podporuje zapojení žáků do soutěží
- učí žáky obhajovat jejich řešení a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák

- se vyjadřuje výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- osvojuje si spisovou podobu jazyka
- zapojuje se do diskuse
- obhajuje svůj vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací
- rozumí různým typům literárních textů a využívá je ke svému rozvoji

Učitel

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň naslouchat názorům jiných
- umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznacích z četby, ze sledování různých pořadů
- zařazuje mluvní cvičení na zvolené téma

- umožňuje žákům vyjádřit dojmy z uměleckého díla

Kompetence sociální a personální

Žák

- interpretuje své pocity
- chápe sociální roli v různých komunikačních situacích
- spolupracuje ve skupině při řešení daného úkolu, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry
- dovede ve skupině obhájit své vlastní názory
- respektuje zkušenosti a názory jiných

Učitel

- používá skupinovou práci
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanská

Žák

- poznává a chápe společenský a kulturní vývoj světa
- je vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných národů
- odlišuje fikci od skutečnosti
- projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům
- aktivně se zapojuje do kulturního dění
- chápe nutnost ochrany kulturních hodnot
- získává poznatky a prožitky, které mohou pozitivně ovlivňovat osobní postoje a hodnotové orientace

Učitel

- vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím
- podporuje u žáků schopnost kulturního cítění
- seznamuje žáky s tradicí našich sousedů v Evropě

Kompetence pracovní

Žák

- rozvíjí kulturu řeči a hlasového projevu
- vnímá jazykové prostředí

Učitel

- nabízí žákům exkurze
- snaží se propojovat získané znalosti a zkušenosti žáků s praxí
- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- klade důraz na sebezpoznání žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 1. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte, rozumí jednoduchému textu 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJL-3-1-02 <i>ČJL-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí mluveným pokynům, aplikuje je <i>rozumí pokynům přiměřené složitosti</i> 	Praktické naslouchání, zdvořilost	
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje komunikační normy vžité ve společnosti 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamenaná slyšené	
ČJL-3-1-04 <i>ČJL-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje správně jednotlivé hlásky v jednoduchých i obtížnějších skupinách <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 <i>ČJL-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pracuje správně a uvědoměle s dechem, užívá slovní přízvuk a větnou melodii <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Komunikační žánry -pozdraz, omluva, prosba - vypravování dle obrazových materiálů	
ČJL-3-1-06 <i>ČJL-3-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje slovní zásobu, užívá vhodné výrazové prostředky v různých komunikačních situacích <i>dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání</i> 	Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta	MV – Lidské vztahy
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vypráví své zážitky 	Komunikační žánry zpráva, oznámení, vypravování	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> správně sedí a drží psací náčiní 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 <i>ČJL-3-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> ovládá dílčí prvky psacích písmen a číslic, píše izolovaná písmena, postupně je spojuje ve slabiky a slova, dodržuje správné pořadí písmen <i>píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> <i>spojuje písmena a slabiky</i> <i>převádí slova z mluvené do psané podoby</i> <i>dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> 	Technika psaní Čitelný a úhledný písemný projev Zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-10 <i>ČJL-3-1-10p</i>	<ul style="list-style-type: none"> opíše jednoduchý text <i>opisuje a přepisuje krátké věty</i> 	Písemný projev, formální úprava textu	

ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vybírá orientační prvky pro osnovu, • vypráví dle osnovy 	Komunikační žánry	
• Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 <i>ČJL-3-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje sluchem slovo na hlásky, rozlišuje hlásky a písmena, • převádí mluvenou podobu slova do podoby psané • <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> • <i>tvoří slabiky</i> • <i>rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slova nadřazená a podřazená, chápe jejich vzájemný vztah, přiřazuje slova k obrázkům 	Slovní zásoba, třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří dle obrázku děj 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • pozná osobu, zvíře, věc 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • používá správné tvary 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ve větách 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • čte výrazně věty se správnou intonací, • odpovídá na otázky 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 <i>ČJL-3-2-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná začátek a konec věty, rozdíl mezi větou a slovem, mezi jménem obecným a vlastním, • píše velké písmeno ve vlastním jméně • <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 <i>ČJL-3-3-01p</i>	reprodukuje obsah textu, odpovídá na otázky, převypráví text vlastními slovy <i>pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně</i>	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
ČJL-3-3-02 <i>ČJL-3-3-02p</i>	vypráví své zážitky a promítá do vyprávění své pocity <i>reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost</i>	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	pozná rozdíl mezi básní a neveršovaným textem, pozná pohádku	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	kreslí ilustrace na základě porozumění textu, odřikává říkadla, rozpočítadla	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 2. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 ČJL-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> čte plynule s porozuměním jednoduché texty nahlas i potichu čte s porozuměním jednoduché texty 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	
ČJL-3-1-02 ČJL-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným a mluveným pokynům, dokáže na ně správně reagovat rozumí pokynům přiměřené složitosti 	Praktické naslouchání, zdvořilost	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> naslouchá přednesu, reaguje otázkami, pozná spisovné a nespisovné pojmy 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamená slyšené	
ČJL-3-1-04 ČJL-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> vyjadřuje se spisovně ve větách dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 ČJL-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> správně vyslovuje převypráví text dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Komunikační žánry -pozdrav, omluva, prosba - vypravování dle obrazového materiálu	
ČJL-3-1-06 ČJL-3-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> rozšiřuje slovní zásobu, využívá základní komunikační pravidla dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta	
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> vypráví své zážitky, dodržuje správnou posloupnost vět 	Komunikační žánry zpráva, oznámení, vypravování	MEGS – Objevujeme Evropu a svět
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje hygienické návyky spojené se psaním zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> píše správné tvary písmen a číslic, opíše a přepíše jednoduchý text, umí kontrolovat písemný projev píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen spojuje písmena a slabiky převádí slova z mluvené do psané podoby dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost 	Technika psaní Čitelný a úhledný písemný projev Zacházení s grafickým materiálem	
ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-10p	<ul style="list-style-type: none"> opíše jednoduchý text opisuje a přepisuje krátké věty 	Písemný projev, formální úprava textu	

ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se spisovně ve větách, • vypráví dle osnovy 	Komunikační žánry	
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 <i>ČJL-3-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky, • rozděluje slovo na konci řádku • <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> • <i>rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</i> • <i>tvoří slabiky</i> • <i>rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozná slova protikladná, souřadná, podřazená, nadřazená, synonyma 	Slovní zásoba, třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • pozná osobu, zvíře, věc, děj 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • pozná osobu, zvíře, věc, děj, vlastnost, některé předložky a spojky 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • používá správné tvary podstatných jmen a sloves 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • spojuje věty do jednoduchých souvětí, zná a používá některé spojky 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje věty dle postoje mluvčího, • používá správně interpunkční znaménka 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 <i>ČJL-3-2-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná konec věty a začátek následující, • píše velké písmeno ve vlastních jménech osob, zvířat a místních pojmenování, • píše i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, • vyjmenuje obojetné souhlásky, • píše ú/ů, • píše správně dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě, • pozná párové souhlásky, ovládá pravidla jejich psaní uprostřed a na konci slov • <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Literární výchova			
ČJL-3-3-01 <i>ČJL-3-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje obsah textu věcně správně, • přednáší se správným frázováním • <i>pamatuje si a reprodukuje</i> 	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	

	<i>jednoduché říkanky a dětské básně</i>		
ČJL-3-3-02 <i>ČJL-3-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj názor a pocity reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost 	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozdělí poezii a prózu, najde jednoduché rýmy 	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v textu, dokáže vyhledávat v textu dle zadání 	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 3. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-3-1-01 <i>ČJL-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zdokonaluje se v plynulém a výrazném čtení, čte plynule a s porozuměním složitější texty potichu i nahlas čte s porozuměním jednoduché texty 	Praktické čtení, technika čtení, orientační prvky	
ČJL-3-1-02 <i>ČJL-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozumí písemným a mluveným pokynům přiměřené složitosti, hledá informace podle otázek rozumí pokynům přiměřené složitosti 	Praktické naslouchání, zdvořilost	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje a praktická etika
ČJL-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> v rozhovoru vyjadřuje svá přání, užívá spisovné pojmy, nepřerušuje hovořícího 	Věcné, pozorné naslouchání Aktivní naslouchání, zaznamená slyšené	
ČJL-3-1-04 <i>ČJL-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vyslovuje pečlivě, dbá na správnou a spisovnou výslovnost, opravuje nesprávnou výslovnost dbá na správnou výslovnost 	Základy techniky mluveného projevu, dýchání, výslovnost	
ČJL-3-1-05 <i>ČJL-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> v mluvených projevech správně dýchá, volí vhodné tempo řeči, mění intonaci a melodii vět dbá na tempo řeči a pravidelné dýchání 	Komunikační žánry - pozdrav, omluva, prosba - vypravování na základní obrazový materiál	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJL-3-1-06 <i>ČJL-3-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> komunikuje se spolužáky a dospělými osobami dle základních komunikačních pravidel, dále rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Mimojazykové prostředky řeči, mimika, gesta	
ČJL-3-1-07	<ul style="list-style-type: none"> tvoří krátký mluvený projev dle vlastních zážitků, dodržuje 	Komunikační žánry zpráva, oznámení,	

	slovosled, dbá na správnou posloupnost vět	vypravování zpráva	
ČJL-3-1-08 ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné hygienické návyky spojené s psaním • <i>zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním</i> 	Správné sezení, držení psacího náčiní	
ČJL-3-1-09 ČJL-3-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> • píše správné tvary písmen a číslic, • píše úhledně a přiměřeně rychle, • kontroluje písemný projev, pracuje s chybou, chybu opraví • <i>píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen</i> • <i>spojuje písmena a slabiky</i> • <i>převádí slova z mluvené do psané podoby</i> • <i>dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost</i> 	<p>Technika psaní</p> <p>Čitelný a úhledný písemný projev</p> <p>Zacházení s grafickým materiálem</p>	
ČJL-3-1-10 ČJL-3-1-10p	<ul style="list-style-type: none"> • opíše a přepíše přiměřeně dlouhý text • <i>opisuje a přepisuje krátké věty</i> 	Písemný projev, formální úprava textu	
ČJL-3-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje se ve větách a souvětích, • sestaví jednoduchou osnovu, vypráví dle osnovy příběh 	Komunikační žánry	
Jazyková výchova			
ČJL-3-2-01 ČJL-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná znělé a neznělé souhlásky uvnitř slova, • osvojuje si pravopis znělých a neznělých souhlásek • <i>rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy</i> • <i>rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky</i> • <i>tvoří slabiky</i> • <i>rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky</i> 	Zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, hledá a poznává slova příbuzná, • určuje kořen u jednoduchých slov 	Slovní zásoba třídění slov	
ČJL-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • třídí slova dle zobecnělého významu, • pozná děj, věc, zvíře, osobu, okolnost, vlastnost 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru, • ovládá pádové otázky 	Tvarosloví	
ČJL-3-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • poznává podstatné jméno, u podstatných jmen určí rod, číslo, pád, • poznává sloveso, u sloves určí osobu, číslo a čas, • poznává přídavné jméno 	Tvarosloví	

ČJL-3-2-06	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje větu jednoduchou a souvětí, určí spojku, uvědomuje si použití různých spojek v podobném významu, spojuje věty do jednodušších souvětí 	Skladba, věta jednoduchá, souvětí	
ČJL-3-2-07	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího, volí vhodné jazykové i zvukové prostředky k vytváření vět 	Modulace souvislé řeči	
ČJL-3-2-08 <i>ČJL-3-2-08p</i>	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech <i>píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech</i> 	Pravopis	
Literární výchova			
ČJL-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah textu, přednáší z paměti texty přiměřené věku, vypráví pohádky, povídky 	Zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	
ČJL-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> vyjádří svůj postoj k textu, charakterizuje literární postavy 	Tvořivé činnosti s literárním textem	
ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje poezii a prózu, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění, hledá rýmy, rozumí pojům rým, verš, sloka 	Základní literární pojmy	
ČJL-3-3-04	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v textu, vyhledává v textu dle pokynů, dramatizuje příběhy 	Tvořivé činnosti s literárním textem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 4. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> přečte s porozuměním i složitější texty 	Pohádky, hádanky, říkadla, písničky, pověsti, přísloví	
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu 	Jednoduchý zápis, referát o knížce, otázky k textu	
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> posoudí úplnost daného textu 	Dokončení textu	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> svými slovy dokáže vysvětlit klíčová slova v textu 	Klíčová slova	
ČJL-5-1-05 <i>ČJL-5-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> dokáže správně vést rozhovor <i>vypráví vlastní zážitky, jednoduchý</i> 	Rozhovor, telefonování	

ČJL-3-1-05p	<p><i>příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování 		
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná důležité informace v reklamě, • umí sestavit inzerát 	Jednoduchý inzerát, reklama	MED – Tvorba mediálního sdělení
ČJL-5-1-07 ČJL-5-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • správně intonuje • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči 	Věty oznamovací, rozkazovací, tázací, přací, větná melodie	
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou a spisovnou výslovnost 	Rozdělení češtiny – spisovná, nespisovná, hovorová	
ČJL-5-1-09 ČJL-5-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše správně obsahově i formálně danou věc, • sestaví dopis • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně 	Popis jednoduchého předmětu, hračky, popis pracovního postupu, dopis	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu podle obrázků a na jejím základě vytvoří krátký mluvený projev 	Vypravování podle obrázků	
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává významy slov, zvukovou a psanou podobu slova, synonyma, antonyma, homonyma 	Význam slova, zvuková a psaná podoba slova, synonyma, antonyma, homonyma	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje stavbu slova, • odvozuje slova příbuzná 	Stavba slova, slova příbuzná	
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší slovní druhy, • určí mluvnické kategorie u podstatných jmen, • časuje správně slovesa • pozná podstatná jména a slovesa 	Tvarosloví, ohebné neohebné slovní druhy, časování sloves, sloveso být, podstatná jména – pád, číslo, rod, RŽ, RS, RM	
ČJL-5-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovná slova a jejich nespisovné tvary dokáže opravit 	Spisovná a nespisovná slova, slova hanlivá a citově zabarvená	
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává základní stavební dvojice, • zná otázky na podmět a přísudek 	ZSD, podmět a přísudek, vyjádřený podmět, otázky na podmět / přísudek	

ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší větu jednoduchou od souvětí • <i>doдрžuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i> 	Druhy vět, jednoduchá věta a souvětí	
ČJL-5-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • užívá vhodné spojovací výrazy, • spojuje slova a jednoduché věty – a, ale, protože, ani, když, čárka v souvětí. 	Spojování slov a jednoduchých vět – a, ale, protože, ani, když, čárka v souvětí	
ČJL-5-2-08 ČJL-5-2-08p	<ul style="list-style-type: none"> • píše správně i/y po obojetných souhláskách uvnitř slov • <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> - určuje samohlásky a souhlásky - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek <i>dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> - správně vyslovuje a píše <i>znělé a neznělé souhlásky</i> 	Vyjmenovaná slova	
ČJL-5-2-09	<ul style="list-style-type: none"> • správně píše koncovky u podstatných jmen, • umí zdůvodnit pravopis v přísudku 	Pravopis podstatných jmen, shoda přísudku s podmětem	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01 ČJL-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> 	Poslech textů, zážitkové čtení	
ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přednáší básně, • doprovází přečtený text kresbou, • volně reprodukuje text • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> • <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> • <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> 	Přednes básničky, doprovod přečteného kresbou, volná reprodukce textu, dramatizace	
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • pozná základní literární pojmy - báseň, pohádku, hádanku, rozpočítadlo, říkanku 	Pohádka, pověst, říkanka, hádanka, báseň	
ČJL-5-3-04 ČJL-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje rým a verš • <i>rozlišuje prózu a verše</i> • <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> • <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i> 	Rým, verš, báseň, pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura - 5. ročník			
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • přečte s porozuměním i složitější texty potichu i nahlas 	Pověst, báje, dobrodružná literatura, příběhy ze života dětí	
ČJL-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže rozlišit podstatné a okrajové informace v textu a sestaví podle nich jednoduchou osnovu 	Jednoduchá osnova k přečtenému textu, doplňování neúplného textu	
ČJL-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí úplnost či neúplnost daného textu, dokáže ho rozvinout nebo dokončit 	Rozvinutí a dokončení textu na dané téma	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • převypráví svými slovy přiměřeně složitě sdělení, sestaví krátkou zprávu 	Klíčová slova a informace, různé komunikační situace, zpráva, vzkaz	MED – Stavba mediálních sdělení
ČJL-5-1-05 <i>ČJL-5-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže správně vést telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích • má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování 	pravidla telefonování, moderní komunikační prostředky	
ČJL-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví inzerát a oznámení, v rozhovoru vyjadřuje svá přání, nepřerušuje hovořícího 	Inzerát, zpráva, oznámení, věcné naslouchání	MED – Vnímání autora mediálních sdělení
ČJL-5-1-07 <i>ČJL-5-1-07p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • správně intonuje • v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči 	Intonace, interpunkce, přízvuky, jazykové prostředky vhodné pro daný komunikační záměr	
ČJL-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správnou a spisovnou výslovnost 	Spisovná a nespisovná slovní zásoba, slangové výrazy, zdvořilost, citově zabarvená slova	
ČJL-5-1-09 <i>ČJL-5-1-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • napíše po obsahové stránce správně doporučený dopis • popíše jednoduché předměty, činnosti a děje • opisuje a přepisuje jednoduché texty • píše správně a přehledně jednoduchá sdělení • píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy • ovládá hůlkové písmo • tvoří otázky a odpovídá na ně 	Zpráva, oznámení, doporučený dopis, popis, pracovní postup	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký 	Vypravování, osnova, základy kompozice	

ČJL-5-1-10p	mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti • vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací		
Jazyková výchova			
ČJL-5-2-01	• porovná významy slov	Slovní význam, homonyma, neologismy, nadřazená, podřazená	
ČJL-5-2-02	• rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Stavba slova, pravopis morfologický s/se, z/ze, zdvojené hlásky	
ČJL-5-2-03 ČJL-5-2-03p	• skloňuje podstatná jména a píše správně jejich koncovky, • časuje slovesa, • rozliší slovní druhy, • pozná druhy zájmen a číslovek • <i>pozná podstatná jména a slovesa</i>	Podstatná jména- pád, číslo, rod, vzor, slovesa – osoba, číslo, způsob, čas, přehled slovních druhů, seznámení s druhy zájmen, číslovek	
ČJL-5-2-04	• rozlišuje a používá v rámci dané komunikační situace slova spisovná a nespisovná	Spisovná a nespisovná slova, slova hanlivá a citově zabarvená	
ČJL-5-2-05	• vyhledává ZSD a v neúplné ZSD označuje základ věty	Shoda přísudku s holým podmětem, nevyjádřený určuje ZSD	
ČJL-5-2-06 ČJL-5-2-06p	• určí druhy vět, • rozliší větu jednoduchou od souvětí • <i>dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího</i>	Oznamovací, rozkazovací, přací, jednoduchá věta a souvětí, základní větný vzorec	
ČJL-5-2-07	• odlišuje větu jednoduchou a souvětí, • vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Spojování vět v souvětí, včetně užití vztažných zájmen a příslovcí, čárka dle počtu sloves	
ČJL-5-2-08 ČJL-5-2-08p	• používá správně psaní i/y ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných • <i>rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik</i> • <i>určuje samohlásky a souhlásky</i> • <i>seřadí slova podle abecedy</i> • <i>správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě</i> • <i>správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky</i>	Vyjmenovaná a příbuzná slova, pravopis uvnitř slova	
ČJL-5-2-09	• skloňuje přídavná jména a píše správně jejich koncovky	Shoda holého podmětu s přísudkem v přítomnosti a minulosti, koncovky přídavných jmen měkkých a tvrdých	
Literární výchova			
ČJL-5-3-01	• vyjadřuje své dojmy z četby a	Reprodukce textu	

ČJL-5-3-01p	<p>zaznamenává je</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> 	s kresbou, zážitkové čtení podle zájmů, besedy o knize, referáty	
ČJL-5-3-02 ČJL-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přednáší básně, volně reprodukuje text • <i>dramatizuje jednoduchý příběh</i> • <i>vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek</i> • <i>čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy</i> • <i>určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti</i> 	Přednes, rčení, bajky, pohádky, pověsti, básničky, práce s textem, zhudebnování, intonace, dramatizace	
ČJL-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různé druhy uměleckých a neuměleckých textů 	Znaky poezie, prózy, dramatu, pověst, bajky, dobrodružná literatura	
ČJL-5-3-04 ČJL-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy • <i>rozlišuje prózu a verše</i> • <i>rozlišuje pohádkové prostředí od reálného</i> • <i>ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu</i> 	Bajka, povídka, pověst, divadelní hra, spisovatel, básník, režisér, herec, přirovnání	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura 6. – 7. ročník			
Jazyková komunikace			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • člení souvislou řeč a intonuje • rozlišuje věty dle postoje mluvčího a komunikační situace 	výslovnost hláskosloví větný a slovní přízvuk pauzy, frázování	
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozná slova, která jsou slohotvorně příbuzná • k danému slovu doplní slova odvozená • vytvoří slova složená a rozliší je od slov odvozených 	nauka o slovní zásobě	
ČJL-9-2-03 ČJL-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • <i>orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</i> 	seznámení s jazykovými příručkami	
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí slovo ke slovnímu druhu 	určování slovních druhů,	

ČJL-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> určí slovní druh u slov odvozených od stejného základového slova užije ve větách slova v náležitých tvarech množného čísla pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa 	mluvnické významy, tvary slov	
ČJL-9-2-05 ČJL-9-2-05p	<ul style="list-style-type: none"> využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluvené rozdělí spisovný a nespisovný jazyk 	druhy vět dle postoje mluvčího, pauzy, intonace, frázování	
ČJL-9-2-06 ČJL-9-2-06p	<ul style="list-style-type: none"> spojí větné členy ve větě do skladebních dvojic formuluje otázky na větné členy rozezná větu jednoduchou od souvětí 	věta jednoduchá větné členy	
ČJL-9-2-07 ČJL-9-2-07p	<ul style="list-style-type: none"> píše bez pravopisných chyb ovládá pravopis vyjmenovaných slov zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem správně píše slova s předponami a předložkami 	shoda přísudku s podmětem podstatná a přídavná jména přivlastňovací přídavná jména	
Literární výchova			
ČJL-9-3-06 ČJL-9-3-06p	<ul style="list-style-type: none"> uveďte základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla rozezná základní literární druhy a žánry 	lyrika, epika, próza, drama, poesie /Štorch, Egypt, Indie, Čína, Gilgameš, Homér, Asterix, Stvoření světa, bajka-Ezop, Jean de la Fontaine/	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. 	epos, mýty, řecké drama, bible, staroslověnské písemnictví, husitské období a diakritika renesance a humanismus	OSV – Morální rozvoj - Hodnoty, postoje a praktická etika
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 ČJL-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu čte plynule s porozuměním, reprodukuje text 	kritické čtení předloženého textu	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení a reality
ČJL-9-1-04 ČJL-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> najde slovo nevhodně užitá v dané komunikační situaci a nahradí je vhodnějším rozhodne podle komunikační situace, zda je namístě mluvit 	použití formálního a neformálního stylu	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace

	spisovně <ul style="list-style-type: none"> komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk 		
ČJL-9-1-08 ČJL-9-1-08p	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v krátkém textu klíčová slova posoudí, zda je daná informace obsažena v textu vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku vytvoří krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností čte plynule s porozuměním, reprodukuje text 	jak se učíme, výpisky, čtení s porozuměním, referát	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJL-9-1-09 ČJL-9-1-09p	<ul style="list-style-type: none"> uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí; délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení píše běžné písemnosti podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup vypráví podle předem připravené osnovy s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma 	popis pracovního postupu, předmětu, děje, osoby, zpráva, oznámení, vypravování, horizontální a vertikální členění textu	MED – Stavba a tvorba mediálního sdělení, kritické čtení vnímání mediálních sdělení, Vnímání autora mediálních sdělení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Český jazyk a literatura 8. – 9. ročník			
Jazyková komunikace			
ČJL-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> umí spisovně vyslovit česká a běžně užívaná cizí slova dokáže správně modulovat souvislou řeč 	zvuková stránka věty, spodoba znělosti, artikulační prostředky řeči, tempo, melodie	
ČJL-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> nahradí vyznačená slova přejatá českými ekvivalenty vybere z nabídky slovo, které je přeneseným pojmenováním prokáže schopnost interpretovat 	význam slova, způsoby obohacování, tvorba českých slov	

	<p>význam / porozumět významu přeneseného pojmenování</p> <ul style="list-style-type: none"> • ovládá zásady tvoření slov 		
<p>ČJL-9-2-03</p> <p>ČJL-9-2-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami • <i>orientuje se v Pravidlech českého pravopisu</i> 	práce se SSČ, PČP	
<p>ČJL-9-2-04</p> <p>ČJL-9-2-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zařadí slova vyznačená v textu ke slovním druhům • tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • <i>pozná a určí slovní druhy, skloňuje podstatná jména a přídavná jména, pozná osobní zájmena, časuje slovesa</i> • <i>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> 	slovní druhy a jejich funkce ve větě, komplexní jazykové rozbory, projev mluvený a psaný	
<p>ČJL-9-2-05</p> <p>ČJL-9-2-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá spisovný jazyk v projevu psaném i mluveném • <i>rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk</i> 	Jazyk a komunikace, norma a kodifikace, kultura řeči, velká písmena	
<p>ČJL-9-2-06</p> <p>ČJL-9-2-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • žák doplní slovo podle naznačených syntaktických vztahů a určí doplněný větný člen • vybere z několika vzorců ten, který odpovídá zadanému souvětí; žák vybere k zadanému vzorci z několika souvětí to, které je jím znázorněno • <i>rozezná větu jednoduchou od souvětí</i> 	poměry mezi větnými členy a větami, doplněk, složené přísudky, sponová slovesa	
<p>ČJL-9-2-07</p> <p>ČJL-9-2-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • píše bez pravopisných chyb • <i>ovládá pravopis vyjmenovaných slov</i> • <i>zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem</i> • <i>správně píše slova s předponami a předložkami</i> 	interpunkce, věta jednoduchá i souvětí psaní velkých písmen, cizí slova	
<p>ČJL-9-2-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> • v textu odliší jazykové prostředky útvarů národního jazyka • nahradí typicky nespisovné vyjádření spisovným • posoudí vhodnost, či nevhodnost užití jazykových prostředků různých útvarů národního jazyka 	obecný výklad o jazyce, skupiny jazyků, jazykověda a její disciplíny	
Literární výchova			

<p>ČJL-9-3-01</p> <p>ČJL-9-3-01p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje (bez přeřikávání celého děje) hlavní postavy přečteného příběhu, řekne, kde se odehrává, stručně vystihne hlavní děj, případně které hlavní děje se proplétají – odliší vedlejší děj od hlavního • v textu vyhledá místa, kde je vyjádřen pohled a názor vypravěče a kde je vyjádřen pohled nebo názor postavy • rozpozná v textu místa, která se liší od běžného dorozumívání svou formou nebo významem, a vysvětlí, jak na něj místo působí • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla • <i>orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenky</i> 	<p>obrazná pojmenování /metafora, personifikace, oxymoron, ironie, alegorie, sarkasmus/</p>	
<p>ČJL-9-3-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná výrazné rysy vypravěčského stylu, kterými se úryvek liší od neutrálního, neprofesionálního podání nějaké situace 	<p>autorská poetika, život autora, inspirace a obraz doby</p>	
<p>ČJL-9-3-03</p> <p>ČJL-9-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí své dojmy z uměleckého díla a zformuluje důvody, proč se mu líbilo či nelíbilo, nebo čeho si na díle cení a proč • <i>ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení</i> 	<p>recitace, literární kritika</p>	
<p>ČJL-9-3-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří vlastní krátký prozaický nebo veršovaný text se zajímavým tématem a působivým vyjadřováním, které odpovídá tématu i záměru žáka jako autora, svůj záměr a volbu žánrové formy vysvětlí jako dodatek k textu 	<p>tvůrčí psaní</p>	
<p>ČJL-9-3-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a zdůvodní, co v literárním textu považuje za hodnotné a proč 	<p>aspekty umělecké literatury</p>	
<p>ČJL-9-3-06</p> <p>ČJL-9-3-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní znaky několika běžných žánrů, doloží svůj názor několika příklady, nejlépe z vlastní četby • navrhne, ke kterému literárnímu druhu by mohl patřit čtený text • odliší, zda uvedený text je próza, poezie, nebo drama • vyjádří s pomocí učitele hlavní myšlenku díla • <i>rozezná základní literární druhy a žánry</i> 	<p>osvícenství, vymezuje NO v českých zemích – Jungmann, Dobrovský, Palacký, ohlasová poesie, Mácha, Němcová, Borovský Balada – Erben Přehled o sbornících Máj, Ruch, Lumír, Host do domu, Kwěty české, Literární noviny</p>	

ČJL-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, zda je text svým podáním spíše realistický, nebo romantický, spíše starobylý, nebo moderní, spíše citový, nebo intelektuální. 	podobnosti a rozdíly, v literatuře od třicátých let 19. století dosud, vývoj českého dramatu a jeho osobnosti	
ČJL-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, proč upřednostňuje filmové zpracování díla nebo literární četbu, případně proč přijímá obojí 	čtenářský zážitek	
ČJL-9-3-09 <i>ČJL-9-3-09p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede vedle internetových vyhledavačů (Google aj.) další zdroje, v nichž může najít určitý typ informace • odlišuje v médiích informační prameny, které mají rysy profesionální, od těch, které jsou zřetelně osobní • vyhledá v odborné publikaci místa, která pojednávají o zadaném pojmu • <i>dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře</i> 	literární historie a teorie, internet, CD, informace, práce v knihovně referáty	
Komunikační a slohová výchova			
ČJL-9-1-01 <i>ČJL-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • po přečtení textu vybere z nabízených možností ty, které vyjadřují některý z názorů pisatele textu • si nad informačním zdrojem odpoví na otázku o jeho důvěryhodnosti, u získaného údaje hledá další pramen pro ověření • <i>čte plynule s porozuměním, reprodukuje text</i> 	kritické čtení předloženého textu – analýza, hodnocení	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • odliší v jednoduchém textu názor autora či postavy od faktů • najde v textu prvky (motivy nebo jazykové prostředky), které naznačují, co chce komunikační partner svou promluvou říct, kam směřuje 	formulace otázek, aktivní přístup k rozhovoru subjektivně zabarvený popis	MED - Vnímání autora mediálních sdělení
ČJL-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • najde výrazný prostředek manipulace v textu • rozpozná alespoň jeden cíl sledovaný autorem textu • zaujme kritický postoj k cílům manipulace (k záměrům manipulátora) 	porovnání zdrojů informací, postoj ke sdělovanému obsahu	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ČJL-9-1-04 <i>ČJL-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • změní své uvolněně nespisovné vyjadřování v řeč kultivovanou, se stylově neutrálními a společensky přijatelnými výrazy a s uspořádanou stavbou výpovědi, když se obrací k osobě váženější a 	použití formálního a neformálního stylu	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace

	<p>v situacích formálních</p> <ul style="list-style-type: none"> komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk 		
<p>ČJL-9-1-05</p> <p>ČJL-9-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> vybere z nabízených možností text, který je pro danou komunikační situaci nejvhodnější v krátké ukázce najde nespisovné výrazy a nahradí je výrazy spisovným nahradí výrazy zjevně nevhodné pro jeho komunikační záměr výrazy vhodnějšími komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk 	<p>odlišení komunikačních situací a volba prostředků vhodných pro danou situaci</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>ČJL-9-1-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> zpětně zhodnotí, zda ve svém projevu hovořil přiměřeným tempem, zda vhodně frázoval, zda jeho intonace odpovídala druhům vět, zda všechna slova zřetelně vyslovoval po krátkém čase na rozmyšlenou o výběru tématu a o způsobu přednesení pronese souvislou a převážně spisovnou řečí krátké sdělení o něčem, čemu by ostatní měli podle něho věnovat pozornost pojmenuje běžné rozdíly mezi tím, jak se vyjadřuje soukromě a jak je vhodné mluvit na veřejnosti 	<p>funkční styly slohové postupy dle záměru mluvčího</p>	
<p>ČJL-9-1-07</p>	<ul style="list-style-type: none"> formou dialogu zdramatizuje epizodu ve vhodném textu se bez konfliktů a podstatných nedorozumění zapojí do řízené diskuse 	<p>diskuze pravidla dialogu</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj - Komunikace</p>
<p>ČJL-9-1-08</p> <p>ČJL-9-1-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v krátkém textu klíčová slova posoudí, zda je daná informace obsažena v textu vyhledá v textu odpověď na zadanou otázku vytvoří krátké shrnutí jednoduchého textu nebo vybere hlavní informaci z nabízených možností čte plynule s porozuměním, reprodukuje text 	<p>Referát, výtah, výpisky, výklad</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita</p>
<p>ČJL-9-1-09</p> <p>ČJL-9-1-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> uspořádá části textu tak, aby byla dodržena logická návaznost či dějová posloupnost vytvoří souvislý a srozumitelný text, v němž se svou myšlenkou 	<p>vertikální a horizontální členění textu, interpunkce</p>	

	<p>nebo pocitem a s vlastním záměrem osloví adresáta, kterého si sám zvolí; délku textu přizpůsobí potřebě svého sdělení</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 		
<p>ČJL-9-1-10 ČJL-9-1-10p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • najde chybnou formulaci (nejednoznačné místo, stylistickou chybu) a navrhne vhodnou úprav • rozpozná v textu místo, kde je zřetelně porušena jeho soudržnost, a navrhuje úpravu • před odevzdáním svého textu zajišťuje kontrolu správnosti pomocí příruček, konzultací a dalších/jiných zdroj • rozpozná, zda předložený text nese převážně znaky stylu odborného, publicistického (žurnalistického), uměleckého, či prostěsdělovacího • vytvoří krátký smysluplný text; vysvětlí, komu je určen a jaký záměr má vyjádřit; svoje tvrzení doloží konkrétními jazykovými prostředky užitými v textu • <i>píše běžné písemnosti</i> • <i>podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost</i> • <i>popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup</i> • <i>vypráví podle předem připravené osnovy</i> • <i>s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma</i> 	<p>hlavní zásady českého slovosledu, sloh a funkce textů</p>	

4. 2. Matematika a její aplikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v předmětu Matematika a jeho okruzích Číslo a početní operace, Číslo a proměnná, Závislosti, vztahy a práce s daty, Geometrie v rovině a prostoru a okruhu Nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Všechny okruhy mají za společný cíl žáky vybavit dovednostmi, které povedou k trvalému využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech a rozvíjení kombinatorického i logického myšlení.

Zároveň se snažíme vytvořit zásobu matematických nástrojů, které povedou při dílčích krocích řešení a k dovednosti vyslovovat hypotézy na základě matematických zkušeností či pokusu a k jejich ověřování či vyvracení pomocí protipříkladů.

Zahrnuté vyučovací předměty:

Matematika

V oblasti Matematika a její aplikace jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- si osvojí základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- provádí početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky
- řeší úlohy z praxe, čte a užívá diagramy
- zapisuje a znázorňuje kvantitativní jevy v přírodě a společnosti
- orientuje se v rovině a prostoru

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení a individuálnímu přístupu
- klade důraz na učení s porozuměním a práci s textem

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- řeší metrické a geometrické úlohy

Učitel:

- žáky motivuje problémovými úlohami z praktického života
- podporuje zapojení žáků do různých soutěží
- učí žáky obhajovat svá řešení

Kompetence komunikativní

Žák:

- využívá informační a komunikační prostředky
- užívá správné terminologie a symboliky
- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- učí žáky obhajovat svůj názor a svá řešení problémů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- dokáže spolupracovat při řešení problémů
- posiluje svoje sebevědomí

Učitel:

- používá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení

Kompetence občanské

Žák:

- projevuje smysl pro tvořivost
- vytváří úlohy odrážející vnímavost k prostředí a přírodě

Učitel:

- rozvíjí u každého žáka jeho individuální schopnosti

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně matematické pomůcky
- využívá znalosti a zkušenosti v zájmu vlastního rozvoje
- zdokonaluje grafický projev

Učitel:

- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

5. 2. 1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika se vyučuje ve všech postupných ročnících 1. i 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět.

V rámci 1. stupně se předmět vyučuje ve všech ročnících a to následovně: v 1. ročníku jsou to 4 vyučovací hodiny týdně, ve 2. – 5. ročníku je to 5 vyučovacích hodin týdně. Od 6. do 9. ročníku se předmět dotuje 4 vyučovacími jednotkami týdně.

Předmět Matematika poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a podporuje tak matematickou gramotnost, která vytváří předpoklady pro další úspěšné zvládnutí studia. Zároveň se rozvíjí paměť, představivost, tvořivost a logické myšlení.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ve všech ročnících je prvořadý důraz kladen na důkladné porozumění myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, matematickou symboliku a způsoby jejich užití. Do vyučovacího procesu jsou zařazovány soutěže, využíváme i jiných informačních zdrojů.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Psychohygienu, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 1. ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 <i>M-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> napiše, přečte a vyřeší příklady na sčítání, odčítání do dvaceti s přechodem desítky, zná komutativnost sčítání porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 	Obor přirozených čísel	
M-3-1-02 <i>M-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla 0 – 20, porovnává čísla na základě množství, používá základní matematické symboly $+$, $-$, $=$, $>$, $<$ / čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí čísla do 20 na číselnou osu, zná vztahy „hned před, hned za“, doplní chybějící čísla v řadě“ 	Číselná osa	
M-3-1-04 <i>M-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> počítá do dvaceti s přechodem desítky sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu
M-3-1-05 <i>M-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> řeší slovní úlohy v oboru do dvaceti řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 	Písemné algoritmy početních operací Závislosti, vztahy a práce s daty	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje týden, den, délku vyučovací hodiny 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 <i>M-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná početní operace sčítání, odčítání se vztahy „o více, méně“ modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pozná rytmus a pravidelnost, doplní dle posloupnosti a rytmu čísla, prvky, geometrické tvary, vytváří a doplňuje geometrické vzory 	Tabulky Geometrie v rovině a prostoru	

M-3-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 		
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 M-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> Rozliší a pojmenuje geometrické tvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh) pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují 	Základní útvary v rovině	
M-3-3-02 M-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> provádí odhady velikosti, porovnává používá pravítko 	Základní útvary, porovnávání	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> najde rozdíly 	Osově souměrné útvary	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika-2.ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 M-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> počítá do 100 násobí do 50 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20 	Obor přirozených čísel Násobilka	
M-3-1-02 M-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> čte a zapisuje čísla do 100, zaokrouhluje čísla na desítky, porovnává čísla do 100 čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100 zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> vyznačí čísla do 100 na číselnou osu, využívá číselnou osu k porovnávání čísel 	Číselná osa	
M-3-1-04 M-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> ovládá početní operace sčítání, dočítání do 100, násobí a dělí z paměti do 50 sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena
M-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří slovní úlohy v oboru do 	Písemné algoritmy početních operací	

M-3-1-05p	100, využívá osvojené početní operace, graficky znázorní úlohu <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20 		
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná časové údaje na hodinách 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 M-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché slovní úlohy „o více – méně, krát více – méně „ modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek 	Závislosti a jejich vlastnosti	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-3-2-03 M-3-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v souřadnicích (řádek, sloupec) doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20 zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi 	Tabulky	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-3-3-01 M-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> zná a pojmenuje rovinné útvary a jednoduchá tělesa, zná a narýsuje lomenou čáru, přímkou, polopřímku, úsečku, označí bod, krajní body úsečky pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit rozezná přímkou a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují 	Základní útvary v rovině	
M-3-3-02 M-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> užívá měřítka k měření délky, lomené čáry, zapisuje délku úsečky používá pravítko 	Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
M-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> dokresluje souměrné útvary 	Osově souměrné útvary	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika-3. ročník			
Číslo a početní operace			
M-3-1-01 M-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> vytvoří soubor s daným počtem prvků do 1 000 porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných 	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel Násobilka	

	<i>kritérií v oboru do 20</i>		
M-3-1-02 <i>M-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • čte a píše trojčíferná čísla, • porovnává čísla do 1 000, • zaokrouhluje trojčíferná čísla na desítky • <i>čte, píše a používá číslice v oboru do 20, numerace do 100</i> • <i>zná matematické operátory +, -, =, <, > a umí je zapsat</i> 	Zápis čísla v desítkové soustavě	
M-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zakreslí obraz daného čísla na číselné ose, • řadí vzestupně i sestupně čísla do 1 000 	Číselná osa	
M-3-1-04 <i>M-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá sčítání a odčítání v oboru do 1 000 při řešení praktických úloh, • užívá spoje malé násobilky, • násobí z paměti dvojčíferné číslo jednocíferným, • dělí dvojčíferné číslo jednocíferným mimo obor násobílek, • určí neúplný podíl a zbytek, • písemně sčítá a odčítá dvě trojčíferná čísla, provádí kontrolu svého výpočtu • <i>sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20</i> 	Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Násobilka	
M-3-1-05 <i>M-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy porovnáváním dvou čísel, • řeší slovní úlohy sčítáním a odčítáním dvou trojčíferných čísel, • řeší jednoduché rovnice, • řeší slovní úlohy násobením dvojčíferného čísla jednocíferným, dělením dvojčíferného čísla jednocíferným • <i>řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 umí rozklad čísel v oboru do 20</i> 	Písemné algoritmy početních operací	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • umí hodiny, zná počet minut a vteřin za hodinu 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 <i>M-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • řeší slovní úlohy typu „ o krát méně, • o krát více, krát více, krát méně „ • <i>modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek</i> 		
M-3-2-03 <i>M-3-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • doplňuje tabulky • <i>doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20</i> • <i>zvládá orientaci v prostoru a</i> 	Tabulky	

	<p><i>používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi</i> 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 4. ročník			
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • z paměti sčítá a odčítá čísla do 100, násobí a dělí v oboru malé násobilky 	Obor přirozených čísel	
M-5-1-02 M-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • správně sepíše čísla pod sebe (dle číselných řádů) při sčítání, odčítání, násobení a dělení přirozených čísel, využívá při písemném výpočtu znalost přechodu mezi číselnými řády • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 • sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla • zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 	Zápis čísla, početní operace	
M-5-1-03 M-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje na 10, 100, 1 000, 10 000, užívá polohové vztahy („hned před“, „hned za“) v oboru přirozených čísel, provádí číselný odhad a kontrolu výsledku • čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách • tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 	Zaokrouhlování	
M-5-1-04 M-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché slovní úlohy • zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy • rozeznává sudá a lichá čísla • používá kalkulátor 	Slovní úlohy	
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje zlomky, využívá názorné obrázky k určování $1/2$, $1/4$, $1/3$, $1/5$ $1/10$ celku 	Zlomky	
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • porovná zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) 	Porovnávání zlomů	
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • zná jednotky délky, času a hmotnosti a převádí je 	Jednotky, teploměr, model	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, 	Závislosti a jejich vlastnosti	

M-5-2-01p	<p>průjezd aut za daný časový limit apod.)</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu 		
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu a používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech) orientuje se a čte v jednoduché tabulce určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi 	Grafy, tabulky, jízdní řády	
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> rozezná základní rovinné útvary (kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice) nezávisle na jejich natočení, velikosti nebo označení, určí rovinné útvary pomocí počtu vrcholů a stran, rovnoběžnosti a kolmosti stran, využívá základní pojmy a značky užívané v rovinné geometrii (čáry: křivá, lomená, přímá; bod, úsečka, polopřímka, přímka, průsečík, rovnoběžky, kolmice), dodržuje zásady rýsování 	Základní útvary v rovině	
M-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary 		
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> graficky sčítá, odčítá a porovnává úsečky, určí délku lomené čáry graficky i měřením vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran měří a porovnává délku úsečky 	Délka úsečky, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	
M-5-3-02p			
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá dvojice kolmic a rovnoběžek ve čtvercové síti 	Vzájemná poloha dvou přímek	
M-5-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> sestrojí rovnoběžky a kolmice 		
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí pomocí čtvercové sítě obsah rovinného útvaru, který lze složit ze čtverců a obdélníků 	Obsah obrazců	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> pozná osově souměrné útvary (i v reálném životě) 	Osově souměrné útvary	
M-5-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> určí osu souměrnosti překládáním papíru pozná základní tělesa 		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> vyhledá v textu jednoduché úlohy 	Slovní úlohy, číselné a	

M-5-4-01p	<p>potřebné údaje a vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech 	obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	
-----------	---	---	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika -5. ročník			
Číslo a početní operace			
M-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> využívá komutativnost sčítání a násobení při řešení úlohy a při provádění zkoušky výpočtu, využívá asociativnost sčítání a násobení při řešení jednoduchých úloh s užitím závorek 	Obor přirozených čísel	
M-5-1-02 M-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> využívá znalosti malé násobilky při písemném násobení a dělení nejvýše dvojciferným číslem, provádí písemné početní operace včetně kontroly výsledku, dodržuje pravidla pro pořadí operací v oboru přirozených čísel čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000 sčítá a odčítá z paměti i písemně dvojciferná čísla zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100 	Zápis čísla, početní operace	
M-5-1-03 M-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> přečte a zapíše číslo (do milionu) s užitím znalosti číselných řádů desítkové soustavy, využívá rozvinutý zápis čísla (do statisíců) v desítkové soustavě, porovnává čísla do statisíců, zaokrouhluje čísla do statisíců s použitím znaku pro zaokrouhlování, orientuje se na číselné ose a jejich úsecích zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100 	Zaokrouhlování	
M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> porozumí textu jednoduché úlohy (rozlišuje informace důležité pro řešení úlohy) a úlohu řeší, zformuluje odpověď k získanému výsledku, vytvoří jednoduchou slovní úlohu podle vzoru 	Slovní úlohy	

M-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zapiše a řeší jednoduché slovní úlohy</i> • <i>rozeznává sudá a lichá čísla</i> • <i>používá kalkulátor</i> 		
M-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou zlomkem na příkladech z běžného života, vyjádří celek z jeho dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny 	Zlomky	
M-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem (poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny) pomocí názorných obrázků (např. čtvercová síť, kruhový diagram, číselná osa) a tyto početní operace zapisuje 	Porovnávání zlomků	
M-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí a znázorní vztah mezi celkem a jeho částí vyjádřenou desetinným číslem na příkladech z běžného života, přečte, zapiše, znázorní desetinná čísla v řádu desetin na číselné ose a jejich úsecích, ve čtvercové síti nebo v kruhovém diagramu, porovná desetinná čísla v řádu desetin 	Desetinná čísla	
M-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • znázorní na číselné ose, přečte, zapiše a porovná celá čísla v rozmezí -100 až +100, nalezne reprezentaci záporných čísel v běžném životě 	Jednotky, teploměr, model	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává zadaná data daného kritéria, posuzuje reálnost vyhledávaných údajů 	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy apod.) podle návodu</i> 		
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledává v tabulce nebo diagramu požadovaná data, vyhledává údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) 	Grafy, tabulky	
M-5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>orientuje se a čte v jednoduché tabulce</i> • <i>určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích</i> • <i>provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času</i> • <i>uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi</i> 		
Geometrie v rovině a v prostoru			
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná jednoduchá tělesa (krychle, kvádr, válec) a určí na 	Základní útvary v rovině	

M-5-3-01p	<p>nich základní rovinné útvary, narýsuje kružnici s daným poloměrem, narýsuje obecný trojúhelník nebo trojúhelník se třemi zadanými délkami stran, narýsuje čtverec a obdélník s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic</p> <ul style="list-style-type: none"> • znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary 		
M-5-3-02 M-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje obvod a obsah rovinného útvaru, určí s pomocí čtvercové sítě nebo měřením obvod rovinného útvaru (trojúhelníku, čtyřúhelníku, mnohoúhelníku), převádí jednotky: kilometry na metry, metry na centimetry, centimetry na milimetry • měří a porovnává délku úsečky • vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	Délka úsečky, obvod čtverce, obdélníku a trojúhelníku	
M-5-3-03 M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a narýsuje kolmici a rovnoběžku • sestrojí rovnoběžky a kolmice 	Vzájemná poloha dvou přímek	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • používá základní jednotky obsahu (cm^2, m^2, km^2) bez vzájemného převádění 	Obsah obrazců	
M-5-3-05 M-5-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • určí překládáním papíru osu souměrnosti útvaru • určí osu souměrnosti překládáním papíru • pozná základní tělesa 	Osově souměrné útvary	
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-5-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné postupy pro řešení jednoduché úlohy, vyhodnotí výsledek úlohy 	Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, prostorová představivost	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 6. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • řeší jednoduché lineární rovnice v množině přirozených čísel • provádí zkoušku řešení • umí pomocí jednoduchých rovnic vyřešit jednoduché slovní úlohy • umí zapsat zápis, sestavit rovnici vyřešit ji a provést zkoušku 	JEDNODUCHÉ ROVNICE	
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • umí zobrazit desetinné číslo na 	DESETINNÁ ČÍSLA	

M-9-1-04 M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-1-06p	<p>číselné ose</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí porovnávat a zaokrouhlovat desetinná čísla • umí je sčítat, odčítat, násobit a dělit • umí převádět jednotky • umí vypočítat aritmetický průměr • čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace • provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla • píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 • zvládá orientaci na číselné ose 		
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-03 M-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmu úhel • umí úhly narýsovat a změřit • rozlišuje druhy úhlů (ostrý, tupý, pravý, přímý) • rozumí pojům vedlejší, vrcholové, střídavé, souhlasné úhly a zná jejich vlastnosti • umí graficky přenést úhel, sečíst a odečíst úhly • sestrojí osu úhlu • umí početně sčítat, odčítat, násobit a dělit úhly ve stupních a minutách • rozumí pojmu mnohoúhelník • vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce 	ÚHLY	
Číslo a proměnná			
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí používat znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo a číslo složené • umí rozložit složené číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel • řeší jednoduché slovní úlohy pomocí dělitelnosti 	DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-08 M-9-3-08p	<ul style="list-style-type: none"> • pozná geometrické útvary shodné a osově souměrné • umí načrtnout a sestrojít osově souměrný obraz zadaného geometrického útvaru • sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti 	OSOVÁ SOUMĚRNOST	
M-9-3-01 M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná různé druhy trojúhelníků (pravoúhlý, tupoúhlý, ostroúhlý, 	TROJÚHELNÍKY	

M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-07 M-9-3-13 M-9-3-04p M-9-3-06p	rovnoramenný, rovnostranný) a zná jejich vlastnosti <ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům vnitřní a vnější úhel • umí sestrojít trojúhelníky podle vět sss, sus, usu • umí sestrojít střední příčky, těžnice a výšky • umí sestrojít kružnici opsanou a vepsanou • umí sestrojít pravidelný šestiúhelník a osmiúhelník • <i>vypočítá obvod a obsah trojúhelníka</i> • <i>rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary</i> 		
M-9-3-01 M-9-3-03 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-13 M-9-3-03p M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout a narýsovat kvádr, krychli a jejich sítě • umí převádět jednotky krychlové a čtvereční • vypočítá povrch a objem kvádra a krychle • <i>vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce</i> • <i>vypočítá povrch a objem kvádra, krychle</i> • <i>sestrojí sítě základních těles</i> • <i>načrtne základní tělesa</i> • <i>zobrazuje jednoduchá tělesa</i> • <i>odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky</i> • <i>umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami</i> • <i>používá technické písmo</i> • <i>čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům</i> 	KVÁDR A KRYCHLE	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 7. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-01p M-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přečte a napíše zlomek • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • krátí a rozšiřuje zlomky • porovnává zlomky • umí sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky • umí převádět smíšené číslo na 	ZLOMKY	

	<ul style="list-style-type: none"> zlomek a naopak rozumí pojmu složený zlomek umí řešit jednoduché slovní úlohy se zlomky <i>pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)</i> <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> 		
M-9-1-01 M-9-1-01p M-9-1-02p M-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje kladná a záporná čísla umí zobrazit kladná a záporná čísla na číselné ose určí absolutní hodnotu čísla umí sčítat, odčítat, násobit a dělit celá čísla umí vyřešit jednoduché slovní úlohy s celými čísly umí provádět početní operace s racionálními čísly <i>písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem</i> <i>píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000</i> <i>zvládá orientaci na číselné ose</i> 	CELÁ ČÍSLA	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-08 M-9-3-08p	<ul style="list-style-type: none"> pozná shodné útvary užívá věty o shodnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách umí sestrojít trojúhelník z daných prvků načrtne a narýsuje obraz ve středové souměrnosti a v posunutí <i>sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osově souměrnosti</i> 	SHODNOST	
Číslo a proměnná Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-1-01 M-9-1-04 M-9-1-05 M-9-2-02 M-9-2-03 M-9-2-04 M-9-1-05p M-9-2-02p M-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami zvětšuje a zmenšuje v poměru dělí celek na části v daném poměru pracuje s měřítky map a plánů rozezná přímou a nepřímou úměrnost vyjádří přímou a nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou, grafem využívá trojčlenky k řešení slovních úloh <i>používá měřítko mapy a plánů</i> 	POMĚR, MĚŘÍTKO, PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST	

	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává data • vypracuje jednoduchou tabulku • užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu • zvládá početní úkony s penězi 		
M-9-1-04 M-9-1-06 M-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1 %, procentová část, počet procent, základ • vypočítá 1 %, procentová část, počet procent, základ • řeší slovní úlohy na procenta • řeší jednoduché úlohy na procenta 	PROCENTA	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-13 M-9-3-04p M-9-3-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje různé typy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • umí vypočítat obvod a obsah rovnoběžníků • umí sestrojít rovnoběžníky • pozná lichoběžník • vypočítá obvod a obsah lichoběžníku • umí lichoběžník narýsovat • vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka • rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary 	ČTYŘÚHELNÍKY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 8. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-08 M-9-2-02 M-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a pomocí kalkulačky • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • zná znění Pythagorovy věty • umí pomocí Pythagorovy věty určit, zda je trojúhelník pravouhlý • umí pomocí Pythagorovy věty vypočítat délky stran v pravouhlém trojúhelníku • řeší slovní úlohy s užitím Pythagorovy věty 	DRUHÁ MOCNINA A DRUHÁ ODMOCNINA, PYTHAGOROVA VĚTA	
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zapíše výraz vyjádřený slovně a určí jeho hodnotu • umí sčítat a odčítat výrazy • umí násobit a dělit výrazy • umí umocnit výraz • při počítání s výrazy využívá 	VÝRAZY	

	vytýkání a vzorců		
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav provádí zkoušku řešení umí vyjádřit neznámou ze vzorce řeší slovní úlohy pomocí rovnic 	LINEÁRNÍ ROVNICE	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-01 M-9-3-02 M-9-3-04 M-9-3-06 M-9-3-13 M-9-3-04p M-9-3-06p	<ul style="list-style-type: none"> rozumí pojmu kruh a kružnice určí vzájemnou polohu kružnice a přímky narýsuje tečnu ke kružnici v daném bodě a tečnu ke kružnici rovnoběžnou s přímkou určí vzájemnou polohu dvou kružnic vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu vypočítá obvod a obsah čtverce a obdélníka rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary 	KRUH, KRUŽNICE	
M-9-1-03 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12 M-9-3-12p	<ul style="list-style-type: none"> rozezná a pojmenuje hranol načrtne a narýsuje obraz hranolu a jeho síť vypočítá objem a povrch hranolu zobrazuje jednoduchá tělesa odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami používá technické písmo čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům 	HRANOLY	
M-9-3-01 M-9-3-05 M-9-3-13 M-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> umí sestavit jednoduché konstrukce zná Thaletovu větu a umí ji využít při konstrukci rozumí pojmu množiny všech bodů dané vlastnosti provádí jednoduché konstrukce 	KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
Závislosti, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 M-9-2-04 M-9-2-05 M-9-2-01p M-9-2-02p M-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> provádí statistická šetření vyhledává a třídí informace vyhodnocuje a vyvozuje závěry umí určit aritmetický průměr, medián, modus a rozumí jejich významu vyhledává a třídí data porovnává data vypracuje jednoduchou tabulku užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu 	ÚVOD DO STATISTIKY	

	• <i>zvládá početní úkony s penězi</i>		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematika - 9. ročník			
Číslo a proměnná			
M-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • umí rozložit výraz na součin pomocí vytýkání a vzorců • provádí početní operace s lomenými výrazy – rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení • určí, kdy má lomený výraz smysl 	VÝRAZY	
M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	ROVNICE S NEZNÁMOU VE JMENOVATELI	
M-9-1-02 M-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými • užívá metodu sčítací a dosazovací • řeší slovní úlohy pomocí soustavy rovnic 	SOUSTAVY ROVNIC	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí zapsat vztah nerovnosti • řeší lineární nerovnice • umí znázornit řešení na číselné ose • řeší slovní úlohy pomocí lineárních nerovnic 	LINEÁRNÍ NEROVNICE	
Závislost, vztahy a práce s daty			
M-9-2-01 M-9-2-02 M-9-2-04 M-9-2-05 M-9-2-01p M-9-2-02p M-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> • zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic • umí sestrojít graf funkce • určí rovnici funkce z grafu • najde průsečíky grafu funkce s osami • umí graficky vyřešit soustavu lineárních rovnic • <i>vyhledává a třídí data</i> • <i>porovnává data</i> • <i>vypracuje jednoduchou tabulku</i> • <i>užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu</i> • <i>zvládá početní úkony s penězi</i> 	FUNKCE	
Geometrie v rovině a prostoru			
M-9-3-07	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší shodné a podobné útvary • zná věty o podobnosti trojúhelníků • využívá podobnosti při řešení konstrukčních i slovních úloh 	PODOBNOST	
M-9-3-05 M-9-3-09 M-9-3-10 M-9-3-11 M-9-3-12	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout tělesa a jejich sítě • umí vypočítat objem a povrch hranolů, válce, jehlanu, kužele, koule • umí vyřešit slovní úlohy pomocí 	TĚLESA	

M-9-1-02 M-9-1-03 M-9-3-10p M-9-3-11p M-9-3-12p	znalostí o tělesech <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá povrch a objem válce • sestrojí síť základních těles • načrtne základní tělesa • zobrazuje jednoduchá tělesa • odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky • umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami • používá technické písmo • čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům 		
Nestandardní aplikační úlohy a problémy			
M-9-1-09 M-9-4-01 M-9-4-02 M-9-4-01p M-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • umí doplnit číselné a logické řady a obrázkové analogie • vyřeší netradiční geometrické úlohy • samostatně řeší praktické úlohy • hledá různá řešení předložených situací • aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí • využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh 	NETRADIČNÍ LOGICKÉ ÚLOHY	

4. 3 Informační a komunikační technologie

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v předmětu Informatika. Cílem oblasti je umožnit všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti.

Tyto získané dovednosti jsou propojeny se základními dovednostmi práce s výpočetní technikou a osvojení si základních dovedností práce, které jsou dnes podmínkou efektivního rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zahrnuté vyučovací předměty:

Informatika

4. 3. 1 Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět se vyučuje na 1. stupni ve 4. a 5. ročníku a na 2. stupni od 6. do 9. ročníku. Předmět je dotován jednou hodinou týdně, což odpovídá učebnímu plánu.

Předmět Informatika umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku s celou škálou jejího softwaru ve všech oblastech základního vzdělávání, zároveň tak umožňuje realizovat metodu učení „kdykoli a kdekoli“.

Výuka probíhá především v počítačových učebnách, žáci pracují samostatně, případně ve skupinách. Cílem předmětu je seznámení se základními pojmy informační a počítačové technologie, které jsou nezbytné pro

práci s informacemi a zařízeními výpočetní techniky. Žáci se seznamují s přenosem, uchováním a zpracováním informací.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Komunikace/, Mediální výchova /Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Fungování a vliv medií ve společnosti/.

Výuka je zaměřena na praktická cvičení, ve kterých se dále rozvíjí algoritmické myšlení a žáci jsou vedeni k systematickému postupu při řešení problémů – vytváření tabulek, webových stránek, databází.

V předmětu Informatika směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák:

- využívá dostupnou výpočetní techniku
- využívá při práci síť (lokální internet)
- získává informace z internetu
- využívá k vyhledávání informací internetové vyhledávače, encyklopedie, výukové programy
- ukládá a zpracovává vyhledané informace
- využívá digitálních technologií

Učitel:

klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací;

vede žáky k sebehodnocení, individuálním způsobem maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch;

ve vhodných případech umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- dodržuje zásady ochrany dat před viry a zneužitím
- řídí se bezpečností práce s elektrickým zařízením
- chrání své zdraví při práci s PC
- řídí informace a posuzuje jejich věrohodnost
- řídí se autorskými právy
- chrání data v souladu s platnými zákony

Učitel:

podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití

Kompetence komunikativní

Žák:

- vyhledává informace a používá je ke komunikaci a vlastnímu vzdělávání
- využívá možnosti komunikace s pomocí PC
- dodržuje pravidla etiky

Učitel:

učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň

poslouchat názory druhých

Kompetence pracovní

Žák:

- zpracovává a prezentuje své výsledky pomocí aplikačního softwaru
- využívá pokročilých funkcí – tabulky, grafy, funkce, vzorce
- prezentuje své výsledky pomocí prezentačního softwaru
- vytvoří jednoduchý HTML dokument a prezentuje ho na internetu

Učitel:

snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-4. ročník			
Základy práce s počítačem			
ICT-5-1-01 <i>ICT-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none">• využívá základní pojmy hardware a software• umí zapnout a vypnout počítač, přihlásit a odhlásit se ke školní síti• umí pracovat s klávesnicí a myší, zná pojmy klik, dvojklik• umí pracovat se soubory a složkami• umí uložit a otevřít soubor• <i>ovládá základní obsluhu počítače</i>	HARDWARE A SOFTWARE	
Zpracování a využití informací			
ICT -5-3-01	<ul style="list-style-type: none">• ovládá práci s bitmapovým grafickým editorem• umí vytvořit obrázek a uložit ho	GRAFICKÝ EDITOR	
ICT -5 -3 -01 <i>ICT-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none">• pracuje s textem v textovém editoru• využívá základní funkce textového editoru• formátuje písmo, upraví vlastnosti odstavce a dokumentu• uloží dokument do zadané složky• <i>pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu</i>	TEXTOVÝ EDITOR	
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-5-2-01	<ul style="list-style-type: none">• vyhledává informace na internetu• ověřuje jejich věrohodnost• zná pravidla pro sdělování osobních údajů na internetu• zná pravidla pro zveřejňování fotografií na internetu	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ NA INTERNETU	
ICT-5-2-03 <i>ICT-5-2-03</i>	<ul style="list-style-type: none">• komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE	OSV – Sociální rozvoj - Komunikace

	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla komunikace • <i>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i> 		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-5. ročník			
Základy práce s počítačem			
ICT-5-1-01 ICT-5-1-02 ICT-5-1-03 <i>ICT-5-1-01p</i> <i>ICT-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává základní pojmy hardware a software • respektuje pravidla bezpečné práce s počítačem • pracuje se soubory a se složkami • chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím • <i>ovládá základní obsluhu počítače</i> • <i>dodržuje pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou</i> 	HARDWARE A SOFTWARE	
Zpracování a využití informací			
ICT-5-3-01 <i>ICT-5-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s textovým editorem • umí napsat a upravit textovou zprávu, otevřít a uložit textový dokument • zná psaní velkých písmen, symbolů a znaků • formátuje písmo a odstavec • umí ohraničit stránku, odstavec • vloží do dokumentu obrázek, clipart, ... • maluje ve wordu • <i>pracuje s výukovými a zábavními programy podle pokynu</i> 	TEXTOVÝ EDITOR	
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • chrání svoje osobní údaje, osobní telefonní číslo, fotografie a videa • zná pravidla užívání telefonů na veřejnosti 	MOBILNÍ TECHNOLOGIE	MED – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ICT-5-2-03 <i>ICT-5-2-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí vyhledat zadané informace na internetu • zná úskalí sdělování osobních údajů na internetu • komunikuje poučeně pomocí moderních technologií • <i>komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení</i> 	VYHLEDÁVÁNÍ INFORMACÍ NA INTERNETU	MED – Fungování a vliv medií ve společnosti
ICT-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže si vybrat vhodnou hru • zná symboly označení her • uvědomují si, že nic není zadarmo 	HRY A GAMBLING	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-6. ročník			
Zpracování a využití informací			
ICT-9-2-02 <i>ICT-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává různé typy textových editorů, pozná dle koncovky • umí uložit daný textový dokument v různých formátech • respektuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem • <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy</i> 	TEXTOVÉ EDITORY	
ICT-9-2-01 <i>ICT-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • píše a formátuje text, formátuje písmo a odstavec • vkládá do textového dokumentu obrázky a upraví jeho formát • nastaví odrážky a číslování, využívá víceúrovňové odrážky • používá tabulátorové zarážky • vytváří tabulky v textovém editoru • <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy</i> 	TEXTOVÉ EDITORY	
ICT-9-2-01 <i>ICT-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná programy pro tvorbu obrázků, zná jejich koncovky • vytvoří, uloží, upraví obrázek • kreslí v textovém editoru • <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy</i> 	GRAFICKÉ EDITORY	
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-9-1-01 <i>ICT-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla pro zveřejňování osobních a citlivých informací, osobních fotografií a videí • chrání svoji e-mailovou adresu • při komunikaci na chatu a ve fórech volí přezdívku • <i>vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace</i> 	SOCIÁLNÍ SÍŤ	
ICT-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla pro seznamování se na internetu 	INTERNETOVÉ ZNÁMOSTI	

ICT-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • je obezřetný při domlouvání různých schůzek • zná pojmy kyberšikana, kybergrooming • ví, kde hledat pomoc při kyberšikaně • <i>vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace</i> 		
-------------	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-7. ročník			
Zpracování a využití informací			
ICT-9-2-05 ICT-9-2-05p	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá pravidla pro tvorbu prezentace podle šablony • umí vytvořit a uložit jednoduchou prezentaci • upraví jednotlivé snímky, rozložení snímků, pozadí snímků • vkládá jednotlivé objekty do snímků • nastaví přechody snímků, animace a efekty u objektů, nastaví časování • vkládá videa a zvukové soubory do prezentace • <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i> • <i>dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i> 	PREZENTACE	
ICT-9-2-01 ICT-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná bitmapové a vektorové grafické editory • otevře, upraví a uloží grafický soubor • zná základní programy pro úpravu fotografií • upraví na fotografii červené oči, křivé fotografie, retuš • <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy</i> 	GRAFICKÉ EDITORY	
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-9-1-01 ICT-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla pro zveřejňování svých osobních údajů na veřejných portálech a sociálních sítích • zná pojmy kyberšikana, sexting, 	INTERNETOVÉ ZNÁMOSTI	

	<p>kybergrooming</p> <ul style="list-style-type: none"> • je obezřetný při seznamování se pomocí mobilních technologií a internetu • <i>vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace</i> 		
<p>ICT-9-1-01</p> <p><i>ICT-9-1-01p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy diskriminace, rasismus, extremismus • ví, jak se těmto projevům bránit • ví, kde může závadný obsah na internetu nahlásit • <i>vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace</i> 	ŠKODLIVÝ A NEVHODNÝ OBSAH NA INTERNETU	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-8. ročník			
Zpracování a využití informací			
<p>ICT-9-2-01</p> <p><i>ICT-9-2-01p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy sešit, list řada, sloupec, buňka • umí vytvořit jednoduchou tabulku • umí sloučit a rozdělit buňky • umí nastavit formát jednotlivých buněk • umí využít jednoduché vzorce pro součet, součin, rozdíl a podíl dat v tabulce • vytvoří jednoduchý graf z dat v tabulce • využije vhodný typ grafu a dovede grafy upravit • umí zkopírovat graf a tabulku z excelu do wordu • používá jednoduché funkce suma, průměr, maximum a minimum • dokáže setřídít data podle zadaných kritérií • používá výpočet procent pomocí tabulkového kalkulátoru • využívá funkci když, vnoření jedné funkce do funkce když, vnoření více různých funkcí, ověření dat vytvoří formulářový ovládací prvek a jednoduchý formulář 	TABULKOVÝ KALKULÁTOR	

	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže propojit více listů dokumentu • ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy 		
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-9-1-01 <i>ICT-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla pro zveřejňování osobních a citlivých informací, osobních fotografií a videí • chrání svoji e-mailovou adresu • při komunikaci na chatu a ve fórech volí přezdívkou 	SOCIÁLNÍ SÍŤ	
ICT-9-1-01 <i>ICT-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy anorexie, bulimie, sebepoškozování • uvědomuje si nebezpečí drog • ví, kam se má obrátit o pomoc 	NEVHODNÝ OBSAH NA INTERNETU	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Informatika-9. ročník			
Zpracování a využití informací			
ICT-9-2-01 <i>ICT-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • umí formátovat sloupce a vkládat objekty • používá příkazy hromadné korespondence • používá hypertextový odkaz • ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy 	TEXTOVÝ EDITOR	
ICT-9-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • vytvoří prezentaci bez použití šablon s užitím videí a zvuku • vyhledává potřebné informace na internetu • dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou 	PREZENTACE	
ICT-9-2-01 <i>ICT-9-2-01p</i> ICT-9-2-04 <i>ICT-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • využívá tabulkový kalkulátor k výpočtům podle vzorců • používá základní funkce, funkci když • dokáže vnořit více funkcí • vytvoří jednoduchý formulář, ovládací prvky, pracuje s filtry • ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy 	TABULKOVÝ KALKULÁTOR	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i> • <i>dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i> 		
ICT-9-2-02 ICT-9-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>upraví digitální fotografii</i> • <i>vytvoří jednoduchou animaci z fotografií</i> • <i>vytvoří a sestříhá video</i> • <i>ovládá základy psaní na klávesnici, na uživatelské úrovni práci s textovým editorem, využívá vhodné aplikace, zvládá práci s výukovými programy</i> 	GRAFIKA	
Vyhledávání informací a komunikace			
ICT-9-1-01 ICT-9-1-01p ICT-9-2-03 ICT-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje soukromí ostatních na internetu</i> • <i>zná pojem duševní vlastnictví</i> • <i>ví, co je to počítačové piráctví</i> • <i>dodržuje zákony v oblasti autorského práva</i> • <i>vyhledává potřebné informace na internetu, dodržuje pravidla zacházení s výpočetní technikou, osvojí si základy elektronické komunikace</i> • <i>vyhledává potřebné informace na internetu</i> • <i>dodržuje pravidla bezpečného zacházení s výpočetní technikou</i> 	POČÍTAČOVÁ KRIMINALITA A AUTORSKÉ PRÁVO	

4. 4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět se vyučuje na 1. stupni základní školy. Oblast je realizována v 1. období v předmětu Prvouka, který je v 1. a 2. ročníku dotován 2 vyučovacími hodinami týdně, ve 3. ročníku jsou to 3 vyučovací hodiny týdně. V 2. období jsou vyučovány předměty Vlastivěda a Přírodověda, které jsou ve 4. i 5. ročníku dotovány 2 vyučovacími hodinami.

Vzdělávací oblast rozvíjí základní poznatky o životě společnosti, živé i neživé přírodě. Přiměřeně věku jsou žáci informováni o opatřeních přijatých k ochraně člověka v našem státě, nastiňuje roli člověka k sebeobraně a pomoci blízkým při překonávání situací, kterým byli neočekávaně vystaveni.

Žáci se postupně učí dávat nově získané poznatky do širších souvislostí. Učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všimnout si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Zároveň se učí vytvářet si citový vztah ke své rodné zemi a k nejbližšímu okolí. Oblast seznamuje děti se zdravým životním stylem, učí je chápat význam zdraví. Postupně se seznamují se škodlivostí návykových a omamných látek.

V tematickém okruhu *Místo, kde žijeme* se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). V tematickém okruhu *Lidé kolem nás* si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování. Seznamují se základními právy a povinnostmi, se světem financí i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společností nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu *Lidé a čas* se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. V tematickém okruhu *Rozmanitost přírody* žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. V tematickém okruhu *Člověk a jeho zdraví* žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví jedinců i celých skupin obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Žáci docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech

- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, k plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina, dále jsou do vyučovacího procesu začleňovány exkurze, besedy, kulturní představení či projektové vyučování.

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** je členěna do těchto tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme.**
2. **Lidé kolem nás.**
3. **Lidé a čas.**
4. **Rozmanitost přírody.**
5. **Člověk a zdraví**

4. 4. 1 Prvouka

Charakteristika předmětu Prvouka

Předmět Prvouka je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti a přírodě.

Prvouka se vyučuje ve v 1. a 2. ročníku 1. stupně jako samostatný vzdělávací předmět, v obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací hodiny týdně, ve 3. ročníku 3 vyučovací hodiny týdně.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěvy filmových a divadelních představení. Dále děti navštěvují Městskou knihovnu. Rozvíjí se spolupráce s Městskou policií. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnostech člověka přírodu ovlivňovat. Zdůrazňujeme přínos pozitivních vlivů a učíme děti rozpoznávat negativní vlivy a jejich důsledky.

Vytváříme předpoklady pro vývoj správné hodnotové orientace pro rozvoj lidské civilizace, vysvětlujeme význam jednotlivých profesí a jejich vliv na ochranu prostředí a dáváme jim možnost objevovat různé možnosti péče o okolní přírodu.

Prvořadým cílem předmětu je naučit žáky pozorovat přírodní jevy a orientovat se v prostoru a čase, docházet k jednotlivým pojmům na základě vlastních zkušeností. Postupně prohlubujeme a vytváříme hlubší vztah v rodině, spolužákům i škole a oblasti, ve které děti žijí. Tím pozitivně ovlivňujeme rozvoj kladných vlastností, které jsou v přímé souvislosti s poučením o lidském těle, ochraně zdraví a osvojováním si základních hygienických návyků

Do předmětu jsou formou integrace a projektů začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Rozvoj schopností poznávání, Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice/, Výchova v evropských a globálních souvislostech /Evropa a svět nás zajímá, Jsme Evropané/, Multikulturní výchova /Kulturní diference/, Environmentální výchova /Ekosystémy, Základní podmínky života, Lidské aktivity a problémy životního prostředí/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, ukazuje konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě, učí žáky orientovat se v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního účtu, poznávat podstatu zorientdraví i příčiny jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech.

Žák:

- rozšiřuje slovní zásobu
- manipuluje, třídí, rozlišuje pojmy
- pozitivně vnímá život a chápe okolní svět v souvislostech
- pozná podstatu zdraví a příčiny nemocí
- pozná roční doby, orientuje se v čase
- ovládá základní pravidla pro chodce
- zná předměty denní potřeby, zvířata, rostliny
- dokáže hospodařit se svým osobním účtem
- zná základní pravidla v problematice peněz

Kompetence k řešení problémů

Učitel: umožňuje práci s různými informačními zdroji, podporuje účast v soutěžích

Žák:

- dává informace do souvislostí, sleduje vlastní pokrok
- správně se rozhoduje a chápe důsledky svého rozhodnutí
- překonává těžkosti při osvojování učiva
- rozliší nebezpečné situace v okolí
- používá encyklopedie, atlasy

Kompetence komunikativní

Učitel: vede k dodržování pravidel slušného chování, podporuje přátelské vztahy ve třídě, mimo ni, mezi třídami, začleňuje prvky kooperativního učení, umožňuje hovořit o zážitcích, vede žáky samostatnému a sebevědomému vystupování, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání své jedinečnosti

Žák:

- komunikuje efektivně a asertivně
- formuluje své myšlenky v logických souvislostech
- zapojuje se do diskuse, prezentuje své myšlenky a názory
- vypráví zážitky z pobytu v přírodě
- dodržuje pravidla slušného chování
- dokáže pracovat na společném úkolu
- komunikuje bezpečně prostřednictvím elektronických médií
- chápe svou jedinečnost, uvědomuje si svůj limit

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, umožňuje práci v týmu, podporuje praktické činnosti, seznamuje se základními principy vzájemného soužití, vede žáky k vyjadřování pozitivních citů k sobě i k okolnímu prostředí

Žák:

- pracuje ve skupině
- chápe význam přátelství, sounáležitosti
- respektuje osobnost každého jedince
- vnímá potřeby slabých a ohrožených
- chápe nutnost ochrany životního prostředí
- umí poskytnout pomoc, umí přivolat pomoc
-

Kompetence občanské

Učitel: vede k úctě ke kulturním tradicím, k aktivnímu uplatňování jejich ochrany, podporuje ekologické myšlení, vede k respektování individuálních rozdílů mezi žáky, k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených pravidel soužití, k orientaci ve světě informací,

časově a místně propojuje historické, zeměpisné a kulturní informace

Žák:

- váží si tradic, kulturního i historického dědictví, zná název svého města
- chápe nutnost ochrany přírody a kulturních výtvorů třídí odpad
- zná důležitá telefonní čísla, dokáže pomoci
- dodržuje pravidla pro chodce, dodržuje bezpečnost
- dokáže pomoci
- zná lidové zvyky
- propojí historické, zeměpisné a kulturní informace
- chová se tolerantně, respektuje pravidla soužití

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí exkurze, podporuje individuální schopnosti, pomáhá sebezpoznání žáků

Žák:

- váží si práce své i druhých
- udržuje v pořádku pracovní místo
- používá bezpečně pomůcky
- zná názvy povolání svých rodičů a obsah jejich činnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka-1.ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná cestu do školy, • zná funkci semaforu a přechodu pro chodce, prakticky je využívá, • rozlišuje nebezpečné situace v blízkém okolí • <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> • <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	Orientace v místě bydliště Osobní bezpečí Dopravní prostředky Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace	OSV- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše změny v přírodě, • popíše místo, kde bydlí 	Okolní krajina (rostlinstvo, živočichové) Působení lidí na krajinu a životní prostředí Obec (živočichové, rostlinstvo)	
ČJS-3-1-03 ČJS-3-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • dovede vyprávět své • zážitky z pobytu v přírodě • <i>uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</i> 	Ochrana přírody	
Lidé kolem nás			

ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojem rodiče, sourozenci, prarodiče • dodržuje pravidla slušného chování • rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy • dodržuje základní pravidla společenského chování • při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně • projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům 	<p>Rodina partnerství, manželství, rodina, vztahy v rodině soužití lidí – pravidla slušného chování</p> <p>Chování lidí- ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům</p>	OSV-Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV- Sociální rozvoj – Poznávání lidí
ČJS-3-2-02 ČJS-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná názvy povolání a obsah jejich činnosti • pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti 	Fyzická a duševní zaměstnání	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná celé hodiny, vyjmenuje roční období, dny v týdnu, pojmenuje části dne • pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase • zná rozvržení svých denních činností 	Orientace v čase a časový řád denní režim dne, roční období	
ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná název svého města, zná obsah pověsti o založení Jihlavy • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	
ČJS-3-3-03 ČJS-3-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje předměty denní potřeby, zná lidové zvyky o Vánocích a Velikonocích • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti • poznává různé lidské činnosti 	Vánoce Velikonoce Lidové zvyky a tradice Rodina Současnost a minulost	MEGS – Jsme Evropané Projekt Vánoce (Velikonoce)
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše změny v přírodě, chápe střídání dne a noci a ročních období • pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích 	Životní podmínky Roční období Ochrana přírody	
ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná domácí zvířata • pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat • pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami 	Živočiškové Rovnováha v přírodě- rizika v přírodě spojená s ročními obd. a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírod. vlivy a ochrana před nimi	

ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • Rozvíjí smyslové vnímání • <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i> 	Vlastnosti a změny látek	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> • Zná význam pojmu Zdravý životní styl, chápe nutnost prevence • <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> • <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> 	Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů Lidské tělo Návykové látky a zdraví, závislost na hracích automatech a počítačích, nebezpečná komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí
ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná nebezpečí následků nevhodného chování • Dodržuje základní pravidla pro chodce • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	Osobní bezpečí- Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích, Bezpečnostní prvky-šikana, týrání a jiné zneužívání Předcházení úrazům Péče o zdraví – prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních Bezpečnost silničního provozu	
ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> • Správně zhodnotí nebezpečné situace • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	Osobní bezpečí Chování lidí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
ČJS-3-5-04 ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • Řídí se pokyny dospělé osoby • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru),	

		integrovaný záchranný systém	
--	--	------------------------------	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka – 2. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat cestu do školy, • dodržuje pravidla při přecházení, • zná dopravní značky v okolí školy, • rozlišuje nebezpečné situace při nejrůznějších činnostech a hrách dětí, • zná svoji adresu a adresu školy • <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> • <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	Orientace v místě bydliště Osobní bezpečí Dopravní prostředky Škola – prostředí školy, činnosti ve škole, riziková místa a situace	OSV- Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná hlavní části místa bydliště, • umí pečovat o pokoj. květiny 	Okolní krajina (rostlinstvo, živočichové) Působení lidí na krajinu a životní prostředí Obec (živočichové, rostlinstvo)	
ČJS-3-1-03 ČJS-3-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní listnaté a jehličnaté stromy, keře, zemědělské plodiny, • chápe zákonitosti lesa, louky, vodního prostředí • <i>uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</i> 	Ochrana přírody	EV- Ekosystémy Projekt – Les OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 ČJS-3-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • chápe mezigenerační vztahy, • zná a dodržuje pravidla slušného chování v rodině a ve společnosti, umí vyjmenovat, příbuzné, zná datum narození • <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> • <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> • <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> • <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> 	Rodina partnerství, manželství, rodina, vztahy v rodině soužití lidí – pravidla slušného chování Chování lidí- ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV-Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJS-3-2-02 ČJS-3-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zná význam názvů jednotlivých povolání, dokáže o nich vyprávět • <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i> 	Fyzická a duševní zaměstnání	
Lidé a čas			

ČJS-3-3-01 ČJS-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> zná hodiny, vyjmenuje měsíce, chápe význam správného režimu dne <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> <i>zná rozvržení svých denních činností</i> 	Orientace v čase a časový řád denní režim, roční období	
ČJS-3-3-02 ČJS-3-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> zná název své země, svého kraje a města kde žije, hlavní město a státní symboly <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	
ČJS-3-3-03 ČJS-3-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> zná domácí spotřebiče, dodržuje bezpečnost při zacházení s nimi, zná pojem státní svátek <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> <i>poznává různé lidské činnosti</i> 	Vánoce Velikonoce Lidové zvyky a tradice Rodina Současnost a minulost	MEGS – Evropa a svět nás zajímá Projekt Vánoce (Velikonoce) MED – Práce v realizačním týmu
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 ČJS-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> popíše změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	Životní podmínky Roční období Ochrana přírody	
ČJS-3-4-02 ČJS-3-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> zná zvířata a jejich mláďata, roztřídí ovoce a zeleninu, zvířata dělí na savce, ptáky, hmyz a ostatní <i>pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat</i> <i>pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami</i> 	Rostliny, houby a živočichové Rovnováha v přírodě – rizika v přírodě spojená s ročními obd. a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírod. vlivy a ochrana před nimi	
ČJS-3-4-03 ČJS-3-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> rozezná skupenství vody <i>provede jednoduchý pokus podle návodu</i> 	Vlastnosti a změny látek	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01 ČJS-3-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje části lidského těla, zná správnou funkci těla, smysly člověka, rozezná nemoc a úraz <i>uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění</i> <i>pojmenuje hlavní části lidského těla</i> 	Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů Lidské tělo Návykové látky a zdraví, závislost na hracích automatech a počítačích, nebezpečná komunikace prostřednictvím	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepečení

		elektronických médií	
ČJS-3-5-02 ČJS-3-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti a chápe jejich význam • bezpečně používá přechod pro chodce, semafor • <i>rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných</i> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	<p>Osobní bezpečí- Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích., Bezpečnostní prvky – šikana, týrání a jiné zneužívání Předcházení úrazům Péče o zdraví – prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních Bezpečnost silničního provozu</p>	
ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže použít důležité telefonní číslo, • předvídá, co může být v jeho okolí nebezpečné, nebezpečí se snaží vyhnout • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	<p>Osobní bezpečí Chování lidí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku</p>	
ČJS-3-5-04 ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • řídí se uvědoměle pokyny dospělé osoby • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	<p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Prvouka - 3. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-3-1-01 ČJS-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v místě svého bydliště, v okolí školy, v místní krajině, orientuje se v plánu obce • <i>orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy</i> 	<p>Orientace v místě bydliště Osobní bezpečí Dopravní prostředky Škola – prostředí školy,</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše a zvládne cestu do školy</i> 	činnosti ve škole, riziková místa a situace	
ČJS-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • všímá si změn v okolí obce a dokáže je popsat, • zná hlavní typy krajiny, • určí hlavní a vedlejší světové strany, začlení svou obec do příslušného centra 	Okolní krajina (rostlinstvo, živočichové) Působení lidí na krajinu a životní prostředí Obec (živočichové, rostlinstvo)	
ČJS-3-1-03 <i>ČJS-3-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • v přírodě se umí orientovat podle světových stran, má povědomí o významu životního prostředí • <i>uvede nejvýznamnější místa v okolí svého bydliště a školy</i> 	Okolní krajina Ochrana přírody	
Lidé kolem nás			
ČJS-3-2-01 <i>ČJS-3-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chápe správnou funkci rodiny • toleruje přirozené odlišnosti spolužáků • <i>rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy</i> • <i>dodržuje základní pravidla společenského chování</i> • <i>při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně</i> • <i>projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</i> 	Rodina, partnerství, manželství, vztahy v rodině, soužití lidí – pravidla slušného chování Chování lidí-ohleduplnost, etické zásady, zvládnání vlastní emocionality, rizikové situace, rizikové chování, předcházení konfliktům	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
ČJS-3-2-02 <i>ČJS-3-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná, co je fyzická a duševní práce • <i>pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti</i> 	Fyzická a duševní zaměstnání	
Lidé a čas			
ČJS-3-3-01 <i>ČJS-3-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví režim dne • <i>pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase</i> • <i>zná rozvržení svých denních činností</i> 	Orientace v čase a časový řád denní režim dne, roční období	
ČJS-3-3-02 <i>ČJS-3-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná kulturní a historické památky v regionu, zná základní údaje z historie obce • <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> 	Náš domov Naše vlast – domov, krajina, národ	MV – Kulturní diference
ČJS-3-3-03 <i>ČJS-3-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná některé lidové a místní zvyky a tradice • <i>rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</i> • <i>poznává různé lidské činnosti</i> 	Vánoce, Velikonoce, Lidové zvyky a tradice, Rodina, Současnost a minulost	
Rozmanitost přírody			
ČJS-3-4-01 <i>ČJS-3-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • přiřazuje měsíce do ročních období • <i>pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</i> 	Životní podmínky Roční období Ochrana přírody	EV – Základní podmínky života

ČJS-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> zná základní rozdělení živočichů – savci, ptáci, ryby, obojživelníci, hmyz, umí uvést hlavní rozlišovací znaky, zná kvetoucí a nekvetoucí rostliny pojmenuje části rostlin, popíše projevy života rostlin pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami 	Rostliny, houby a živočichové Rovnováha v přírodě – rizika v přírodě spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČJS-3-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> pozoruje a popíše některé vlastnosti a změny látek – barva, chuť, rozpustnost, hořlavost, užívá vhodné pomůcky a umí změřit délku, čas, hmotnost, objem, teplotu provede jednoduchý pokus podle návodu 	Vlastnosti a změny látek Voda a vzduch Nerosty a horniny, půda	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-3-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam správného držení těla, vysvětlí význam péče o zdraví, sestaví zdravý jídelníček, zná správnou funkci vnitřního ústrojí, vyjmenuje hlavní části kostry uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění pojmenuje hlavní části lidského těla 	Péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví, prevence nemocí a úrazů Lidské tělo – základní funkce a projevy, stavba těla Návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	
ČJS-3-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje zásady bezpečného chování v přírodě a na silnici zná základní pravidla účastníků silničního provozu, zná povinné vybavení jízdného kola rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných 	Osobní bezpečí – Krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, označování nebezpečných látek, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích, Bezpečnostní prvky – šikana, týrání a jiné zneužívání	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu</i> 	Předcházení úrazům Péče o zdraví – prevence úrazů, první pomoc při drobných poraněních Bezpečnost silničního provozu	
ČJS-3-5-03 ČJS-3-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uvede zásady správného chování při styku s cizími osobami v různých modelových situacích,</i> • <i>ošetří lehká poranění</i> • <i>chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek</i> 	Osobní bezpečí Chování lidí Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
ČJS-3-5-04 ČJS-3-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • <i>umí připravit evakuační zavazadlo</i> • <i>reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém	

4. 4. 2 Přírodověda

Charakteristika předmětu Přírodověda

Předmět Přírodověda je vyučován v rámci vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti a přírodě.

Přírodověda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací jednotky týdně.

Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, návštěva planetária. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Obdobně jako v 1. období žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali propojenost vztahů mezi člověkem a přírodou a možnostech člověka přírodu ovlivňovat. Zdůrazňujeme přínos vlivů pozitivních a učíme děti rozpoznávat negativní vlivy a jejich důsledky ovlivňující stav životního prostředí.

Předmět Přírodověda je rozčleněn do 5 tematických celků:

1. Místo, kde žijeme

V tomto celku se děti učí orientovat na mapě, určovat světové strany. Prohlubují se znalosti o působení člověka na krajinu a životní prostředí a podporujeme ohleduplné chování k přírodě.

2. Lidé kolem nás

Seznamujeme děti se základními principy demokracie a chování mezi lidmi. Toto téma seznamuje děti se současností i minulostí země, poznávají problémy konzumní společnosti a příčiny a důsledky globalizace společnosti.

3. Lidé a čas

Téma seznamuje děti se současností i minulostí země, poznávají problémy konzumní společnosti a příčiny a důsledky globalizace společnosti. Zároveň se učí orientovat v čase.

4. Rozmanitost přírody

Celek prohlubuje znalosti o planetě Země, sluneční soustavě. Vysvětluje rozdíl mezi živou a neživou přírodou, základních podmínkách života. Součástí je podpora ekologického vnímání o ochraně životního prostředí, třídění odpadů a možných ekologických katastrofách.

5. Člověk a zdraví

Poslední tematický celek rozvíjí a prohlubuje znalosti o lidském těle a vývoji jedince, podrobněji seznamuje děti se zdravým životním stylem a nastiňuje otázku partnerství a rodičovství.

V rámci předmětu jsou začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Psychohygiena/, Environmentální výchova /Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů (encyklopedie, počítač, internet), zařazuje projektové vyučování

Žák:

- se učí pracovat s různými zdroji informací
- se učí pozorovat přírodu a hodnotit výsledky pozorování
- chápe význam zdravého životního stylu

Kompetence k řešení problémů

Učitel: podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití, učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Žák:

- objevuje, řeší, zkoumá, tvoří závěr

Kompetence komunikativní

Učitel: učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznacích z četby, sledování pořadů, podporuje přátelské vztahy ve třídě

Žák:

- rozšiřuje si slovní zásobu v daných oblastech
- vyjadřuje své myšlenky, poznatky
- učí se popsat pokus

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, používá skupinovou práci, seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním, učí žáky diskutovat

Žák:

- učí se pracovat ve skupině, respektovat názory druhých

Kompetence občanské

Učitel: podporuje ekologické myšlení, vede žáky k dodržování bezpečnosti během školních aktivit, učí žáky umět si poradit při mimořádných situacích a vede je k pochopení souvislosti mezi zdravím a duševní pohodou

Žák:

- utváří si kladný vztah k přírodě
- učí se dodržovat pravidla slušného chování
- učí se chovat v ohrožení zdraví a bezpečnosti

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurze a vycházky, snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti, pomáhá k sebezpoznání žáků

Žák:

- váží si práce své i druhých
- udržuje v pořádku pracovní místo
- používá bezpečně pomůcky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodověda - 4. ročník			
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-01p ČJS-5-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • objevuje propojenost prvků živé a neživé přírody • <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> • <i>popíše střídání ročních období</i> 	životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi	
ČJS-5-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné 	potravní řetězec ekosystémy (les, pole, louka, řeka a rybník, ve	

ČJS-5-4-03p	<p>vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí</i> 	<p>městě a na vesnici) - rostliny, houby, živočichové CHKO kraje Vysočina chráněná území kraje Vysočina</p>	
ČJS-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy • do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy 	<p>rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p>	
ČJS-5-4-05 ČJS-5-4-05p	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat • <i>zvládá péči o pokojové rostliny a zná způsob péče o drobná domácí zvířata</i> • <i>chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí</i> • <i>popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</i> 	<p>ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody ochrana a tvorba životního prostředí v kraji likvidace odpadů ve škole ekologie</p>	<p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p>
ČJS-5-4-06 ČJS-5-4-06p	<ul style="list-style-type: none"> • stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit • <i>reaguje vhodným způsobem na pokyny dospělých při mimořádných událostech</i> 	<p>rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi</p>	
ČJS-5-4-07 ČJS-5-4-07p	<ul style="list-style-type: none"> • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu • <i>provádí jednoduché pokusy se známými látkami</i> 	<p>voda a vzduch (výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život) nerosty a horniny, půda (hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam)</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodověda - 5. ročník			
Rozmanitost přírody			
ČJS-5-4-01 ČJS-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů v prostředí, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu jednoduché klíče a atlasy <i>na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody</i> 	životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi podnebné pásy - ekosystémy adaptace na prostředí rovnováha v přírodě	EV – Vztah člověka k prostředí
ČJS-5-4-02 ČJS-5-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období, uplatňuje účelně způsob vychování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události <i>popíše střídání ročních období</i> 	vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období, počasí a podnebí	
Člověk a jeho zdraví			
ČJS-5-5-01 ČJS-5-5-01p	<ul style="list-style-type: none"> porovnává na základě pozorování základní projevy života, využívá poznatků o lidském těle <i>uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu</i> 	lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka	
ČJS-5-5-02 ČJS-5-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození <i>rozlišuje jednotlivé etapy lidského života</i> 	pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	
ČJS-5-5-03	<ul style="list-style-type: none"> účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu, odpočinek podle vlastních potřeb 	Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchování potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim	
ČJS-5-5-04 ČJS-5-5-04p	<ul style="list-style-type: none"> uplatňuje účelně způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista <i>uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v</i> 	osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu,	

	<p><i>modelových situacích simulujících mimořádné událost</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>i uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti</i> 	<p>dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích</p> <p>mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém; přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání tísňovou linku</p>	
<p>ČJS-5-5-05</p> <p>ČJS-5-5-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek • <i>odmítá návykové látky</i> 	<p>návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií</p>	
<p>ČJS-5-5-06</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou 	<p>osobní, intimní a duševní hygiena</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p>
<p>ČJS-5-5-07</p> <p>ČJS-5-5-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění, zajistí lékařskou pomoc, ošetří drobná zranění • <i>ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc</i> 	<p>nemoc, drobné úrazy a poranění, první pomoc</p>	
<p>ČJS-5-5-08</p> <p>ČJS-5-5-08</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku • <i>uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku</i> 	<p>nemoci přenosné a nepřenositelné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS) partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy – rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická</p>	

		stránka vztahů, etická stránka sexuality	
--	--	---	--

4. 4. 3 Vlastivěda

Charakteristika předmětu Vlastivěda

Předmět Vlastivěda je součástí vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, pomáhá žákům seznamovat se základními informacemi o lidské společnosti, jejím vývoji a kultuře rodné vlasti.

Vlastivěda se vyučuje ve 4. a 5. ročníku 1. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V obou ročnících jsou předmětu věnovány 2 vyučovací jednotky týdně. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, vycházky na významná místa. Některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Obdobně jako v 1. období žákům dáváme příležitost k tomu, aby si uvědomovali jakým způsobem člověk vnímá historii rodné země i sousedních zemí, dokáže se z ní poučovat a porozumět vztahům ke kulturnímu dědictví.

Předmět Vlastivěda je rozčleněn do 3 tematických celků:

1. Místo, kde žijeme

V tomto celku se děti učí poznávat místní a regionální skutečnosti a později podporujeme rozvoj národního cítění. Utváříme mezilidské vztahy a učíme se děti najít si své místo v rodině, škole. Součástí tohoto celku je i vnímání problémů životního prostředí.

2. Lidé kolem nás

V tomto celku se děti učí dodržovat pravidla slušného chování mezi lidmi, ale i sousedními státy EU. Vysvětlujeme významy slov demokracie, tolerance, solidarita či pomoc slabým. Zároveň nastiňujeme problematiku základních lidských práv a seznamujeme žáky s právy dítěte.

3. Lidé a čas

Toto téma seznamuje děti se současností, minulostí i budoucností státu, vyhledáváme informace z historie regionu a státu a sledujeme aktuální dění v regionálních souvislostech.

V rámci předmětu jsou začleněna průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Mezilidské vztahy, Komunikace/, Výchova demokratického občana /Občanská společnost a škola, Občan, občanská společnost a stát, Formy participace občanův politickém životě/, Výchova v evropských a globálních souvislostech /Objevujeme Evropu a svět/, Multikulturní výchova /Etnický původ, Multikulturalita, Princip sociálního smíru a solidarity/, Environmentální výchova /Lidské aktivity a problémy životního prostředí/, Mediální výchova /Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality/.

V rámci předmětu jsou rozvíjeny tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: podporuje čtení s porozuměním, využívá názor, rozvíjí vnímavost a smysly, umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů (encyklopedie, počítač, internet), zařazuje projektové vyučování

Žák:

- učí se orientovat v plánu města
- učí se začlenit obec do příslušného regionu
- učí se využívat časové údaje, chápe vztahy mezi ději
- učí se vyhledávat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel: podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití, učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Žák:

- učí se pracovat s literaturou, encyklopediemi, PC
- srovnává život v minulosti současnosti v různých souvislostech

Kompetence komunikativní

Učitel: učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných, umožňuje žákům hovořit o zkušenostech z jejich života, o poznatcích z četby, sledování pořadů, podporuje přátelské vztahy ve třídě

Žák:

- vypráví o svém regionu (příroda, kultura, kulturní památky)
- seznamuje se s místními pověstmi
- učí se rozlišovat náčrty a plány
- vyhledává a popisuje regionální zvláštnosti

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje vzájemnou pomoc při učení, používá skupinovou práci, seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním, učí žáky diskutovat

Žák:

- zná pojem vlast, národ
- učí se prezentovat své názory a postoje
- učí se pracovat ve skupině

Kompetence občanské

Učitel: vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím, seznamuje žáky s tradicemi našich sousedů v Evropě, klade důraz na multikulturní výchovu

Žák:

- chápe ČR jako součást Evropy
- zná důležité osobnosti regionu (současnost i historie)
- rozpozná nevhodné chování
- učí se tvořit pravidla v rámci kolektivu a dodržovat je

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurzu a vycházky, snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti, pomáhat k sebepoznávání žáků

Žák:

- chápe význam různých povolání a přípravy na ně

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Vlastivěda - 4. ročník			
Místo, kde žijeme			
ČJS-5-1-01 ČJS-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v místě svého bydliště • <i>popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje</i> • <i>orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</i> 	Jihlava a její okolí	
ČJS-5-1-02 ČJS-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • umí určit světové strany v přírodě i podle mapy a orientuje se podle nich • <i>orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany</i> • <i>řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</i> 	světové strany, orientační body	
ČJS-5-1-03 ČJS-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v mapě Jihlavy, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách na mapách naší republiky • <i>má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě</i> 	mapy-Jihlava a její okolí, kraj Vysočina, Česká republika mapa - světa, Evropy, ČR	
ČJS-5-1-04 ČJS-5-1-04p ČJS-5-1-05p ČJS-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá typické regionální zvláštnosti v naší vlasti • <i> uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí</i> • <i>sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest</i> • <i>pozná státní symboly České republiky</i> 	Jihlava, Horácko (zemský povrch, vodstvo, půdy, rostliny, živočichové, vliv člověka na krajinu, životní prostředí) Praha, Brno, kraj Vysočina	
Lidé kolem nás			
ČJS-5-2-01 ČJS-5-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci • <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i> 	soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, pomoc, rodina, škola - prostředí rodiny, školy, vztahy v rodině, ve škole, principy demokracie	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
ČJS-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své 	chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace

ČJS-5-2-02p	<p>názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)</i> 	<p>chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura, subkultura</p>	<p>MV – Princip sociálního smíru a solidarity MV – Etnický původ</p>
<p>ČJS-5-2-03</p> <p>ČJS-5-2-03p</p> <p>ČJS-5-2-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy • <i>rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých</i> • <i>uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy</i> • <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i> • <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz</i> • <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</i> 	<p>právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároků na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot</p>	<p>VDO – Formy participace občanů v politickém životě</p>
Lidé a čas			
<p>ČJS-5-3-03</p> <p>ČJS-5-3-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik • <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> • <i>uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i> • <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i> 	<p>současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života pravěké osídlení České republiky nejstarší české národní pověsti významné osobnosti české historie</p>	<p>VDO – Občanská společnost a stát</p>
<p>ČJS-5-3-04</p> <p>ČJS-5-3-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik • <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> • <i>uvede významné události, které</i> 	<p>báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj pověsti Jihlavska a Horácka</p>	

	<p>se vztahují k regionu a kraji</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště 		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Vlastivěda - 5. ročník			
Místo, kde žijeme			
<p>ČJS-5-1-01p</p> <p>ČJS-5-1-02p</p> <p>ČJS-5-1-03</p> <p>ČJS-5-1-03p</p> <p>ČJS-5-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje • orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany • řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě • vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách naší republiky • má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě • uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí 	Česká republika	
<p>ČJS-5-1-05</p> <p>ČJS-5-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích • sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest 	Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování	MGES – Objevujeme Evropu a svět MV - Multikulturalita
<p>ČJS-5-1-06</p> <p>ČJS-5-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam • pozná státní symboly České republiky 	naše vlast (státní symboly, základní státoprávní pojmy, armáda ČR)	VDO – Občan, občanská společnost a stát
Lidé kolem nás			
<p>ČJS-5-2-01p</p> <p>ČJS-5-2-02p</p> <p>ČJS-5-2-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) • rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých • uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy 	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce	

ČJS-5-2-04 ČJS-5-2-04p	<p>orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze</i> • <i>porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz</i> • <i>sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů</i> 	peněz, úspory, půjčky	
ČJS-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti jejich zlepšení životního prostředí obce (města) 	základní globální problémy – významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Lidé a čas			
ČJS-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy 	Orientace v čase (určování času, čas - fyzikální veličina, kalendář, letopočet, generace, režim, roční období)	
ČJS-5-3-02 ČJS-5-3-03p ČJS-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v archivech, knihovnách nebo muzeích informace pro pochopení minulosti • <i>rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách</i> • <i>uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji</i> • <i>vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště</i> 	regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost	MED – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
ČJS-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> • umí vysvětlit význam státních svátků 	státní svátky, významné dny našich dějin	

4. 5 Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována ve vyučovacích předmětech **Dějepis a Občanská výchova**. Zahrnuté vyučovací předměty mají společný cíl vybavit žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Seznamují žáky s vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu. Zaměřují se též na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí přináležitosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována (prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen, výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot), včetně kolektivní obrany.

Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Zároveň se snažíme u žáků formovat dovednosti a postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě.

V rámci vyučování učíme žáky rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry, reflektovat je a aplikovat v reálných životních situacích.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Dějepis

Občanská výchova

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společenství, utváření a upevnování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- rozlišování mýtů a skutečnosti, rozpoznávání projevů a příčin subjektivního výběru a hodnocení faktů i ke snaze o objektivní posouzení společenských jevů současnosti i minulosti
- vytváření schopnosti využívat jako zdroj informací různorodé verbální i neverbální texty společenského a společenskovedního charakteru

- rozvíjení orientace v mnohotvárnosti historických, sociokulturních, etických, politických, právních a ekonomických faktů tvořících rámeček každodenního života; k poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších souvislostech včetně souvislostí mezinárodních a globálních
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, k rozvíjení realistického sebepoznávání a sebehodnocení, k akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci
- utváření pozitivních vztahů k opačnému pohlaví v prostředí školy i mimo školu, k rozpoznávání stereotypního nahlížení na postavení muže a ženy v rodině, v zaměstnání i v politickém životě, k vnímání předsudků v nazírání na roli žen ve společnosti
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití; ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- uplatňování vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, k zaujímání a obhajování vlastních postojů a k přiměřenému obhajování svých práv

4. 5. 1 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V 6. – 9. ročníku je vyučovací předmět dotován dvěma vyučovacími jednotkami týdně.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti ve smyslu předávání historické zkušenosti.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách.

Ve vyučovacím předmětu Dějepis na druhém stupni podporujeme rozvoj samostatnosti žáka, rozvoj kritického myšlení žáka, rozvoj dovednosti pracovat s informačními zdroji, s historickými prameny a s mapou. Výuka je doplňována výukovými programy, referáty a prezentacemi žáků, historickými exkurzemi.

Do Dějepisů jsou začleňována průřezová témata z celku Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /Jsme Evropané/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

V předmětu směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učitel: klade důraz na učení s porozuměním, na práci s textem, mapou a obrazovým materiálem, na vyhledávání informací; ve vhodných případech umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podněcuje jejich tvořivost; umožňuje žákům získat poznatky z jiných zdrojů

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí dějepisné informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k dějepisnému učivu
- propojuje nabyté dějepisné poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí a vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel: učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí; podporuje zapojení žáků do dějepisných soutěží

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)

Kompetence komunikativní

Učitel: vede žáky ke vhodné komunikaci ve škole; učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných; umožňuje žákům hovořit o svých zkušenostech a postojích

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým dějepisným textům a záznamům, obrazovým materiálům a dějepisným mapám, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

Učitel: seznamuje žáky se základními pravidly soužití mezi lidmi a demokratickým jednáním; učí žáky diskutovat; pokládá základy týmové práce

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí

Kompetence občanské

Učitel: vede žáky k pochopení národních dějin a k úctě ke kulturním tradicím; podporuje u žáků schopnost kulturního a empatického vcítění; klade důraz na multikulturní výchovu

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí žákům exkurze, vycházky, propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí; snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti; klade důraz na sebezpoznání žáka

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 6. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none">• uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost• popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost• <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i>	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady zdrojů informací o minulosti• pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none">• se orientuje na časové ose• dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě• chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin	Časová přímka, dějepisná mapa	
Počátky lidské společnosti			
D-9-2-01 <i>D-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none">• porovná způsob života pravěkých a dnešních lidí• pojmenuje nástroje pravěkých lidí	Člověk - lovec	

	<ul style="list-style-type: none"> • objasní, z jakých materiálů vyráběli lidé v pravěku své nástroje • dokumentuje život pravěkých lidí ve starší době kamenné na našem území • rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí • podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty 		
D-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • objasní změnu způsobu života lidí v době přechodu na pěstování plodin a na chov dobytka • uvede výhody používání kovových materiálů a nástrojů 	Člověk – zemědělec a řemeslník	
D-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede příklady pravěkých archeologických kultur v regionu a na našem území • na příkladech objasní původ názvů archeologických kultur 	Archeologické kultury na našem území	
Nejstarší civilizace a jejich kulturní odkaz			
D-9-3-01 <i>D-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje přírodní podmínky vhodné pro vznik nejstarších civilizací • vymeze oblasti vzniku nejstarších civilizací na Zemi • vyjmenuje příklady velkých řek, v jejichž povodí vznikly významné světové starověké civilizace • uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států 	Starověké civilizace - Egypt, Mezopotámie, Čína, Indie	
D-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek před antických civilizací • na příkladu před antických kulturních památek posoudí jejich smysl a význam 	Kulturní památky před antických civilizací	
D-9-3-03 <i>D-9-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady nejvýznamnějších kulturních památek antického světa • na příkladu antických kulturních památek posoudí jejich smysl a význam • jmenuje příklady představitelů politiky, umění a vědy, kteří významným způsobem přispěli k formování antické civilizace • charakterizuje křesťanství a vymeze jeho vliv na rozvoj evropské civilizace • nalezne společné znaky křesťanství a judaismu 	Antické Řecko a Řím	VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 		
D-9-3-04 <i>D-9-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady forem vlád u vybraných starověkých civilizací • u vybrané starověké civilizace popíše sociální strukturu obyvatelstva • charakterizuje principy demokratického zřízení v Athénách • <i>popíše život v době nejstarších civilizací</i> 	Antické Řecko a Řím	<p>VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)</p> <p>MED – Práce v realizačním týmu – projekt Antické Řecko</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 7. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Křesťanství a středověká Evropa			
D-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • časově určí příchod nových etnik na evropské území a jejich vliv na další evropský vývoj • popíše význam křesťanství při utváření raně středověkých států 	Stěhování národů, rané křesťanství	
D-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • určí oblasti západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kultury • uvede společné a rozdílné znaky západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kultury 	Byzantská říše, Francká říše, Arabská říše	
D-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje postavení Velkomoravské říše v evropských 	Velká Morava, Cyrilometodějská mise,	

D-9-4-03p	<p>souvislostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák objasní okolnosti a význam cyrilometodějské misie • charakterizuje postavení českého státu v evropských souvislostech v 10. století a za vlády posledních Přemyslovců • popíše hlavní hospodářské změny, ke kterým došlo ve vrcholném středověku • <i>uvede první státní útvary na našem území</i> • <i>uvede základní informace z období počátků českého státu</i> 	Český stát za Přemyslovců	
D-9-4-04 D-9-4-04p	<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam křesťanství ve středověké společnosti • popíše rozpory mezi světskou a církevní mocí ve středověku • vysvětlí pojem kacířství • popíše postoj církve k judaismu a islám • <i>popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti</i> 	Křesťanství, vztahy papeže a císaře, křížové výpravy	
D-9-4-05 D-9-4-05p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše sociální strukturu středověké společnosti a roli jednotlivých vrstev v ní • rozpozná románské a gotické kulturní památky • uvede konkrétní příklady románských a gotických kulturních památek v českých zemích a v regionu • <i>rozezná období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské</i> • <i>uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu</i> 	Učení o trojím lidu – struktura středověké společnosti a funkce jednotlivých vrstev, Kultura středověké společnosti - románské a gotické umění a vzdělanost	
Objev a dobývání. Počátky nové doby.			
D-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojmy renesance a humanismus ve vztahu k antice • vysvětlí příčiny snah reformovat církve • popíše postoj církve k reformním snahám 	Humanismus a renesance	
D-9-5-02 D-9-4-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje oblasti působení mistra Jana Husa • jmenuje hlavní body programu husitské revoluce • uvede nejvýznamnější události husitské revoluce • popíše, jak byli vnímáni mistr Jan Hus a husitské tradice v našich dějinách 	Život Jana Husa, husitská revoluce	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí</i> 		
D-9-5-03 <i>D-9-5-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede období a příčiny zámořských objevů • popíše průběh zámořských objevů • uvede důsledky zámořských objevů pro Evropu a svět • <i>popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu</i> 	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
D-9-5-04 <i>D-9-5-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše náboženské poměry českých zemí v 16. století a na počátku 17. století • vysvětlí postavení českých zemí v habsburské monarchii • <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> • <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 	Náboženské poměry v českých zemí v 16. století a na počátku 17. století, postavení českých zemí v habsburské monarchii do třicetileté války	
D-9-5-05 <i>D-9-5-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příčiny českého stavovského povstání, jeho výsledky a důsledky • vyjmenuje příčiny třicetileté války • popíše důsledky třicetileté války • <i>uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období</i> • <i>pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku</i> 	České stavovské povstání, třicetiletá válka	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 8. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost • popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost • <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů informací o minulosti • pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje na časové ose • dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě • chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	

Objevování a dobývání. Počátky nové doby.			
D-9-5-06	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu absolutismu, konstituční monarchie a parlamentarismu uvede jejich konkrétní příklady v evropských dějinách 	Anglie, Francie, Rusko, Habsburská monarchie a USA v 15. – 18. století	
D-9-5-07	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady kulturních stylů v 16. – 18. století v Evropě a v českých zemích ukáže na příkladech jejich podstatné znaky a zařadí je 	Barokní kultura a osvícenství, klasicismus, romantismus, realismus	
Modernizace společnosti.			
D-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v evropských zemích uvede základní hospodářské, sociální, politické a kulturní změny, které nastaly v 17. a 18. století v habsburské monarchii 	Evropská společnost a národy v 17. a 18. století Habsburská monarchie v 17. a 18. století	
D-9-6-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše období francouzské revoluce a změny, které přinesla stručně popíše průběh napoleonských válek uvede změny v Evropě po napoleonských válkách 	Velká francouzská revoluce a napoleonské období	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
D-9-6-03 <i>D-9-6-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše cíle českého národního obrození uvede odlišné znaky českého národního obrození ve srovnání s ostatními národními hnutími <i>uvede základní historické události v naší zemi v 19. století</i> <i>vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století</i> 	Utváření novodobého českého národa, národní hnutí velkých a malých národů	
D-9-6-04 <i>D-9-6-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše sociální strukturu evropské společnosti před rokem 1848 uvede cíle evropských revolucí 1848 – 1849 a jejich naplnění <i>rozlišuje rozdíly ve způsobu života společnosti jednotlivých historických etap</i> 	Revoluce 19. století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	
D-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> uvede nejdůležitější znaky konzervatismu, liberalismu, socialismu 	Politické proudy – konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus, ústava, politické strany, občanská práva	
D-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> popíše cíle a důsledky politiky světových mocností na přelomu 19. a 20. století vysvětlí kolonialismus a jeho projevy 	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus	

	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje hlavní koloniální mocnosti a lokalizuje místa oblasti jejich zájmů 		
Moderní doba			
D-9-7-01 <i>D-9-7-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny, průběh a důsledky první světové války uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válce <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 	První světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepis - 9. ročník			
Člověk v dějinách			
D-9-1-01 <i>D-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede na konkrétní události obecných dějin její dopad na současnost popíše na konkrétní události českých a regionálních dějin její dopad na současnost <i>chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti</i> 	Význam zkoumání dějin	
D-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů informací o minulosti pojmenuje významné instituce, kde se shromažďují informace o minulosti 	Historické prameny	
D-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> se orientuje na časové ose dovede lokalizovat místo dějinné události v současném světě chronologicky seřadí klíčové události českých a světových dějin 	Časová přímka, dějepisná mapa	
Moderní doba			
D-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatné znaky demokratických systémů, jejich přednosti a slabiny 	Nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	
D-9-7-03 <i>D-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozezná základní znaky komunismu, fašismu a nacismu na příkladech vysvětlí příčiny vzniku uvedených politických systémů ukáže na konkrétních příkladech důsledky existence těchto systémů vyjmenuje zločiny proti lidskosti jmenovaných systémů <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> 	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30. letech; totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus – důsledky pro Československo a svět	

	•		
D-9-7-04 <i>D-9-7-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí základní znaky rasismu a jeho projevy v dějinách vysvětlí základní znaky antisemitismu a jeho projevy v dějinách <i>uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války</i> • 	Antisemitismus a rasismus	
D-9-7-05 <i>D-9-7-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše vnitřní poměry v Československu v období mezi dvěma světovými válkami objasní mezinárodní postavení Československé republiky a cíle její zahraniční politiky <i>uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky</i> 	Československo v letech 1918 – 1939, jeho hospodářsko – politický vývoj, sociální a národnostní problémy	
D-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny, průběh a důsledky druhé světové války uvede příklady zneužití vynálezů a objevů ve válce 	Druhá světová válka, holocaust, situace v našich zemích, domácí a zahraniční odboj, politické, mocenské a ekonomické důsledky války	VMEGS – Jsme Evropané (klíčové mezníky evropské historie)
Rozdělený a integrující se svět			
D-9-8-01 <i>D-9-8-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> popíše příčiny vzniku vojenskopolitických bloků po druhé světové válce uvede hlavní konflikty z období studené války popíše politiku Československa v období studené války <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 	Studená válka – rozdělení světa, soupeření supervelmocí Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989, Vznik ČR	
D-9-8-02 <i>D-9-8-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede základní důvody a projevy euroatlantické vojenské a hospodářské spolupráce <i>popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě</i> 	OSN, Nato, EU	VMEGS – Jsme Evropané (Evropská integrace)
D-9-8-03	<ul style="list-style-type: none"> objasní pojem rozvojová (hospodářsky méně vyspělá) země porovná postavení rozvojových a rozvinutých zemí z hospodářského, sociálního a politického hlediska 	Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět	
D-9-8-04 <i>D-9-8-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady globálních, kontinentálních a regionálních problémů současného světa <i>chápe význam událostí v roce 1989</i> 	Problémy současnosti	

4.5.2 Občanská výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Občanská výchova se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vzdělávací předmět. Je dotován 1 vyučující hodinou týdně. Vyučuje se v kmenových třídách, v počítačových učebnách.

Občanská výchova se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů, včetně činnosti armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života. Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Pravidelně zařazujeme krátkodobé projekty, klademe důraz na aktivní učení žáků. Na výuku tohoto předmětu bývají žáci, je-li to vhodné, děleni do skupin. Využíváme exkurzí s historickým i společenským zaměřením s důrazem na náš region. Podle možností se zúčastňujeme i projektů pořádaných v rámci různých soutěží.

Do vzdělávacího oboru Výchova k občanství realizovaném prostřednictvím vyučovacího předmětu Občanská výchova jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Sebepoznání a sebepojetí, Seberegulace a sebeorganizace, Poznávání lidí, Mezilidské vztahy, Komunikace, Kooperace a kompetice, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Výchova demokratického občana /všechny tematické okruhy/, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /všechny tematické okruhy/, Multikulturní výchova /všechny tematické okruhy, Mediální výchova /Fungování a vliv médií ve společnosti, Práce v realizačním týmu/.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Občanská výchova učitel používá při práci s dětmi, směřují postupně k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Učitel:

nabízí žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní

samostatně organizovat a řídit vlastní učení; na základě prožitku úspěchu vést žáka k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k učivu občanské výchovy
- propojuje nabyté poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí a vytváří si komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

vede žáky k tomu, aby vnímali nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, učí je rozpoznávat problém a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promyslet a naplánovat způsob řešení problémů; ukazuje žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vést je k jejich ověřování a srovnávání

Žák:

- využívá získané vědomosti a dovednosti k řešení zadaných problémů (příčina – následek, názor – fakt apod.)

Kompetence komunikativní

Učitel:

vede žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků; učí žáky naslouchat promluvám ostatních lidí, účinně se zapojovat, vhodně argumentovat a obhajovat svůj názor; získané komunikativní dovednosti využívat k vytváření vztahů potřebných k plnohodnotnému soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým textům a záznamům, obrazovým materiálům, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Kompetence sociální a personální

Učitel :

rozdívá u žáků schopnost pracovat ve dvojici a v pracovní skupině; předkládá žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vést je k jejich dodržování; individuálním způsobem buduje sebevědomí žáka a jeho samostatný rozvoj, tak aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí

Kompetence občanské**Učitel:**

učí žáky respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, odmítat útlak a hrubé zacházení; vede žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace, k poskytnutí účinné pomoci podle svých možností, k zodpovědnému chování v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka; respektovat, chránit a umět ocenit naše tradice a kulturní i historické dědictví; vést žáky k chápání základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů

Žák:

- respektuje přesvědčení druhých lidí
- odmítá útlak a hrubé zacházení
- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektuje, chrání a ocení naše kulturní a historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní**Učitel:**

pomáhá žákovi se orientovat v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Občanská výchova 6. – 7. ročník			
Člověk ve společnosti			
VO-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • pozná a popíše důležité symboly našeho státu • vysvětlí, kdy a proč se používají státní symboly 	Naše vlast – státní symboly a svátky	
VO-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o kladných a záporných projevech vztahu k vlasti a národu 	Naše vlast – vlast a vlastenectví, zajímavá a	

		památná místa ČR, kdo a co nás proslavilo	
VO-9-1-03 VO-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná projevy vandalismu ve škole a obci vysvětlí důsledky vandalismu navrhne, jak lze chránit kulturní památky, přírodní objekty a majetek <i>přístupuje kriticky k projevům vandalismu</i> 	Naše obec, region, kraj - Naše obec, důležité instituce Jihlavy a kraje Vysočiny	
VO-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> doporučí zajímavou kulturní akci 	Zajímavá a památná místa Jihlavy a kraje Vysočiny, významní rodáci, tradice Horácka	
VZ-9-1-01 VZ-9-1-01p VZ-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem jedinec, skupina, komunita, společnost rozliší a vysvětlí na příkladech různé role v rodině, třídě, vrstevnické skupině a charakterizuje hierarchii vztahů v daných komunitách odůvodní, proč je nutné stanovovat pravidla ve třídě a vysvětlí fungování pravidel na úrovni legislativní a etické podílí se na tvorbě pravidel soužití ve třídě aplikuje přijatá pravidla a vyhodnocuje dopad vlastního jednání a jednání spolužáků na utváření mezilidských vztahů v komunitě rozlišuje na základě reálných situací ve třídě, škole nebo v rodině, které způsoby jednání mají pozitivní a které negativní vliv na vztahy v komunitě uvede příklady chování, které přispívají k utváření dobrého sociálního klimatu nebo ho narušují vyhodnotí dopad vlastního jednání a chování na utváření klimatu ve třídě dodržuje pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví ve škole i v mimoškolních činnostech <i>chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</i> 	<p>Naše škola - škola základ života, život v demokratické škole</p> <p>Naše rodina Spolupráce školy a rodiny</p>	<p>VDO – Občanská společnost a škola</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p> <p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>
VO-9-1-08 VO-9-1-08p	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech objasní, jak nesnášenlivost narušuje mezilidské vztahy rozpozná předsudky a stereotypy narušující mezilidské vztahy 	Kulturní život - rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty a tradice, kulturní instituce	<p>MV – Etnický původ</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • popíše situace, kdy ve společnosti je potřebná tolerance • projevuje respekt ke kulturním rozmanitostem a k právům druhých • <i>rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům</i> • <i>respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti</i> 	působení sekt bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí	MV – Kulturní diference
VO-9-1-05 VZ-9-1-14 VZ-9-1-14p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje fakta, názory a manipulativní prvky v mediálním sdělení • diskutuje o vlivu propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí • <i>vyjádří vlastními slovy, jak mohou některé sociální skupiny nebo jednotlivci manipulovat s osobními lidmi a uvede možná rizika manipulace</i> • <i>odůvodní potřebu kritického přístupu k mediálním informacím; rozliší fakta od manipulace</i> • <i>vyhodnotí informace na obalových materiálech výrobků a dalších dostupných informačních materiálech; zhodnotí pravdivost tvrzení v konkrétních reklamách</i> • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy Působení sekt	MED – Fungování a vliv médií ve společnosti
VO-9-1-06 VO-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech doloží rozdíly mezi lidmi • objasní, které skupiny lidí potřebují zvýšenou ochranu a pomoc • popíše situace ohrožení a nouze, kdy je potřeba pomáhat druhým • popíše projevy lidské solidarity • navrhne, jak může konkrétně pomoci lidem v nouzi nebo v případě ohrožení • <i>v modelové situaci uplatní dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí</i> 	Lidská setkání - přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost - rovné postavení mužů a žen Lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	OSV – Sociální rozvoj – Poznávání lidí MV – Kulturní diference
VO-9-1-07 VO-9-1-07p VZ-9-1-14 VZ-9-1-14p	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady společenského chování v různých životních situacích • na příkladech objasní asertivní, pasivní a agresivní chování • navrhne, jak efektivně a nenásilně řešit neshody a konflikty 	Vztahy mezi lidmi - osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií	OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy OSV – Sociální rozvoj – Komunikace OSV – Sociální rozvoj –

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití</i> • <i>uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem</i> • <i>uvede pravidla asertivní komunikace, asertivních a dalších komunikačních dovedností, využije v modelových situacích na obranu proti manipulativním vlivům</i> • <i>uplatňuje pravidla bezpečného chování na internetu a sociálních sítích</i> • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující dobré vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	Kooperace a kompetice
VO-9-1-09 VO-9-1-09p VZ-9-1-14 VZ-9-1-14p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše projevy netolerance, rasismu, xenofobie a extremismu • objasní důsledky lidské nesnášenlivosti • navrhne, jak čelit projevům lidské nesnášenlivosti • <i>je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie</i> • <i>diskutuje o manipulaci a agresivním chování, uvede příklady možného řešení pro oběť manipulace či agrese</i> • <i>zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí</i> 	Konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti Skruté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení	MV – Lidské vztahy
VO-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní výhody spolupráce v rodině, ve škole, v obci • rozliší individuální práci, spolupráci a soutěživost 	Zásady lidského soužití - morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost Pravidla chování, dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	
Člověk, stát a hospodářství			
VO-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé druhy vlastnictví na konkrétních příkladech • diskutuje o různých možnostech ochrany vlastnictví 	Majetek a vlastnictví - formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	
VO-9-3-02 VO-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti • objasní rozdíl mezi vyrovnaným, schodkovým a přebytkovým rozpočtem domácnosti • vysvětlí rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji • rozliší zbytné a nezbytné výdaje domácnosti • vysvětlí zásady hospodárnosti na 	Hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví Hospodaření - rozpočet rodiny	

	<p>jednoduchém rozpočtu domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i> • <i>sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi</i> 		
VO-9-3-05	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky • na příkladech objasní možnosti krytí deficitu rozpočtu domácnosti v různých situacích opatřeními na straně příjmů a výdajů 	Hospodaření domácnosti - úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing	
VO-9-3-03 VO-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladech ilustruje možnosti hotovostního a bezhotovostního placení • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • vysvětlí rozdíly mezi debetní a kreditní platební kartou • diskutuje o výhodách a rizicích různých nástrojů hotovostního bezhotovostního placení • <i>ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet</i> 	Peníze - funkce a podoby peněz, formy placení	
VO-9-3-04 VO-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše funkce banky a uvede příklady jejich služeb • na příkladech vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým • uvede možnosti pojištění pro konkrétní rizikové situace • <i>uvede příklady služeb, které banky nabízejí občanům</i> 	Banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získání prostředků	
VO-9-3-07 VO-9-3-07p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady příjmů a výdajů státního rozpočtu • uvede příklady situací, ve kterých mohou občané žádat o dávky a příspěvky ze státního rozpočtu • <i>uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany</i> 	Hospodaření - rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
VO-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady výroby, obchodu a služeb • na příkladu popíše, jak na sebe výroba, obchod a služby navazují 	Výroba, obchod, služby - jejich funkce a návaznost	

VO-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> • objasní princip nabídky a poptávky • na příkladu vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • na příkladu vysvětlí, jak se stanovuje cena a z čeho se skládá • na příkladu popíše princip inflace • vlastními slovy vyjádří, jaký vliv má inflace na reálnou hodnotu peněz 	<p>Principy tržního hospodářství - nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace</p> <p>Podstata fungování trhu, nejčastější právní formy podnikání</p>	
-----------	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Občanská výchova 8. – 9. ročník			
Mezinárodní vztahy, globální svět			
VO-9-5-01 <i>VO-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady svobody pohybu osob, zboží, práce, kapitálu v EU • vyjmenuje členské státy EU • uvede příklady situací, ve kterých může občan EU uplatňovat svá práva • <i>uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování</i> • <i>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy</i> 	<p>Evropská integrace - podstata, význam, výhoda; Naši sousedé v Evropě, spolupráce</p> <p>Evropská unie a ČR, Evropské symboly, Život Evropanů a styl života v evropských rodinách, Životní styl a vzdělání mladých Evropanů</p>	<p>MGES – Jsme Evropané</p> <p>MV – Multikulturalita</p>
VO-9-5-02 <i>VO-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede významné mezinárodní organizace, jichž je ČR členem • objasní rozdíly mezi OSN, EU a NATO • popíše mezinárodní spolupráci při zajišťování obrany a bezpečnosti státu a uvede příklady zahraničních misí Armády ČR • <i>uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má ČR vztah, a ví o výhodách spolupráce mezi státy</i> 	<p>Mezinárodní spolupráce - ekonomická, politická a bezpečnostní spolupráce mezi státy, její výhoda; Významné mezinárodní organizace (Rada Evropy, NATO, OSN, UNESCO, UNICEF) a jejich příspěví k řešení problémů dětí a mládeže</p> <p>Mezinárodní spolupráce při zajišťování obrany</p>	<p>MGES – Objevujeme Evropu a svět</p>
VO-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady projevů globalizace • diskutuje o kladech a záporech globalizace 	<p>Globalizace – projevy, klady a zápory</p>	<p>MGES – Evropa a svět nás zajímá</p>
VO-9-5-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše některé globální problémy • zformuluje svůj osobní názor na sobě blízké globální problémy • diskutuje o hlavních příčinách a možných důsledcích globálních problémů 	<p>Globalizace – významné globální problémy včetně válek a terorismu, možnosti jejich řešení</p>	<p>MGES – Evropa a svět nás zajímá</p>
VO-9-5-05	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se některé globální problémy projevují v jeho okolí 	<p>Lokální globální problémy</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • diskutuje o možnostech řešení globálních problémů na lokální úrovni 	Ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádných událostí, prevence vzniku mimořádných událostí Těžké životní situace a jejich zvládnutí	rozhodovací dovednosti
VO-9-5-06 VO-9-5-06p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady mezinárodního terorismu a teroristických organizací • diskutuje o možnostech boje proti terorismu • uvede situace, ve kterých se armáda ČR podílí na národní a mezinárodní obraně • uvede příklad řešení krizí nevojenského charakteru na národní a mezinárodní úrovni • <i>uvede příklady mezinárodního terorismu</i> 	Terorismus	
Člověk a jedinec			
VO-9-2-01 VO-9-2-01p VZ-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vlastní i jinou osobnost • vysvětlí, jak se projevuje zdravé a nepřiměřené sebevědomí • popíše chování osob s různým temperamentem • objasní, jak osobní vzory ovlivňují život jedince • popíše svůj žebříček hodnot • <i>chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním</i> • <i>sestaví žebříček vlastních životních hodnot a zdůvodní jejich hierarchii</i> • <i>odůvodní, proč zdraví patří mezi důležité hodnoty lidského života</i> • <i>diskutuje se svými vrstevníky o žebříčku životních hodnot a vhodně argumentuje pro nutnost podpory zdraví a aktivního přístupu ke zdraví</i> • <i>uvede příklady konkrétního chování lidí ze svého nejbližšího okolí, kterými pozitivně ovlivňují své zdraví</i> 	Osobnost člověka, sebevědomí, chování a temperament, životní vzory, systém osobních hodnot, sebehodnocení	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí MV – Kulturní diference
VO-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • objasní vliv osobních vlastností na spolupráci a vlastní práci • rozpozná roli vůle při dosahování 	Osobní vlastnosti, vůle a osobní kázeň	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí

	<p>cílů a překonávání překážek</p> <ul style="list-style-type: none"> vysvětlí, kdy je třeba mít pevnou vůli 		
VO-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> pojmenuje osobní vlastnosti a popíše jejich projevy navrhne, jak může usměrňovat své chování a jednání 	Osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti Projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebezpečí
VO-9-2-04 VO-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> na příkladu popíše potřebu sebeovládání objasní potřebu motivace pro rozvoj osobních předností objasní, jak lze překonávat osobní nedostatky a rozvíjet zdravou sebedůvěru popíše své životní cíle a plány formuluje své nejbližší plány 	Životní cíle a plány, životní perspektiva Sebeovládání, motivace, sebedůvěra	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Člověk, stát a právo			
VO-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklad unitárního státu a federace a popíše jejich základní znaky objasní rozdíly mezi centralizovaným a decentralizovaným státem vlastními slovy vyjádří rozdíl mezi monarchií a republikou 	Právní základy státu - znaky státu, typy a formy státu	
VO-9-4-02 VO-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje orgány zákonodárné moci ČR a popíše jejich činnost vyjmenuje orgány výkonné moci ČR a popíše jejich činnost vyjmenuje orgány soudní moci ČR a popíše jejich činnost uvede příklady činnosti státní správy a samosprávy na úrovni obce objasní rozdíl mezi hejtmanem, primátorem a starostou uvede základní prvky fungování demokratické společnosti chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání 	Státní občanství ČR, ústava ČR, složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu Státní správa a samospráva - orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly	
VO-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> diskutuje o pozitivních demokratických způsobu řízení státu uvede příklady demokratického řízení státu v každodenním životě 	Principy demokracie - znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
VO-9-4-04 VO-9-4-04p	<ul style="list-style-type: none"> vlastními slovy vyjádří význam voleb do zastupitelstev vlastními slovy objasní, proč je důležité se účastnit voleb, a 	Politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam Význam a formy voleb do	VDO – Formy participace občanů v politickém životě

	<p>diskutuje o možných důsledcích nízké volební účasti</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů</i> 	zastupitelstva	
<p>VO-9-4-05 VO-9-4-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • popíše, jak rozumí základním lidským právům na život, osobní svobodu a vlastnit majetek • diskutuje o ochraně základních práv a svobod • na příkladu uvede povinnosti občana při obraně státu • <i>na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu</i> • <i>uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele</i> 	Lidská práva - základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana, úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech, poškozování lidských práv; základní práva spotřebitele, povinnosti občanů při obraně státu	MV – Princip sociálního smíru a solidarity VDO – občan, občanská společnost a stát
VO-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> • popíše způsoby vzniku a zániku vlastnictví • popíše vznik a zánik pracovního poměru • pojmenuje podstatné záležitosti pracovní smlouvy • vlastními slovy objasní právní a společenskou roli instituce manželství 	Právo v každodenním životě – význam právních vztahů	
VO-9-4-07	<ul style="list-style-type: none"> • na příkladu objasní práva a povinnosti při osobní přepravě • na příkladu objasní práva a povinnosti při nákupu • na příkladu objasní práva a povinnosti při opravě či pronájmu věci 	Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající	
<p>VO-9-4-08 VO-9-4-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady jednání, která jsou porušením právních ustanovení • diskutuje o důsledcích porušování právních ustanovení • <i>uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání</i> 	Druhy a postihy protiprávního jednání	
<p>VO-9-4-09 VO-9-4-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje orgány právní ochrany občanů • na příkladu popíše činnost konkrétního orgánu právní ochrany občanů • uvede příklad spolupráce orgánů právní ochrany • <i>uvede základní informace a sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného</i> 	Právní řád České republiky - význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů	

	<p><i>života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady, požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu</i> 		
<p>VO-9-4-10 VO-9-4-10p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady protiprávního jednání v podobě přestupků • uvede příklady protiprávního jednání v podobě trestních činů • vlastními slovy objasní, čím se odlišuje přestupek od trestného činu • <i>rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy</i> • <i>v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací</i> 	<p>Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání, trestní postižitelnost</p>	
VO-9-4-11	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady korupčního jednání • diskutuje o příčinách, které vedou osoby ke korupčnímu jednání, a o důsledcích, které z tohoto jednání plynou pro všechny zúčastněné 	<p>Korupce</p>	

4.6 Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast je realizována v předmětech Fyzika, Chemie, Přírodopis a výchova ke zdraví, Zeměpis. Všechny předměty mají za společný cíl to, aby žáci porozuměli zákonitostem přírodních jevů a také si uvědomovali užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikace v praktickém životě.

Snažíme se rozvíjet dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit. Dále vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci získávají schopnosti zkoumat příčiny přírodních jevů, souvislosti či vztahy mezi nimi, klást si otázky a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznání zákonitostí přírodních jevů pro jejich předvídání a ovlivňování.

Zahrnuté **vzdělávací předměty**:

Fyzika

Chemie

Přírodopis

Zeměpis

4.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět. V 6. a 9. ročníku se předmět vyučuje v 1 vyučovací jednotce týdně, v 7. a 8. ročníku jsou to 2 hodiny týdně.

Předmět Fyzika rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů, odborné terminologie a dalších základních poznatků z vybraných okruhů učiva.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků, v odborné pracovně fyziky a chemie, v počítačové učebně a při exkurzích. Učivo je probíráno různými formami a metodami práce. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Své poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích.

Ve všech ročnících jsou rozvíjeny dovednosti žáků pozorovat, měřit, experimentovat, ověřovat a vytvářet hypotézy, dále pak z nich vyvozovat závěry, které lze písemně interpretovat. Zároveň předmět vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou exkurze, demonstrační pokusy či laboratorní práce. Důraz klademe na možnost poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti rovnováhy, uvědomování si důležitosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy ve vyučovacím předmětu Fyzika směřují k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podmiňuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití
- nechává žákům prostor pro samostatné řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vede žáky ke spolupráci při vyučování
- umožňuje žákům hovořit o poznacích získaných z internetu a ze sledování různých pořadů

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské

Žák:

- chápe nutnost šetrného využívání elektrické energie, dokáže posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, zdůrazňuje nutnost šetrného využívání elektrické energie
- upozorňuje na nutnost využívání obnovitelných zdrojů energie

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně pracuje s fyzikálními přístroji a zařízeními, dále zachází s laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- dbá na dodržování bezpečnosti při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními a laboratorními pomůckami
- seznamuje žáky s pravidly první pomoci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 6. ročník			
Látky a tělesa			
F-9-1-01 <i>F-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • prakticky změří vhodně zvolenými měřidly fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, objem, hmotnost, teplotu a čas • zvládá převody jednotek délky, objemu, hmotnosti a času • uvede značky a jednotky fyzikálních veličin – délka, objem, hmotnost, čas, hustota a teplota • <i>změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas</i> 	Fyzikální veličiny a jejich měření	
F-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí na základě porozumění částicovému složení látek následující procesy -rozpuštění pevných látek v kapalině (i v závislosti na teplotě) a šíření zápachu v uzavřené místnosti 	Složení látek	
F-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojmy délková teplotní roztažnost a objemová teplotní roztažnost • na základě pochopení zákonitostí pro délkovou a objemovou teplotní roztažnost uvede praktické příklady jevů a vysvětlí je (včetně anomálie vody) 	Změny délky a objemu s teplotou	
F-9-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • objasní praktický význam veličiny hustota jako charakteristiky látky a veličin hmotnost a objem jako charakteristik konkrétního tělesa • vypočítá hustotu látky (s použitím tabulek pro základní školu) 	Hustota látky	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 7. ročník			
Pohyb těles, síly			
F-9-2-01 <i>F-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> objasní, že pohyb je relativní, a určí, zda je těleso v klidu, či v pohybu vzhledem k jiným tělesům na základě popisu pohybu tělesa nebo zkušenosti určí, zda se jedná o pohyb rovnoměrný nebo nerovnoměrný, přímočarý nebo křivočarý, posuvný nebo otáčivý dokáže vysvětlit rozdíl mezi rychlostí rovnoměrného pohybu a průměrnou rychlostí nerovnoměrného pohybu <i>rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu</i> 	Pohyby těles	
F-9-2-02 <i>F-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> určí na základě znalosti hodnot dvou veličin (dráha, čas nebo rychlost) hodnotu veličiny třetí (s použitím tabulek pro základní školu) rozliší klid a pohyb tělesa v grafu vyjadřujícím závislost dráhy na čase <i>zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů</i> 	Výpočty rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu	
F-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> prakticky změří velikost působící síly siloměrem 	Měření síly	
F-9-2-04 <i>F-9-2-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> určí graficky výslednici dvou sil se společným působištěm působících na těleso uvede příklady, kdy a jak se v denním životě i v technické praxi cíleně zvětšuje nebo zmenšuje velikost třecí síly aplikuje své poznatky o silách při vysvětlení funkce vybraných jednoduchých strojů (páka, kladka) vysvětlí na příkladu, jak se liší pohybové účinky síly na těleso v závislosti na jejím směru, orientaci a působišti při stejné velikosti <i>rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla</i> 	Síla a její účinky	
F-9-2-05 <i>F-9-2-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí princip setrvačnosti (např. chování těles v automobilu při prudkém brzdění) vysvětlí závislost projevů 	Pohybové zákony	

	<p>setrvačnosti na hmotnosti tělesa při uvádění těles do pohybu, resp. do klidu</p> <ul style="list-style-type: none"> • vypočítá gravitační sílu působící na těleso, pokud zná hmotnost tělesa • uvede konkrétní příklad sil při vzájemném působení dvou těles • <i>předvidá změnu pohybu těles při působení síly</i> 		
F-9-2-06 F-9-2-06p	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a popíše využití jednozvrtné a dvojzvrtné páky v každodenním životě • <i>aplikuje poznatky o jednoduchých strojích při řešení jednoduchých praktických problémů</i> 	Užití páky	
Mechanické vlastnosti tekutin			
F-9-3-01 F-9-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí princip konkrétního jednoduchého zařízení, které využívá Pascalův zákon • popíše změny hydrostatického, resp. atmosférického tlaku v závislosti na hloubce resp. nadmořské výšce • popíše příklady využití principu spojených nádob v běžném životě, resp. technické praxi • objasní pojmy přetlak, resp. podtlak a využití těchto jevů v technické praxi • <i>využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů</i> 	Tlak v tekutinách	
F-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • na základě experimentu určí velikost vztlakové síly působící na těleso zcela ponořené do kapaliny • na základě znalosti hustoty tělesa a tekutiny předpoví chování tělesa v této tekutině 	Archimédův zákon	
Světelné děje			
F-9-6-07 F-9-6-07p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady stejnorodého optického prostředí a dále pak příklady průhledných, průsvitných a neprůhledných optických prostředí • vysvětlí zákon odrazu světla při použití pojmu kolmice dopadu • objasní, proč pro obraz v rovinném zrcadle používáme pojem zdánlivý obraz a proč dochází ke stranovému převrácení obrazu • popíše a vysvětlí příklady, kdy v 	Odraz světla	

	<p>technické praxi dochází k využití zákona odrazu světla, a provádí praktické pokusy na základě tohoto zákona</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí • rozliší spojnu čočku od rozptylky a zná jejich využití 		
F-9-6-08	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, kdy dochází k lomu světla • rozhodne, zda v konkrétním případě rozhraní dvou různých optických prostředí dochází k lomu světla ke kolmici nebo k lomu světla od kolmice • rozliší spojku od rozptylky podle optických vlastností 	Lom světla	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika - 8. ročník			
Energie			
F-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí definiční vztah pro mechanickou práci vykonanou konstantní silou, která působí na těleso ve směru pohybu, a provádí jednoduché výpočty vykonané práce, resp. síly nebo dráhy • ze znalosti vykonané práce určí změnu energie příslušného tělesa a naopak 	Práce a energie	
F-9-4-02 F-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vypočítá výkon ze zadané práce a času • objasní pojem účinnost • uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců) 	Výkon, účinnost	
F-9-4-03 F-9-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše formy energie, se kterými se může setkat v přírodě • vysvětlí na základě zákona o zachování energie jednoduché příklady přeměny forem energie a jejich přenosu • rozpozná vzájemné přeměny různých forem energie, jejich přenosu a využití 	Přeměny energie	
F-9-4-04 F-9-4-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá v tabulkách měrnou tepelnou kapacitu látek a vysvětlí její význam • využívá vztah $Q = c \cdot m \cdot (t_2 - t_1)$ pro určování tepla přijatého nebo 	Teplo	

	<p>odevzaného tělesem v konkrétním příkladě</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>rozezná v jednoduchých příkladech teplo přijaté či odevzdané tělesem</i> 		
Elektrické děje			
<p>F-9-6-01 <i>F-9-6-01p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • identifikuje schematické značky součástí elektrického obvodu (např. žárovka, zdroj, vypínač, rezistor, voltmetr, ampérmetr) a pojmenuje jednotlivé součásti elektrického obvodu • zapojí podle schématu jednoduchý elektrický obvod včetně zapojení voltmetru a ampérmetru pro měření elektrického napětí a proudu • ovládá pravidla bezpečné práce a manipulace s elektrickými zařízeními a ovládá základy první pomoci při úrazu elektrickým proudem • <i>sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod</i> 	Elektrický obvod	
<p>F-9-6-02 <i>F-9-6-02p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší zdroje stejnosměrného a střídavého elektrického napětí a rozpozná elektrické spotřebiče připojované ke stejnosměrnému napětí od těch, které jsou připojovány ke střídavému elektrickému napětí • změří elektrické napětí na různých součástkách elektrického obvodu • změří elektrický proud v různých částech jednoduchého elektrického obvodu • <i>vyjmenuje zdroje elektrického proudu</i> 	Měření proudu a napětí	
<p>F-9-6-03 <i>F-9-6-03p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • na základě experimentu (zapojením do elektrického obvodu) nebo osobních zkušeností či charakteristik látek uvedených v literatuře, uvede příklady látek, které jsou vodiči nebo izolanty • vysvětlí rozdíl mezi vodičem a izolantem • uvede příklady použití vodičů a izolantů v technické praxi • <i>rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností</i> • <i>zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními</i> • <i>zná druhy magnetů a jejich praktické využití</i> • <i>rozezná, zda těleso je, či není</i> 	Vodič, izolant	

	<i>zdrojem světla</i>		
F-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> na základě Ohmova zákona rozumí vztahu mezi fyzikálními veličinami el. proud, el. napětí a el. odpor využívá vztah pro elektrický odpor ($R = U/I$) a dokáže vypočítat při znalosti dvou veličin veličinu třetí v jednoduchém elektrickém obvodu umí předpovědět změnu proudu v obvodu v závislosti na změně napětí při stálém odporu 	Ohmův zákon	
Zvukové děje			
F-9-5-01 <i>F-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady zdrojů zvuku z prostředí, ve kterém žije na konkrétním příkladu předvede a vysvětlí vznik zvuku vyhledá v tabulkách a vzájemně porovná rychlost šíření zvuku v různých prostředích rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz 	Vlastnosti zvuku	
F-9-5-02 <i>F-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady prostředí s nadměrným hlukem, resp. příklady zdrojů nadměrného hluku popíše negativní vlivy nadměrného působení hluku na lidský organismus a navrhne ochranné prostředky, jež se mohou používat pro snížení či odstranění uvedených vlivů uvede příklady, jak se v praxi provádí snižování nadměrné hladiny hluku v prostředí posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka 	Ochrana před nadměrným hlukem	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Fyzika – 9. ročník			
Elektromagnetické děje			
F-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady elektrických spotřebičů, které pro svoji činnost využívají elektromagnetickou indukci popíše jev elektromagnetické indukce uvede příklady využití transformátoru v praxi 	Elektromagnetická indukce	
F-9-6-06	<ul style="list-style-type: none"> rozliší vodič, izolant a polovodič na 	Vedení elektrického	

	<p>základě analýzy jejich vlastností</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojí polovodičovou diodu v propustném, resp. závěrném směru • uvede příklady využití polovodičových diod v technické praxi 	proudu v polovodičích	
Jaderná energie			
F-9-4-05 <i>F-9-4-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí výhody a nevýhody užití některých energetických zdrojů, jako uhlí, ropy, zemního plynu, větru, vody, ... (například pro výrobu elektrické energie) • posoudí výhody a nevýhody využití jaderné energie, resp. vliv jaderné elektrárny na životní prostředí • <i>pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</i> 	Zdroje energie	
Vesmír			
F-9-7-01 <i>F-9-7-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, která síla udržuje planety na oběžné dráze kolem Slunce a nedovolí, aby se od Slunce vzdálily. Obdobně vysvětlí pohyb měsíců kolem planet • <i>objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země</i> 	Sluneční soustava	
F-9-7-02 <i>F-9-7-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip uvolňování energie ve Slunci • popíše rozdíl mezi hvězdou a planetou • <i>odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností</i> • <i>zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci</i> • <i>osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru</i> 	Hvězdy a planety	

4. 6. 2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie se vyučuje v 8. a 9. ročníku 2. stupně jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 2 hodinami týdně.

Chemie rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, umožňuje poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Žáci se učí rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, dále je předvídat nebo ovlivňovat, a to především v souvislosti s řešením praktických problémů.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků, v odborné pracovní fyziky a chemie, v počítačové učebně a při exkurzích. Učivo je probíráno různými formami a metodami. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Své poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích.

V obou ročnících jsou rozvíjeny dovednosti žáků pozorovat, měřit, experimentovat, ověřovat a vytvářet hypotézy, dále pak z nich vyvozovat závěry, které lze písemně interpretovat. Zároveň předmět vede k získávání a upevňování dovedností pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytovat první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými chemikáliemi a přípravky.

Největší důraz je kladen tak, aby bylo žákům umožněno poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti rovnováhy, uvědomování si důležitosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Zároveň jsou veškeré poznatky využívány k rozvíjení odpovědných občanských postojů.

V Chemii směřujeme k utváření těchto **klíčových kompetencí**:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů
- umožňuje žákům realizovat vlastní nápady, podmiňuje jejich tvořivost

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- podporuje zdokonalování práce s různými informacemi, jejich vyhledávání, třídění a využití
- nechává žákům prostor pro samostatné řešení problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- učí žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názory jiných
- vede žáky ke spolupráci při vyučování
- umožňuje žákům hovořit o poznacích získávaných z internetu a ze sledování různých pořadů

Kompetence sociální a personální**Žák:**

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- používá skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení
- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování

Kompetence občanské**Žák:**

- chápe nutnost šetrného využívání elektrické energie, dokáže posoudit efektivitu jednotlivých energetických zdrojů
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, zdůrazňuje nutnost šetrného využívání elektrické energie
- upozorňuje na nutnost využívání obnovitelných zdrojů energie

Kompetence pracovní**Žák:**

- bezpečně pracuje s chemickými přístroji a zařízeními, dále zachází s chemickými látkami a laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- dbá na dodržování bezpečnosti při práci s chemickými přístroji a zařízeními, chemickými látkami a laboratorními pomůckami
- seznamuje žáky s pravidly první pomoci

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Chemie – 8. ročník			
Pozorování, pokus a bezpečnost			
CH-9-1-01 <i>CH-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší skupenství látek pojmenuje změny skupenství látek porovná společné a rozdílné vlastnosti vybraných látek určí skupenství, barvu, zápach, rozpustnost ve vodě <i>rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek</i> 	Vlastnosti látek	
CH-9-1-02 <i>CH-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede zásady bezpečné práce v laboratoři na základě výstražných symbolů a varování na etiketě posoudí nebezpečnost látky žák popíše způsoby bezpečné práce s chemickými látkami pro práci s chemickými látkami volí vhodné ochranné pomůcky a správně je využívá prakticky provede ředění roztoku kyseliny/hydroxidu s využitím takové/ho kyseliny/hydroxidu, se kterou/kterými může běžně pracovat popíše první pomoc při zasažení lidského těla roztoky hydroxidů a kyselin <i>pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami</i> 	Zásady bezpečné práce, nebezpečné látky a přípravky	
Směsi			
CH-9-2-01 <i>CH-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady plynných, kapalných a pevných směsí rozliší u známých směsí zda jsou různorodé nebo stejnorodé uvede příklady směsí a čistých látek <i>pozná směsi a chemické látky</i> 	Směsi	
CH-9-2-02 <i>CH-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vypočítá složení roztoku s využitím procentuálního vyjádření nebo pomocí hmotnostního zlomku navrhne přípravu roztoku daného složení v domácnosti <i>rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě</i> 	Hmotnostní zlomek a koncentrace roztoku	
CH-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje mezi pojmy nasycený a 	Roztoky	

	<p>nenасыенý roztok</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně používá termíny: složka roztoku, rozpuštěná látka a rozpouštědlo, koncentrovanější a zředěnější roztok • popíše vliv teploty, míchání a plošného obsahu povrchu rozpouštěné pevné látky na rychlost jejího rozpouštění 		
CH-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně sestaví filtrační aparaturu s využitím laboratorních pomůcek • vysvětlí princip usazování a destilace na konkrétním příkladu • aplikuje poznatky o oddělování složek směsí na příkladech z běžného života • prakticky provede oddělení složek směsí, které využívá v běžném osobním životě (filtrace, krystalizace) 	Oddělování složek směsí	
CH-9-2-05 <i>CH-9-2-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje správnými názvy vodu v plynném, kapalném a pevném skupenství • vysvětlí, jak voda v závislosti na fyzikálních podmínkách mění své skupenství a uvede, jak se změny skupenství nazývají • uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti vody • uvede příklady využití vody v domácnosti, v průmyslu a v zemědělství a zhodnotí vliv využití vody v této činnosti na životní prostředí • vysvětlí význam vody pro život na Zemi • používá správně pojmy: odpadní voda, pitná voda, užitková voda, destilovaná voda • rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití 	Voda	
CH-9-2-06 <i>CH-9-2-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní složky čistého vzduchu • vysvětlí význam kyslíku pro život na Zemi • vyjmenuje zdroje znečištění vzduchu a vody ve svém okolí a regionu, ve kterém žije (vnějších i vnitřních prostor) • navrhne způsoby, jak chránit čistotu ovzduší a vody v přírodě • navrhne, jak šetřit vodou v 	Vzduch, čistota vody a ovzduší	

	domácnosti • <i>uvede zdroje znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí</i>		
Částicové složení látek a chemické prvky			
CH-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje částice atomu, atomy a molekuly • popíše umístění protonů, elektronů a neutronů v atomu • uvede elektrický náboj elektronu a protonu 	Atomy a molekuly	
CH-9-3-02 <i>CH-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy chemický prvek a chemická sloučenina ve správných souvislostech • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny • vyjádří složení chemické látky ze vzorce chemické sloučeniny • rozliší anionty, kationty a atomy • používá značky a názvy vybraných chemických prvků (zejména prvků hlavních skupin a významných zástupců kovů) • <i>uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky</i> 	Chemické prvky a sloučeniny	
CH-9-3-03 <i>CH-9-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší periody a skupiny v periodické soustavě chemických prvků a vyhledá známé prvky s podobnými vlastnostmi • rozliší mezi známými prvky kovy a nekovy • uvede charakteristické vlastnosti kovů a nekovů • <i>rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti</i> 	Periodická soustava prvků	
Chemické reakce			
CH-9-4-01 <i>CH-9-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí • pojmenuje správně výchozí látky a produkty jednoduchých chemických reakcí • <i>pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí</i> 	Chemické reakce	
CH-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede zákon zachování hmotnosti • využije zákon zachování hmotnosti při řešení jednoduchých úloh • přečte s porozuměním jednoduché chemické rovnice • zapíše jednoduché chemické rovnice 	Výpočty z chemických rovnic	
CH-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv teploty, plošného obsahu povrchu, koncentrace 	Faktory ovlivňující rychlost chemických	

	reaktantů a katalyzátorů na rychlost chemické reakce	reakcí	
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 <i>CH-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> žák uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých oxidů, kyselin, hydroxidů užívá vedle názvů i vzorce vybraných oxidů, kyselin a hydroxidů, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a zná vliv těchto látek na životní prostředí 	Oxidy, kyseliny, hydroxidy	
CH-9-5-02	<ul style="list-style-type: none"> popíše vznik kyselých dešťů, včetně látek, jež je způsobují zhodnotí vliv kyselých dešťů na životní prostředí i různé objekty navrhne příklady opatření, kterými lze předcházet vzniku kyselých dešťů 	Kyselé deště	
CH-9-5-03 <i>CH-9-5-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí hodnot pH prakticky změří pH roztoku, se kterým se setká v běžném životě orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem 	Kyselost a zásaditost roztoků	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
Chemie – 9. ročník			
Anorganické sloučeniny			
CH-9-5-01 <i>CH-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede vlastnosti prakticky významných nebo mediálně známých solí užívá vedle názvů i vzorce vybraných solí, které souvisejí s bezpečností a zdravím člověka a s ochranou životního prostředí vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou popíše způsob odstraňování kotelního (vodního) kamene v domácích spotřebičích rozlišuje mezi jednosložkovými a kombinovanými průmyslovými 	Soli	

	<p>hnojivy</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí vliv přírodních a průmyslových hnojiv na životní prostředí • <i>popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí</i> 		
CH-9-5-03	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady neutralizace prováděné v běžném životě • rozliší neutralizaci od ostatních chemických reakcí 	Neutralizace	
Organické sloučeniny			
CH-9-6-01	<ul style="list-style-type: none"> • zařadí uhlovodíky mezi organické látky • užívá vedle názvů i vzorce nejjednodušších uhlovodíků • popíše vlastnosti nejjednodušších uhlovodíků • uvede příklady použití nejjednodušších uhlovodíků • uvede příklady zdrojů uhlovodíků 	Uhlovodíky	
CH-9-6-02 <i>CH-9-6-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší fosilní a ostatní paliva • uvede výhody a nevýhody využívání fosilních a ostatních druhů paliv vzhledem k životnímu prostředí a vyčerpatelnosti zdrojů • uvede příklady produktů získávaných při frakční destilaci ropy • uvede příklady výrobků chemického průmyslu, kde výchozí surovinou je ropa nebo zemní plyn • <i>zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie</i> • <i>vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy</i> 	Paliva	
CH-9-6-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší halogenderiváty uhlovodíků, alkoholy a organické kyseliny • popíše používání freonů v praktickém životě a jejich vliv na životní prostředí • jmenuje nejjednodušší alkoholy a popíše jejich vlastnosti • zhodnotí rizika konzumace alkoholu z hlediska zdraví člověka • uvede příklady nejznámějších organických kyselin (i triviálních názvů) a jejich výskytu 	Deriváty uhlovodíků	
CH-9-6-04	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty 	Fotosyntéza a přírodní	

	<p>fotosyntézy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam fotosyntézy pro život na Zemi • rozliší bílkoviny, tuky, sacharidy a vitaminy z hlediska výživy • orientuje se v rostlinných a živočišných tucích a ve způsobech jejich uchovávání • posoudí různé typy potravin z hlediska obecně uznávaných zásad zdravé výživy 	látky	
CH-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • určí nezbytné podmínky pro průběh fotosyntézy 	Fotosyntéza	
CH-9-6-06 <i>CH-9-6-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zdrojů bílkovin a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů tuků a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů sacharidů a jejich význam pro člověka • uvede příklady zdrojů vitaminů a jejich význam pro člověka • <i>uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy</i> 	Přírodní látky	
Chemie a společnost			
CH-9-7-01 <i>CH-9-7-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady prvotních a druhotných surovin významných pro chemickou výrobu • zhodnotí ekologický a ekonomický význam recyklace odpadů • popíše význam ropy a uhlí pro chemický průmysl i pro praktický život člověka • <i>uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin</i> 	Chemické výroby	
CH-9-7-03 <i>CH-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • jmenuje zástupce významných plastů a jejich vlastnosti • zhodnotí význam plastů z hlediska praktického využití člověkem a dopady jejich využívání na životní prostředí • popíše bezpečné a k životnímu prostředí šetrné zacházení s mycími a čisticími prostředky v domácnosti • zhodnotí vliv mycích a čisticích prostředků na životní prostředí • jmenuje skupiny běžně dostupných léčiv a způsoby jejich použití • porozumí základním instrukcím uvedeným v příbalových letácích léčiv 	Plasty, léčiva, drogy	

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zákonně i nezákonně prodávaných omamných a návykových látek • popíše příklady následků účinků nadměrné konzumace drog (včetně kouření a požívání alkoholu) na lidský organismus • <i>zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka</i> 		
Bezpečnost práce			
CH-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede telefonní čísla, na která má volat v případě vzniku požárů • popíše správné chování při požáru • rozpozná označení hořlavých, toxických a výbušných látek 	Hořlaviny	
CH-9-1-03 <i>CH-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede všechna telefonní čísla integrovaného záchranného systému důležitá pro případ havárie • popíše zásady první pomoci při úrazu (poleptání, popálení, pořezání) v laboratoři nebo domácnosti • na příkladech ze svého okolí uvede způsob chování při úniku nebezpečných chemických látek • <i>reaguje na případy úniku nebezpečných látek</i> • <i>rozpozná přeměny skupenství látek</i> 	Mimořádné události	

4.6.3 Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je povinným pro žáky 2. stupně v 6. – 9. ročníku v 2 hodinové dotaci. Tento předmět rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a příroda, svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů a používat je v praktickém životě. Směřuje žáky k poznávání souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav prostředí a na lidské zdraví. Učí žáky zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí.

Těž rozvíjí část vědomostí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zdraví je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Je utvářeno a ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života a chování podporující zdraví. Zdraví je důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život, proto se stává poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání. Výchova ke zdraví přináší základní

podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví a poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Učí žáky aktivně rozvíjet a chránit zdraví a být za ně zodpovědný. Žáci si upevňují hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky, seznamují se s různými riziky, která ohrožují zdraví, rozvíjejí dovednosti odmítat škodlivé látky, předcházet úrazům a čelit vlastnímu ohrožení v každodenních i mimořádných situacích.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví je Výchova ke zdraví velmi úzce propojena s vzdělávacím oborem Výchova k občanství, kde si žáci rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství, rodině, škole a společenství vrstevníků. Výchova ke zdraví prolíná do ostatních vzdělávacích oblastí. Žáci si osvojují zásady správného životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při rizikových situacích a událostech. Žáci se učí dívat na vlastní činnosti z hlediska zdravotních potřeb a životních perspektiv dospívajícího jedince a rozhodovat se ve prospěch zdraví. Je vhodné usilovat o to, aby předkládané názory nebyly v příkrém rozporu s názory zákonných zástupců žáků.

Výuka probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků a učebně přírodopisu. Učivo je probíráno různými formami a metodami. Pokud je to možné, žáci pracují ve skupinách, provádějí samostatná pozorování či pozorují demonstrační pokusy. Své poznatky si mohou ověřit v rámci laboratorních prací, jiné získávají na exkurzích a besedách. Jiným způsobem naplňování učiva i průřezových témat jsou exkurze, demonstrační pokusy či laboratorní práce.

Do Přírodopisu jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Psychohygiena, Řešení problémů a rozhodovací dovednosti/, Environmentální výchova /všechny tematické okruhy/.

Zásadní výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu Přírodopis a výchova ke zdraví směřují k utváření klíčových kompetencí:

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a používá potřebné informace v literatuře i na internetu
- samostatně měří, pozoruje a experimentuje, dále porovnává získané informace a vyvozuje z nich závěry
- používá odbornou terminologii

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- vyhledává informace vhodné k řešení problému, využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy, volí vhodné způsoby měření
- dochází k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v kontextu dalších životních hodnot

- ověřuje správnost řešení problémů a aplikuje osvědčené postupy při řešení jiných problémových situací

Učitel:

- motivuje žáky problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky obhajovat svá řešení a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje své myšlenky a názory, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje
- souvisle a kultivovaně se vyjadřuje, naslouchá názory druhých a vyjadřuje se k nim
- při práci ve skupinách komunikuje se spolužáky, respektuje jejich názory a diskutuje s nimi
- využívá internet jako informační zdroj, rozumí i různým typům obrazových materiálů

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli
- učí žáky naslouchat názorům druhých
- vede žáky ke spolupráci při vyučování

Kompetence sociální a personální

Žák:

- pracuje v malých skupinách, což vede k rozvoji spolupráce při řešení problémů
- podílí se na vytváření pravidel týmové práce, spoluúčastní se na jejích výsledcích
- učí se spolupracovat s druhými lidmi při řešení daného úkolu, konfrontuje své vlastní zkušenosti se zkušenostmi jiných

Učitel:

- vede žáky k respektování společně dohodnutých pravidel
- používá skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky odmítnout vše, co narušuje dobré vztahy

Kompetence občanské

Žák:

- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace, poskytne účinnou pomoc podle svých možností, zodpovědně se chová v krizových situacích a situacích ohrožujících život a zdraví člověka
- upřednostňuje využívání obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě
- porozumí souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad
- vede žáky k pochopení souvislostí mezi zdravím a duševní pohodou
- učí žáky umět si poradit při mimořádných situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- bezpečně pracuje s přístroji a zařízeními, dále zachází s laboratorními pomůckami
- dodržuje zásady bezpečnosti práce
- zná základní pravidla první pomoci a ochrany zdraví
- dbá při práci na zdraví své, ale i ostatních spolužáků, neplýtvá zbytečně materiálem a energií, dbá na zvýšenou ochranu svého životního prostředí

Učitel:

- snaží se u každého žáka rozvíjet jeho individuální schopnosti
- propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis – 6. ročník			
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01 <i>P-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší získávání energie pro život výživou soběstačnou a výživou nesoběstačnou • rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku a za nepřístupu vzduchu • objasní způsoby získávání a uvolňování energie na příkladech známých organismů • vysvětlí význam rozmnožování a odlišnost rozmnožování pohlavního a nepohlavního na příkladech • rozliší pojmy růst a vývin • uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty • vysvětlí význam slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek pro život • objasní nezbytnost vztahů mezi organismy jako podmínek života • vysvětlí význam vývoje organismů jako podmínky současné rozmanitosti života na Zemi • <i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> 	Základní projevy a podmínky života	
P-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • popíše podle obrázku stavbu rostliny, živočicha a bakterie • vysvětlí rozdíl ve výživě rostlinné a 	Buňka	

	<p>živočišné buňky</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede funkci základních organel v buňce rostliny, živočicha a bakterie 		
P-9-1-04 P-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí organismy podle daného kritéria • přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek • <i>rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy</i> 	Třídění organismů Vývoj mnohobuněčných organismů	
P-9-1-07 P-9-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam bakterií pro život v přírodě • uvede příklady využívání bakterií člověkem • uvede příklady virů a bakterií jako původců nemocí • <i>uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka</i> • <i>má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích</i> • <i>pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka</i> 	Viry, bakterie, sinice	
Biologie rostlin			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla • popíše různá pletiva v uvedeném orgánu rostliny a zvláštnosti stavby jejich buněk 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • určí vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh • vysvětlí způsob uvolňování energie pro život rostliny • rozliší děje v rostlině probíhající za světla a za tmy • uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování 	Fyziologie rostlin	
P-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový • zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny 	Systém rostlin - řasy	
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žákovský mikroskop • aktivně používá určovací klíče a atlasy 	Mikroskop, lupa, atlasy, klíče, herbáře, sbírky	
P-9-8-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při 	Základní pravidla bezpečnosti práce a	

	poznávání živé a neživé přírody ve třídě i v pobytu v přírodě	chování	
Biologie hub			
P-9-2-01 <i>P-9-2-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • podle obrázků přírodnin určí názvy nejméně šesti hub naší přírody • rozliší houby jedlé a jedovaté podle charakteristických znaků • uvede zásady bezpečného sběru hub • <i>rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků</i> 	Houby s plodnicemi	
P-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • odliší na příkladech způsob výživy saprofytický a parazitický • uvede, jaký význam má houba s podhoubím v půdě v oběhu látek a kterých řetězců jsou houby součástí 	Houby, kvasinky	
P-9-2-03 <i>P-9-2-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede, které organismy vytvářejí stélku lišejníku a čím si jsou vzájemně prospěšné • zdůvodní růst lišejníků i v nepříznivých podmínkách • <i>pozná lišejníky</i> 	Lišejníky	
Biologie živočichů			
P-9-4-01 <i>P-9-4-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin bezobratlých • uvede, které orgánové soustavy zajišťují v souvislostech základní životní funkce živočicha • jmenuje hlavní orgány orgánových soustav a jejich význam • vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla živočicha a řízení aktivit živočicha vůči vnějšímu prostředí • uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života • vysvětlí rozdíl mezi rozmnožováním nepohlavním a pohlavním, mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, vývojem nepřímým a přímým v návaznosti na příklady živočichů • <i>porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů</i> 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
P-9-4-02 <i>P-9-4-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezobratlých • zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin – žahavci, měkkýši, kroužkovci, 	Vývoj, vývin a systém živočichů – Prvoci, Bezobratlí	

	<p>členovci (pavoukovci, korýši, hmyz) podle jejich charakteristických znaků</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce 		
<p>P-9-4-03</p> <p><i>P-9-4-03</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • odliší živočichy odděleně i ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a v noci, býložravce, predátory a parazity s využitím příkladů • uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období • uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady • <i>odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí</i> 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	
<p>P-9-4-04</p> <p><i>P-9-4-04p</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka • objasní příčinu a význam biologické rovnováhy • uvede příklady bezobratlých živočichů, kteří se stávají škůdci a způsoby ochrany před škůdci • uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční • uvede příklady živočichů, které člověk chová, a poskytovaný užitek • vysvětlí zásady bezpečného chování na příkladech vybraných živočichů • <i>ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy</i> • <i>využívá zkušenosti s chovem vybraných domácích živočichů k zajišťování jejich životních potřeb</i> 	Projevy chování živočichů	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis – 7. ročník			
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-01	• rozliší získávání energie pro život	Základní projevy a	

<p>P-9-1-01p</p>	<p>výživou soběstačnou a výživou nesoběstačnou</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozliší uvolňování energie pro život za využití kyslíku a za nepřístupu vzduchu • objasní způsoby získávání a uvolňování energie na příkladech známých organismů • vysvětlí význam rozmnožování a odlišnost rozmnožování pohlavního a nepohlavního na příkladech • rozliší pojmy růst a vývin • uvede příklady různých projevů reakce organismů na vnější podněty • vysvětlí význam slunečního záření, vzduchu, vody a minerálních látek pro život • objasní nezbytnost vztahů mezi organismy jako podmínek života • vysvětlí význam vývoje organismů jako podmínky současné rozmanitosti života na Zemi • <i>orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života</i> 	<p>podmínky života</p>	
<p>P-9-1-03 P-9-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší orgány (orgánové soustavy) zajišťující život jedince a jeho rozmnožování u rostlin a živočichů • popíše hlavní orgány (části) rostlinného těla a uvede jejich funkce na příkladu různých rostlin • určí, které základní životní funkce živočicha zajišťují hlavní orgánové soustavy • rozliší příklady živočichů podle zajišťování základních životních funkcí a vnitřní či vnější kostry • <i>zná základní funkce hlavních orgánů a orgánových soustav rostlin i živočichů</i> 	<p>Orgánové soustavy</p>	
<p>P-9-1-04 P-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • roztřídí organismy podle daného kritéria • přiřadí vybrané organismy do uvedených taxonomických jednotek • <i>rozpozná rozdíl mezi jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy</i> 	<p>Třídění organismů Vývoj mnohobuněčných organismů</p>	
<p>P-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší způsoby nepohlavních rozmnožování • vysvětlí podstatu pohlavního rozmnožování a přenos dědičných 	<p>Pohlavní a nepohlavní rozmnožování</p>	

	<p>informací</p> <ul style="list-style-type: none"> • odliší způsob přenosu dědičných vlastností při nepohlavním a pohlavním rozmnožování 		
Biologie rostlin			
P-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší pojmy buňka, pletivo, orgán rostlinného těla • popíše různá pletiva v uvedeném orgánu rostliny a zvláštnosti stavby jejich buněk 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-02 <i>P-9-3-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede základní funkci kořene, stonku a listu • popíše vnější a vnitřní stavbu kořene, stonku a listu • porovná vnější a vnitřní stavbu kořene, stonku a listu s jejich funkcí • uvede příklady vztahů v rostlině jako celku • popíše stavbu květu a postup vzniku plodu • <i>porovná vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a zná funkce jednotlivých částí těla rostlin</i> 	Anatomie a morfologie rostlin	
P-9-3-03 <i>P-9-3-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí vstupy a výstupy fotosyntézy a podmínky ovlivňující její průběh • vysvětlí způsob uvolňování energie pro život rostliny • rozliší děje v rostlině probíhající za světla a za tmy • uvede příklady ovlivňování podmínek pro život rostlin při jejich pěstování • <i>rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití</i> • <i>uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování</i> 	Fyziologie rostlin	
P-9-3-04 <i>P-9-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • přiřadí k vybraným rostlinám název rodový a s využitím klíčů a atlasů druhový • zařadí rostliny s využitím tabulek do systematické skupiny • rozliší znaky rostlin dvouděložných a jednoděložných • <i>rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce</i> 	Systém rostlin – mechorosty, kaprad'orosty, nahosemenné a krytosemenné rostliny	
P-9-3-05 <i>P-9-3-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede u vybraných rostlin znaky přizpůsobení k prostředí, ve kterém obvykle rostou • uvede na základě pozorování, jak se rostliny přizpůsobují změnám podmínek v průběhu roku 	Význam rostlin a jejich ochrana	

	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady rostlin, které jsou typické pro určité ekosystémy • uvede příklady rostlin jedovatých • <i>popíše přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí</i> 		
Praktické poznávání přírody			
P-9-8-01 <i>P-9-8-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje detaily při pozorování přírody pouhým okem a za použití lupy • používá jednoduchý žákovský mikroskop • aktivně používá určovací klíče a atlasy • <i>využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu</i> 	Mikroskop, lupa, atlasy, klíče, herbáře, sbírky	
P-9-8-02 <i>P-9-8-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody ve třídě i v pobytu v přírodě • <i>dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</i> 	Základní pravidla bezpečnosti práce a chování	
Biologie živočichů			
P-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • uvede charakteristické rysy vnější stavby těla živočicha z vybraných skupin obratlovců • uvede, které orgánové soustavy zajišťují v souvislostech základní životní funkce živočicha • jmenuje hlavní orgány orgánových soustav a jejich význam • vysvětlí důležitost udržování vnitřní stálosti těla živočicha a řízení aktivit živočicha vůči vnějšímu prostředí • uvede příklady přizpůsobení stavby orgánových soustav živočichů k životu na souši a ve vodě a k různému způsobu života • vysvětlí rozdíl mezi rozmnožováním nepohlavním a pohlavním, mezi obojetným a rozlišeným pohlavím, vývojem nepřímým a přímým v návaznosti na příklady živočichů 	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla	
P-9-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady bezobratlých • zařadí vybrané živočichy do hlavních taxonomických skupin – ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci podle jejich charakteristických znaků 	Vývoj, vývin a systém živočichů - Strunatci	
P-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • odliší živočichy odděleně i ve skupinách (i v párech), živočichy stálé a migrující, aktivní ve dne a 	Rozšíření, význam a ochrana živočichů	

	<p>v noci, býložravce, predátory a parazity s využitím příkladů</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvede změny ve způsobu života živočichů podle ročních období • uvede znaky, jimiž je organismus přizpůsobený prostředí a způsobu života, uvede příklady 		
P-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam rozmanitosti živočichů pro život v přírodě a pro člověka • objasní příčinu a význam biologické rovnováhy • uvede příklady obratlovců, kteří se stávají škůdci a způsoby ochrany před škůdci • uvede příklady živočichů žijících v přírodě, které lidé využívají nebo jsou pro člověka užiteční • uvede příklady živočichů, které člověk chová, a poskytovaný užitek • vysvětlí zásady bezpečného chování na příkladech vybraných živočichů 	Projevy chování živočichů	

DOČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis-8.ročník			
Biologie člověka			
P-9-5-01 <i>P-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • určí polohu hlavních orgánů orgánových soustav • popíše přehledně stavbu a funkci orgánových soustav s důrazem na vzájemné vztahy • vysvětlí způsoby řízení lidského organismu hormonální a nervovou soustavou a jejich vztahy • objasní způsob získávání informací o okolním prostředí • <i>popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce</i> 	Anatomie a fyziologie člověka	
P-9-5-02 <i>P-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, že se člověk nevyvinul z dnes žijících lidoopů • uvede odlišnosti současného člověka od předchůdců člověka • má představu o délce doby vývoje člověka a existence současného člověka • <i>charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka</i> 	Fylogeneze člověka	

P-9-5-03 <i>P-9-5-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí vznik a vyživování plodu v těle matky vyvodí zásady pro způsob života budoucí matky objasní důležitost péče o novorozeně charakterizuje hlavní znaky jednotlivých období lidského života <i>popíše vznik a vývin jedince</i> 	Ontogeneze člověka	
P-9-5-04 <i>P-9-5-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> uvede příklady běžných nemocí způsobených viry a bakteriemi i zásady jejich prevence a léčby vysvětlí vlivy prostředí a způsobu života na zdraví <i>rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby</i> 	Nemoci – prevence a léčba Životní styl	
P-9-5-05 <i>P-9-5-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná postupy poskytování první pomoci prakticky provede ukázkou poskytnutí první pomoci <i>zná zásady poskytování první pomoci při poranění</i> 	Úrazy – prevence a první pomoc	
Obecná biologie a genetika			
P-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> uvede konkrétní příklady využití poznatků z genetiky rostlin, živočichů a člověka v praktickém životě uvede příklady vlivu šlechtění na vzhled rostlin a živočichů uvede příklady vlivů prostředí na utváření organismů 	Základy nauky o dědičnosti, genetika	
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-03 <i>VZ-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje zdraví jako stav úplné tělesné, psychické a sociální pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo úrazu objasní, které vnitřní a vnější faktory a do jaké míry ovlivňují lidské zdraví (genetika, životní styl, prostředí a zdravotnická péče) uvede možné klady a zápory jednotlivých oblastí životního stylu vysvětlí princip hierarchie lidských potřeb a uvede příklady jejich uspokojování uvede příklady vlivu neuspokojených základních lidských potřeb na fyzické, psychické a sociální zdraví <i>uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</i> 	Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci	

<p>VZ-9-1-04</p> <p>VZ-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objasní pojem „syndrom rizikového chování“ • určí, které způsoby chování mohou ohrozit zdraví žáka i ostatních lidí (sociálně patologické chování, závislost, rizikové sexuální chování, rizikové chování v dopravě, při sportu, při manipulaci s nebezpečnými látkami a materiály, chování při riziku infekčních onemocnění i při možnosti vzniku neinfekčních epidemií) • uvede příklady celospolečenské odpovědnosti za zdraví na úrovni státu, kraje, obce • rozhodne, pomocí uvedených příkladů chování mediálně známých postav, zda jednájí ve prospěch svého zdraví či nikoliv • <i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i> 	<p>Rizikové chování</p>	
<p>VZ-9-1-05</p> <p>VZ-9-1-05p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam aktivního přístupu ke zdraví • určí oblasti životního stylu, ve kterých může aktivně podporovat své zdraví • charakterizuje primární, sekundární a terciární prevenci • uvede význam prevence při posilování zdraví a při minimalizaci negativních vlivů na zdraví • uvede a zhodnotí zásady zdravého životního stylu a aktivní podpory zdraví, které aplikuje do svého běžného života • <i>projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy</i> 	<p>Tělesná a duševní hygiena, denní režim</p>	<p>OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygiena</p>
<p>VZ-9-1-07</p> <p>VZ-9-1-07p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam základních živin (bílkovin, tuků, sacharidů), vedlejších živin /vitaminů a minerálních látek) a vody pro organismus; uvede příklady zdrojů jednotlivých živin v potravě • rozpozná správný stravovací a pitný režim, který podporuje zdraví a minimalizuje jeho možné poškození • vybere do jídelníčku potraviny a potravinové skupiny na základě 	<p>Výživa a zdraví</p>	

	<p>aktuálních výživových doporučení</p> <ul style="list-style-type: none"> • určí, které faktory ovlivňují jeho výživu a z nich rozlišuje pozitivní a negativní vlivy na stravovací návyky • uvede vztah vlivu výživy jako jednoho z faktorů životního stylu na zdravotní stav a možný výskyt civilizačních nemocí • diskutuje o poruchách příjmu potravy v souvislosti s příčinou jejich vzniku a projevu • <i>dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování</i> 		
<p>VZ-9-1-08 VZ-9-1-08p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem nemoc a možné příčiny jejího vzniku • uvede procesy šíření infekčních chorob a preventivní opatření před jejich nákazou • uplatňuje základní hygienická opatření při prevenci nákazy i šíření přenosných nemocí • dává do souvislosti ochranný význam správné výživy, pohybové aktivity, absence stresu a užívání návykových látek se vznikem chronických neinfekčních onemocnění • objasní význam preventivních zdravotních prohlídek a povinného očkování • vysvětlí, proč je nutné v případě vzniku nemoci či jiné poruchy zdraví vyhledat zdravotnickou pomoc; uvede kontakty na zdravotnická zařízení v jeho okolí • <i>svěří se se zdravotním problémem</i> 	<p>Ochrana před přenosnými chorobami Ochrana před chronickými nepřenosiými chorobami a před úrazy</p>	
<p>VZ-9-1-09 VZ-9-1-09p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • formuluje hlavní důvody odpovědnosti každého člověka za své zdraví • vysvětlí, proč je období dospívání zlomové pro přijetí odpovědného vztahu k sobě samému, ke svému zdraví a životnímu stylu a zhodnotí hlavní faktory ovlivňující jeho zdraví a zdravý vývoj • navrhne denní rozvrh činností dospívajícího s ohledem na zásady zdravého životního stylu • aktivně vyhledá informace o možnostech individuální i hromadné podpory zdraví 	<p>Podpora zdraví a jeho formy</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá a porovná nabídku programů podpory zdraví v rámci školy, určí, které jsou vhodné pro jeho vlastní zapojení a podílí se na organizaci programů pro mladší spolužáky • <i>respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví</i> 		
VZ-9-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje zásady správného držení těla; uplatňuje zásady správného sezení při práci • uplatňuje vhodné relaxační cvičení pro uvolnění, zklidnění, zvládnání stresu • jednoduchými pohybovými testy ohodnotí úroveň svých posturálních a fyzických svalů 	Stres a jeho vztah ke zdraví, psychohygienu	OSV – Osobnostní rozvoj - Psychohygienu
VZ-9-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje jednotlivá období lidského života od novorozence až po stáří • popíše s užitím vhodné terminologie tělesné a fyziologické změny v období dospívání • charakterizuje nástup reprodukčních funkcí, mechanismu početí a období gravidity • uvede příklady, jak vhodně reagovat na změny v psychosociální oblasti v období dospívání • uplatňuje v praxi respekt k opačnému i stejnému pohlaví a základní pravidla etikety 	Dětství, puberta, dospívání	
VZ-9-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje lidskou sexualitu jako kombinaci fyziologické a psychosociální složky osobnosti a vysvětlí vzájemnou posloupnost vůle, rozumu, citu a pudu u člověka jako jedince se svobodnou vůlí • rozliší, které chování odpovídá a které překračuje sexuální normu • vyhodnotí možná rizika předčasného pohlavního styku v dospívání pro tělesné zdraví, pro psychické zdraví, pro sociální rozměr zdraví • rozhodne na modelových příkladech o možných řešeních vzniklých rizikových situacích v oblasti reprodukčního zdraví a lidské sexuality 	Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	

	<ul style="list-style-type: none"> • popíše souvislost mezi reprodukčním chováním, věrným vztahem, manželstvím, partnerstvím a možnou životní perspektivou 		
VZ-9-1-13 VZ-9-1-13p	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí princip vzniku závislosti látkové i nelátkové • uvede důvody, proč jsou některé návykové látky společností tolerovány a jiné zákonem zakázány • vyjmenuje základní legální a ilegální návykové látky; uvede způsoby jejich užívání, zdravotní a jiná rizika jejich zneužívání • diskutuje o nelátkových závislostech v souvislosti s jejich vlivem na zdraví a život jedince • vyhledá kontakty na specializovaná zařízení pro prevenci a léčbu závislostí ve svém regionu • <i>dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizik spojená se zneužíváním návykových látek a provozování hazardních her</i> • <i>uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy</i> 	<p>Auto-destruktivní závislosti, skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita</p>	
VZ-9-1-15 VZ-9-1-15p	<ul style="list-style-type: none"> • analyzuje konkrétní situace v silničním provozu a železniční dopravě a uvede nebezpečí plynoucí z nevhodného chování v roli chodce, cyklisty, cestujícího v dopravních prostředcích • vysvětlí na modelové situaci vztahy a etické chování jednotlivých účastníků silniční a železniční dopravy • popíše prvky výbavy cyklisty a použití zádržných systémů v dopravních prostředcích a vysvětlí jejich smysl • v případě ohrožení zdraví či života přivolá zdravotní a technickou pomoc • v modelových situacích demonstruje postup poskytnutí první pomoci při úrazových a neúrazových poruchách zdraví • <i>uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a</i> 	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví</p>	<p>OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

	<i>krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc, ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla</i>		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodopis-9.ročník			
Neživá příroda			
P-9-6-01 <i>P-9-6-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam neživých podmínek prostředí pro vznik života na Zemi • vysvětlí význam atmosféry, hydrosféry, litosféry a pedosféry pro život • objasní nebezpečí změn v podmínkách prostředí pro život a v jejich rychlosti • <i>popíše jednotlivé vrstvy Země</i> 	Země	
P-9-6-02 <i>P-9-6-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady znaků, podle kterých může rozlišovat nerosty • rozezná nejběžnější horniny z naší přírody na základě pozorování jejich charakteristických znaků • <i>pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny</i> 	Nerosty a horniny	
P-9-6-03 <i>P-9-6-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje vnitřní a vnější geologické děje, uvede příklady • rozliší horniny vyvřelé, usazené a přeměněné • vysvětlí průběh geologického oběhu a jeho příčiny • vysvětlí průběh a příčinu oběhu vody a důsledky pro přírodu a člověka • <i>rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů</i> 	Vnější a vnitřní geologické procesy	
P-9-6-04 <i>P-9-6-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede složení půdy a vysvětlí, proč je půda na rozhraní mezi přírodou neživou a živou • rozliší půdní typ a druh a uvede jejich příklady z naší přírody, především z okolí • <i>rozezná některé druhy půd a objasní jejich vznik</i> 	Půdy	
P-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • porovná délku geologických období • uvede charakteristické znaky jmenovaného geologického období 	Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Geologický vývoj a stavba území ČR	

P-9-6-06 <i>P-9-6-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíl mezi počasím a podnebím • vysvětlí skleníkový jev a vlivy jeho růstu na klimatické změny • uvede faktory podnebí, které jsou rozhodující pro vývoj jednotlivých typů ekosystémů • charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy i jejich doprovodné jevy • charakterizuje možné dopady mimořádných událostí a ochranu před nimi • <i>na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi</i> 	Podnebí a počasí ve vztahu k životu Mimořádné události způsobené přírodními vlivy	
Základy ekologie			
P-9-7-01 <i>P-9-7-01</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady organismů v běžných přírodních i umělých ekosystémech naší přírody • vysvětlí význam autotrofních organismů, různých způsobů výživy heterotrofních organismů a na příkladech vztahy mezi organismy • <i>uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi</i> 	Abiotické a biotické podmínky	EV – Základní podmínky života
P-9-7-02 <i>P-9-7-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší termíny populace, společenstvo, ekosystém a uvede příklady • vysvětlí význam slunečního záření jako zdroje energie pro ekosystém a oběh látek v ekosystému umožněný vztahy mezi organismy • <i>rozliší populace, společenstva, ekosystémy a objasní základní princip některého ekosystému</i> 	Biocenóza Ekosystém	EV - Ekosystémy
P-9-7-03 <i>P-9-7-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vztahy v potravních řetězcích pastevně kořistnických a rozkladných • vysvětlí pojem škůdce a důležitost biologické regulace • vytvoří příklady jednoduchých potravních řetězců k různým ekosystémům • <i>vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech</i> 	Ekosystém	EV - Ekosystémy
P-9-7-04 <i>P-9-7-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí, které lidské činnosti životní prostředí ohrožují a které přispívají k jeho zlepšování • uvede příklady narušení 	Člověk a biosféra	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

	rovnováhy ekosystému <ul style="list-style-type: none"> • navrhne aktivity, kterými je možné stav životního prostředí zlepšovat • vyhledá a popíše činitele ovlivňující životní prostředí v místě bydliště a blízkém okolí • <i>popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky</i> • <i>pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí</i> 		EV – Vztah člověka k prostředí
Výchova ke zdraví			
VZ-9-1-16 VZ-9-1-16p	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z konkrétních situací běžného života i z mimořádných událostí; uvede příčiny jejich vzniku i možné dopady na zdraví, životy lidí, majetek a životní prostředí • vysvětlí význam Integrovaného záchranného systému a jeho složek při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích • volí v modelových situacích ohrožení a mimořádných událostí vhodné způsoby jednání a chování, které vedou k bezpečí a ochraně jeho zdraví • rozliší varovné signály spojené se vznikem mimořádných událostí • aktivně spolupracuje na přípravě a vyhodnocení modelových situací ohrožení pro mladší žáky školy • <i>chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel</i> 	Ochrana člověka za mimořádných událostí	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

4. 6. 4 Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je realizován jako samostatný vyučovací předmět pro žáky 2. stupně v 6. – 9. ročníku a je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Zeměpis má přírodovědný i společenskovední charakter. Je jedním z vyučovacích předmětů vzdělávacího programu, který žákovi umožňuje poznání přírody jako systému. Učí žáky rozlišovat příčiny přírodních dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, případně je ovlivňovat, a to v souvislosti s řešením praktických problémů. Zeměpis obohacuje v návaznosti na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a Člověk a společnost celkový vzdělávací rozhled žáků uvedením do hlavních přírodních, hospodářských a sociálních podmínek a

faktorů života lidí v blízkém území místní krajiny a regionu, na území ČR, v Evropě a v dalších světadílech. Umožňuje žákům orientovat se v současném světě a v problémech současného lidstva, uvědomovat si civilizační rizika a perspektivy budoucnosti lidstva i vlastní spoluzodpovědnosti za kvalitu života na Zemi a vztahu lidí k jejich přírodnímu i společenskému prostředí.

Výuka předmětu probíhá především v kmenových třídách jednotlivých ročníků. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ve vyučovacím předmětu Zeměpis podporujeme rozvoj samostatnosti žáka, rozvoj kritického myšlení žáka, rozvoj dovednosti pracovat s informačními zdroji, se zeměpisnými prameny a mapou. K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety, exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu.

Výuka vyučovacího předmětu Zeměpis směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu žáka o poznávání různých států a regionů, způsobů života, tradic a kultury místních obyvatel i krásy jejich přírody, k získání uceleného obrazu o přírodních, hospodářských i sociálních poměrech v naší vlasti. Připravuje žáka na život v Evropě, s Evropou a pro Evropu.

V předmětu zeměpis směřujeme k utváření těchto **klíčové kompetenci**:

Kompetence k učení

Žák:

- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- vyhledává a třídí zeměpisné informace, propojuje je a systematizuje
- využívá získané informace v procesu učení, ve tvůrčích činnostech i v praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly vztahující se k zeměpisu
- propojuje nabyté zeměpisné poznatky s poznatky z dalších vzdělávacích oblastí, myslí v evropských i v globálních souvislostech
- samostatně bádá, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro využití do budoucnosti
- posuzuje vlastní pokrok, plánuje další průběh svého učení

Učitel:

- klade důraz na učení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací
- vede žáky k sebehodnocení a individuálnímu přístupu
- umožňuje získávání poznatků z jiných zdrojů

Kompetence komunikativní

Žák:

- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu
- aktivně naslouchá druhým, účinně se zapojuje do diskuse
- rozumí různým geografickým a kartografickým textům a záznamům, obrazovým materiálům a zeměpisným mapám, umí se v nich orientovat, tvořivě je využívá

Učitel:

- vede žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky a učiteli

- učí žáky obhajovat svůj názor

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskusi ve skupině, oceňuje zkušenost druhých lidí
- vytváří si pozitivní vztah nejen k sobě, ale i ke svému okolí

Učitel:

- používá skupinovou práci, vzájemnou pomoc při učení
- učí žáky diskutovat

Kompetence občanské

Žák:

- získává tolerantní postoj k lidem s odlišnou kulturou, náboženstvím, barvou pleti, politickým přesvědčením

Učitel:

- podporuje ekologické myšlení, ve škole třídíme odpad
- vede žáky ke spolupráci ve třídě i mimo ni

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívá znalosti a zkušenosti dané oblasti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Učitel:

- nabízí žákům exkurze, vycházky, propojuje získané znalosti a zkušenosti s praxí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis – 6. ročník			
Z-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • popíše postavení Země ve vesmíru • porovná vlastnosti planety země s ostatními planetami z hlediska podmínek pro život na Zemi 	Země jako vesmírné těleso	
Z-9-2-02 Z-9-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede důkaz o kulatosti Země • uvede důsledky oběhu Země kolem Slunce a rotace Země kolem osy a pohybů Měsíce • vyjádří na příkladech vliv pohybů Země a Měsíce na život lidí a 	Tvar Země, Pohyby Země	

	<p>organismů</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>objasní důsledky pohybů Země</i> 		
Z-9-1-02 Z-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • použije odpovídající základní geografickou a kartografickou terminologii • <i>rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii</i> 	Nauka o mapách, zeměpisná poloha	
Z-9-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a porovná jednotlivé složky přírodní sféry • uvede na příkladech příčinné vztahy v krajině • rozliší tvary zemského povrchu 	Krajinná sféra	
Z-9-2-04 Z-9-2-04p	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší síly, které utvářely zemský povrch • porovná působení vnitřních a vnějších sil • vymezí podnebné pásy • uvede vliv šířkové pásmovitosti a výškové stupňovitosti na život lidí a organismů, zejména na zemědělství • vysvětlí pojmy mezi počasí a podnebí • pojmenuje činitele, které ovlivňují počasí a podnebí • popíše rozmístění vody na Zemi • vysvětlí podstatu oběhu vody na Zemi • vysvětlí rozmístění zdrojů a význam vody pro život lidí a organismů • popíše dostupnost vodních zdrojů a spotřebu vody v různých regionech světa • uvede na příkladech proces znehodnocování půdy a jeho dopad na zemědělskou činnost a lidskou společnost • popíše hlavní vegetační pásy a výškové stupně a jejich prostorový výskyt na Zemi • <i>uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost</i> • <i>uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu</i> 	Složky přírodní sféry	
Z-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná základní geografické objekty, jevy a procesy v pozorované krajině • vybere vhodné mapy pro hodnocení geografických objektů a 	Krajinná sféra	

	jevů • využije nejrůznější zdroje pro srovnání geografických objektů a jevů • sleduje rozdíly a podobnosti geografických objektů a jevů • dokáže vysvětlit na příkladech vybrané zákonitosti, souvislosti a podmíněnosti mezi objekty, jevy a procesy v pozorované krajině		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis 7. – 8. ročník			
Regiony světa			
Z-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • žák uvede na příkladech, jak vybrané přírodní podmínky ovlivňují charakter regionů světa • žák uvede na příkladech, jak vybrané společenské podmínky a vztahy ovlivňují charakter regionů světa • na příkladech vymezí podle vybraných přírodních nebo společenských kritérií regiony světa 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Z-9-3-03 Z-9-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje geografickou polohu modelových států (regionů) • porovná vybrané modelové státy (regiony) světa • rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů • charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Z-9-3-02 Z-9-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na základě zadaných přírodních a společenských charakteristik oblasti (regiony) světa • lokalizuje v oblastech (regionech) světa rozvojová jádra a periferní zóny • uvede ve vybraných regionech světa jejich přírodní a společenské charakteristiky • vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	

Z-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak se různé regiony světa vyvíjejí z hlediska přírodních charakteristik a procesů • uvede na příkladech příčiny společenských změn v regionech světa v určitých časových horizontech 	Světadíly, oceány, makroregiony světa	
Společenské a hospodářské prostředí			
Z-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje obyvatelstvo světa a jeho částí na základě využití různých zdrojů • rozliší charakteristiku obyvatelstva hospodářsky vyspělých a méně vyspělých zemí • rozliší kulturní odlišnosti různých částí světa • uvede na příkladech kulturní odlišnosti ve svém osobním okolí (třída, rodina, přátelé, sousedé apod.) 	Světadíly, makroregiony světa - obyvatelstvo	
Z-9-4-02 Z-9-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam polohy a přírodních podmínek pro vznik a vývoj sídel • rozliší na příkladech sídla různé hierarchické úrovně a různých funkcí • porovná specifika života na venkově a ve městech • <i>uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel</i> • <i>vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i> 	Světadíly, makroregiony světa - obyvatelstvo	
Z-9-4-03	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje sektorovou strukturu hospodářství a její vývoj • lokalizuje nejvýznamnější zdroje surovin a energií ve světě a nejvýznamnější země jejich spotřeby 	Světadíly, makroregiony světa - obyvatelstvo	
Z-9-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • uvede obecné předpoklady pro územní rozmístění výroby a spotřeby • uvede na příkladech hlavní lokalizační faktory konkrétních vybraných hospodářských aktivit 	Světadíly, makroregiony světa - hospodářství	
Z-9-4-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší státy světa a regiony států světa podle různých kritérií • jmenuje příklady nejvýznamnějších organizací a integrací států světa • uvede na příkladech oblasti působení světových organizací a integrací 	Světadíly, makroregiony světa – mezinárodní organizace	
Z-9-4-06	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje příklady ohnisek napětí a 	Světadíly, makroregiony	

	<p>konfliktů ve světě</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje na příkladech charakter napětí a konfliktů ve světě a jejich možné důsledky • uvede význam a úlohu vybraných mezinárodních institucí a organizací při řešení konfliktních situací 	světa – politická mapa světa	
Životní prostředí			
Z-9-5-01 <i>Z-9-5-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech specifické znaky a funkce pozorované krajiny • rozliší vzhled a znaky krajín z hlediska působení lidských činností • <i>umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín</i> 	Světadily, makroregiony světa – vegetace	
Z-9-5-02 <i>Z-9-5-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše, jak lidé působí na jednotlivé přírodní složky Země • uvede příklady negativního působení lidských aktivit na životní prostředí • uvede na příkladech vliv lidských faktorů na změny v biomech • <i>uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i> 	Světadily, makroregiony světa – vegetace	
Z-9-5-03 <i>Z-9-5-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech důsledky nežádoucích změn přírodního prostředí na lidské činnosti • vysvětlí na příkladech dopady hospodářských aktivit na krajinu • vysvětlí s uvedením příkladů, co je to přírodní riziko a jak mu předcházet nebo jej snížit • uvede na příkladech zásady správného chování a postupů v prostředí (horské, pouštní, polární aj.), kde mu jde o přežití a hrozí mu přírodní rizika • zhodnotí přírodní zdroje v krajinách z hlediska jejich vyčerpatelnosti a obnovitelnosti • vysvětlí na příkladech principy ochrany přírody a udržitelného života • <i>uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i> 	Světadily, makroregiony světa – životní prostředí	
Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie			
Z-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná geografické informace • adekvátně použije odpovídající geografické informace obsažené v 	Světadily, makroregiony světa – shrnutí v číslech, grafech a statistických	

	učebnicích, školních atlasech a dalších zdrojích <ul style="list-style-type: none"> • vyjádří svými slovy požadované geografické informace o vybraných lokalitách nebo jevech 	záznamech	
Z-9-1-04 Z-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • srovná vytvořenou mentální mapu s mapou nebo plánem stejného území • vytvoří osobní jednoduchá myšlenková schémata pro místní orientaci • nakreslí mapu oblíbených anebo rizikových míst v obci a okolí • získá osobní představu o prostředí, které nás obklopuje, umí ho popsat a určit jednoduché vazby, vyjádří, co mu prospívá a škodí 	Světadily, makroregiony světa – politická mapa světa, mezinárodní organizace	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Zeměpis - 9. ročník			
Česká republika			
Z-9-6-03 Z-9-6-03p	<ul style="list-style-type: none"> • porovná význam polohy České republiky v rámci střední Evropy, v rámci Evropské unie • uvede s využitím různých zdrojů přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky • porovná přírodní, hospodářské a společenské charakteristiky České republiky s vybranými (modelovými) státy • určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy • rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost • uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva 	Česká republika – fyzickogeografická sféra	
Z-9-6-04 Z-9-6-04p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a další vybrané regiony • uvede přírodní a společenské charakteristiky krajů a dalších regionů České republiky • uvede hlavní jádrové a periferní oblasti České republiky • vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti 	Česká republika – administrativní dělení, obyvatelstvo, hospodářství	

Z-9-6-01 Z-9-6-01p	<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje místní region • uvede na příkladech specifika místního regionu • <i>vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy</i> 	Česká republika – Kraj Vysočina	
Z-9-6-02 Z-9-6-02p	<ul style="list-style-type: none"> • uvede silné a slabé stránky (přírodní, společenské a kulturní) místního regionu s využitím různých zdrojů • zařadí místní region do vyšších územních celků • uvede perspektivy místního regionu • <i>charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu</i> 	Česká republika – Kraj Vysočina	
Z-9-6-05	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady zapojení České republiky do světových mezinárodních a nadnárodních institucí, organizací a integrací států • uvede význam členství České republiky v Evropské unii 	Česká republika – z hlediska světového integračního procesu	
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace			
Z-9-7-01 Z-9-7-01	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v terénu pomocí orientačních objektů (body, linie, plochy) a map • určí světové strany pomocí přístrojů • použije prakticky mapu a přístroje pro plánování tras a pohybu v terénu • <i>ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i> 	Česká republika – cvičení, pozorování místní krajiny	
Z-9-7-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná objekty ve sledované krajině • zobrazí pozorované objekty do jednoduchého náčrtu • určí změny v pozorované krajině na základě porovnání historických a současných zdrojů informací • umísťuje objekty v krajině do předem daných kategorií (poloha, vzhled, znaky, funkce) 	Česká republika – cvičení, pozorování místní krajiny	
Z-9-7-03 Z-9-7-03p	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině • vysvětlí význam záchranného systému za mimořádných situací • popíše vhodné chování v různých modelových situacích za mimořádných událostí • <i>uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve</i> 	Česká republika – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	

4.7 Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Umění a kultura je realizována v předmětech Výtvarná výchova a Hudební výchova. Tato oblast umožňuje žákům jiné poznávání světa a odráží nedílnou součást lidské existence, kterou jsou umění a kultura.

V rámci vzdělávací oblasti se žákům připomínají historické souvislosti ovlivňující vývoj umění a kultury. Při práci slouží jako inspirace literární a dramatické útvary, multimediální práce i různé znakové systémy. Cílem oblasti je otevřít prostor pro získávání dovedností a poznatků, které přispívají k osobitějšímu a originálnějšímu vyjádření a hlubšímu porozumění uměleckému dílu.

Zahrnuté vzdělávací předměty:

Hudební výchova

Výtvarná výchova

4.7.1 Hudební výchova

Charakteristika předmětu Hudební výchova

Předmět Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je začleněna do vzdělávacího procesu ve všech ročnících. Výuka realizována ve všech postupných ročnících a je dotována vždy 1 vyučovací hodinou týdně.

Předmět je realizován zejména v rámci kmenových tříd ve třídě nebo specializované učebně hudební výchovy. Do výuky jsou začleňovány různé organizační formy a metody, k dispozici slouží audiovizuální technika. Žáci se rovněž seznamují s hudbou při návštěvě koncertů a kulturních programů.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu je rozčleněn do 4 tematických okruhů:

1. Vokální činnosti

Tento okruh zahrnuje práci s hlasem, intonaci a vokální improvizaci, chápání hudebního rytmu, orientaci v notovém zápisu vokální skladby, rozvoj hudebního sluchu a představivosti.

2. Instrumentální činnosti

Do tohoto okruhu je začleněna hra na hudební nástroje, záznam hudby, vyjadřování hudebních i nehudebních představ a tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy textů.

3. Hudebně pohybové činnosti

Celek podporuje u dětí schopnost ztvárňovat hudbu pohybem, tancem či mimickými gesty s ohledem na sémantiku díla.

4. Poslechové činnosti

V rámci tohoto okruhu rozvíjíme aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a jejich rozličných podob. Součástí je i analýza a interpretace hudby.

Do Hudební výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Kreativita/.

Předmět rozvíjí tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák:

- rozvíjí hudební dovednosti: sluchové, rytmické, pěvecké, intonační, instrumentální, hudebně pohybové, hudebně tvořivé a poslechové
- seznámí se s kulturním národním dědictvím

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- rozvíjí tvořivost žáků prostřednictvím zvládnutých hudebních dovedností
- podněcuje u žáků zájem o hudbu
- podporuje je při vyhledávání informací
- propojuje získané znalosti s poznatky z dalších vzdělávacích oborů
- vede žáky k nalézání souvislosti mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, jejich vzájemné ovlivňování i vliv na kulturnost národa
- vnímá umění jako odraz doby, sleduje jeho proměny i vývoj a dává vše do souvislosti s historickými fakty

Učitel:

- vede ke kritickému myšlení při posuzování uměleckého díla i při vlastní tvorbě
- učí žáky vytvořit si vlastní názor na to, co je vkusné a nevkusné, aby dokázali odlišit kýč od kvalitní hudby
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní:

Žák:

- vnímá umění jako proces specifického poznání a dorozumívání, v němž vznikají informace o vnějším a vnitřním světě a jeho vzájemné provázanosti
- rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování v tvořivých činnostech prostřednictvím tónu a zvuku, gesta, mimiky
- porozumí hudebnímu umění, aktivně vnímá hudbu, zpěv, umělecké artefakty i jejich využívání jako svébytný prostředek komunikace
- kultivuje pěvecký a mluvní projev i své kulturní potřeby
- uplatňuje prostřednictvím tvůrčích činností své jedinečné pocity a prožitky, zapojuje se do procesu tvorby a komunikace

- ověřuje komunikační účinky své tvorby a hledá nové a neobvyklé prostředky hudebního vyjádření
- utváří si hierarchii hodnot

Učitel:

- dbá na správnou výslovnost při zpěvu
- rozvíjí hlasovou kulturu
- zajímá se o náměty a názory žáků
- vede žáky k tomu, aby dokázali reprodukovat vlastními slovy své pocity, uměli vhodným způsobem argumentovat a prezentovat své názory
- zadává úkoly, při nichž mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- rozvíjí prostřednictvím hudebních činností svou osobnost, uplatňuje individuální hlasový potenciál a instrumentální dovednosti při skupinovém i sborovém zpěvu či souborové hře, pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby
- rozvíjí specifické cítění, tvořivost, vnímavost k uměleckému dílu a jeho prostřednictvím k sobě samému i k okolnímu světu
- vcítí se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupuje k nim s vědomím osobní účasti
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu a pro pochopení i poznání uměleckých hodnot v širších sociálních i kulturních souvislostech

Učitel:

- vede žáky k vzájemnému naslouchání a toleranci
- podporuje jejich sebedůvěru a samostatný rozvoj
- poskytuje dostatečný prostor pro osobité hudební projevy žáků
- učí je spolupracovat ve skupině

Kompetence občanská:

Žák:

- poznává svět ne pouze racionálně, ale prostřednictvím specifického odrazu lidské existence - umění a kultury
- připomíná si historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i ke kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomuje si sebe samého jako svobodného jedince s tvořivým přístupem ke světu, k možnosti překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života

Učitel:

- podporuje individuální zájem žáků o kulturní dění

- buduje pozitivní vztah k umění, národním tradicím a kulturnímu dědictví
- seznamuje žáky s významnými hudebními osobnostmi našeho národa
- učí žáky vybírat si umělecká díla a pořady, hledat kritéria pro jejich hodnocení
- vede žáky k respektování a pochopení hudebních odlišností v rámci naší vlasti i celé Evropy

Kompetence pracovní:

Žák:

- dokáže hrát na Orffovy hudební nástroje
- hodnotí umělecké dílo
- rozvíjí tvůrčí potenciál

Učitel:

- vede žáky k používání obecně známých termínů, znaků a symbolů
- sleduje v hodinách pokrok všech žáků
- seznamuje žáky s hrou na hudební nástroje

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-1.ročník			
HV-3-1-01 <i>HV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání a držení těla • provádí hlasová a dechová cvičení - rozšiřuje hlasový rozsah • zřetelně vyslovuje • seznámí se s významem not • rozlišuje zvuk, tón, hlas mluvený, zpěvní, jejich výšku, dynamiku • zpívá vybrané písně • <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	Vokální činnosti: -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -nota jako grafický znak -hudební rytmus -realizace písní	
HV-3-1-02 <i>HV-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vytleskává rytmus podle vzoru • rozlišuje krátké a dlouhé tóny • <i>správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</i> 	-pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu, hudební rytmus	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá dětské hudební nástroje • užívá je k rytmizaci a hrám 	Instrumentální činnosti -hra na rytmické hudební nástroje z Orffova instrumentáře -rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hudební hry -hudební doprovod (ostinato, prodleva)	

HV-3-1-04 <i>HV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • realizuje hudebně pohybovou činnost (držení těla, chůze, taneční hry, pochod) a pohybovou improvizaci • reaguje pohybem na směr melodie, na tempo • <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	<p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohybový doprovod hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny - orientace v prostoru 	
HV-3-1-05 <i>HV-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje délku, sílu, barvu a výšku tónů • <i>rozliší sílu zvuku</i> • <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu - rozezná píseň lidovou a umělou 	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané hudební nástroje • zná pojem píseň umělá a lidová 	<ul style="list-style-type: none"> - pozná vybrané české hudební skladatele - zná některá jejich díla - pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-2. ročník			
HV-3-1-01 <i>HV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí pěvecké dovednosti, dbá na hlasovou hygienu • rozšiřuje hlasový rozsah • zná pojmy notová osnova, nota, houslový klíč • zpívá vybrané písně • <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	<p>Vokální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -nota jako grafický znak - notopis -hudební rytmus -realizace písní 	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
HV-3-1-02 <i>HV-3-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vytleskává rytmus říkadel a písní • rozlišuje rytmus pomalý, rychlý, melodii vzestupnou a sestupnou, zesilování, zeslabování • <i>správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmičtějších říkadlích i při zpěvu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -hudební rytmus 	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá dětské hudební nástroje • užívá je k rytmičtějších a hrám • užívá je k reprodukci motivů i 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> -hra na rytmické hudební nástroje 	

	rytmickým cvičením, hudebnímu doprovodu, hudebním hrám	z Orffova instrumentáře - rytmicizace, melodizace, hudební improvizace, hudební hry - hudební doprovod (ostinato, prodleva)	
HV-3-1-04 <i>HV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • utváří si pohybovou paměť a reprodukuje pohyby při tanci a pohybové hře • improvizuje • umí tleskat při tanci • spojuje zpěv s tancem • <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	Hudebně pohybové činnosti: - pohybový doprovod hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny - orientace v prostoru	
HV-3-1-05 <i>HV-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kvality tónů a vztahy mezi nimi • <i>rozliší sílu zvuku</i> • <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	Poslechové činnosti - rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu - rozezná píseň lidovou a umělou	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané hudební nástroje • zná pojem píseň umělá a lidová • pozná hudbu vokální, instrumentální, vokálně instrumentální • pozná vybrané hudební nástroje • pozná hymnu ČR • pozná vybrané hudební styly (pochod, ukolébavka) • slovně vyjadřuje dojem z hudby 	- pozná vybrané české hudební skladatele - zná některá jejich díla - pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-3. ročník			
HV-3-1-01 <i>HV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné dýchání, intonaci, výslovnost • orientuje se v notové osnově • rozliší a napíše noty půlové čtvrtové, osminové • zná pojem pomlka • v zápisu rozliší melodii vzestupnou a sestupnou vedenou krokem, skokem • zpívá vybrané písně • <i>zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty</i> 	Vokální činnosti: -pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti, hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu -noty a pomlky půlové, čtvrtové, osminové -notopis c ¹ -g ¹ -hudební rytmus -realizace písní	
HV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • improvizuje v rámci hudebních forem 	-dynamická znaménka -dvojhlas	

HV-3-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>správně a hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu</i> 	-kánon, prodleva	
HV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • doprovází zpěv na rytmické nástroje • podle vzoru zahraje instrumentální rytmický doprovod 	Instrumentální činnosti: -hra na rytmické hudební nástroje z Orffova instrumentáře - rytmizace, melodizace, hudební improvizace, hudební hry - hudební doprovod (ostinato, prodleva)	
HV-3-1-04 HV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • taktuje dvoudobý takt • rozliší rytmus polky a umí polkové kroky • <i>reaguje pohybem na tempové a rytmické změny</i> 	Hudebně pohybové činnosti: - pohybový doprovod hudby - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny - taktování - orientace v prostoru	
HV-3-1-05 HV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje kvality tónů, vztahy mezi tóny, souzvuk, akord, zvukomalbu • rozezná píseň lidovou a umělou • <i>rozliší sílu zvuku</i> • <i>pozorně vnímá jednoduché skladby</i> 	Poslechové činnosti: - kvality tónů (délka, síla, barva, výška) -vztahy mezi tóny - souzvuk, akord - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj	
HV-3-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • pozná vybrané české hudební skladatele • zná některá jejich díla • pozná poslechem i vizuálně vybrané hudební nástroje 	- hudební styly a žánry - interpretace hudby	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-4. ročník			
HV-5-1-01 HV-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • učí se znát a interpretovat vybrané lidové a umělé písně • dbá na správné dýchání • zná pojmy repetice, houslový klíč umí napsat houslový klíč • rozlišuje délky not a umí je zapsat • <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> 	Vokální činnosti - pěvecké dovednosti (správné dýchání, výslovnost, tvorba tónů) - intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny)	
HV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v notovém záznamu písně • pozná dynamická znaménka p, mf, f a umí je v písni použít • zná stupnici C dur (názvy not) 	- grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu)	

HV-5-1-02p,	<ul style="list-style-type: none"> • <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební rytmus - hudební hry (ozvěna) 	
HV-5-1-03 HV-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje nástroje dechové, smyčcové, úderné, drnkací, bicí • <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> 	Instrumentální činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, předvětí, závětí) 	
HV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s životem a dílem A. Dvořáka, W. A. Mozarta, L. van Beethovena, J. S. Bacha, J. J. Ryba, L. Janáčka 	Poslechové činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónů - vztahy mezi tóny - hudebně výrazové prostředky a hudební prvky - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	
HV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • umí doprovodit píseň pomocí ostinata • zná a hraje hudební hry (hra na tělo) 	Instrumentální činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) - grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) 	
HV-5-1-06 HV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • poslouchá vybrané skladby • pozná písně ve 2/4 a 3/4 taktu • pozná opakující se téma v poslouchané skladbě • <i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> • <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i> • <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování</i> 	Poslechové činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 	
HV-5-1-07 HV-5-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • umí pohybově vyjádřit hudbu, valčíkový krok, valčík • umí taktovat 3/4 takt • <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	Hudebně pohybové činnosti: <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (3/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova-5.ročník			
HV-5-1-01 <i>HV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> zná a interpretuje vybrané lidové písně a písně umělé, umí jednoduché dvojhlasé písně, zná pojmy stupnice C dur, repetice, zesílení, zeslabení, pozná basový klíč, čte noty v rozsahu c1 – g2 <i>zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem</i> 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> pěvecké dovednosti (správné dýchání, výslovnost, tvorba tónů) intonace a vokální improvizace (durové a mollové tóniny) zpěv jednohlasu a vícehlasu (kánon, lidový dvojhlas) v přiměřeném rozsahu 	
HV-5-1-02 <i>HV-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> umí provést rozbor zapsané písně – druh písně, notový zápis, takt, melodie zná původ státní hymny dbá na správné dýchání <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	<ul style="list-style-type: none"> grafický záznam vokální hudby (čtení a zápis rytmického schématu písně, orientace v notovém záznamu) hudební rytmus hudební hry (ozvěna) 	
HV-5-1-03 <i>HV-5-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> pozná smyčcové nástroje- violoncello, kontrabas, housle dechové nástroje- trubka, pozoun, lesní roh seznámí se s hudebními nástroji v symfonickém orchestru <i>doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje</i> 	<p>Instrumentální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí nástrojů z Orfeova instrumentáře, předvětí, závětí) 	
HV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> seznámí se s dalšími poslechovémi skladbami od skladatelů: B. Smetany, J. S. Bacha, G. Bileta, A. Dvořáka, G. F. Handela, J. Ježka, M. P. Musorgského 	<p>Poslechové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> kvality tónů vztahy mezi tóny hudebně výrazové prostředky a hudební prvky hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas, hudební nástroj 	
HV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> doprovodí písně na rytmické a melodické hudební nástroje 	<p>Instrumentální činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace (tvorba hudebního doprovodu, hudební hry) grafický záznam melodie (rytmické schéma jednoduché skladby) 	
HV-5-1-06 <i>HV-5-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> poslouchá vybrané skladby rozezná hudební žánry a hudební formy <i>odliší tóny podle výšky, síly a barvy</i> 	<p>Poslechové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> hudební formy (malá a velká písňová, rondo, variace) 	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb</i> • <i>správně hospodaří s dechem při interpretaci písní - frázování</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - hudební styly a žánry (hudba pochodová, taneční, ukolébavka, ...) - interpretace hudby (slovní vyjádření) 	
HV-5-1-07 HV-5-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • umí pohybově vyjádřit nálady • seznámí se s relaxací • umí taktovat 4/4 takt • seznámí se s krajovými lidovými tanci • <i>propojí vlastní pohyb s hudbou</i> 	<p>Hudebně pohybové činnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - taktování, pohybový doprovod znějící hudby (4/4 takt, valčík, menuet, jednoduché lidové tance) - pohybové vyjádření hudby (pantomima a pohybová improvizace) - orientace v prostoru 	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova 6. – 7. ročník			
HV-9-1-01 HV-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) • zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr • zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu • postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku • pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu • <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 	<p>vokální, instrumentální, pohybové a poslechové aktivity individuální i společné</p>	
HV-9-1-02 HV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu • popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	<p>pěvecký a mluvní projev- rozšiřování hlasového rozsahu, deklamace, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost, mutace intonace, hudební rytmus-souvislost rytmu řeči a hudby orientace v notovém záznamu vokální skladby rozvoj hudebního sluchu a představitosti -</p>	

		reprodukce tónů reflexe vokálního projevu	
HV-9-1-03 <i>HV-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) • zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, harmonický doprovod na funkcích tóniky a dominanty/subdominanty) • vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	hra na hudební nástroje - Orffův instrumentář, záznam hudby - noty	
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění • si zvolí ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance (základní kroky, vybranou taneční figuru) 	pohybový doprovod znějící hudby - taktování, taneční kroky, pohybové hry, vlastní pohybové ztvárnění pohybové vyjádření v návaznosti na sémantiku hudebního díla - pantomima, improvizace pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby	
HV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) • rozpozná úseky, v nichž je použita citace, zvukomalba; rozpozná kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu • rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu 	hudebně výrazové prostředky sémantické prvky hudební nástroje	
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy) • zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po 	hudební žánry lidová hudba instrumentální (komorní, symfonická) a vokální hudba hudební formy hudební styly hudba v pravěku a starověku, středověká a renesanční hudba	

	současnost) <ul style="list-style-type: none"> • určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby 		
HV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) • zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce • písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít 	inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Hudební výchova 8. – 9. ročník			
HV-9-1-01 <i>HV-9-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • se orientuje v notovém zápisu (délkové hodnoty not a pomlk, tempová označení, dynamická znaménka, takt, opakovací znaménka) • zazpívá v jednohlase, případně vícehlase, respektuje daný žánr • zahraje na zvolený hudební nástroj sólově, ve skupině nebo jako součást doprovodu • postihne dominantní hudebně výrazové prostředky při poslechu hudebního díla nebo jeho části a určí pravděpodobnou dobu jeho vzniku • pohybem reaguje na hudební ukázkou a na změny v jejím průběhu • <i>doprovází písně pomocí ostinata</i> 	vokální, instrumentální, pohybové a poslechové aktivity individuální i společné	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
HV-9-1-02 <i>HV-9-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a zdůvodní zásady hlasové hygieny a využije je při zpěvu a mluveném projevu • popíše a ohodnotí slyšený vokální projev s využitím jemu dostupné terminologie • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	pěvecký a mluvní projev- rozšiřování hlas.rozsahu, deklamace, techniky (falzet) hudební rytmus rozvoj hudebního sluchu a představivosti - transpozice do zpěvné polohy, notový zápis rytmu a jednoduché melodie, improvizace	

		jednoduchých hudebních forem, reflexe vokálního projevu	
HV-9-1-03 <i>HV-9-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí nejvhodnější způsob reprodukce slyšeného či zapsaného hudebního motivu, tématu či skladby (zpěv nebo hra) • zahraje s přihlédnutím k charakteru hudebního motivu, tématu či skladby jednoduchý doprovod (rytmické ostinato, harmonický doprovod na funkcích tóniky a dominanty/subdominanty) • vytvoří jednoduchou obměnu slyšeného či zapsaného melodického motivu (rytmickou, melodickou, dynamickou) • <i>interpretuje vybrané lidové a umělé písně</i> 	hra na hudební nástroje - keyboard, nástrojová improvizace, záznam hudby	
HV-9-1-04 <i>HV-9-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zazpívá, zahraje či doprovodí vybranou píseň či skladbu (např.: beat box, scat, rap, výběrem doprovodu z databanky keyboardu, připraveným doprovodem) • zazpívá společně se spolužáky státní hymnu a popíše okolnosti a společenské souvislosti jejího vzniku • <i>rozeznává různé hudební žánry</i> • <i>pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu</i> • <i>rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru</i> • <i>uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl</i> 	<p>pěvecký projev, hra na hudební nástroj</p> <p>státní hymna</p>	
HV-9-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší na základě audio i video ukázek vybrané typy tanců (lidové tance, historické, společenské, současné styly) a odliší balet jako druh umění • si zvolí ukázkou taneční hudby a předvede (ve skupině nebo sólo) typický prvek daného tance (základní kroky, vybranou taneční figuru) 	<p>pohybový doprovod znějící hudby – taktování</p> <p>orientace v prostoru - rozvoj pohybové paměti</p>	
HV-9-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a ve znějící hudbě pojmenuje vybrané výrazové prostředky hudby (tempo, rytmus, melodii, barvu, dynamiku) • rozpozná úseky, v nichž je použita citace, zvukomalba; rozpozná 	interpretace znějící hudby - slovní charakteristika díla, vytváření soudů a preferencí	

	kontrast a gradaci, opakování melodie, rytmu <ul style="list-style-type: none"> rozpozná na vybraných hudebních ukázkách operu, muzikál, balet, komorní a symfonickou hudbu, píseň, sborovou tvorbu 		
HV-9-1-07	<ul style="list-style-type: none"> popíše základní znaky typické pro hudbu jednotlivých slohových období (jednohlas, vícehlas, homofonie, polyfonie, hudba vokální a instrumentální, hudební forma, hudební druhy) zařadí se znalostí základních hudebně vyjadřovacích prostředků vybrané ukázky do příslušného slohového období (od nejstarších hudebních památek po současnost) určí styl a žánr vybrané ukázky moderní populární hudby 	Hudební styly žánry – hudba barokní, klasicistní, romantická, 20. století Dějiny české hudby Vývoj světové a české populární hudby	
HV-9-1-08	<ul style="list-style-type: none"> zdůvodní význam hudby u umělecké a běžné produkce (filmová a audiovizuální tvorba, dramatické umění, sport, reklamy) zdůvodní vhodnost či nevhodnost hudební složky ve vybrané ukázce písemnou či ústní formou vyjádří, jakou roli hraje hudba a umění obecně v jeho životě; uvede situace, ve kterých se nelze bez hudby obejít 	hudební dílo a její autor - hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi	

4.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika předmětu Výtvarná výchova

Předmět Výtvarná výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura, která je začleněna do vzdělávacího procesu ve všech ročnících. Na 1. stupni je výuka realizována ve všech postupných ročnících a je dotována v 1. až 3. ročníku vždy 1 vyučovací hodinou týdně, ve 4. a 5. ročníku dvěma vyučovacími hodinami týdně. Na 2. stupni je výuka realizována ve všech postupných ročnících. V 6. a 7. ročníku je dotována dvěma vyučovacími hodinami týdně, v 8. a 9. ročníku jednou vyučovací hodinou týdně.

Předmět je realizován zejména v rámci kmenových tříd. Při výuce jsou začleňovány různé organizační formy a metody, k dispozici slouží i keramická dílna. Žáci se rovněž seznamují s výtvarným uměním v rámci exkurzí a výstav, k dispozici je audiovizuální technika, frontální výuka je kombinována s individuální i skupinovou prací, která je doplněna didaktickými hrami a projekty, popřípadě výtvarnými experimenty.

Při výuce je kladen důraz na přirozený výtvarný rozvoj osobnosti žáků s komplexním a systematickým prohlubováním výše uvedených dovedností, dále na rozvoj citového vnímání a orientaci v umění i vnímání relaxační funkce předmětu.

Vzdělávací obsah tohoto předmětu směřuje k pochopení umění jako specifického způsobu poznávání a užívání uměleckých prostředků jako svébytného způsobu komunikace. Žáky vedeme k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence, k učení prostřednictvím vlastní tvorby, která se opírá o subjektivně jedinečné vnímání, cítění a prožívání. Při vyučování vytváříme vstřícnou a podnětnou atmosféru, vedeme děti k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám minulosti i současnosti, i rozličným kulturním potřebám jednotlivých národů a etnik.

Vzdělávací obsah Výtvarné výchovy je rozčleněn do 3 tematických okruhů:

1. Rozvíjení smyslové citlivosti

Tento okruh zahrnuje práci s prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání ve vztahu s ostatními smysly.

2. Uplatňování subjektivity

Do tohoto okruhu jsou začleněny prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazií, představ i osobních zkušeností. Dále jsou zařazeny typy vizuálně obrazných vyjádření a různé přístupy k nim.

3. Ověřování komunikačních účinků

Celek podporuje u dětí rozvoj osobního postoje v komunikaci, seznamuje je s komunikačním obsahem vizuálně obrazných vyjádření a proměnami komunikačního obsahu.

Do Výtvarné výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Kreativita/.

Předmět rozvíjí tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence učení:

Žák:

- rozvíjí smyslovou citlivost a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření
- seznámí se s kulturním národním dědictvím

Učitel

- pozitivně motivuje žáky k ochotě se výtvarně vyjádřit
- vede žáky k užití vhodných způsobů metod a strategií
- motivuje žáky k experimentování
- předkládá dostatek informačních zdrojů (výstavy, ukázky, publikace)
- plánuje práci vedoucí k učení se

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- nalézá vztahy mezi jednotlivými druhy umění, jejich vzájemné ovlivňování i vliv na kulturnost národa
- vnímá umění jako odraz doby, sleduje jeho proměny i vývoj a dává vše do souvislosti s historickými fakty

Učitel

- předkládá modelové situace a vede žáky k jejich optimálnímu řešení s využitím kreativity
- zadává úkoly k posílení schopnosti žáků využívat vlastní zkušenosti a vlastní úsudek
- motivuje žák k samostatnému řešení daného problému, napomáhá mu hledat řešení
- klade důraz na analýzu výtvarných objektů, kritické posouzení jejich obsahu, porovnávání jevů...
- vede žáky nenechávat se odradit případným nezdarem

Kompetence komunikativní:

Žák:

- rozvíjí schopnosti nonverbálního vyjadřování v tvořivých činnostech prostřednictvím linie, bodu, tvaru, barvy, gesta, mimiky
- porozumí výtvarnému umění, aktivně vnímá, umělecké artefakty i jejich využívání jako svébytný prostředek komunikace

Učitel

- zapojuje žáky do využívání komunikačních technologií a sdělovacích prostředků
- respektuje formulaci myšlenek a názorů žáků
- zařazuje diskusní besedy o výtvarném umění

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- vcítí se do kulturních potřeb ostatních lidí a jimi vytvořených hodnot a přistupuje k nim s vědomím osobní účasti
- spoluvytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu a pro pochopení i poznání uměleckých hodnot v širších sociálních i kulturních souvislostech

Učitel

- motivuje k účinné spolupráci ve skupině, klade důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a jejich respektování samotnými žáky
- uplatňuje individuální přístup k talentovaným žákům, ale i k žákům s problémy (dysgrafie)
- vnáší přátelskou atmosféru do procesu výuky
- posiluje sebedůvěru žáků a jeho rozvoj
- respektuje odlišnosti výtvarného vidění

Kompetence občanská:

Žák:

- připomíná si historické souvislosti a společenské kontexty ovlivňující umění a kulturu

Učitel

- vede žáky k ochraně tradic a kulturního dědictví
- vede žáky k pozitivním postojům k uměleckým dílům
- klade důraz na kulturu projevu

Kompetence pracovní:

Žák:

- pracuje s výtvarnými materiály
- hodnotí umělecké dílo
- rozvíjí tvůrčí potenciál

Učitel

- uplatňuje při práci u žáků vhodné nástroje a vybavení
- vede žáky k dodržování bezpečnosti při práci
- rozvíjí u žáků podnikatelské myšlení

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova- 1. ročník			
VV-3-1-01 VV-3-1-01 až VV-5-1-05p VV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření (kresba, modelování, malba); experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály • provádí hry s barvou • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru) 	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	

VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti 	- osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-2. ročník			
VV-3-1-01 VV-3-1-01 až VV-5-1-05p VV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření (kresba, modelování, malba); experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály • provádí hry s barvou • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s pomocí učitele)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
VV-3-1-02 VV-3-1-02p, VV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> 	- prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru)	
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky 	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) - přístupy k vizuálně 	

		obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání)	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti 	- osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných 	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-3. ročník			
VV-3-1-01 <i>VV-3-1-01 až VV-5-1-05p</i> <i>VV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá různé výtvarné techniky a postupy výtvarného vyjádření (kresba, modelování, malba); experimentuje s různými výrazovými prostředky a materiály • provádí hry s barvou • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> <p><i>rozpoznává, pojmenovává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i></p>	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, barvy), jejich vztahy (podobnost, kontrast, rytmus) a jejich kombinace a proměny v ploše - uspořádání objektů do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	OSV - Osobnostní rozvoj - Kreativita
<i>VV-3-1-02p, VV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty • vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky</i> 	Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností (pohyb těla a jeho umístění v prostoru)	

	<i>své činnosti sdělit svým spolužákům</i>		
VV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje různé výtvarné techniky a postupy a experimentuje s různými výrazovými prostředky • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazného vyjádření (hračky, ilustrace textu, volná malba) - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) 	
VV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • vnímá, pozoruje a poznává vlastnosti objektů a různých tvarů • manipuluje s objekty a vnímá a uplatňuje kompoziční zákonitosti • <i>uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům</i> • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> 	<p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny) 	
VV-3-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje svůj názor a diskutuje nad výtvarným dílem svým či jiných • <i>zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) - proměny komunikačního obsahu 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-4. ročník			
VV-5-1-01 VV-5-1-01p až VV-5-1-07p VV-5-1-01p, VV-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí různou výtvarnou technikou tvar, vyjádří světlostní a barevnou kvalitu, pracuje s podobností, vyjádří rytmus • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech</i> 	Rozvíjení smyslové citlivosti <ul style="list-style-type: none"> - prvky vizuálně obrazného vyjádření, vztahy, jejich kombinace 	

	<i>z běžného života (s dopomocí učitele)</i>		
VV-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • tvoří z hlíny, moduritu, glazuje 	<ul style="list-style-type: none"> - uspořádání do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly 	
VV-5-1-03 <i>VV-5-1-03p, VV-5-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří různou technikou svůj zážitek, zkušenost, názor • <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností 	
VV-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • zaznamená pocit, náladu, radost, smutek 	<ul style="list-style-type: none"> - typy vizuálně obrazného vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením 	
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádřením poukazuje na společenské problémy 	<ul style="list-style-type: none"> Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny) 	
VV-5-1-06 <i>VV-5-1-06p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • snaží se porozumět dílu, komunikuje o obrazném vyjádření • <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení výsledků tvorby) 	
VV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o svém díle, obhajuje svůj názor 	<ul style="list-style-type: none"> - proměny komunikačního obsahu 	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova-5. ročník			
VV-5-1-01 <i>VV-5-1-01p až VV-5-1-07p VV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zachytí různou výtvarnou technikou tvar, vyjádří světlostní a barevnou kvalitu, pracuje s podobností, vyjádří rytmus • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>rozlišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých</i> 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření, vztahy, jejich kombinace 	

	<i>schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i>		
VV-5-1-02 VV-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří modely v prostoru, chápe proporční vztahy • uspořádá na plochu objekty dle výraznosti, vyjádří jejich dynamiku • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>rolišuje, porovnává, třídí a pojmenovává linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)</i> 	- uspořádání do celků - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly	
VV-5-1-03 VV-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří různou technikou svůj zážitek, zkušenost, názor • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> 	Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie a osobitých zkušeností	
VV-5-1-04 VV-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří různými technikami pocit ze skladby, říkadla, písne komunikuje o uměleckých dílech z filmů, divadelních představení • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</i> 	- typy vizuálně obrazného vyjádření - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením	
VV-5-1-05	<ul style="list-style-type: none"> • ztvárněním upozorňuje na problémy životního prostředí • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> 	Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci (odlišné interpretace vizuálně obrazného vyjádření v rámci skupiny)	
VV-5-1-06	<ul style="list-style-type: none"> • hovoří o ztvárněném problému • pozná díla vybraných ilustrátorů 	- komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření (vysvětlení)	

VV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> • <i>vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla</i> 	výsledků tvorby)	
VV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • <i>hovoří o svém díle, obhajuje svůj názor</i> • <i>uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr</i> 	- proměny komunikačního obsahu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova 6. - 7. ročník			
VV-9-1-01 VV-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky</i> • <i>určí na základě plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky, které jsou pro dílo charakteristické</i> • <i>zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky</i> • <i>u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování</i> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	linie, tvar, uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu, světelný a barevný kontrast, struktury, textury, využití barevných prostředků, studené a teplé barvy, základní a podvojně barvy	
VV-9-1-02 VV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • <i>sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel</i> • <i>sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel</i> • <i>vyjádří, které části výsledku jeho práce vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie</i> • <i>shromáždí zdroje podněcující jeho</i> 	studijní kresba, ilustrace, proporce lidské postavy, zpracování fantazijních námětů	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita

	<p>vizuální obraznost</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> 		
<p>VV-9-1-03 VV-9-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje</i> • <i>vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší</i> • <i>seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek</i> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	<p>vyjádření vztahů za pomoci lineárních, světlostních, barevných, plastických a prostorových prostředků</p>	
<p>VV-9-1-04 VV-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vybere takové prostředky a jejich vztahy, které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma nejvhodnější</i> • <i>najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil</i> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<p>volná kresba a malba</p>	
<p>VV-9-1-06 VV-9-1-06p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupiny uměleckého směru a historické epochy</i> • <i>využije své portfolio s utříděnými zdroji pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí</i> • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<p>vlastnosti různých materiálů, prostorové objekty, tvůrčí zapojení fantazii</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>vnímá a porovnává výsledky běžné a umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 		
VV-9-1-08 VV-9-1-08p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření • určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické • představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	sebehodnocení prezentace	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Výtvarná výchova 8. - 9. ročník			
VV-9-1-01 VV-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • určí na příkladech výtvarných uměleckých děl pro ně charakteristické prvky • určí na základě plošných i prostorových uměleckých výtvarných děl vztahy mezi prvky, které jsou pro dílo charakteristické • zvolí si samostatně námět na zadané téma a podle své představivosti jej vizuálně vyjádří volitelnou technikou a prostředky • u svého díla zdůvodní volbu vizuálních prostředků a techniku zpracování • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	linie, tvary, objemy, prostorové objekty, rytmické a dynamické proměny, statická a dynamická vizuálně obrazná vyjádření, proměny uvnitř a vně objektů, reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických), práce s tiskovinami, reklamou, fotografií	
VV-9-1-02 VV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • sdělí vlastní zkušenost, ze které při tvorbě vycházel • sdělí, jaké podněty jsou zdrojem jeho zkušenosti, ze které při tvorbě vycházel • vyjádří, které části výsledku jeho 	vlastní umělecké tvorba – výběr, kombinace, variace	

	<p>práce vycházejí z reálné zkušenosti a které z fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • shromáždí zdroje podnětující jeho vizuální obraznost • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy, zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních</i> 		
<p>VV-9-1-03 VV-9-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere a sestaví celek z nabídky obrazů, takto sestavený celek interpretuje • vytvoří další obrazové celky tím, že přeskupí části obrazů; popíše jejich obsah a vysvětlí, v čem se od sebe liší • seřadí obrazy tak, aby jejich fáze vyjadřovaly prostor, časovou následnost proměn, dramatický účinek • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> • <i>uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy, pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních, vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci</i> 	<p>manipulace s objekty, zachycení pohybu, umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, vyjádření proměn, výběr a uplatnění svého vnímání při vlastních tvůrčích činnostech</p>	
<p>VV-9-1-04 VV-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere takové prostředky a jejich vztahy, které považuje pro samostatně zvolené či zadané téma nejvhodnější • najde na příkladech děl dalších autorů vizuální prostředky a jejich vztahy, které při tvorbě použil • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	<p>expresivní výtvarné vyjádření, pochopení uměleckého díla z hlediska jeho motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní), výtvarný experiment</p>	
<p>VV-9-1-04 VV-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere z nabídky obrazů ty, které jako celek především působí na jeho smysly nebo vyjadřují jeho osobní nebo společenskou zkušenost nebo představu • najde ty části obrazu, které mohou především působit na jeho smysly 	<p>zobrazení fyzických a psychických vztahů, sdělování pocitů, nálad, představ, fantazie a osobních zkušeností, symbolický obsah sdělení</p>	

	<p>nebo vyjadřovat jeho jedinečnou osobní zkušenost či představu nebo jejich obsah může být společně sdílen</p> <ul style="list-style-type: none"> • využije návštěvu galerie k vnímání originálu uměleckého díla a uvědomění si významu vlastního prožitku z umělecké tvorby v autentickém prostředí galerie výtvarného umění či výstavní síně • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 		
VV-9-1-06 VV-9-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná charakteristické prvky uměleckého díla a architektury a utřídí je do skupiny uměleckého směru a historické epochy • využije své portfolio s utříděnými zdroji pro svoji vlastní tvorbu a téma, které si samostatně zvolí <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru vnímá a porovnává výsledky běžné a umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity</i> 	parafráze uměleckého díla, pochopení důvodu vzniku odlišných interpretací a kritéria jejich porovnávání	
VV-9-1-07 VV-9-1-07p	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje výsledek vlastní tvorby z pohledu toho, jak se prostředky, které použil, podílely na vyjádření obsahu díla • interpretuje výsledek vlastní tvorby z pohledu prostředků, které použil, a z pohledu jejich podobnosti či odlišnosti, které byly využívány různými výtvarnými styly • prezentuje výsledek vlastní tvorby a porovnává svoji interpretaci s interpretací ostatních; sdělí, v čem se interpretace shodují a v čem odlišují • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru</i> 	vysvětlení, zdůvodnění a obhajoba výsledku vlastní tvorby, porovnávání svých prací s pracemi ostatních autorů	
VV-9-1-08 VV-9-1-08p	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a pojmenuje typy vizuálních vyjádření • určí, co je pro daný typ vizuálního vyjádření charakteristické • představí výsledky své práce v různých situacích a za různých podmínek; zjišťuje, jak jeho dílo působí na ostatní a diskutuje o tom • <i>uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci</i> 	Prezentace ve veřejném prostoru i mediálně, respektování záměru jiného autora, Poznávání a chápání uměleckých hodnot, seberealizace	

4. 8 Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví (poznatky, činnosti, způsoby chování), s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělání v této vzdělávací oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe jako živé bytosti, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Tělesná výchova

Ve vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je realizován na 1. a 2. stupni předmět Tělesná výchova.

Vzdělávací obor Výchova ke zdraví je integrován do předmětu Přírodopis (očekávané výstupy – VZ-9-1-03,04,05,06,07,08,09, 10,11,12,13,15,16) a do předmětu Občanská výchova (očekávané výstupy – VZ-1-01,02,14).

4. 8. 1. Tělesná výchova

Charakteristika předmětu Tělesná výchova

Tělesná výchova je vyučována v rámci oblasti Člověk a zdraví ve všech ročnících základního vzdělávání. Na 1. stupni se Tělesná výchova vyučuje ve všech ročnících jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 2 vyučovacími hodinami týdně. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina. Výuka probíhá ve dvou moderních tělocvičnách, případně na hřišti s umělým trávnikem. V zimním období se děti věnují zimním sportům, které je možno provozovat v okolí školy – sáňkování. Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. Ředitel školy zařadil plavání do 3. a 4. ročníku, vždy 10 lekcí po dvou hodinách v každém ročníku. Výuka probíhá v nedalekém plaveckém bazénu v ulici E. Rošického. Od 1. ročníku mají žáci možnost rozvíjet svůj talent v kroužcích kopané, které vedou zkušení trenéři FC Vysočina Jihlava. Od 3. ročníku jsou talentovaní žáci zařazováni do kmenových tříd 3. - 5. A. V těchto třídách je do výuky začleněna výuka plavání a to následovně, ve 3. a 4. ročníku je to 45 minut 4 dny v týdnu, v 5. ročníku je to 5 jednotek týdně. Tyto děti se také zúčastňují zimních a letních sportovních turistických kurzů na běžkách a kolech.

Na 2. stupni se Tělesná výchova vyučuje ve všech ročnících jako samostatný vyučovací předmět a je dotována 3 vyučovacími hodinami týdně v 6. ročníku a 2 vyučovacími hodinami týdně v 7.- 9. ročníku. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina (45 min) – samostatně hoši a dívky. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, na menším pískovém hřišti a na tréninkovém hřišti FC VYSOČINA s přírodní trávou (vše v bezprostřední blízkosti školy). V zimních měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní

hale na ulici E. Rošického, která je v těsné blízkosti školy. Plavecké třídy navštěvují bazén na ulici E. Rošického. V zimním období se děti věnují také sportům, které je možno provozovat v nedalekém okolí školy – bruslení, hokejbal, kuželky. V zimě se žáci 7. ročníku zúčastňují týdenního lyžařského výcviku na horách. Sportovně nadaní žáci pravidelně reprezentují školu na různých sportovních soutěžích a závodech pořádaných ASŠK. Od 6. ročníku jsou pohybově talentovaní žáci zařazováni do sportovních tříd s rozšířenou výukou tělesné výchovy zaměřenou na fotbal a plavání. V těchto třídách probíhá výuka tělesné výchovy 6 hodin týdně (2 hodiny tělesné výchovy + další 4 hodiny v rámci vyučovacího předmětu Sportovní příprava a nepovinného předmětu Zájmová tělesná výchova). Žáci těchto sportovních tříd se každým rokem zúčastňují zimního sportovně turistického kurzu na běžkách a plavecké třídy také letního sportovně turistického kurzu na kolech a letního plaveckého soustředění v Plzni.

Obsah vzdělávacího předmětu probíhá ve 3 tematických okruzích:

1. Činnosti ovlivňující zdraví

V této části je kladen důraz na význam pohybu pro zdraví. Žáci systematicky poznávají zdravotní a preventivní účinky pohybu a učí se využívat osvojené poznatky pro úpravu vlastního pohybového režimu. Při realizaci žáci prožívají různé účinky pohybu na své tělo – setkávají se s různým zatížením, objemem a intenzitou pohybu a s cíleným působením na jednotlivé části pohybového aparátu i na vlastní psychiku. Dále se žáci seznamují se základními hygienickými pravidly a dodržováním bezpečnosti při sportovních a tělesných aktivitách.

2. Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

V tomto tematickém okruhu mají žáci příležitost poznávat široké spektrum pohybových činností. Osvojují si dovednosti v různých pohybových a sportovních hrách, seznamují se s atletikou, gymnastikou a dalšími (i netradičními) pohybovými činnostmi. Provozují i turistiku a pobyt v přírodě, cykloturistiku, plavání, bezpečnost plavání, bruslení, sjezdové a běžecké lyžování a snowboarding.

3. Činnosti podporující pohybové učení

V této části mají žáci příležitost poznávat přiměřeně náročné a motivující situace spojené s pohybovou činností, mají možnost zapojit se do jejich organizace i posuzování, opakovaně je prožívat, diskutovat o nich, uvědomovat si jejich smysl a účelnost. Řeší odpovídající individuální a skupinové úkoly, dostávají se do různých rolí a vztahů s různou mírou pravomocí a odpovědnosti při prosazování a dodržování společných pravidel a pravidel fair play.

V rámci výuky je kladen důraz na:

- poznávání významu tělesné a duševní zdatnosti pro zdraví a pracovní výkonnost a osvojení způsobů jejího cíleného ovlivňování a hodnocení;
- rozvíjení základních pohybových dovedností a kultivaci pohybového projevu;
- poznávání vlastních fyzických a zdravotních předpokladů i pohybových možností;
- rozvíjení sociálních vztahů a rolí v pohybových činnostech a dodržování fair play jednání při pohybových činnostech i v běžném životě;

- vnímání radostných prožitků z pohybové činnosti (individuální i ve skupině žáků) a k využívání pohybu pro tělesnou a duševní pohodu;
- osvojování dovedností organizovat jednoduché pohybové činnosti (soutěže) a uplatňování zásad bezpečnosti při těchto aktivitách;
- poznávání zdrojů informací o tělesné výchově a sportu a jejich využívání.

Do Tělesné výchovy jsou začleňována průřezová témata z celku Osobnostní a sociální výchova /Mezilidské vztahy, Kooperace a kompetice/, Výchova demokratického občana /Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování/.

Jsou utvářeny a rozvíjeny tyto klíčové kompetence:

Kompetence k učení:

Žák:

- chápe souvislosti mezi pohybovou aktivitou a zdravím jako nejdůležitější životní hodnotou
- poznává vlastní pohybové možnosti a zájmy a snaží se o jejich rozvoj
- si osvojuje základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta, značky u
- si osvojuje základní pravidla pohybových a sportovních her
- zaujímá odmítavý postoj k užívání dopingu a podpůrných látek ve sportu

Kompetence k řešení problémů:

Žák:

- rozpozná vhodnost a nevhodnost pohybové činnosti
- vybírá správný postup při pohybové činnosti, zvládá praktické jednání a rozhodování ve vypjatých situacích
- rozpozná nesportovní chování

Kompetence komunikativní:

Žák:

- správně reaguje na pokyny učitele, trenéra
- spolupracuje v týmu, zná a užívá sportovní výrazy
- pořizuje a prezentuje záznamy ze sportovních činností

Kompetence sociální a personální:

Žák:

- utváří pomocí pohybových činností zdravé mezilidské vztahy
- podporuje olympijské myšlenky
- dodržuje pravidla fair play
- zvládá různé sociální role v osvojovaných pohybových činnostech
- snáší neúspěch a prohru a dokáže ocenit lepšího

Kompetence občanské:

Žák:

- se aktivně zapojuje do činností podporujících zdraví
- propaguje zdravotně prospěšné činnosti ve škole i mimo školu
- chápe význam hygieny při sportu
- si váží našich úspěšných sportovců

Kompetence pracovní:

Žák:

- se seznamuje s různými druhy sportovního nářadí, náčiní, výzbroje a výstroje
- organizuje a dodržuje bezpečnost při pohybových aktivitách
- rozpozná a eliminuje zdravotní rizika při pohybové činnosti
- vyhledává a zpracovává sportovní informace
- měří a zpracovává výkony, posuzuje úroveň pohybových dovedností

V tělesné výchově je velmi důležité motivační hodnocení žáků, které vychází se somatotypu žáka a je postaveno na posuzování osobních výkonů každého jednotlivce a jejich zlepšování – bez paušálního porovnávání žáků podle výkonových norem (tabulky, grafy aj.), které neberou v úvahu růstové a genetické předpoklady a aktuální zdravotní stav žáků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova -1. ročník			
TV-3-1-01 <i>TV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla • správně dýchá • zvládá relaxační cviky • vyjadřuje rytmus pohybem • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • cvičí se švihadlem • cvičí na lavičkách a žebřinách • hodí a chytí míč • nacvičuje kotoul vpřed • hází kriketovým míčkem • dodržuje pravidla v dopravních prostředcích při přesunu • dodržuje pravidla chování v <ul style="list-style-type: none"> o přírodě 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zná a dodržuje pravidla jednoduchých her • spolupracuje při hře • umí nastoupit do družstva a závodit 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na bezpečnost při sportovní činnosti • zná povely pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a obuv 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví	

TV-3-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje bezpečnost v šatně a cvičebních prostorách • chápe význam otužování, provozuje zimní sporty – sáňkuje • <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> 		
TV-3-1-05 TV-3-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní tělocvičné názvosloví • ovládá pravidla her • rozumí názvům pohybových činností • <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> • <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> • <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i> 	Činnosti podporující pohybové cvičení	
Zdravotní tělesná výchova			
ZTV-3-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla • správně dýchá • zvládá relaxační cviky • vyjadřuje rytmus pohybem 	SPECIÁLNÍ CVIČENÍ	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • koordinuje pohyb • sluchově, zrakově a taktilně vnímá rytmus • cvičí s hudebním doprovodem • orientuje se v prostoru • zrakově lokalizuje • zlepšuje rychlost zrakového vnímání 	VŠESTRANNÉ ROZVÍJÍJÍCÍ POHYBOVÉ ČINNOSTI	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 2. ročník			
TV-3-1-01 TV-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kompenzační a relaxační cviky • provádí přípravu organismu před pohybovou aktivitou • dbá na uklidnění po zátěži • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo • cvičí na lavičkách a žebřinách • přihraje míč horním obloukem, chytí míč 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 3. ročník			
TV-3-1-01 <i>TV-3-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje správné držení těla • provádí správně napínací a protahovací cviky • trénuje rychlost a vytrvalost • <i>zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • provádí průpravné úpoly • seznamuje se základy atletiky (sprint, skok do dálky) • skáče přes švihadlo, • cvičí na lavičkách, žebřinách, bedně • zvládá kotoul vpřed • umí šplhat na tyči • hází kriketovým míčkem • dodržuje pravidla silničního provozu • chová se ukázněně v přírodě • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, bezpečnost plavání	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá průpravné hry • chápe herní činnosti jednotlivce • hraje fair play 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-3-1-04 <i>TV-3-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • chová se ohleduplně, dodržuje bezpečnost a stanovená pravidla • reaguje správně na povely • dodržuje bezpečnost v šatně a místě cvičení • provozuje zimní sporty – sáňkuje, lyžuje – 3. A • <i>dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností Činnosti ovlivňující zdraví	
TV-3-1-05 <i>TV-3-1-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zná olympijské symboly a ideály • zvládá základní pohybové testy • respektuje výsledky měření • <i>reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti</i> • <i>projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám</i> 	Činnosti podporující pohybové učení	

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů</i> 		
--	--	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 4. ročník			
TV-5-1-01 <i>TV-5-1-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví-příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-5-1-02 <i>TV-5-1-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybu korektivní cvičení • zvládne základní kroky lidových tanců • seznámí se s dětským aerobikem • dbá na správné držení těla, na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> 	Cvičení při hudbě-tanečky Základy estetického pohybu Správné držení těla	
TV-5-1-03 <i>TV-5-1-03p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • spolupracuje v jednoduchých týmových soutěžích • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • zná pravidla vybíjené • umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žínence-kotoul vpřed, vzad a napojované kotouly • zná techniku hodů kriketovým míčkem • zná taktiku běhu-vytrvalostního i sprintu • účastní se plaveckého výcviku • <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností - pohybové hry, základy sportovních her, základy atletiky, základy gymnastiky, průpravná cvičení a úpoly Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti	
TV-5-1-04 <i>TV-5-1-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje zásady pohybové hygieny • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • <i>uplatňuje hygienické a</i> 	Bezpečnost při pohybových činnostech-bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	

	<i>bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i>		
TV-5-1-05 TV-5-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví • reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti 	Činnosti podporující pohybové učení-komunikace v TV	
TV-5-1-06 TV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • -používá vhodné oblečení a obutí • dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy 	Zásady jednání a chování-fair play, olympijské ideály a symboly	
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zná a užívá základní tělocvičné pojmy-názvy pohybové činnosti, tělocvičného nářadí a náčiní 	Činnosti podporující pohybové učení - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály	
TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchou soutěž v rámci třídy 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže objektivně hodnotit svůj výkon 	Měření a posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • získává potřebné informace o sportovních akcích na škole i mimo školu 	Zdroje informací o pohybových činnostech	
TV-5-1-11	<ul style="list-style-type: none"> • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti 	Plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti	
TV-5-1-12	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti 	Jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova - 5. ročník			
TV-5-1-01 TV-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a uvolňovací cviky • <i>chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu</i> 	Činnosti ovlivňující zdraví-příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení	
TV-5-1-02 TV-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při provádění cviků, • projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • <i>zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením</i> 	Cvičení při hudbě-tanečky Základy estetického pohybu Správné držení těla	
TV-5-1-03 TV-5-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičuje přehazované • zná pravidla přehazované • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze - roznožku, výskok do dřepu a kleku • umí skákat do dálky • seznamuje se se skokem do výšky • nacvičí správnou techniku skoku z místa • <i>zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností</i> 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových činností - pohybové hry, základy sportovních her, základy atletiky, základy gymnastiky, průpravná cvičení a úpoly	
TV-5-1-04 TV-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování • adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka • <i>uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti</i> 	Bezpečnost při pohybových činnostech-bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV	
TV-5-1-05 TV-5-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na jednoduché spolupráci a taktice • <i>reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti</i> 	Činnosti podporující pohybové učení-komunikace v TV	
TV-5-1-06 TV-5-1-06p	<ul style="list-style-type: none"> • pozná zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • <i>dodržuje pravidla her a jedná v</i> 	Zásady jednání a chování-fair play, olympijské ideály a symboly	VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

	<p><i>duchu fair play</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla • zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy 		
TV-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje 	Činnosti podporující pohybové učení - základní tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály	
TV-5-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže zorganizovat turnaj v míčových hrách 	Činnosti podporující pohybové učení	
TV-5-1-09	<ul style="list-style-type: none"> • provádí základní pohybové testy 	Měření a posuzování pohybových dovedností	
TV-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> • zajímá se o sportovní akce v médiích 	Zdroje informací o pohybových činnostech	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 6. - 7. ročník			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
TV-9-2-01 TV-9-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojené pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojených činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje utkání i soutěže na úrovni třídy i školy • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech 	<p>Pohybové hry – s různým zaměřením</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskok (koza), hrazda po čelo, šplh na tyči, cvičení na lavičkách a žebřinách, cvičení s náčiním (švihadla, plné míče)</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – různé druhy pohybu s hudebním a rytmickým doprovodem</p> <p>Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády</p> <p>Atletika – speciální běžecká cvičení, starty, rychlý běh do 60m, vytrvalostní běh do 1500m, běh v terénu do 20 min., štafetová předávka, skok do dálky,</p>	

		<p>skok do výšky, hod míčkem</p> <p>Sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, florbal, stolní tenis (HČJ, HK, HS, utkáni)</p> <p>Lyžování – sjezdové lyžování (týdenní lyžařský výcvik na horách)</p> <p>Bruslení – v zimních měsících</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – školní výlety, lyžařský sjezdový výcvik</p>	
<p>TV-9-2-02</p> <p>TV-9-2-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu činnosti – uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedené pohybové činnosti objevil a navrhne možné zlepšení činnosti • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<p>sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele</p>	<p>OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice</p>

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 8. – 9. ročník			
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností			
<p>TV-9-2-01</p> <p>TV-9-2-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá osvojené pohybové dovednosti v rámci svých možností, aplikuje je i při činnostech mimo hodiny tělesné výchovy • používá základní sportovní terminologii osvojených činností, uplatňuje pravidla her a sportů a rozhoduje utkání i soutěže na úrovni třídy i školy • uvede a vysvětlí různé role ve sportovním družstvu • zvolí taktiku a dodržuje ji • <i>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</i> 	<p>Pohybové hry – s různým zaměřením</p> <p>Gymnastika – akrobacie, přeskok (koza, švédská bedna), hrazda doskočná, kruhy, šplh na tyči a laně, cvičení na lavičkách a žebřinách, cvičení s náčiním (švihadla, plné míče)</p> <p>Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou – různé druhy pohybu s hudebním a rytmičtým doprovodem, aerobic (dívky)</p> <p>Úpoly – přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády</p> <p>Atletika – speciální</p>	

		<p>běžecká cvičení, starty, rychlý běh do 60m, vytrvalostní běh do 3000m, běh v terénu do 20 min., štafetový běh, skok do dálky, skok do výšky, vrh koulí</p> <p>Sportovní hry – házená, fotbal, basketbal, florbal, volejbal, softbal, stolní tenis (HČJ, HK, HS, utkání)</p> <p>Bruslení – v zimních měsících</p> <p>Turistika a pobyt v přírodě – školní výlety, příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla</p>	
TV-9-2-02 <i>TV-9-2-02p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • pozná chybu postavení, pohybu činnosti – uvede její příčinu • zhodnotí pohybovou činnost spolužáka i svou vlastní • sdělí spolužákovi svými slovy chybu, kterou v provedené pohybové činnosti objevil a navrhne možné zlepšení činnosti • <i>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků</i> 	<p>sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele</p>	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Tělesná výchova 6. – 9. ročník			
Činnosti ovlivňující zdraví			
TV-9-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • sám aktivně přistupuje k pohybové aktivitě ve svém volnu a chrání své zdraví 	<p>rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým sportem v podmínkách, zaměření,</p>	

		tréninku; rozdíly mezi sportem chlapců a dívek	
TV-9-1-02 TV-9-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do svého pohybového režimu průpravná, vyrovnávací, kompenzační a relaxační cvičení • <i>usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí</i> 	kondiční cvičení – vytrvalostní, rychlostní, silová, obratnostní a koordinační; manipulace se zatížením, testové baterie	
TV-9-1-03 TV-9-1-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zvolí vhodnou výstroj a výzbroj pro danou pohybovou činnost a zdůvodní její použití z hlediska bezpečnosti • vybere a použije vhodné cviky k zahřátí svalů nutných pro uvedenou pohybovou aktivitu • ukončí pohybovou aktivitu protažením a kompenzačním cvičením zatížených svalových skupin • <i>cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy</i> 	rozcvičení před pohybovou činností, strečink; průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační, dechová cvičení	
TV-9-1-04 TV-9-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí vliv užívání podpůrných látek a jiných škodlivin na zdraví a pohybový výkon • z ověřených zdrojů vyhledá údaje o znečištění ovzduší a určí, zda je nutné omezit pohybové aktivity • přizpůsobí své venkovní pohybové aktivity vzhledem k aktuálním povětrnostním podmínkám a stavu znečištění ovzduší • <i>odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem</i> • <i>vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity</i> 	sbírání a třídění informací o TV a sportu z dějin i současnosti; hygiena (vhodná sportovní výzbroj a výstroj v různých podmínkách, sprchování)	
TV-9-1-05 TV-9-1-05p	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v neznámém prostředí (příroda, silniční provoz) • zvládá i dlouhodobější pobyt v přírodě • orientuje se v přírodě • bezpečně se pohybuje v zimní horské krajině • zvládá jízdu na vleku, sjezdové a běžecké lyžování • <i>uplatňuje bezpeční chování v přírodě a v silničním provozu</i> • <i>chápe zásady zatěžování,</i> 	turistika a pobyt v přírodě – pěší turistika, běh v terénu, cykloturistika, běžecké a sjezdové lyžování, snowboarding, bruslení, hokejbal, kuželky, plavání; první pomoc, základní ošetření při sportovních úrazech	

	<i>jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti</i>		
Činnosti podporující pohybové učení			
TV-9-3-01 <i>TV-9-3-01p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá správné tělocvičné názvosloví • <i>užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka</i> 	tělocvičné názvosloví, smluvené povely, signály, gesta a značky při osvojovaných pohybových činnostech	
TV-9-3-02 <i>TV-9-3-02</i>	<ul style="list-style-type: none"> • reprezentuje školu při soutěžích • dodržuje pravidla fair-play při soutěžích • <i>naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaných, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu</i> 	zásady fair play, informace z historie a současnosti sportu (olympionismus, významné soutěže a sportovci)	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-9-3-03 <i>TV-9-3-03</i>	<ul style="list-style-type: none"> • používá správnou techniku vybraných sportovních a pohybových her • zná, rozumí a aplikuje pravidla vybraných sportovních her • <i>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</i> 	základy taktiky v jednotlivých sportovních a pohybových hrách	
TV-9-3-04 <i>TV-9-3-04p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • účastní se organizace závodů a soutěží pořádaných školou v roli rozhodčího • měří, zapisuje a vyhodnocuje výkony soutěžících 	pravidla osvojovaných pohybových činností, zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
TV-9-3-05 <i>TV-9-3-05p</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka</i> • <i>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je</i> • <i>spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</i> 	různé způsoby měření, hodnocení a bodování ve sportu, zpracování těchto údajů a jejich evidence; využití techniky (PC, DVD, video, fotografický přístroj, kamera)	
TV-9-3-06 <i>TV-9-3-06p</i>		organizace prostoru a pohybových činností, zápis do tabulek, základní systémy rozpisu zápasů	
TV-9-3-07		evidence a vyhodnocování údajů, základy grafického zápisu pohybu	

4. 9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientaci žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků.

Zahrnuté **vyučovací předměty**:

Pracovní činnosti

4. 9. 1 Pracovní činnosti /1. stupeň ZŠ/

Charakteristika vyučovacího předmětu

Pracovní činnosti se vyučují ve **všech ročnících 1. stupně** jako samostatný vyučovací předmět a je mu věnována vždy **1 vyučovací** jednotka týdně.

Základní **vyučovací jednotkou** je vyučovací hodina. Do vyučovacího procesu na 1. stupni jsou průběžně zařazovány exkurze, některá témata jsou začleňována do výuky formou krátkodobých projektů.

Žákům dáváme příležitost k tomu, aby si osvojili **základní pracovní návyky a dovednosti**. Zároveň se učí pracovat s nejrůznějšími materiály, rozvíjí se vzájemná spolupráce. V neposlední řadě se děti učí rozvrhnout si práci či rozdělit úkoly a ohodnotit výsledky své práce. Součástí pracovních činností je i dodržování hygienických pravidel.

Do předmětu jsou začleňována průřezová témata z celků Osobnostní a sociální výchova /Kreativita, Kooperace a kompetice/, Mediální výchova /Práce v realizačním týmu/.

Vyučování je rozděleno do **4 tematických celků**:

1. Práce s drobným materiálem

Žáci se seznamují s vlastnostmi materiálů, učí se jednoduché pracovní postupy. Zároveň si organizují práci, učí udržovat pořádek na pracovním místě, bezpečně pracují s různými pracovními pomůckami.

2. Konstrukční činnosti

Děti pracují s různými stavebnicemi, sestavují dle předlohy modelu či podle jednoduchého návodu a náčrtu.

3. Pěstitelské práce

Děti pozorují přírodu a dokáží zaznamenat výsledky pozorování v průběhu ročních období. Vypěstují rostliny ze semen, dbají na to, že půdu je třeba kypřit zalévat květiny a otírat jim listy.

4. Příprava pokrmů

Učíme se dodržování pravidel slušného chování při stolování a přípravě jednoduché tabule. Podporujeme u dětí správné hygienické návyky.

V předmětu jsou rozvíjeny tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Učitel: umožňuje realizovat vlastní nápady, podněcuje tvořivost

Žák:

- zvládá základní pracovní dovednosti a návyky
- používá vhodné nástroje, nářadí, pomůcky
- plánuje svoji práci
- chápe význam výživy pro zdraví
- chápe význam léčivků a nebezpečí drog

Kompetence k řešení problémů

Učitel: učí obhajovat vlastní řešení, podporuje zapojování žáka do různých soutěží

Žák:

- umí pojmenovat nástroje, nářadí, pomůcky a pracovní činnosti a postupy
- prezentuje výsledky své práce před spolužáky
- dokáže si zvolit správný pracovní postup

Kompetence sociální a personální

Učitel: podporuje práci v týmu, umožňuje hodnotit vlastní činnost žáka, zařazuje motivační aktivity

Žák:

- umí spolupracovat, vzájemně si pomáhat, respektuje nápady jiných
- respektuje dohodnutá pravidla
- učí se reflexi

Kompetence občanská

Učitel: seznamuje s tradicemi našich sousedů, vede ke spolupráci, vede k třídění odpadu, upevňuje pracovní návyky, dbá na dokončení práce

Žák:

- seznamuje se s kulturou jiných národů – Projekty
- dbá na bezpečnost
- rozvíjí pozitivní vztah k práci, chápe odpovědnost za výsledky své práce
- hodnotí výsledky své práce
- účastní se pozitivních aktivit – dárky pro budoucí školáky

Kompetence pracovní

Učitel: nabízí různé exkurze, propojuje získané znalosti s praxí, podporuje individuální schopnosti, pomáhá orientovat se na trhu práce, poskytuje žákovi poradenskou a diagnostickou pomoc

Žák:

- dodržuje pravidla bezpečnosti
- využívá získané dovednosti a návyky v praxi
- udržuje hygienu pracovního místa
- poznává různá povolání – exkurze, besedy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 1. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • stříhá, trhá, lepí papír • navléká drobný materiál • modeluje z plastelíny • dodržuje pravidla bezpečnosti a <ul style="list-style-type: none"> ○ hygienu při práci • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • překládá a skládá papír • aranžuje přírodní materiál • vytváří prostorové tvary <ul style="list-style-type: none"> ○ z papíru • umí použít šablonu • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • provede montáž a demontáž stavebnice • uklidí si své pracovní místo • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebicemi</i> 	- stavebnice, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou	
Pěstelské práce			
ČSP-3-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • sleduje změny v přírodě • pozoruje klíčení zasetých semen • pozorování výsledků 	pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • zalévá květiny • otírá listy 	pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si prostírání ke svačině • dodržuje pitný režim • <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 	jednoduchá úprava stolu	
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla při stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	pravidla správného stolování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 2. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • modeluje • stříhá papír i látku • navléká jehlu, udělá uzel, přišije knoflík • šije jednoduchým stehem • dodržuje pravidla bezpečnosti a hygienu při práci • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje se šablonou • vytvoří jednoduchý výrobek z přírodních materiálů • složí výrobek z papíru dle návodu • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý výrobek dle předlohy • udržuje v pořádku své pracovní místo • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 	- stavebnice, sestavování modelů - práce s návodem, předlohou	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zaseje semena (velikonoční osení) • <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> 	pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02 ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná základy péče o pokojové rostliny • <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> 	pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • připraví si prostírání ke svačině • správně rozmístí příbor u oběda • vysvětlí funkci základních kuchyňských spotřebičů • <i>upraví stůl pro jednoduché stolování</i> 	- jednoduchá úprava stolu - základní vybavení kuchyně - technika v kuchyni – historie a význam	

ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla při stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	- pravidla správného stolování	
--------------------------	---	--------------------------------	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 3. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-3-1-01 ČSP-3-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • modeluje • ohýbá a proplétá drát • stříhá a vystřihuje • pracuje se špejlemi, hoblinami • navléká jehlu, udělá uzel • šije zadním stehem • přišívá knoflíky • vyrobí výrobek z textilu • dodržuje bezpečnost • <i>zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</i> 	Vlastnosti materiálu (papír, textil, modelovací hmota, přírodniny)	
ČSP-3-1-02 ČSP-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • třídí a opracovává přírodní materiály • překládá papír • skládá výrobky z papíru • <i>pracuje podle slovního návodu a předlohy</i> 	Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
Konstrukční činnosti			
ČSP-3-2-01 ČSP-3-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví výrobek dle předlohy • dodržuje hygienu při práci • <i>zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi</i> 	Stavebnice, práce s návodem	
Pěstitelské práce			
ČSP-3-3-01 ČSP-3-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • otírá listy, kypří půdu, zalévá • zasévá semena, pozoruje růst • <i>provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky</i> 	Základní podmínky pro pěstování rostlin, pěstování rostlin ze semen	
ČSP-3-3-02 ČSP-3-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • pozná pokojové rostliny, umí o ně pečovat • <i>pečuje o nenáročné rostliny</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
Příprava pokrmů			
ČSP-3-4-01 ČSP-3-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní vybavení kuchyně • umí prostřít • připraví tabuli pro snídani, svačinu • <i>upraví stůl pro jednoduché</i> 	Základní vybavení kuchyně, jednoduchá úprava stolu	

	<i>stolování</i>		
ČSP-3-4-02 ČSP-3-4-02	<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla správného stolování • <i>chová se vhodně při stolování</i> 	Správné stolování	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 4. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01 ČSP-5-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • stříhá, vystřihuje papír, látku • vytváří prostorové tvary z různých materiálů • tvoří výrobky z hrnčířské hlíny a moduritu • pracuje s drobným materiálem (přírodniny, špejle, hobliny, těstoviny) • <i>vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu</i> 	Vlastnosti materiálu (modelovací hmota, papír, drát, karton, textil, přírodniny)	
ČSP-5-1-02 ČSP-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • přišije knoflíky • šije předním, zadním, ozdobným stehem • učí se plést pomlázku • zdobí kraslice, využívá regionálních vzorů • <i>využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii</i> 	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce Lidové tradice	OSV – Osobnostní rozvoj - Kreativita
ČSP-5-1-03 ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s nůžkami, nožkem, jehlou, různými druhy lepidel, voskem • <i>volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-1-04 ČSP-5-1-04p	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku a čistotě svoje pracovní místo a třídu • při práci s různým materiálem dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout základní první pomoc • <i>udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01 ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici • <i>provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž</i> 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu	

ČSP-5-2-02 ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> vyrábí výrobky dle zadání i náčrtu <i>pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu</i> 	Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03 ČSP-5-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> při práci se stavebnicí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti umí poskytnout první pomoc při úrazu <i>udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu</i> <i>užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky</i> 	Hygiena, bezpečnost práce, první pomoc	
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> zná podmínky pro život rostlin zaseje hrách a fazoli pozoruje jejich růst <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> 	Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> pečuje o pokojové rostliny přesadí pokojové rostliny <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> pozná nářadí a náčiní pro pěstitelské činnosti <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-3-04 ČSP-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti poskytne první pomoc při úraze <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> zná základní vybavení kuchyně zná základní kuchyňské spotřebiče zná základní druhy surovin <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> 	Základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-02	<ul style="list-style-type: none"> zná rozdíl mezi studenou a teplou kuchyní <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> 	Výběr a nákup potravin	
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> zná pravidla správného stolování umí připravit jednoduchou tabuli <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i> 	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
ČSP-5-4-04	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni • uplatňuje zásady správné výživy 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti - 5. ročník			
Práce s drobným materiálem			
ČSP-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> • umí stříhat a řezat materiál • vytvoří prostorový tvar dle představivosti • z krabic, kartonu • ohýbá drát (figurky) • modeluje z moduritu, hlíny, glazuje • dle vlastní představivosti aranžuje do kompozice různé přírodniny • vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu 	Vlastnosti materiálu (modelovací hmota, papír, drát, karton, textil, přírodniny)	
ČSP-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • ušije jednoduchý výrobek • vyšije jednoduchý motiv křížkovým stehem (regionální motiv) • využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii 	Jednoduché pracovní postupy, organizace práce Lidové tradice	
ČSP-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • volí správnou velikost jehly • zvládá práci s nůžkami a nožičkem • volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku a čistotě svoje pracovní místo a třídu • při práci s různým materiálem dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout základní první • udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Konstrukční činnosti			
ČSP-5-2-01	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá montáž a demontáž stavebnice 	Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelu	OSV – Sociální rozvoj- Kooperace a kompetice
ČSP-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže si připravit si náčrtek • vyrábí dle vlastního náčrtku 	Práce s předlohou, jednoduchým náčrtem	MED – Práce v realizačním týmu

ČSP-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> • při práci se stavebnicí dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • umí poskytnout první pomoc při úrazu 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Pěstitelské práce			
ČSP-5-3-01 ČSP-5-3-01p	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná pojem setí a sázení • umí přesadit pokojové rostliny • pozná některé jedovaté rostliny • pozná základní léčivky • <i>dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin</i> 	Pěstování pokojových rostlin, rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-5-3-02 ČSP-5-3-02p	<ul style="list-style-type: none"> • množí pokojové rostliny odnožemi • <i>ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování</i> 	Pěstování pokojových rostlin	
ČSP-5-3-03 ČSP-5-3-03p	<ul style="list-style-type: none"> • rozezná a pojmenuje pomůcky, nástroje a náčiní • <i>volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</i> 	Pracovní pomůcky a nástroje (funkce a využití)	
ČSP-5-3-04 ČSP-5-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti • poskytne první pomoc při úraze • <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	
Příprava pokrmů			
ČSP-5-4-01 ČSP-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> • zná funkci spotřebičů • rozezná staré a moderní vybavení kuchyně • orientuje se v síti prodejen • zná pravidla skladování potravin • <i>uvede základní vybavení kuchyně</i> 	Skladování potravin, technika v kuchyni (historie a význam)	
ČSP-5-4-02 ČSP-5-4-02p	<ul style="list-style-type: none"> • připraví jednoduchý pokrm studené kuchyně • <i>připraví samostatně jednoduchý pokrm</i> 	Výběr a nákup potravin	
ČSP-5-4-03 ČSP-5-4-03p	<ul style="list-style-type: none"> • správně používá příbor, ubrousek • umí upravit stůl • dodržuje pravidla stolování a společenského chování • <i>dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování</i> 	Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-04 ČSP-5-4-04p	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce • poskytne první pomoc • <i>udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v</i> 	Organizace práce, hygiena, bezpečnost, první pomoc	

	kuchyni • uplatňuje zásady správné výživy		
--	--	--	--

4. 9. 2 Pracovní činnosti /2. stupeň ZŠ /

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje ve všech postupných ročnících 2. stupně. Je dotován jednou vyučující hodinou týdně. Vyučování probíhá ve kmenových třídách, v učebně přírodopisu, v dílnách, v kuchyňce, v okolí školy.

Vzdělávací obsah tohoto vyučovacího předmětu je na 2. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy **Práce s drobným materiálem, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Příprava pokrmů, Svět práce.**

V předmětu Pracovní činnosti e žáci učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti samostatně a v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V závislosti na věku žáků se postupně buduje systém, který žákům poskytuje důležité informace ze sféry výkonu práce a pomáhá jim při odpovědném rozhodování o dalším profesním zaměření.

Takto pojatý předmět vyžaduje i velkou škálu forem realizace. Pravidelně zařazujeme krátkodobé projekty, klademe důraz na aktivní a tvořivé učení žáků. Na výuku tohoto předmětu jsou žáci děleni do skupin.

V oblasti Člověk a světě práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

Žák:

- si prakticky osvojuje práce podle návodu
- je veden k plánování činností při práci s technickými, přírodními materiály
- poznává výhody pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech
- seznamuje se s vlastnostmi materiálu a surovin a jejich použitelností

Učitel:

- vede žáky k osvojování základní pracovních dovedností a návyky z různých pracovních oblastí, učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňuje žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí
- pozoruje pokrok u všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- si uvědomuje potřebu praktického ověřování řešení problémů
- aplikuje řešení při obdobných úkolech a hledá nové způsoby využití dovedností při práci s technickými, přírodními materiály
- předkládáním dostatečného množství příkladů je nucen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce
- má otevřen prostor pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci
- je seznamován s možnostmi poradenství v oblasti dalšího studia, profesní orientace

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k přemýšlení nad pracovními postupy při plnění zadaných úkolů
- snaží se rozvíjet u žáků tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů

Kompetence komunikativní

Žák:

- je veden k účinné komunikaci při práci s technickými, přírodními materiály
- seznamuje se s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými, přírodními materiály
- chápe výklad pojmů souvisejících s volbou povolání
- má dostatek podnětů a příležitostí pro vlastní prezentaci

Učitel:

- vede žáky k rozšiřování slovní zásoby v oblasti pracovních nástrojů, náradí a pomůcek, učí je popsat postup práce
- učí žáky používat správnou technickou terminologii

Kompetence sociální a personální

Žák:

- spolupracuje ve dvojici a v malé skupině
- přebírá různé role v pracovní skupině a jejich prožívání
- uvědomuje si potřebu ohleduplnosti na pracovišti

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci
- zdůrazňuje žákům výhody práce ve skupině, vytváření společné práce, při které se učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně usilovat o dosažení kvalitního výsledku

Kompetence občanské

Žák:

- má otevřen prostor pro pochopení vlivů různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu
- má umožněn tvořivý přístup k plnění zadaných témat

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci a vede je k odpovědnosti za kvalitu svých společných výsledků práce
- vede žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence pracovní

Žák:

- je veden k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů, přístrojů a materiálů
- je veden ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě
- vnímá a porovnává hospodárnost různých postupů, které vedou k témuž cíli
- vyhledává možná rizika při různých činnostech a hledá cesty k jejich minimalizaci
- seznamuje se s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci
- má prostor pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- učí žáky správně používat materiály a pracovní nástroje
- zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 6. – 7. ročník			
Práce s technickými materiály			
ČSP-9-1-01 ČSP-9-1-01p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vlastnosti technických materiálů (dřevo), které jsou důležité pro jeho práci • vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu (písemného, obrazového) a aplikuje je • uplatňuje získané návyky pro práci s technickými materiály (dřevem) • provede jednotlivé kroky dle postupu a dodrží kázeň při práci • rozpozná důležité kroky postupu, které je nutné dodržet • získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech, provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň 	vlastnosti materiálu, užití v praxi (dřevo)	

<p>ČSP-9-1-02</p> <p>ČSP-9-1-02</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vybere vhodný materiál pro práci dle postupu, přístupnosti opracování a jeho oddělování • vybere vhodné pracovní nástroje pro práci s technickým materiálem (dřevem) • řeší <i>jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí</i> 	<p>pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování</p>	
<p>ČSP-9-1-03</p> <p>ČSP-9-1-03p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • popíše postup, který je nutné dodržet při práci s technickými materiály • připraví pracovní prostor a potřebné vybavení (nářadí, materiál) • rozvrhne práci dle časových dispozic • v průběhu práce reorganizuje pracovní prostor dle potřeby, odklízí nepotřebný materiál, nástroje a nářadí bezpečně odkládá a uklízí • na konci práce uklidí pracovní prostor • <i>organizuje svoji pracovní činnost</i> 	<p>jednoduché pracovní operace a postupy; organizace práce, důležité technologické postupy</p>	
<p>ČSP-9-1-04</p> <p>ČSP-9-1-04p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu a k práci s technickými materiály technickou dokumentaci (nákres, náčrt, výkres) • se orientuje v technické dokumentaci • čte z nákresu, náčrtu a výkresu potřebné informace pro práci s technickými materiály – rozměry, tvary • nakreslí jednoduchý náčrt, který zjednoduší jeho práci s technickými materiály (nakreslí od ruky, popřípadě použije základní matematické nástroje – pravítko, kružítko) • provede okótování • <i>pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech</i> 	<p>technické náčrtky a výkresy, technické informace, návody</p>	
<p>ČSP-9-1-05</p> <p>ČSP-9-1-05</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při práci 	<p>pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, první pomoc</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> s technickými materiály • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné • <i>dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu</i> • rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti • zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu • správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky • dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu 		
Pěstitelské práce, chovatelství			
<p>ČSP-9-3-01</p> <p>ČSP-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin • připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) • udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) • <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>pěstování vybraných druhů rostlin</p>	
<p>ČSP-9-3-02</p> <p>ČSP-9-3-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat...) • použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin • z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru • využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby • <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 	<p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných rostlin, květina v interiéru a v exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p>	
ČSP-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • z nabídky vybere vhodné pracovní 	pracovní pomůcky,	

ČSP-9-3-03	<p>pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením • <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> 	nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin a jejich ochrana	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> 	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými i neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05 ČSP-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci • při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zeminou...) • <i>dodrží technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, hygiena práce, první pomoc	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 8. ročník			
Design a konstruování			
ČSP-9-2-01 ČSP-9-2-01p	<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s návodem, náčrtem, plánem, programem k sestavení modelu • se orientuje v daném návodu, náčrtu, plánu • vysvětlí jednotlivé kroky své práce podle stanoveného postupu a 	stavebnice (konstrukční, elektrotechnické, elektronické) – návod, předloha, náčrt, plán, jednoduchý program	

	<p>aplikuje je</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodrží postup v jednotlivých krocích daných návodem, náčrtem, plánem nebo programem • <i>sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model</i> 		
ČSP-9-2-02	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná důležité a stěžejní prvky konstrukce a model sestaví • použije jednotlivé prvky dle návodu, náčrtu, plánu k sestavení konstrukce • rozpozná, odhalí a napraví případné chyby v konstrukci (funkčnost, nosnost, stabilitu...) • hodnotí kvalitu jednotlivých kroků konstrukce, modelu, výrobku 	sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků	
ČSP-9-2-03 ČSP-9-2-03p	<ul style="list-style-type: none"> • organizuje pracovní prostor, kontroluje nástroje, nářadí (a jejich funkčnost) a kvalitu materiálu (např. porušenost, defekty, vady materiálu nebo částí stavebnice) • sestaví i rozloží konstrukčně jednoduchý model, výrobek, pokud je to konstrukčně možné • upraví model, konstrukci, výrobek dle potřeby (oprava, údržba...) • <i>ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení</i> 	montáž a demontáž	
ČSP-9-2-04 ČSP-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní dílně • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje před poškozením a pro delší výdrž nástroje nebo nářadí • dodrží zásady bezpečnosti při konstrukčních činnostech • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje své pracovní místo čisté a bezpečné • <i>dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy, poskytne první pomoc při úrazu</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, první pomoc	
Svět práce			
ČSP-9-8-01	<ul style="list-style-type: none"> • popíše základní profese a jejich podmínky z hlediska vzdělání a 	trh práce – povolání lidí, druhy pracovišť,	

ČSP-9-8-01p	<ul style="list-style-type: none"> profesních dovedností vysvětlí vliv školy (výběr školy, zaměření, podmínky pro přijetí) na pracovní zařazení popíše pracovní prostředí vybraných profesí <i>orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách</i> 	pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností; požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní; rovnost příležitostí na trhu práce	
ČSP-9-8-02 ČSP-9-8-02p	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná své kompetence a porovná je s požadavky konkrétního povolání navrhne v modelových situacích řešení volby vhodného povolání, profesní přípravy a vysvětlí nutnost celoživotního vzdělávání ve vybraných profesích <i>posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlednutím k potřebám běžného života</i> 	volba profesní orientace – základní principy; sebepoznávání – osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace	
ČSP-9-8-03 ČSP-9-8-03p	<ul style="list-style-type: none"> popíše příslušné poradenské služby pro výběr povolání a jejich funkce použije vybrané webové stránky a portály pro získání a zpracování informací týkajících se poradenských služeb, pracovních pozic a dalších profesních informací souvisejících se získáním zaměstnání; popřípadě využije jiné možnosti k získání těchto informací <i>využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání</i> 	volba profesní orientace – informační základna pro volbu povolání, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby	
ČSP-9-8-04 ČSP-9-8-04p	<ul style="list-style-type: none"> aplikuje pravidla slušného chování při prezentaci své osoby v modelových situacích při vstupu na trh práce popíše a předvede v modelových situacích žádost o pracovní pozici využije v modelových situacích materiály, které jsou důležité pro přijímací pohovor (motivační dopis, životopis...) na konkrétní pracovní pozici <i>prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání</i> <i>byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů</i> 	zaměstnání – pracovní příležitosti v obci (regionu), způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce; práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů podnikání – druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání	

	<ul style="list-style-type: none"> • byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání 		
--	---	--	--

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Pracovní činnosti 9. ročník			
Příprava pokrmů			
ČSP-9-5-01 ČSP-9-5-01	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná a popíše základní vybavení kuchyně, pojmenuje jeho vlastnosti a funkce • popíše základní pravidla pro práci s inventářem kuchyně a se spotřebiči, své znalosti a dovednosti využije při přípravě pokrmů • účelně a bezpečně zachází s vybavením kuchyně • vybere vhodné nástroje a spotřebiče pro přípravu jednoduchého pokrmu • <i>používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče</i> 	kuchyně – základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu	
ČSP-9-5-02 ČSP-9-5-02p	<ul style="list-style-type: none"> • vybere vhodné suroviny pro přípravu pokrmu (z nabídky, dle receptu) • používá recept, dodržuje logické kroky při přípravě pokrmů • rozpozná zdravé a nezdravé pokrmy, zná rizika spojená s konzumací nezdravých jídel • <i>připraví jednoduché pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</i> 	potraviny – výběr, nákup, skladování, skupiny potravin, sestavování jídelníčku příprava pokrmů – úprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů	
ČSP-9-5-03 ČSP-9-5-03p	<ul style="list-style-type: none"> • zná a používá při jídle základní příbory, vyjmenuje základní chody, orientuje se v základních surovinách, kterými se jídlo dochucuje (sůl, cukr, pepř, olej, ocet...) • se chová společensky přijatelně doma, v jídelně, restauraci nebo na jiném veřejném místě, kde konzumuje jídlo • využije své znalosti o stolování s kamarády, známými i rodiči doma, v jídelně, restauraci nebo jiném veřejném místě • provede základní obsluhu 	úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu, slavnostní stolování v rodině, zdobné prvky a květiny na stole	

	<p>kamarádů, známých a rodičů u stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu</i> 		
<p>ČSP-9-5-04 ČSP-9-5-04</p>	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce ve školní žákovské kuchyni • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a zařízení kuchyně před poškozením • dodrží zásady bezpečnosti při práci s kuchyňskými nástroji a zařízením kuchyně • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce, udržuje kuchyni čistou a bezpečnou (umývání nádobí, vypínání elektrických přístrojů...) • <i>dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni</i> 	<p>školní žákovská kuchyně – udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu, pravidla a zásady práce, první pomoc</p>	
Pěstitelské práce, chovatelství			
<p>ČSP-9-3-01 ČSP-9-3-01</p>	<ul style="list-style-type: none"> • použije pro přípravu práce dokumentaci, návod pro pěstování vybraných rostlin (zálivka, půda, světlo, teplo) • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky důležité při procesu pěstování rostlin • připraví pracovní prostor, prostředí pro pěstování vybraných rostlin (květináč, záhonek...) • udržuje pracovní prostor pro pěstování rostlin (odstraňuje plevel...) • <i>volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</i> 	<p>základní podmínky pro pěstování – půda, výživa rostlin, ochrana rostlin a půdy</p> <p>pěstování vybraných druhů rostlin</p>	
<p>ČSP-9-3-02 ČSP-9-3-02p</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje rostlinu a volí vhodný postup péče dle druhu rostliny (zalít, přesadit, sestříhat...) • použije vhodné nástroje, nářadí při pěstování a aranžování květin • z nabídky vybere vhodné rostliny pro výzdobu interiéru, exteriéru • využije květiny při výzdobě interiéru, upraví květiny do vázy nebo jiné nádoby • <i>pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě</i> 	<p>Okrasné rostliny – základy ošetřování pokojových rostlin, pěstování vybraných rostlin, květina v interiéru a v exteriéru, řez, jednoduchá vazba, úprava květin</p>	
<p>ČSP-9-3-03 ČSP-9-3-03</p>	<ul style="list-style-type: none"> • z nabídky vybere vhodné pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných druhů rostlin 	<p>pracovní pomůcky, nástroje, náčiní pro pěstování vybraných</p>	

	<p>a použije je při výsadbě, výsevu, pěstování, péči a sklizni vybraných druhů rostlin</p> <ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí, jakým způsobem ochrání nástroje a nářadí používané při pěstitelských činnostech před poškozením • <i>používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu</i> 	druhů rostlin a jejich ochrana	
ČSP-9-3-04 ČSP-9-3-04p	<ul style="list-style-type: none"> • popíše a vysvětlí základní charakteristiku chovu vybraných druhů drobných zvířat • vysvětlí zásady bezpečného kontaktu se zvířaty • <i>prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</i> 	Chovatelství – chov zvířat v domácnosti, hygiena a bezpečnost chovu; kontakt se známými i neznámými zvířaty	
ČSP-9-3-05 ČSP-9-3-05p	<ul style="list-style-type: none"> • při práci dodržuje stanovená pravidla a zásady práce při pěstitelských pracích • popíše a vysvětlí jednotlivé kroky své práce dle stanoveného postupu a dodrží kázeň při práci • při práci s rostlinami, s příslušnými nástroji i při zacházení s drobnými zvířaty dodržuje zásady bezpečnosti • poskytne první pomoc (ošetří drobná zranění, přivolá pomoc při závažnějších poraněních) • dodržuje hygienu práce (umývání po práci se zemí...) • <i>dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu způsobeném zvířaty a při styku s jedovatými rostlinami</i> 	pravidla a zásady práce, ochrana nástrojů nebo nářadí, zásady bezpečnosti práce, hygiena práce, první pomoc	

5. Volitelné předměty

5. 1. Přírodovědné praktikum

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět Přírodovědné praktikum se vyučuje v 6. - 8. ročníku 2. stupně jako samostatný vzdělávací obor. Je dotován jednou vyučovací hodinou týdně.

Předmět se orientuje na praktickou činnost žáků, práci s mikroskopem a přírodním materiálem a terénní cvičení. Navazuje na témata přírodopisu, která rozšiřuje, prohlubuje a uvádí v souvislostech a praxi.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 6. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s mikroskopem, dovede vytvořit preparát 	Práce s mikroskopem – stavba a obsluha mikroskopu, tvorba preparátů, manipulace s preparační soupravou	
	<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů • si tvoří představu buňky, co by základní funkční a stavební jednotky života 	Buňka a jednobuněčné organismy: pozorování trepky velké v senném nálevu, pozorování buňky pokožky cibule, pozorování kvasinek	
	<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů • vymezuje důležitost fotosyntézy a dýchání pro život na Zemi 	Fotosyntéza a dýchání: pozorování průduchů v pokožce ibišku, důkaz fotosyntézy u vodního moru kanadského	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe podstatu přechodu k mnohobuněčnosti a její evoluční význam • charakterizuje rozdělení živých organismů a jejich odlišnosti 	Přechod k mnohobuněčnosti: houby – mikroskopování plísni vřekovýtrusných hub, studium plodnice stopkovýtrusných hub	
	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů • poznává mikroskopické detaily ze života bezobratlých 	Bezobratlí živočichové – pozorování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů. • poznává mikroskopické detaily ze života hmyzu 	Hmyz – pozorování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> • se skrze osobní prožitek a praktickou činnost učí nutnosti ochrany přírody, třídění odpadu, hospodaření s materiály a energiemi 	Ekologie v projektu	
	<ul style="list-style-type: none"> • si umí vytvořit jednoduchou meteorologickou laboratoř a využívá ji k měření a zmapování vlastních poznatků 	Meteorologie a meteorologická pozorování	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a určuje běžné druhy cévnatých rostlin ve svém okolí 	Pozorování cévnatých rostlin v terénu	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a určuje běžné druhy bezobratlých živočichů a obratlovců v terénu 	Pozorování bezobratlých živočichů a obratlovců v terénu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 7. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy ryb a obojživelníků, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam ryb a obojživelníků 	Ryby – pozorování šupin a plynového měchýře, Obojživelníci – pozorování zástupců a vajíček některých druhů žab	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy plazů a ptáků, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam plazů a ptáků 	Plazi – pozorování zástupců, ptáci – pozorování stavby peří, vajíčka, ornitologie v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy savců, chápe nutnost jejich ochrany a přirozeného prostředí, v kterém žijí vymezuje význam savců 	Savci – mikroskopování chlupu, exkurze chovu koní, exkurze zoo, myslivost a život zvěře v zimě	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů 	Výtrusné rostliny – mikroskopování trvalých preparátů	
	<ul style="list-style-type: none"> ovládá práci s mikroskopem, trvalými preparáty a nákresy preparátů orientuje v mikroskopických detailech nahosemenných rostlin 	Nahosemenné rostliny – trvalý preparát pylových zrněk některých zástupců, plodní šupiny, šišťice a zástupci v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> prokazuje zručnost při zpracování vlastních preparátů si vymezuje praktickou představu fyziologie rostlin 	Mikroskopování řezu kořenem a stonkem, preparát příčného řezu listem, typy listů a plodů v praxi, klíčení semen	
	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává a určuje běžné druhy cévnatých rostlin ve svém okolí včetně typu květů a květenství 	Pozorování a určování cévnatých rostlin v terénu, typy květů a květenství v praxi	
	<ul style="list-style-type: none"> se skrze osobní prožitek a praktickou činnost učí nutnosti ochrany přírody, třídění odpadu, hospodaření s materiály a energiemi 	Ekologie v projektu	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Přírodovědné praktikum 8. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> zvládne prezentovat předky a vývoj člověka 	Antropologie	
	<ul style="list-style-type: none"> se naučí první pomoc při úrazech kostí a svalů, aplikaci zdravotních cvičení 	Kosti, svaly	

	<ul style="list-style-type: none"> • se naučí první pomoc při úrazech oběhové soustavy, jejich léčbu • měří tepovou frekvenci a tlak 	Oběhová soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná závislost dechu a obvodu hrudníku, měří dechovou frekvenci • naučí se první pomoc při úrazech dýchací soustavy 	Dýchací soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá principy zdravé výživy, seznámí se s prevencí proti obezitě, anorexií a bulimií 	Trávicí soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí znalosti kožní soustavy a její ochranu a péči • zvládá první pomoc 	Kůže	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá první pomoc. • rozvine si znalosti o cukrovce • dokáže shrnout vliv dopingů 	Nervová a endokrinní soustava	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí smyslovou soustavu 	Smysly I.	
	<ul style="list-style-type: none"> • si osvojí smyslovou soustavu 	Smysly II.	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat genetické zákony a vytvoří rodokmen 	Genetika	

5. 2. Dějepisně – zeměpisné praktikum

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět **Dějepisně – zeměpisné praktikum** se vyučuje v 6. – 8. ročníku

2. stupně jako samostatný vzdělávací obor. Je dotován jednou vyučující hodinou týdně.

Dějepisně – zeměpisné praktikum propojuje historická a geografická fakta regionu Jihlavska a kraje Vysočiny a dává je do vzájemných souvislostí. Orientuje se na praktickou činnost žáků.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 6.ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se orientovat v časovém horizontu pravěku • dokáže charakterizovat pravěk • dokáže rozlišit jednotlivé etapy pravěku • dokáže porovnat rozdíly mezi životem současného člověka a pračlověka • dokáže se orientovat na historické mapě 	CESTA DO PRAVĚKU	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy a kde žili lovci mamutů • zná způsob života lovců mamutů, dokáže popsat činnosti mužů, žen a dětí • ví, jaký používali způsob lovu • uvědomuje si význam ohně pro 	LOVCI MAMUTŮ	

	<p>pravěkého člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže na mapě vyznačit pravěká sídliště lovců mamutů 		
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdy přišli Keltové na naše území • ví, kdo to byli Bójové • ví, co je to „oppidum“ • na mapě najde nejznámější keltská sídliště • zná původ slova Boiohaemum 	KELTOVÉ NA NAŠEM ÚZEMÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjmenovat bohy na Olympu + oblast jejich „působnosti“ • umí vysvětlit pojem Olymp a najde na mapě • zná nejvýznamnější řecké chrámy a dokáže je najít na mapě 	BOHOVÉ NA OLYMPU	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná základní informace o životě starých Římanů • dokáže ztvárnit pověst o založení Říma (komix) • dokáže popsat a najít na mapě významné římské stavby • dokáže popsat krásu a dokonalost antického umění (výstavka – Koloseum, římské chrámy, lázně, římské šperky, plastická mapa římské říše) 	PO STOPÁCH ŘÍMANŮ	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, kdo to byl Hannibal a „Punové“ • dokáže popsat Hannibalův pochod na Řím a najít místa mapě • dokáže zařadit tyto události do časové osy • dokáže vytvořit mapu Hannibalova pochodu 	HANNIBALOVA CESTA	
	<ul style="list-style-type: none"> • vytváří mapu svého ostrova • na mapě vyznačí všechny důležité body pro to, aby zde mohl přežít • svůj ostrov dokáže vyznačit na mapě světa • popíše cestu z ostrova do Jihlavy 	VYTVOŘENÍ VLASTNÍ MAPY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 7. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše vznik města Jihlavy • objasní význam těžby stříbra pro 	HISTORIE JIHLAVY	

	obyvatele Jihlavy a hospodářský růst města <ul style="list-style-type: none"> • vymezí význam husitské revoluce a Jana Žižky • dokáže vysvětlit souvislost mezi Basilejskou kompaktátou a městem Jihlava • zná důvod vzniku třicetileté války a chápe její důsledky • se orientuje v moderních dějinách Jihlavy 		
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii podzemí • má přehled o zajímavostech podzemí 	JIHLAVSKÉ PODZEMÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • má znalosti o kostelu Apoštola Pavla • má znalosti o kostelu sv. Jakuba • má znalosti o kostelu sv. Ignáce z Loyoly 	KOSTELY V JIHLAVĚ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii hradeb a brány • má přehled o zajímavostech spjatých s hradbami a bránou 	HRADBY V JIHLAVĚ A BRÁNA MATKY BOŽÍ	
	<ul style="list-style-type: none"> • zná historii radnice • má přehled o zajímavostech radnice 	JIHLAVSKÁ RADNICE	
	• navštíví vybrané památky v Jihlavě	EXKURZE, VYCHÁZKY	

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dějepisně-zeměpisné praktikum – 8.ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjmenovat vybrané památky • zvládne umístit památky do slepé mapy • umí zdůvodnit, proč jsou v seznamu • zná historii památek • má přehled o zajímavostech památek • pozná památky podle obrázků 	PAMÁTKY UNESCO V ČESKÉ REPUBLIC E (MIMO VYSOČINU)	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže vyjmenovat vybrané památky • zvládne umístit památky do slepé mapy • umí zdůvodnit, proč jsou v seznamu • zná historii památek • má přehled o zajímavostech památek • pozná památky podle obrázků 	PAMÁTKY UNESCO NA VYSOČINĚ	
	• má přehled o památkách na Pelhřimovsku	VÝZNAMN	

	<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o památkách na Jihlavsku • má přehled o památkách na Třebíčsku • má přehled o památkách na Žďársku • má přehled o památkách na Havlíčkovobrodsku 	Á MÍSTA NA VYSOČINĚ	
	<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o osobnostech Pelhřimovska • má přehled o osobnostech Jihlavska • má přehled o osobnostech Třebíčska • má přehled o osobnostech Žďárska • má přehled o osobnostech Havlíčkovobrodka 	VÝZNAMN É OSOBNOST I VYSOČINY	
	<ul style="list-style-type: none"> • ví, co to jsou kulturní zvyky a tradice a uvědomuje si jejich význam • zná historii zvyků a tradic • má přehled o tom, jak se jednotlivé zvyky slaví v regionech Vysočiny • má přehled o zvycích specifických pro oblast Vysočiny 	ZVYKY A KULTURNÍ TRADICE NA VYSOČINĚ	
	<ul style="list-style-type: none"> • dokáže aplikovat dějepisně-zeměpisné znalosti při tvorbě hry s dějepisně-zeměpisnou tematikou 	DESKOVÁ HRA	

5. 3. Sportovní příprava

Charakteristika volitelného předmětu

Volitelný předmět **Sportovní příprava** navazuje na obor Tělesná výchova a prohlubuje obsah učiva především v tematickém okruhu **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** a **Činnosti ovlivňující zdraví**. Obsah učiva je rozdělen do 3 oblastí podle zaměření jednotlivých skupin:

- **Kompenzační cvičení a regenerace** – sportovní fotbalové třídy s rozšířenou výukou TV
- **Plavání a regenerace** – sportovní plavecké třídy s rozšířenou výukou TV
- **Pohybové a sportovní hry** – běžné třídy

Na **2. stupni** se předmět vyučuje v běžných třídách i sportovních třídách s rozšířenou výukou TV. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina v délce 45 min. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, v posilovně areálu FC VYSOČINA nebo v plaveckém bazénu na ulici ZŠ E. Rošického (vše v bezprostřední blízkosti školy). V zimních měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní hale na ulici E. Rošického v blízkosti školy. Předmět vyučují aprobovaní učitelé TV, kvalifikovaní trenéři fotbalu, plavání.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
----------------------------------	------------------------	-------	--

Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované speciální pohybové dovednosti 	Plavání - Základní plavecký výcvik: - hygiena plavání - základy správného chování na bazéně - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - speciální plavecké dovednosti - nácvik a zdokonalování plaveckých způsobů (M, Z, P, VZ) - skoky do vody, - plavecké obrátky - potápění - výkonnostní plavání - nácvik dopomoci a záchrany tonoucího - hry ve vodě (základní teorie, praxe) - netradiční hry ve vodě	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojením speciálních pohybových dovedností rozvíjí základní pohybové schopnosti 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje základy osobní hygieny, otužování 		
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady organizace a bezpečnosti pohybu ve vodním prostředí, dokáže poskytnout dopomoc a záchranu tonoucímu 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně se protahuje 	Míčové sporty - speciální druhy rozcviček a protahovacích cvičení i s nářadím: :s plnými míči :s tyčemi :na žebřinách :na overalech :s gumou :na žíněnkách :na lavičce - zdokonalování techniky práce s míčem - koncentrace na herní část při sportu :fotbal :házená	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí se rozehrát, připravit na hru/zápas 		
	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen se umístit v týmu na vhodnou/oblíbenou pozici, je schopen se v týmu domluvit 		
	<ul style="list-style-type: none"> • je schopen bez zásahu rozhodčího/trenéra přiznat faul 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si význam fair play 		

		:softball :florbal :basketbal	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře 	Pohybové hry - pohybové hry, honičky, hry o vlajky, hry o území, hry ve dvojicích, gymnastické hry, opičí dráhy, atletické závody - nácvik gymnastických a atletických disciplín - základní a prohlubující poznatky z terminologie, techniky, taktiky a pravidel - utkání, turnaje	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí smysl pro čestný a bojovný výkon při dodržování pravidel hry, ctí zásady „fair-play“ 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje kladný postoj k pohybové aktivitě 		

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Sportovní příprava 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře 	Fotbal - základní a prohlubující poznatky z terminologie, techniky, taktiky a pravidel - nácvik a zdokonalování HČJ, HK a HS formou průpravných a herních cvičení a průpravných her - sebehodnocení, přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele, základy organizace utkání a činnosti rozhodčích - utkání, turnaje	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní individuální, skupinovou a týmovou taktiku 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědoměle plní úkoly vyplývající z hráčské funkce, individuálním herním výkonem se podílí na výkonu celého družstva 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vlastní podíl na herním výkonu družstva a osobní odpovědnost za výkon 		
	<ul style="list-style-type: none"> • posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny, dokáže zhodnotit vlastní výkon i výkon spolužáků 		
	<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí smysl pro čestný a bojovný výkon při dodržování pravidel hry, ctí zásady „fair-play“ 		

5. 4. Finanční gramotnost

Charakteristika volitelného předmětu

Předmět Finanční gramotnost se na naší škole vyučuje jako volitelný předmět v 9. ročníku 1x týdně. Je určen především pro žáky se zájmem o matematiku a zaměřen na praktické využití znalostí o finančním trhu a hospodaření domácnosti.

Předmět **Finanční gramotnost** poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě.

Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Ke své práci používají počítač k tvorbě prezentací na dané téma a k vyhledávání informací. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, terminologii a způsoby jejich užití.

Největší důraz je kladen na schopnosti užít **matematické znalosti ve výpočtech týkajících se financí a získané vědomosti využít v praxi.**

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu využívají, směřují k utváření klíčových kompetencí.

V rámci předmětu jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- osvojí základní pojmy a vztahy
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- provádí početní výkony s procenty
- řeší úlohy z praxe
- provádí odhady výsledků, zaokrouhluje
- čte a užívá diagramy

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení úloh a reálných problémů

Kompetence komunikativní

Žák:

- užívá správné terminologie a symboliky
- čte a užívá statistické údaje a diagramy
- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Finanční gramotnost – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none">• uvede příklady příjmů a výdajů domácnosti• uvede rozdíl mezi pravidelnými a jednorázovými příjmy a výdaji	Hospodaření domácnosti	

	<ul style="list-style-type: none"> • rozliší zbytné a nezbytné výdaje 		
	<ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduchý domácí rozpočet • na příkladu vysvětlí rozdíl mezi vyrovnaným a schodkovým rozpočtem • navrhne, jak řešit situaci, když jsou příjmy vyšší než výdaje • navrhne, jak řešit situaci, když jsou příjmy nižší než výdaje 	Hospodaření domácnosti	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí způsoby, jak se stanovuje cena • vysvětlí, jak nabídka a poptávka ovlivňuje cenu • ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH • vysvětlí, co je inflace a jaký vliv má na reálnou hodnotu peněz 	Ceny	
	<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady různých způsobů hotovostního placení • uvede příklady různých způsobů bezhotovostního placení 	Peníze, placení, cenné papíry	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí rozdíl mezi debetní a kreditní platební kartou • posoudí rizika a výhody hotovostního a bezhotovostního placení 	Peníze, placení, cenné papíry	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet • vysvětlí rozdíl mezi úrokem placeným a přijatým 	Finanční trh - banky a jejich služby	
	<ul style="list-style-type: none"> • porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků • objasní možnosti úspor a investic • uvede možnosti různých typů pojištění 	Finanční produkty – hypotéky, finanční leasing, pojištění, stavební spoření	
	<ul style="list-style-type: none"> • hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů • uvede možnosti půjčení finančních prostředků • porovná nabídku finančních produktů pro půjčení finančních prostředků 	Půjčky, nekalé praktiky obchodníků	
	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, jakým způsobem předejít exekuci a bankrotu • vysvětlí, co to znamená osobní bankrot 	Vymáhání pohledávek, exekuce, bankrot	
	<ul style="list-style-type: none"> • popíše postup při reklamaci výrobku nebo služby • na příkladu objasní, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele 	Spotřebitelské vzdělávání, záruční doba, reklamace	

5. 5. Klub českého jazyka

Charakteristika volitelného předmětu

Tento povinně-volitelný předmět se vztahuje na žáky devátých tříd. Je zaměřen na opakování učiva celého druhého stupně a na nadstavbové prvky, se kterými by se žáci mohli setkat u přijímacích zkoušek na střední školu. Výuky se účastní žáci jedné třídy. V předmětu se nevyužívají žádné speciální učebnice, záleží tedy na vyučujícím, jaký materiál a v jakém rozsahu připraví. Jedná se zejména o kopie SCIO testů, jazykových rozborů či cvičení na příslušný jev. Časová dotace je 1 hodina týdně.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Klub českého jazyka 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití samostatně pracuje se SSČ, Pravidly českého pravopisu a jinými příručkami 	Vývoj českého jazyka-texty Pravopis předpon Vstupní souhrnný diktát	
	<ul style="list-style-type: none"> spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Spisovná výslovnost Vyjmenovaná slova Práce s textem, literární testy	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady obohacování slovní zásoby rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémeh v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvoření slov a význam slova Opakování pravopisu (skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, zdvojené souhlásky, pravopis přípon)	
	<ul style="list-style-type: none"> správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvarosloví Koncovky podst. a příd.jmen Pravopis zájmen a číslovek	
	<ul style="list-style-type: none"> v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvarosloví - koncovky u sloves	

	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí formuluje otázky na větné členy 	Velká písmena v názvech Skladba – rozbor věty jednoduché	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí spisovně vyslovuje česká a běžná užívaná cizí slova v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí 	Skladba – rozbor souvětí podřadného Pravopis cizích slov Oprava chyb v textu	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	Skladba – rozbor souvětí souřadného Jazykové testy	
	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí 	Skladba – rozbor souvětí souřadného Jazykové testy	
	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších zdrojích 	Práce s internetem: jazykovědné a literární www stránky	
	<ul style="list-style-type: none"> formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo a jeho zpracování 	Současní autoři beletrie ve filmových a divadelních adaptacích	

5. 6. Matematický klub

Charakteristika volitelného předmětu – 2. stupeň

Předmět matematický klub se vyučuje v devátém ročníku jako volitelný předmět. Je určen především pro žáky se zájmem o matematiku a koncipován jako příprava na přijímací zkoušky na střední školy.

Předmět **matematický klub** poskytuje žákům vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a podporuje tak matematickou gramotnost, která vytváří předpoklady pro další úspěšné zvládnutí studia.

Výuka probíhá v devátém ročníku. Pokud tomu podmínky a probíraná látka dovolí, pracují žáci ve skupinách. Prvořadý důraz je kladen na důkladné porozumění myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, matematickou symboliku a způsoby jejich užití.

Největší důraz je kladen na schopnosti užít **matematiku v reálných situacích a ověřovat pravdivost svých tvrzení.**

Výchovné a vzdělávací postupy, které ve vyučovacím předmětu využívají, směřují k utváření klíčových kompetencí.

V rámci předmětu jsou naplňovány tyto **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení

Žák:

- osvojí základní matematické pojmy a vztahy postupnou abstrakcí a zobecňováním reálných jevů
- vytváří zásoby matematických nástrojů (pojmu, vztahů, metod řešení)
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- provádí početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky
- řeší úlohy z praxe
- provádí odhady výsledků, zaokrouhluje
- čte a užívá diagramy
- užívá proměnou, řeší rovnice a nerovnice
- zapisuje a znázorňuje kvantitativní jevy v přírodě a společnosti
- orientuje se v rovině a prostoru

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- provádí rozbor problémů a řešení, odhaduje výsledky
- volí správný postup při řešení slovních úloh a reálných problémů
- zapisuje a znázorňuje závislosti kvantitativních jevů v přírodě a společnosti
- řeší metrické a geometrické úlohy

Kompetence komunikativní

Žák:

- zdůvodňuje matematické postupy
- užívá správné terminologie a symboliky
- čte a užívá statistické údaje a diagramy
- vyvozuje logické závěry z daných předpokladů

Kompetence pracovní

Žák:

- používá bezpečně a účinně matematické pomůcky (kružítka, pravítko, úhloměr)
- zdokonaluje grafický projev
- řeší geometrické úlohy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
----------------------------	---------------------	-------	-------------------------------------

Matematický klub – 9. ročník

	<ul style="list-style-type: none"> • zná a umí používat znaky dělitelnosti • rozumí pojmu prvočíslo, složené číslo • umí rozložit složené číslo na součin prvočísel • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel • vyřeší pomocí násobení, dělení slovní úlohy 	Dělitelnost přirozených čísel	
	<ul style="list-style-type: none"> • přečte a zapíše zlomek • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • krátí a rozšiřuje zlomky • porovnává zlomky • umí sčítat, odčítat, násobit a dělit zlomky • umí převádět smíšené číslo na zlomek a naopak • rozumí pojmu složený zlomek • umí řešit slovní úlohy se zlomky 	Zlomky	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí vyjádřit poměr mezi danými hodnotami • zvětšuje a zmenšuje v poměru • dělí celek na části v daném poměru • pracuje s měřítky map a plánů • rozezná přímou a nepřímou úměrnost • vyjádří přímou a nepřímou úměrnost rovnicí, tabulkou, grafem • využívá trojčlenky k řešení slovních úloh 	Poměr, měřítko, přímá a nepřímá úměrnost	
	<ul style="list-style-type: none"> • chápe pojem 1%, procentová část, základ, počet procent • vypočítá 1%, základ, procentovou část, počet procent • řeší slovní úlohy na procenta 	Procenta	
	<ul style="list-style-type: none"> • užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech • zná znění Pythagorovy věty • umí pomocí Pythagorovy věty určit, zda je trojúhelník pravoúhlý • umí pomocí Pythagorovy věty počítat délky stran v pravoúhlém trojúhelníku • řeší slovní úlohy využitím Pythagorovy věty 	Druhá mocnina a druhá odmocnina, Pythagorova věta	
	<ul style="list-style-type: none"> • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku řešení • umí vyjádřit neznámou ze vzorce 	Lineární funkce	

	• řeší slovní úlohy pomocí rovnic		
--	-----------------------------------	--	--

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor Logopedická a dyslektická péče
--	---

	<ul style="list-style-type: none"> • umí rozložit výraz na součín (pomocí vytýkání a vzorců) • provádí početní operace s lomenými výrazy (rozšiřování, krácení, sčítání, odčítání, násobení, dělení) • určí, kdy mají lomené výrazy smysl 	Výrazy	
	<ul style="list-style-type: none"> • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli s využitím znalostí o lomených výrazech 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými pomocí metody sčítací a dosazovací • řeší slovní úlohy pomocí soustavy lineárních rovnic 	Soustavy rovnic	
	<ul style="list-style-type: none"> • určí obvody a obsahy rovinných útvarů (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, trojúhelník, lichoběžník, kruh) 	Rovinné útvary	
	<ul style="list-style-type: none"> • umí načrtnout a narýsovat kvádr, krychli a jejich sítě • umí převádět čtverečné a krychlové jednotky • vypočítá povrch a objem krychle a kvádrů, hranolu, jehlanu, kuželu, koule • vyřeší slovní úlohy pomocí znalostí o tělesech 	Tělesa	

5. 7. Speciálně pedagogická péče

Charakteristika volitelného předmětu

Pro předměty **speciálně pedagogické péče** škola využívá disponibilní časovou dotaci k jejich realizaci, jsou-li tato podpůrná opatření žákovi doporučena ŠPZ a zákonný zástupce souhlasil s jejich poskytováním. Způsob poskytování je součástí kapitoly Poznámky k učebnímu plánu" I. a II. stupně.

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor Matematická cvičení
---	--

I. stupeň

II. stupeň

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace	Vzdělávací obor Cvičení z českého jazyka
Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace	Vzdělávací obor Cvičení z matematiky

Cvičení z českého jazyka

Předmět speciálně pedagogické péče **Cvičení z českého jazyka** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace stanoveného Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Předmět speciálně pedagogické péče Cvičení z českého jazyka zaujímá důležité postavení ve výchovně vzdělávacím procesu. Dovednosti a znalosti získané v tomto předmětu jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání.

Za přítomnosti žáků 6. - 9. ročníku s přiznanými podpůrnými opatřeními a na základě doporučení ŠPZ jsou hodiny realizovány ve třídě, případně v odborné učebně pro výuku informatiky. Vlastní výuka je soustředována na rozvoj komunikačních dovedností, na prohlubování a upevňování znalosti gramatických pravidel a jejich používání v praktické formě jazyka.

V předmětu speciálně pedagogické péče Cvičení z českého jazyka využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- využívat vhodných způsobů, metod a forem práce (soutěže, didaktické hry, dramatizace, poslech, práce s textem)
- vytvářet u žáků pozitivní vztah k mateřskému jazyku
- probouzet zájem o literaturu
- využívat různých zdrojů informací
- doplňovat výuku návštěvami divadelních představení a výchovně vzdělávacích programů, exkurzemi do městské knihovny
- podporovat účast žáků v literárních i jazykových soutěžích a olympiádách

Kompetence k řešení problémů:

- zadávat problémové úkoly, při jejichž samostatném řešení žáci využijí osvojené dovednosti, vědomosti a návyky

- vést žáky k plánování vhodných postupů
- rozvíjet u žáků dovednost vhodně volit knihy k četbě
- využívat různých jazykových příruček a počítačových výukových programů

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k praktickému používání spisovného jazyka v různých komunikačních situacích
- rozvíjet u žáků dovednost vhodně formulovat požadavky a vyjadřovat názor v logických souvislostech v mluveném i písemném projevu
- seznamovat žáky s různými typy textů a záznamů a pomáhat jim porozumět jejich obsahu
- vést žáky ke vhodné argumentaci a spolupráci při řešení úloh

Kompetence sociální a personální:

- využívat skupinové a týmové formy práce
- rozvíjet schopnost respektovat názor druhých a vcítit se do člověka v různých situacích
- vyžadovat dodržování pravidel
- umožnit rozvoj tvůrčího myšlení

Kompetence občanské:

- pomáhat utvořit si představu o tradicích a zvycích různých národů v historických souvislostech
- vést žáky k utváření postojů, které respektují rovnoprávnost občanů v demokratické společnosti
- rozvíjet v žácích smysl pro kulturu a tvořivost

Kompetence pracovní:

- rozvíjet schopnost adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- vést žáky ke spoluúčasti na osvojování nových znalostí a vědomostí
- vést žáky k využívání znalostí a zkušeností v praxi
- hodnotit kladně svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Cvičení z českého jazyka – 6.ročník			
ČJL-9-2-04	<ul style="list-style-type: none"> • určí slovní druhy • správně skloňuje a časuje slova ohebná • určí mluvnické významy ohebných slov • stupňuje přídavná jména 	tvarosloví (slovní druhy) podstatná jména konkrétní, abstraktní; pomnožná, hromadná, látková, obecná, vlastní procvičování tvarů podstatných jmen podle vzorů přídavná jména - tvoření a jejich tvary; stupňování, skloňování zájmena - druhy; skloňování podle vzoru	

		ten, náš, jenž a podle vzoru přídavných jmen číslovky druhy; skloňování, pravopis slovesa a jejich časování (mluvnické kategorie, způsob, čas) neohebné slovní druhy	
ČJL-9-2-06	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • určí základní větné členy • rozpozná předmět, přívlastek, příslovečné • určení • poznává a využívá značky související s označováním základních a rozvíjejících větných členů 	skladba věta jednoduchá a souvětí (jejich určování) základní větné členy (podmět, přísudek) rozvíjející větné členy (předmět, přívlastek, příslovečné určení místa, času a způsobu) grafické znázornění (věta jednoduchá, souvětí)	
ČJL-9-2-07	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný a morfologický • v praxi aplikuje znalost shody přísudku s podmětem 	zdvojené souhlásky skupina bě-bje, pě, vě-vje skupina mě-mně předpony s-, z-, vz-, předložky i-y po obojetných souhláskách (v různých částech slov) shoda podmětu s přísudkem pravopis hlásek	

Logopedická a dyslektická péče

Předmět speciálně pedagogické péče **Logopedická a dyslektická péče** vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk jazyková komunikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Za přítomnosti žáků příslušného ročníku ZŠ (1. - 5.) s přiznanými podpůrnými opatřeními a na základě doporučení ŠPZ jsou hodiny realizovány ve třídě.

Důraz ve výuce je kladen především na:

- čtení - praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací)
- naslouchání - praktické (vyjádření kontaktu partnera); věcné (aktivní – zaznamenaná slyšené, reaguje otázkami)
- mluvený projev - základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost); základní komunikační pravidla (oslovení, střídání rolí mluvčího a posluchače)
- písemný projev - základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku); technika psaní (čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)

- zvukovou stránku jazyka - sluchové rozlišení hlásek, správná výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)
- slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova
- tvarosloví - slovní druhy, tvary slov
- pravopis - lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)
- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem - volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace

Ve vyučovacím předmětu Logopedická a dyslektická péče využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- využívat vhodné metody, způsoby a formy práce (didaktické hry, dramatizace, recitace, práce s textem, počítačové výukové programy)
- vést k práci s učebnicemi, učebními materiály, pravidly českého pravopisu atd.
- vytvářet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, literatuře a kultuře obecně
- probouzet zájem o osvojení spisovného jazyka v mluvené i písemné formě

Kompetence k řešení problémů:

- využívat výukových počítačových programů
- stavět na osvojených dovednostech a vědomostech při řešení zadaných úkolů přiměřené obtížnosti
- vést k využívání informačních zdrojů k řešení obtížnějšího úkolů (internet, pravidla českého pravopisu, telefonní seznam, atd.)

Kompetence komunikativní:

- napomáhat správnému, spisovnému, srozumitelnému vyjadřování ústní i písemnou formou
- seznamovat žáky s různými typy textů, audio i video záznamů a pracovat s nimi

Kompetence sociální a personální:

- využívat dovedností, vědomostí a návyků při samostatném řešení problémových úkolů
- využívat skupinové a týmové spolupráce při řešení zadaných úkolů

Kompetence občanské:

- pomáhat vytvořit představu o národních lidových zvycích své vlasti a regionu, ve kterém žijeme i ostatních států světa
- rozvíjet pozitivní vztah k mateřskému jazyku, kultuře, památkám
- rozšiřovat výuku o seznamování s významnými osobnostmi českého národa

Kompetence pracovní:

- napomáhat při osvojování správné techniky čtení, vytváření čtenářských dovedností a čtení s porozuměním
- hodnotit kladně pečlivou a svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Logopedická a dyslektická péče – 5.ročník			

ČJL-5-1-01	<ul style="list-style-type: none"> čte s porozuměním přiměřeně náročné texty 	tituly krásné literatury, využití čtenářského okénka; párové či skupinové čtení návodné otázky k porozumění textu	
ČJL-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si něj podstatná fakta 	vypravění, popis, líčení, dokončení příběhu; využití artikulačních cvičení na rozvoj motoriky mluvidel	
ČJL-5-1-07	<ul style="list-style-type: none"> voli náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru 	komunikační žánry s citově zabarvenými prvky	
ČJL-5-1-10	<ul style="list-style-type: none"> sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev 	osnova textu, dějová a časová posloupnost opora o obrazový materiál	
ČJL-5-2-08	<ul style="list-style-type: none"> píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách 	základy morfologického pravopisu využití vhodných učebních pomůcek (vyjmenovaná slova, koncovky podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen)	
ČJL-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje ve slově kořen, část příponou, předponou a koncovku 	stavba slova předpona, kořen, přípona, koncovka; barevné rozlišování; hry s předponami a příponami	
ČJL-5-2-03	<ul style="list-style-type: none"> určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá jejich gramaticky správných tvarů 	slovní druhy: kategorie podstatných jmen, sloves	
ČJL-5-2-05	<ul style="list-style-type: none"> vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty 	základní skladební dvojice: vedlejší skladební dvojice	

Matematická cvičení (1.stupeň)

Předmět speciálně pedagogické péče **Matematická cvičení** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Realizuje se v 1.- 5. ročníku ZŠ. V 1.-5. ročníku má předmět dotaci 1 hodinu týdně. Hodiny jsou realizovány ve třídě, ale je možné využít i odbornou učebnu pro výuku informatiky. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačové výukové programy) a pomůcky (přehledy, tabulky).

Na prvním stupni ZŠ se výuka zaměřuje na docvičování a upevňování elementárního matematického učiva či na rozvíjení matematických znalostí a dovedností v reálných situacích (matematická gramotnost).

Důraz je kladen na porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům v těchto oblastech:

Číslo a početní operace

- osvojování početních operací (aritmetické operace)
- číselné údaje
- výpočty; zaokrouhlování
- proměnná v matematizaci reálných situací

Závislost, vztahy a práce s daty

- typy změn a závislosti (projevy běžných jevů reálného života) - růst x pokles i nulová
- hodnota
- tabulky, diagramy, grafy
- počítačové programy

Geometrie v rovině a v prostoru

- znázorňování geometrických útvarů; modelace reálných situací
- podobnost x odlišnost útvarů
- polohy objektů v rovině/prostoru
- grafický projev
- řešení polohových a metrických úloh (reálný svět)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- rozvoj logického myšlení
- analýza problému; utřídění údajů; náčrty; optimální řešení úloh

V předmětu speciálně pedagogické péče Matematická cvičení využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- podporovat rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných logických úkolů, matematických hádanek a rébusů
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- vést žáky ke stručnému vyjadřování využívajícího matematický jazyk včetně symboliky

Kompetence k řešení problémů:

- vést žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učit žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- vést žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- učit žáky vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a umět své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- učit žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro řešení úkolů, pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- učit žáky spolupracovat ve skupině při řešení daného problému
- vést žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- umožňovat rozvoj tvůrčího matematického myšlení

Kompetence občanské:

- učit žáky respektovat přesvědčení druhých lidí
- vést žáky k logické orientaci v krizových situacích
- učit žáky aplikovat matematické vědomosti v občanských záležitostech

Kompetence pracovní:

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel
- pomáhat žákům orientovat se prostřednictvím matematických znalostí, vědomostí a dovedností v tržním hospodářství
- adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky
- umožňovat žákům spolupodílet se na osvojování nových znalostí a vědomostí

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematická cvičení – 5.třída			
M-5-1-02p	<ul style="list-style-type: none"> • čte, píše a porovnává čísla v oboru do 1000, numerace v oboru do 1 000 000 	početní úkony v oboru do 1000, i do 1 000 000	
M-5-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel 	využití komutativnosti a asociativnosti; sčítání a odčítání písemné sčítání, odčítání, násobení a dělení v oboru až do 1000000 (využití názoru) část celku (pojem zlomek)	
M-5-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel 	zaokrouhlování čísel jednotky, stovky, tisíce (až desetitisíce, statisíce, miliony) kontrola výsledku početních operací rovnice; nerovnice	

M-5-1-04	<ul style="list-style-type: none"> řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel 	slovní úlohy; i složené slovní úlohy v oboru do 1000	
M-5-2-02	<ul style="list-style-type: none"> čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy 	magické čtverce, hadí síť jednoduché kombinatorické a pravděpodobnosti situace	
M-5-2-02p	<ul style="list-style-type: none"> umí manipulovat s penězi převádí jednotky délky, hmotnosti a času 	manipulace s penězi převody jednotek	
M-5-3-01	<ul style="list-style-type: none"> narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník kružnici); konstrukce užívá jednoduché konstrukce 	konstrukce rovinných útvarů (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnice)	
M-5-3-02	<ul style="list-style-type: none"> sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran 	grafický součet úseček délka lomené čáry obvody mnohoúhelníků	
M-5-3-03	<ul style="list-style-type: none"> sestrojit rovnoběžky a kolmice 	sestrojování rovnoběžek a kolmic souměrnost (osová a středová)	
M-5-3-04	<ul style="list-style-type: none"> určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu 	obsah obrazce s využitím čtvercové sítě základní jednotky obsahu	
M-5-3-05	<ul style="list-style-type: none"> rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru 	souměrnost (osová i středová)	
M-5-4-01p	<ul style="list-style-type: none"> řeší jednoduché praktické slovní úlohy 	číselné obrázkové řady, doplňovačky	

Matematická cvičení (2.stupeň)

Předmět speciálně pedagogické péče **Matematická cvičení** vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace stanovené Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Realizuje se v 6. - 9. ročníku. Hodiny jsou realizovány ve třídě, ale je možné využít odbornou učebnu pro výuku informatiky. Žáci využívají prostředky výpočetní techniky (kalkulátory, počítačové výukové programy) a pomůcky (přehledy, tabulky).

Důraz ve výuce je kladen především na:

- porozumění základním myšlenkovým postupům

- pochopení pojmů matematiky
- osvojení pojmů, algoritmů, terminologie, symboliky
- správnost zápisu matematických výpočtů
- přesnost při rýsování
- použití získaných poznatků pro výpočty úloh ze Života
- využití výpočetní techniky a dalších pomůcek

V předmětu speciálně pedagogické péče Cvičení z matematiky využíváme pro rozvoj klíčových kompetencí těchto strategií:

Kompetence k učení:

- podporovat rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení zařazováním vhodných logických úkolů, matematických hádanek a rébusů
- vytvářet u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života
- vést žáky ke stručnému vyjadřování využívajícího matematický jazyk včetně symboliky

Kompetence K řešení problémů:

- vést žáky k samostatnému uvažování a řešení problémů
- učit žáky nalézat a objevovat různé varianty řešení úloh
- vést žáky k tomu, aby uměli známé a osvědčené postupy řešení aplikovat při řešení obdobných nebo nových úkolů a problémů
- učit žáky vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu umet své hypotézy ověřit nebo vyvrátit

Kompetence komunikativní:

- vést žáky k vyjadřování myšlenek, postupů a názorů v logickém sledu
- vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně matematické symboliky
- učit žáky využívat informační a komunikační prostředky a technologie pro řešení úkolů, pro komunikaci a spolupráci s ostatními

Kompetence sociální a personální:

- učit žáky spolupracovat ve skupině při řešení daného problému
- vést žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi a k upevňování dobrých mezilidských vztahů

Kompetence občanské:

- učit žáky respektovat přesvědčení druhých lidí

Kompetence pracovní:

- vést žáky k bezpečnému a účinnému používání nástrojů a vybavení, dodržování vymezených pravidel
- hodnotit kladně pečlivou a svědomitou práci žáků

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Matematická cvičení - 6.ročník			
M-9-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a zaokrouhluje desetinná čísla • počítá s desetinnými čísly 	desetinná čísla (rozvinutý zápis v desítkové soustavě, porovnávání, zaokrouhlování, sčítání a odčítání, násobení dělení, převody a jednotek)	
M-9-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojmy násobek, dělitel, prvočíslo, číslo složené, sudé a liché číslo, společný dělitel, společný násobek, soudělnost • rozhoduje, zda je dané číslo násobkem určitého čísla a zda je dělitelné určitým • číslem na základě znaků dělitelnosti • určí nejmenší společný násobek a největší společný dělitel skupiny čísel 	<p>dělitelnost přirozených čísel - dělitel a násobek</p> <p>kritéria dělitelnosti</p> <p>společný (nejmenší násobek společný a dělitel, násobek, největší společný dělitel), prvočíslo a číslo složené</p>	
M-9-3-01	<ul style="list-style-type: none"> • používá s porozuměním geometrické pojmy bod, přímka, polopřímka, úsečka • charakterizuje vzájemnou polohu tří bodů v rovině a dvou přímek v rovině • používá pojmy totožnost, kolmost a rovnoběžnost dvou přímek • využívá potřebnou matematickou symboliku • určí vlastnosti rovnoběžníků 	<p>geometrické útvary - body, úsečky, přímky a polopřímky (vzájemná poloha přímek v rovině)</p> <p>geometrické útvary trojúhelník (trojúhelníková nerovnost)</p> <p>pravidelné mnohoúhelníky</p> <p>čtyřúhelníky</p>	
M-9-3-02	<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje kruh a kružnici 	geometrické útvary – kruh a kružnice	
M-9-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem úhel dvou přímek, velikost úhlu • určí velikost úhlu ve stupňové míře měřením a výpočtem • rozlišuje úhel pravý, přímý, ostrý a tupý • sčítá a odčítá úhly ve stupňové míře i graficky 	geometrické útvary – úhel (druhy úhlů)	
M-9-3-04	<ul style="list-style-type: none"> • odhadne a vypočítá obsah čtverce a obdélníku 	opakování učiva 1. stupně – rovinné obrazce (obvod a obsah) obsah čtverce a obdélníku	
M-9-3-06	<ul style="list-style-type: none"> • načrtne a sestrojí trojúhelník 	geometrické útvary –	

	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje trojúhelníky podle délek stran a podle velikosti největšího úhlu • využívá základní dovednosti rýsování • určí vlastnosti čtyřúhelníků 	trojúhelník (trojúhelníková nerovnost) mnohoúhelníky – čtyřúhelníky	
M-9-3-08	<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná osově a středově souměrné útvary • používá pojmy vzor – obraz, samodružný bod a samodružný útvar • zobrazí v osově a středově souměrnosti přímkou, bod, trojúhelník a kružnici • sestrojí osu úsečky a úhlu, definuje jejich vlastnosti 	osová a středová souměrnost osová souměrnost – osa souměrnosti	
M-9-4-01	<ul style="list-style-type: none"> • užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů • analyzuje a řeší slovní úlohy 	desetinná čísla, dělitelnost přirozených čísel, grafy a diagramy, geometrické útvary, osová a středová souměrnost, mnohoúhelníky a hranoly (číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie, logické a netradiční geometrické úlohy) desetinná čísla dělitelnost přirozených čísel	

5. 8. Rozšiřující tělesná výchova

Charakteristika volitelného předmětu

Vyučovací předmět **Rozšiřující tělesná výchova** navazuje na obor Tělesná výchova a prohlubuje obsah učiva především v tematickém okruhu **Činností ovlivňující úroveň pohybových dovedností a Činností ovlivňující zdraví**. Obsah učiva je rozdělen do 2 oblastí podle zaměření jednotlivých skupin:

- **Kompenzační cvičení a regenerace** – sportovní fotbalové třídy s rozšířenou výukou TV
- **Plavání a regenerace** – sportovní plavecké třídy s rozšířenou výukou TV

Na **2. stupni** se předmět vyučuje ve sportovních třídách s rozšířenou výukou TV. Základní vyučovací jednotkou je vyučovací hodina v délce 45 min. Výuka probíhá na hřišti s umělou trávou 3. generace, v posilovně areálu FC VYSOČINA nebo v plaveckém bazénu na ulici ZŠ E. Rošického (vše v bezprostřední blízkosti školy). V zimních

měsících probíhá výuka ve dvou školních tělocvičnách a sportovní hale na ulici E. Rošického v blízkosti školy. Předmět vyučují aprobovaní učitelé TV, kvalifikovaní trenéři fotbalu a plavání.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKE OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Rozšiřující tělesná výchova 6. – 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované speciální pohybové dovednosti 	Plavání - Základní plavecký výcvik: <ul style="list-style-type: none"> - hygiena plavání - základy správného chování na bazéně - adaptace na vodní prostředí - základní plavecké dovednosti - speciální plavecké dovednosti - nácvik a zdokonalování plaveckých způsobů (M, Z, P, VZ) - skoky do vody, - plavecké obrátky - potápění - výkonnostní plavání - nácvik dopomoci a záchrany tonoucího - hry ve vodě (základní teorie, praxe) - netradiční hry ve vodě 	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojením speciálních pohybových dovedností rozvíjí základní pohybové schopnosti 		
	<ul style="list-style-type: none"> • upevňuje základy osobní hygieny, otužování 		
	<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady organizace a bezpečnosti pohybu ve vodním prostředí, dokáže poskytnout pomoc a záchranu tonoucímu 		
	<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální kompenzační cvičení v optimálním počtu opakování 	Kompenzační cvičení: <ul style="list-style-type: none"> - posilování a protahování vybraných svalových skupin - odstraňování svalových dysbalancí - uvolňovací a dechová cvičení - regenerační vodní procedury – plavání, pára, sauna, výřivky 	
	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní techniku speciálních cvičení 		
	<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje odpovídající vytrvalost a cílevědomost při korekci svalových dysbalancí 		
	<ul style="list-style-type: none"> • samostatně diagnostikuje základní svalové dysbalance na sobě i spolužákovi 		

6. Nepovinné předměty

6.1. Dyslexie

Tento nepovinný předmět je zaměřen na péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SPUCH – ŠVP kapitola 3.4.). Reeducace probíhá v informačním centru s časovou dotací 1 hodina týdně. Žáci jsou rozděleni do dvou skupin: 1 – 4 roč., 5 – 9. roč. Vyučující se při speciálním cvičení řídí doporučením PPP a přistupují k žákům dle individuálních potřeb.

Využívají speciální počítačové programy, pracovní sešity (Zelinková, Tobiáš) a další pomůcky potřebné k nápravě obtíží.

Nepovinný předmět má samozřejmě úzký vztah k oblasti Jazyk a jazyková komunikace, směřuje k utváření klíčových kompetencí (ŠVP kapitola 5.1.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Dyslexie			
ČJL-3-1-01	• čte, rozumí textu	čtení	
ČJL-3-2-01	• rozliší krátké a dlouhé samohlásky	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-3-03	• rozliší b, d, p	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-01	• rozdělí slovo na slabiky	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-3-02	• rozšiřuje slovní zásobu, vypráví obsah přečteného	slovní zásoba	
ČJL-3-2-01	• analyzuje slova na hlásky, rozliší hlásku a písmeno	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-02	• pozná slova protikladná, souřadná, podřazená, nadřazená, synonyma	slovní zásoba	
ČJL-3-2-02 ČJL-3-2-04	• pozná slovní druhy	tvarosloví	
ČJL-5-2-03	• určí rod, číslo, pád u podstatných jmen • u sloves určí osobu, číslo a čas	tvarosloví	
ČJL-3-2-06	• pozná větu a souvětí	skladba	
ČJL-3-2-08	• zná pravidlo pro psaní vlastních jmen	pravopis	
ČJL-3-2-07	• rozliší věty dle postoje mluvčího	skladba	
ČJL-3-2-08	• odůvodní i/y po měkkých a tvrdých souhláskách, po obojetných souhláskách	pravopis	
ČJL-5-2-08	• zná vyjmenovaná slova • umí zdůvodnit psaní i/y	zvuková stránka jazyka	
ČJL-3-2-01	• odůvodní psaní ů/ů	zvuková stránka jazyka	
	• umí najít chybu	práce s chybou	
ČJL-3-2-08	• odůvodní psaní znělých a neznělých souhlásek	zvuková stránka jazyka	

ČJL-3-3-03	<ul style="list-style-type: none"> • pozná poezii a prózu 	zážitkové čtení, naslouchání	
	<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostoru 	práce s textem	
ČJL-3-1-08	<ul style="list-style-type: none"> • uvolňuje ruku, zlepšuje držení psacích potřeb 	písemný projev	

6. 2. Logopedie

Tento nepovinný předmět je zaměřen na péči o žáky s vadou výslovnosti. Jsou do něj zařazeni žáci

1. tříd, kteří většinou mají již řádné komplexní logopedické vyšetření. Reedukace probíhá na odloučeném pracovišti ZŠ Jarní 1 hodinu týdně. K žákům je přistupováno podle jejich individuálních potřeb.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Logopedie			
	<ul style="list-style-type: none"> • naučí se správnou techniku dýchání • umí dodržovat zásady hlasové hygieny • správně používá řečové orgány (rty, jazyk, dolní čelist a měkké patro) • vnímá a napodobuje zvuky a hlasy • pozná hlásku ve slově a dokáže ji vyčlenit 	Vyšetření výslovnosti, dechová a hlasová cvičení, cvičení zaměřená na rozvíjení pohyblivost řečových orgánů, cvičení zaměřená na rozvíjení fonemického sluchu	
	<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si správnou techniku výslovnosti vadné hlásky, umí ji používat v běžné řeči 	Individuální práce s žáky	

6. 3. Zájmová tělesná výchova (1.stupeň)

Tento nepovinný předmět nabízí sportovní aktivity zájemcům z 1. a 2. ročníku naší školy. Je vyučován na odloučeném pracovišti Jarní 22, časová dotace 1 hodina týdně. Tento nepovinný předmět navazuje na vzdělávací oblast Člověk a zdraví, podílí se na utváření klíčových kompetencí (ŠVP kapitola 5.8.)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
-------------------	---------------------	-------	-------------------------------------

Z RVP ZV			
Zájmová tělesná výchova – 1. a 2. třída			
ZTV-3-1-01 TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • dbá na správné držení těla a správné dýchání, • vyjadřuje rytmus pohybem, • nastoupí do družstva, • používá sportovní oblečení a obutí, • dodržuje bezpečnost v šatně a cvičebních prostorách 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • cvičí se švihadlem a na žebřinách 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo, • zvládá přeběh a přeskok lavičky, • dodržuje bezpečnost při sportovní činnosti 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • skáče přes švihadlo, • hází a chytá míč, • běhá, • vyjadřuje rytmus pohybem, • zvládá relaxační cviky 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • zimní sporty – sáňkuje, ovládá hry na sněhu, • chápe význam otužování • cvičí na žebřinách, • zná základní tělocvičné názvosloví, • zvládá relaxační cviky 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-04	<ul style="list-style-type: none"> • otužuje se - zimní sporty, • chytá a hází míče, • skáče přes švihadlo, • správně drží tělo a správně dýchá 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičuje kotoul vpřed, • cvičí na stanovištích a lavičkách, • cvičí s hudbou, • zná a dodržuje pravidla jednoduchých her 	Všestranné pohybové činnosti	
ZTV-3-1-02	<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kotoul vpřed, • cvičí s hudbou, • hraje míčové hry, • běhá 	Všestranné pohybové činnosti	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • běhá, • hraje vybíjenou, • hází kriketovým míčkem, • hází a chytá míč 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	
TV-3-1-03	<ul style="list-style-type: none"> • hází kriketovým míčkem, • dodržuje pravidla chování v přírodě, • hraje závodivé hry a vybíjenou 	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností	

6. 4. Klub českého jazyka

Tento nepovinný předmět se vztahuje na žáky devátých tříd. Je zaměřen na opakování učiva celého druhého stupně a na nadstavbové prvky, se kterými by se žáci mohli setkat u přijímacích zkoušek. Výuka probíhá v počtu cca 15 až 20 žáků (dle zájmu), proto je možný individuálnější přístup.

V předmětu se nevyužívají žádné speciální učebnice, záleží tedy na vyučujícím, jaký materiál a v jakém rozsahu připraví. Jedná se zejména o kopie SCIO testů, jazykových rozborů či cvičení na příslušný jev. Časová dotace je 1 hodina týdně.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY Z RVP ZV	DÍLČÍ VÝSTUPY: ŽÁK:	UČIVO	TÉMATICKÉ OKRUHY PRŮŘEZOVÉHO TÉMATU
Klub českého jazyka 9. ročník			
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • samostatně pracuje se SSČ, Pravidly českého pravopisu a jinými příručkami 	Vývoj českého jazyka- texty Pravopis předpon Vstupní souhrnný diktát	
	<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Spisovná výslovnost Vyjmenovaná slova Práce s textem, literární testy	
	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, zásady obohacování slovní zásoby • rozpozná přenesená pojmenování, zejména ve frazémeh • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvoření slov a význam slova Opakování pravopisu (skupiny bě/bje, pě, vě/vje, mě/mně, zdvojené souhlásky, pravopis přípon)	
	<ul style="list-style-type: none"> • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich užívá ve vhodné komunikační situaci • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí 	Tvarosloví Koncovky podst. a příd.jmen Pravopis zájmen a číslovek	
	<ul style="list-style-type: none"> • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slootovorný ve větě jednoduché i souvětí • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a 	Tvarosloví - koncovky u sloves Velká písmena v názvech Skladba – rozbor věty	

	souvětí • formuluje otázky na větné členy	jednoduché	
	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí • spisovně vyslovuje česká a běžná užívaná cizí slova • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální morfologický, syntaktický a slovtvorný ve větě jednoduché i souvětí	Skladba – rozbor souvětí podřadného Pravopis cizích slov Oprava chyb v textu	
	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Skladba – rozbor souvětí souřadného Jazykové testy	
	• rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí	Skladba – rozbor souvětí souřadného Jazykové testy	
	• vyhledává v různých typech katalogů, v knihovně a v dalších zdrojích	Práce s internetem: jazykovědné a literární www stránky	
	• formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo a jeho zpracování	Současní autoři beletrie ve filmových a divadelních adaptacích	

7. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

7. 1. Základní východiska pro hodnocení a klasifikaci, způsoby hodnocení

Hodnocení žáků vychází ze zákona 561/2004 Sb. a vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání. Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, tj. co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí a jak postupovat dále. Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale konkrétně ověřovaný problém. Je důležité uplatňovat přiměřenou náročnost a pedagogický takt. Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.

Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci. U průběžného hodnocení používáme různé formy, od klasifikace přes bodové a slovní hodnocení až po sebehodnocení žáků. Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě, s chybou či nedostatkem se dále pracuje.

Hodnocení chování žáka se odvíjí od dodržování Školního řádu školy / viz Školní řád školy /. Hodnotí se chování ve škole, ale i při školních akcích. Toto hodnocení provádí třídní učitel po dohodě s ostatními vyučujícími / pedagogickou radou /.

Hodnocení žáků je součástí Klasifikačního řádu školy / viz Klasifikační řád školy /.

7. 2. Pravidla pro hodnocení a klasifikaci žáků

Na obou stupních se pro hodnocení žáků na konci obou pololetí používají známky. V průběhu vyučovacího procesu se využívá také slovního hodnocení (převážně ústní formou). Žáci provádějí sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pokrok v rozvoji jednotlivých kompetencí je součástí klasifikačního hodnocení.

K hodnocení, klasifikaci používají učitelé tzv. elektronickou žákovskou knížku.

7. 3. Základní pravidla pro použití klasifikace

Základní pravidla hodnocení prospěchu:

- Zámka z vyučovacího předmětu nezahrnuje hodnocení žákova chování
- Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo. Žáci mají možnost a dostatek času k osvojení, procvičení a zažití učební látky.
- Učitel vyváženě hodnotí a promítá do klasifikace a hodnocení: vědomosti, dovednosti, rozvoj kompetencí, zvolený postup, práci s informacemi, úroveň komunikace a tvořivost žáka.
- Prospěch žáka v jednotlivých vyučovacích předmětech je klasifikován stupni:

A. v předmětech s převahou naukového zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí logicky správně. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně a přesně, chápe vztahy mezi nimi a smysluplně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný, výstižný, účinně se zapojuje do diskuze. Je schopen samostatně studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Plně respektuje demokratické principy, uvědoměle a aktivně pracuje v týmu, jeho působení je velmi přínosné. Je téměř vždy schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák s menšími podněty učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi a s menšími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků je zpravidla bez podstatných nedostatků. Zapojuje se do diskuze. Je schopen s menší pomocí studovat vhodné texty, řešit problémy a obhajovat svá rozhodnutí. Respektuje demokratické principy, v podstatě uvědoměle a aktivně pracuje pro tým, jeho působení je přínosné. Je většinou schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák se v uplatňování osvojovaných poznatků a dovedností dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů podle podnětů učitele. Má nepodstatné mezery v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí, s většími chybami propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Jeho myšlení je v celku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. Částečně se zapojuje do diskuze. Je schopen studovat podle návodu učitele. Občas nerespektuje demokratické principy, v týmu pracuje ne příliš aktivně, jeho působení je přínosné v menší míře. Je schopen sebehodnocení a hodnocení ostatních členů.

Stupeň 4 (dostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených poznatků a dovedností vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení požadovaných poznatků závažné mezery, chybně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti, málo se zapojuje do diskuze. Závažné chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti. Demokratické principy respektuje jen občas, práce v týmu se pouze účastní. Jeho působení není příliš přínosné. Sebehodnocení a hodnocení ostatních členů je schopen málokdy.

Stupeň 5 (nedostatečný)

U žáka se v uplatňování osvojených vědomostí a dovedností vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Žák si požadované poznatky neosvojil, nesmyslně propojuje do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Neprojevuje samostatnost v myšlení. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti, i výstižnosti, nezapojuje se do diskuze. Chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Vůbec nerespektuje demokratické principy, nepracuje pro tým. Svou činností narušuje spolupráci, jeho působení není pro tým přínosné. Správného sebehodnocení a hodnocení ostatních členů není schopen.

B. ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Vždy používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný a přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Aktivně se zajímá o umění a estetiku. Jeho tělesná zdatnost má vysokou úroveň.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje méně tvořivě. Má zájem o umění a estetiku. Je tělesně zdatný.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Materiály, nástroje a vybavení používá bezpečně a účinně pouze někdy. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Materiály, nástroje a vybavení většinou nepoužívá bezpečně a účinně. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Materiály, nástroje a vybavení nepoužívá téměř nikdy bezpečně a účinně. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

- Hodnocení musí probíhat průběžně v celém časovém období a výsledná známka je stanovena na základě dostatečného množství různých podkladů.

- V případě zhoršení prospěchu jsou rodiče bezodkladně písemně informováni a daný problém je s nimi řešen.
- Písemné práce jsou včas oznámeny, aby žáci měli dostatek času se na ně připravit. Písemné práce žáků jsou zakládány do osobních složek.
- Významným prvkem procesu učení je práce s chybou.

V **hodnocení chování** se využívá tří stupňů hodnocení: 1 – velmi dobré, 2 – uspokojivé, 3 – neuspokojivé.

Hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při hodnocení a klasifikaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychází učitel z doporučení a závěrů školského poradenského zařízení a hodnocení je vždy zcela individuální. Žák je hodnocen s ohledem na své možnosti a schopnosti. Je posuzován jeho individuální pokrok. Na žádost rodičů a při doporučení poradenského zařízení mohou být žáci hodnoceni slovně.

7. 4. Kritéria hodnocení žáků

Kritéria pro hodnocení žáků	zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů v rámci individuální možnosti žáka
	schopnost řešit problémové situace
	úroveň komunikačních dovedností
	schopnost vykonávat činnosti smysluplně a řešit předpokládané problémy tvůrčím způsobem
	změny v chování, v postojích a dovednostech
	míra zodpovědnosti a tolerance, kterou žák pociťuje
Formy ověřování vědomostí a dovedností / / kompetencí / žáků	písemné práce, slohové práce, testy, diktáty, cvičení
	ústní zkoušení a mluvený projev
	zpracování referátů a prací k danému tématu
	úprava sešitů, samostatné aktivity a domácí úkoly
	modelové a problémové úkoly, kvízy, křížovky, rébusy
	výroba pomůcek, modelů, laboratorní práce
	projektové a skupinové práce
	soustavné diagnostické pozorování žáka
	sportovní kurzy a soustředění
	vědomostní a dovednostní testy CERMAT